

עזרי מעם השם עושה שמים וארץ

ספר הזהר

שחבר התנא האלקי רבן שמעון בר יוחאי זיע"א

ובו: "ספר הזהר", "זהר חדש", "תקוני הזהר"

מנקד

- כרך כה -

תרומה

דף קל"ד ע"א – דף קמ"ח ע"ב

מבאר בלשון הקדש עם פרוש קל ונחמד למען ירוץ הלומד בו

מחלק לשנה אחת ולשלוש שנים

מופץ ללא מטרות רווח כלל ועיקר
לקירוב הגאולה ברחמים

בדקות ספורות בלבד תזכה להיות בן עולם הבא

נסדר, נערך והוגה מחנך, בנקוד ופסוק מלא, עם מראה מקומות,
בחלוק קטעים לפי העניינים, באותיות גדולות ומאירות עינים

יוצא לאור על ידי "מפעל הזהר העולמי"
בעיה"ק בית שמש תובב"א
כסלו תשע"א לפ"ק

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א
רחוב נחל לכיש 24/8 רמת בית שמש ארץ ישראל
טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gross
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin
Cong. Of Holmin, Nachal Lachish 24/8
Ramat Beth Shemesh 99093, Israel
Tel: 054-843-6784 / fax: 02-995-1300
hazohar.com@gmail.com

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,
ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א
וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים
ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

כל הזכויות שמורות

ואין למכור או לסחור או לקבל רווח עבור הטקסט או חלקו
מותר ומצוה ללמוד ולזכות את הרבים **בחינם בלבד**

ניתן ל"מפעל הזוהר העולמי"

על ידי הרב הצדיק המקובל **הרב בניהו שמואלי** שליט"א
ראש ישיבת "נהר שלום" (רח' שילה 6 ירושלים)
לעילוי נשמת מורינו ורבינו הצדיק הקדוש
רבי **מרדכי** בן מרים **שרעב"י** זיע"א

תפלה קודם למוד הזהר (קבלה מהאריז"ל)

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדה ובהשתחויה, שקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול פנה. על פן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מבדילים בינינו לביניך.

ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכונן לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח נחות. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל בחינתינו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים ומירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותבונה:

תפלה לאחר למוד הזהר (יאמר בפנות הלב)

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו בהמון רחמיה בגלל אבות שעשו רצונך. בנה ביתך כבתחלה וכוונן מקדשך על מכונו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב פהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירם ולזמרם. והשב ישראל לנויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאהבה את שמך הגדול הגבור והנורא אמן פן יהי רצון.

אָבֵל לְעֵתִיד לְבֹא שִׁפְרָד אוֹתוֹ
הִצֵּד מִמֶּנָּה וַיַּעֲבֹר מִהָעוֹלָם, אִזּוֹ
יִקְרָא אֶחָד וְדָאִי, שְׁלֵא יִהְיֶה עִמָּה
שְׁתַּפּוּת וּדְבִקוּת אַחֲרָת, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (זכריה יד) בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה
ה' אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד, בְּגִלּוּי
בְּפִרוּשׁ, וְלֹא בְּלַחֲשׁ וְלֹא בְּסוּד.

וְלִכְּנֹן אֲנִי מִיַּחֲדִים אוֹתָהּ מֵאוֹתוֹ
הִצֵּד הָאֲחֵר, כְּמִי שֶׁמְזַמֵּן אַחֵר
לְהִיּוֹת עַד שְׁלוֹ, מִשּׁוּם שֶׁזָּהוּ הַעֵד
שְׁלֵנוֹ, וְהִצֵּד הָאֲחֵר אֵינּוּ עַד אֵלֵינוּ.
וְאִזּוֹ הִיא נִפְרֶדֶת מֵאוֹתוֹ הִצֵּד. כִּינּוֹן
שְׂבָאָה, אֲנִי מְכַנְּסִים אוֹתָהּ לַחֲפָה
אֶל בַּעֲלָהּ, הַמְּלִיךְ הַעֲלִיּוֹן, בְּכָל
רְצוֹן וְכוֹנֵת הַלֵּב, וְלִכְּנֹן הוּא אֶחָד.
בְּשִׁעָה שֶׁהִיא בָּאָה עִם עֲלֻמוֹתֶיהָ
וְרוּצָה לְהִפָּרֵד מֵהִצֵּד הָאֲחֵר, לֹא
בָּאָה אֶלֶּא כְּמִי שֶׁמְזַדְּמֶנֶת לְרֵאוֹת
אֶת כְּבוֹד הַמְּלִיךְ וְלֹא יוֹתֵר, וְכִף
מְכַרְזִים שִׁיזְדַּמְּנוּ לְרֵאוֹת בְּכַבוֹד

הַמְּלִיךְ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שיר השירים א)
צְאִינָה וּרְאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמִלְךְ
שְׁלֵמָה. צְאוּ לְרֵאוֹת בְּכַבוֹד הַמְּלִיךְ
אִזּוֹ הִצֵּד הָאֲחֵר לֹא נוֹחַ לוֹ לְרֵאוֹת,
וְנִפְרֶד מִמֶּנָּה. כִּינּוֹן שְׂבָאָה, כָּל
אוֹתָם שֶׁמְשִׁיָּה מְכַנְּסִים אוֹתָהּ
לַחֲפָה עִם הַמְּלִיךְ הַעֲלִיּוֹן בְּלַחֲשׁ,
בְּסוּד. שְׂאֵלְמֵלֵא לֹא כֶּף, לֹא יִפְרֵד
מִמֶּנָּה אוֹתוֹ הִצֵּד הָאֲחֵר וְתַתְּעַרֵּב
הַשְּׂמֻחָה. אָבֵל לְעֵתִיד לְבֹא,
כְּשִׁיפְרֵד מִמֶּנָּה אוֹתוֹ הִצֵּד הָאֲחֵר,
אִזּוֹ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשְׁמוֹ
אֶחָד.

כִּינּוֹן שֶׁנִּכְנַסְתָּ לַחֲפָה וְהִיא עִם
הַמְּלִיךְ הַעֲלִיּוֹן, אִזּוֹ אֲנִי מְעוֹרְרִים
שְׂמֻחָה שֶׁל יָמִין וְשְׂמָאל, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (דברים ו) וְאֶהְבֵּת אֶת ה'
אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְּךָ וְגו'. וְהִיא אִם
שְׂמוּעַ וְגו', בְּלִי פֶחַד כָּלֵל, שֶׁהִרִי
הִצֵּד הָאֲחֵר לֹא יִתְקַרֵּב לְשֵׁם וְאִין
לוֹ רְשׁוּת.

וְגו'. בְּלֹא דְחִילוֹ כָּלֵל, דְּהֵא סְטָרָא אַחֲרָא לֹא יִתְקַרֵּב תַּמָּן, וְלִית לִיה רְשׁוּ.

אָבֵל בְּזַמְנָא דְאַתִּי, דִּיתְפָּרַשׁ הַהוּא סְטָרָא
מִינָּה, וְיִתְעַבֵּר מֵעֲלָמָא, כְּדִין יִתְקַרֵּי
אֶחָד וְדָאִי, דְּלֹא יִהְיֶה בְּהִדָּה שׁוֹתְפוֹ וּדְבִיקוֹ
אַחֲרָא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (זכריה יד) בַּיּוֹם הַהוּא
יִהְיֶה יי' אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד, בְּאַתְגְּלִיא בְּהִדָּא,
וְלֹא בְּלַחֲשׁוֹ, וְלֹא בְּרִזָּא.

וְעַל דָּא, אֲנִן מִיַּחֲדִין לָהּ מֵהַהוּא סְטָרָא אַחֲרָא,
כְּמֵאן דְּזַמִּין לְאַחֲרָא לְמִיְהוּי סְהִיד דִּילִיה.
בְּגִין דְּדָא אִיהוּ סְהִיד דִּילָן, וְסְטָרָא אַחֲרָא לֹא
אִיהוּ סְהִידָא לְגַבֵּן. וְכִדִּין אִיהִי אַתְפְּרִישַׁת
מֵהַהוּא סְטָרָא. כִּינּוֹן דְאַתְתָּ, אֲנִן מֵעֲלִין לָהּ
לַחוּפָּה לְגַבֵּי בַעֲלָהּ, מְלִפָּא עֲלָאָה, בְּכָל
רְעוּתָא וְכוּוֹנָא דְלִפְּא, וְעַל דָּא אִיהוּ אֶחָד.

בְּשִׁעָתָא דְאִיהִי אַתְתָּ בַּעוּלִימְתָהָא, וּבַעָתָא
לְאַתְפָּרַשָׁא מִסְטָרָא אַחֲרָא, לֹא

אַתְתָּ, אֶלֶּא כְּמֵאן דְּאִזְדַּמְּנַת לְמַחֲמִי בִּיקְרָא
דְּמִלְפָּא וְלֹא יִתִּיר, וְהָכִי מְכַרְזִי דִּיזְדַּמְּנוֹן
לְמַחֲמִי בִּיקְרָא דְמִלְפָּא. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (שיר
השירים א) צְאִנָּה וּרְאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמִלְךְ שְׁלֵמָה,
פּוֹקוּ לְמַחֲמִי בִּיקְרָא דְמִלְפָּא, כְּדִין סְטָרָא
אַחֲרָא לֹא נִיחָא לִיה לְמַחֲמִי, וְאַתְפָּרַשׁ מִינָּה.

כִּינּוֹן דְאַתְתָּ, כָּל אֵינּוֹן שְׂמֻשָּׁהָ, עֵיילִין לָהּ
לַחוּפָּה בְּהִדֵּי מְלִפָּא עֲלָאָה, בְּלַחֲשׁוֹ בְּרִזָּא.
דְּאַלְמֵלֵא לָאוּ הָכִי, לֹא יִתְפָּרַשׁ מִינָּה הַהוּא
סְטָרָא אַחֲרָא וְיִתְעַרֵּב חֲדוּתָא. אָבֵל בְּזַמְנָא
דְאַתִּי, דִּיתְפָּרַשׁ מִינָּה הִיא סְטָרָא אַחֲרָא,
כְּדִין בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יי' אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד.

כִּינּוֹן דְּעֲאֵלֶת לַחוּפָּה, וְאִיהִי בְּהִדֵּי מְלִפָּא.
עֲלָאָה, כְּדִין אֲנִן מִתְעַרֵּי חֲדוּהָ דִּימִינָא

וְשְׂמָאלָא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (דברים ו) וְאֶהְבֵּת אֶת
יי' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְּךָ וְגו'. וְהִיא אִם שְׂמוּעַ
וְגו'. בְּלֹא דְחִילוֹ כָּלֵל, דְּהֵא סְטָרָא אַחֲרָא לֹא יִתְקַרֵּב תַּמָּן, וְלִית לִיה רְשׁוּ.

הבִּרְהָ, כָּל זְמַן שְׂרוּצִים לְהַכְנִיסָה לְמַלְאָךְ לְשִׁמְחַת הַשְּׂמוּשׁ, צְרִיף בְּלַחַשׁ בְּסוּד, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִמָּצֵא בְּרִגְלֵי (אדם שִׁמְגֹלָה) צְעָדֶיהָ, רִמְזוּ שֶׁל הַצַּד הָרַע וְלֹא יִדְבַק עִמָּה, וְלֹא יִמָּצְאוּ בְּבָנִים רִמְזוּ שֶׁל פְּסוּל כָּלָל. וְכֵן אָמַר יַעֲקֹב לְבָנָיו, שְׂמֵא חֵס וְשְׁלוֹם אָרֶע פְּסוּל (בְּרַעֲי או) בְּמִטְתִּי. אִזּוּ הֵם אָמְרוּ, כְּמוֹ שְׂאִין בְּלִבְךָ אֵלֶּא אֶחָד, כֶּף וְכוּ', אִין לָנוּ דְּבִקוֹת בְּצַד הָאֲחֵר כָּלָל. שְׁהָרִי פְּרוּשׁ הִיָּה מִמִּטְתְּךָ, וְאָנּוּ בִּיחוד לְמַלְאָךְ הַעֲלִיזוּן וְאִין לָנוּ כָּלָל דְּבִקוֹת בְּצַד הָאֲחֵר, שְׁהָרִי בְּפִרְדָּה מִהַצַּד הָאֲחֵר (הַיְיִנוּ בְּרַצוֹן) הִיָּה הַרְצוֹן וְהַמְחַשְׁבָּה שֶׁלָּנוּ.

בֵּינָן שְׂיַדַע שֶׁהַצַּד הָאֲחֵר, לֹא נִדְבַק שֵׁם כָּלָל, אִזּוּ נִכְנְסָה הָאֵשׁה לְכַעֲלָה בְּלַחַשׁ, בְּסוּד הַיְיחוד שֶׁל שִׁשָּׁה צְדָדִים. פֶּתַח וְאָמַר, בְּרוּף שֵׁם כְּבוֹד מְלַכּוֹתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, שְׁהָרִי הִיא בְּסוּד שֶׁל אֶחָד, בְּעֵלְמוּתֶיהָ, כְּלֵי עַרְבוּב כָּלָל, וְלֹא שִׁתְּפוֹת שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר.

וְכֹא רָאָה, בְּאוֹתָהּ שְׁעָה הָיוּ יַעֲקֹב וּבָנָיו בְּדִיוֹקָן עֲלִיזוֹן לְמִטָּה עִם הַשְּׂכִינָה. יַעֲקֹב הִיָּה בְּסוּד שֶׁל שִׁשָּׁה צְדָדִים שֶׁל הָעוֹלָם הַעֲלִיזוֹן בְּסוּד אֶחָד. בָּנָיו הָיוּ בְּדִיוֹקָן שֶׁל שִׁשָּׁה צְדָדִים שֶׁל הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן. וְהוּא רָצָה לְגַלּוֹת לָהֶם אוֹתוֹ קָץ, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ, שִׁישׁ קָץ וְיֵשׁ קָץ, יֵשׁ קָץ הַיְימִין וְיֵשׁ קָץ הַיְימִים. קָץ הַיְימִין - זֶה הַמְּלָכוֹת הַקְּדוּשָׁה, סוּד הָאֲמוּנָה, סוּד מְלָכוֹת הַשְּׂמִים. קָץ הַיְימִים - זֶה סוּד שֶׁל מְלָכוֹת הַרְשָׁעָה, סוּד שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר שֶׁנִּקְרָא קָץ כָּל בְּשׂוֹר, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ. בֵּינָן שְׂרָאָה שֶׁהַסְּתַלְקָה שְׂכִינָה מִמֶּנּוּ וְכוּ', הֵם אָמְרוּ: כְּמוֹ שְׂאִין בְּלִבְךָ אֵלֶּא אֶחָד, שְׂאֵתָה בְּסוּד שֶׁל הָעוֹלָם הַעֲלִיזוֹן וְהוּא אֶחָד - אֶף

בְּרָה, כָּל זְמַנָּא דְּבַעָאן לְאַעְלָא לָהּ לְגַבֵּי מְלַכָּא, לְחַדְדוּהָ דְּשְׂמוּשָׁא, אֶצְטְרִיף בְּלַחֲשׁוֹ בְּרִזָּא, בְּגִין דְּלֹא יִשְׁתַּכַּח בְּרִגְלֵי (כִּי נִשׁ דְּגֵלִי) צְעָדֶיהָ, רִמְזוּ דְּסִטְרָא בִישָׁא, וְלֹא יִתְדַבַּק בְּהַדָּה, וְלֹא יִשְׁתַּכּוֹן בְּבָנֵי, רִמְזוּ פְּסוּל כָּלָל. וְהָכִי אָמַר יַעֲקֹב לְבָנָיו, שְׂמֵא חֵס וְשְׁלוֹם אָרֶע פְּסוּל (בְּרַעֲי או) בְּעַרְסֵי, כְּדִין אֵינוֹן אָמְרוּ, כְּמָה דְּלִית בְּלִבְךָ אֵלֶּא אֶחָד, כֶּף וְכוּ' לִית לָן דְּבִיקוֹ בְּסִטְרָא אֲחֵרָא כָּלָל, דְּהָא פְּרִישָׁא הָוָה מְעַרְסָךְ, וְאָנּוּ בִּיחודָא לְגַבֵּי מְלַכָּא עֲלֵאָה, וְלִית לָן דְּבִיקוֹ כָּלָל בְּסִטְרָא אֲחֵרָא, דְּהָא בְּפִרִישׁוֹ מְסִטְרָא אֲחֵרָא (כִּיִּיא הַיְיִן בְּרַעֲי) הָוָה רְעוּתָא וּמְחַשְׁבַּתָא דִּילָן.

בֵּינָן דִּידַע דְּסִטְרָא אֲחֵרָא לֹא אֲתַדְבַק תַּמָּן כָּלָל, כְּדִין עֲאֵלַת אֲתַתָּא, לְגַבֵּי בַעְלָה בְּלַחֲשׁוֹ, בְּרִזָּא דִּיחודָא דְּשִׁית סִטְרִין. פֶּתַח וְאָמַר, בְּרוּף שֵׁם כְּבוֹד מְלַכּוֹתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד דְּהָא אִיהִי בְּרִזָּא דְּאֶחָד, בְּעוֹלִימְתָהּ, בְּלֹא עַרְבוּבָא כָּלָל וְלֹא שׁוֹתְפוֹ דְּסִטְרָא אֲחֵרָא.

וְהָא חֲזִי, בְּהֵיָא שְׁעָתָא, יַעֲקֹב וּבָנָיו הָווּ בְּדִיוֹקָנָא עֲלֵאָה לְתַתָּא בְּהֵיָי שְׂכִינְתָּא. יַעֲקֹב הָוָה בְּרִזָּא דְּשִׁית סִטְרִין דְּעֲלֵמָא עֲלֵאָה, בְּרִזָּא חַד. בָּנָיו הָווּ בְּדִיוֹקָנָא דְּשִׁית סִטְרִין דְּעֲלֵמָא תַּתָּאָה. וְאִיהוּ בְּעָא לְגַלְאָה לֹוֹן הֵהוּא קָץ, כְּמָה דְּאוּקִימְנָא, דְּאִית קָץ וְאִית קָץ, אִית קָץ הַיְימִין, וְאִית קָץ הַיְימִים. קָץ הַיְימִין: דְּא מְלָכוֹת קְדִישָׁא רִזָּא דְּמַהִימְנוּתָא רִזָּא דְּמְלָכוֹ דְּשְׂמִיא. קָץ (דְּקִי"ד ע"ב) הַיְימִים: דְּא רִזָּא דְּמְלָכוֹ חִיבָא רִזָּא דְּסִטְרָא אֲחֵרָא דְּאֶקְרִי קָץ כָּל בְּשׂוֹר. וְהָא אוּקִימְנָא.

בֵּינָן דִּחְמָא דְּאֶסְתַּלְקַת שְׂכִינְתָּא מִנִּיהָ וְכוּ'. אֵינוֹן אָמְרוּ כְּמָה דְּלִית בְּלִבְךָ אֵלֶּא אֶחָד, דְּאֵנָּה בְּרִזָּא דְּעֲלֵמָא עֲלֵאָה, וְאִיהוּ אֶחָד. אוּף

אָנּוּ, דְּאָנּוּ בְּרִזָּא דְּעֲלֵמָא

אָנוּ, שְׁאָנוּ בְּסוּד שֶׁל הָעוֹלָם
הַתְּחַתּוֹן, הוּא אֶחָד. וְלִכְּנָן נִזְכְּרוּ
שְׁנֵי לְכוּבוֹת, סוּד שֶׁל הָעוֹלָם
הָעֲלִיּוֹן, שֶׁהוּא הֶלֶב שֶׁל יַעֲקֹב,
וְהַסּוּד שֶׁל הָעוֹלָם הַתְּחַתּוֹן,
שֶׁהוּא הֶלֶב שֶׁל בְּנֵי. אִזּוּ הַכְּנִיס
אוֹתָהּ בְּלַחֲשׁ.

וּכְמוֹ שֶׁהֵם הַתִּיחָדוּ - הַסּוּד שֶׁל
הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן בְּאֶחָד, וְהַסּוּד שֶׁל
הָעוֹלָם הַתְּחַתּוֹן בְּאֶחָד, אֵף כִּי
אָנוּ צְרִיכִים לִיחָד אֶת הָעוֹלָם
הָעֲלִיּוֹן בְּאֶחָד וְלִיחָד אֶת הָעוֹלָם
הַתְּחַתּוֹן בְּסוּד שֶׁל אֶחָד. זֶה
בְּשֵׁשׁ צְדָדִים, וְזֶה בְּשֵׁשׁ
צְדָדִים. וְלִכְּנָן שֵׁשׁ תְּכוּבוֹת כַּאֲשֶׁר
שֶׁל שֵׁשׁ צְדָדִים. וְשֵׁשׁ תְּכוּבוֹת כַּאֲשֶׁר
בְּסוּד שֶׁל שֵׁשׁ צְדָדִים, (זְכוּרִיה יד)
ה' אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד. אֲשֶׁרֵי גוֹרְלוֹ
וְחִלְקוֹ שֶׁל מִי שֶׁשָּׂם רְצוֹנוֹ לְזֶה
בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

רַב הַמְּנוּנָא סָבָא אָמַר כִּי,
הַתְּעוֹרְרוֹת זֹאת שֶׁל הַיְחוד יָפָה הִיא,
שֶׁסּוּד בְּרוּר הַדְּבָר הָרִי בְּאַרְנוֹ,
וְהַדְּבָרִים הִלְלוּ עֲתִידִים לְהַתְּעַד
לְפָנֵי עֲתִיק הַיָּמִים בְּלִי בּוֹשָׁה כְּלָל.

רעיא מהימנא

מִצְוָה לְלַמֵּד תּוֹרָה בְּכָל יוֹם,
שֶׁהִיא סוּד הָאֲמוּנָה הָעֲלִיּוֹנָה
לְדַעַת דְּרָכֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.
שֶׁכָּל מִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, זוֹכֵה
בְּעוֹלָם הַזֶּה וְזוֹכֵה בְּעוֹלָם הַבָּא
וְנִצְוֹל מִכָּל הַמְּקַטְרָגִים הָרָעִים,
מִשּׁוּם שֶׁהַתּוֹרָה הִיא סוּד
הָאֲמוּנָה, שְׁמִי שֶׁמִּתְעַסֵּק בָּהּ,
מִתְעַסֵּק בְּאֲמוּנָה הָעֲלִיּוֹנָה,
וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁרְה שְׂכִינְתּוֹ
כְּתוּכֹ שְׂלָא תְּזוּז מִמֶּנּוּ.

כִּי שִׂידַע דְּבַר תּוֹרָה, צְרִיף לְרַדְף
אֲחֵרֵי וְלִלְמַד דְּבַר זֶה מִמֶּנּוּ, לְקַיֵּם
אֶת סוּד הַכְּתוּב, מֵאֵת כָּל אִישׁ
אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ תִּקְחוּ אֶת
תְּרוּמָתִי. הַתּוֹרָה הִיא עֵץ הַחַיִּים
לְתַת חַיִּים לְכָל. מִי שֶׁמִּתְחַזֵּק
בַּתּוֹרָה, מִתְחַזֵּק בְּעֵץ הַחַיִּים, כְּמוֹ

תְּתַאֲה, אִיהוּ אֶחָד. וְעַל דָּא אֲדַכְּרוּ תְּרִי
לְכוּבוֹת, רְזָא דְעֵלְמָא עֲלָאָה, דְּאִיהוּ לְבָא
דְיַעֲקֹב, וְרְזָא דְעֵלְמָא תְּתַאֲה, דְּאִיהוּ לְבָא
דְבְנוֹי, כְּדִין אַעִיל לָהּ בְּלַחֲשׁוֹ.

וּכְמוֹ דְּאִינוּן אֲתִיחָדוּ רְזָא דְעֵלְמָא עֲלָאָה
בְּאֶחָד, וְרְזָא דְעֵלְמָא תְּתַאֲה בְּאֶחָד.
אוּף הָכִי אָנֹן צְרִיכִין לִיחָדָא עֲלָאָה
בְּאֶחָד, וְלִיחָדָא עֲלָמָא תְּתַאֲה בְּרְזָא דְאֶחָד. דָּא
בְּשִׂית סְטָרִין, וְדָא בְּשִׂית סְטָרִין. וּבְגִין כִּי,
שִׂית תִּיבִין הַכָּא, בְּרְזָא דְשִׂית סְטָרִין. וְשִׂית
תִּיבִין הַכָּא, בְּרְזָא דְשִׂית סְטָרִין, (זְכוּרִיה יד) יִי
אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד. זְכָאָה עַדְבִּיה וְחוּלְקִיה מֵאֵן
דְיִשְׁוֵי רְעוּתִיה לְהָאִי, בְּעֵלְמָא דִין, וּבְעֵלְמָא
דְאֲתִי.

רַב הַמְּנוּנָא סָבָא אָמַר הָכִי, דָּא אֲתַעְרוּתָא
דְיִחודָא שְׁפִיר אִיהוּ, דְרְזָא דְכְרִירָא
דְמִלְתָא הָא אוּקִימָנָא. וּמִלִּין אֵלִין זְמִינִין
לְאֲתַעְתְּדָא קָמִי עֲתִיק יוֹמִין, בְּלֵא כְּסוּפָא כְּלָל.

רעיא מהימנא

בְּקוּדָא לְלַמֵּד תּוֹרָה בְּכָל יוֹמָא, דְּאִיהִי רְזָא
דְמַהִימְנוּתָא עֲלָאָה, לְמַנְדַּע אֲרַחֲיָה
דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. דְּכָל מֵאֵן דְּאֲשְׁתַּדֵּל
בְּאוּרִייתָא, זְכִי בְּהָאִי עֲלָמָא, וְזְכִי בְּעֵלְמָא
דְאֲתִי, וְאֲשְׁתַּזִּיב מִכָּל קְטְרוּגִין בִּישִׁין. בְּגִין
דְּאוּרִייתָא רְזָא דְמַהִימְנוּתָא אִיהִי, דְּמֵאֵן
דְּאֲתַעְסֵק בָּהּ, אֲתַעְסֵק בְּמַהִימְנוּתָא עֲלָאָה,
קְדֻשָּׁא בְרִיךְ הוּא אֲשֶׁרֵי שְׂכִינְתִּיה בְּגוּיָה דְלֵא
תְּעַדִי מְנִיָּה.

מֵאֵן דִּידַע מְלָה דְאוּרִייתָא, אַצְטְרִיף לְמַרְדְּף
אַבְתְּרִיָּה, וְלֵאוּלְפָא הָאִי מְלָה מְנִיָּה,
לְקִימָא רְזָא דְכְתִיב, מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ
לְבוֹ תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי. אוּרִייתָא אֵילְנָא דְחַיִּי
אִיהוּ, לְמִיָּהב חַיִּין לְכָלָא. מֵאֵן דְּאֲתַתְּקַף

שְׁנָאֹמֶר (משלי א) עֵץ חַיִּים הִיא
לְמַחְזִיקִים בָּהּ.

וְכִמּוֹה סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים בְּאַרְנוּ בְּמִי
שֶׁמֶשֶׁתְּדַל בַּתּוֹרָה, שְׂזוּכָה
לְהַקְשֵׁר בַּתּוֹרָה שְׁלֹמְעֵלָה. בְּעוֹלָם
הַזֶּה אֵינוֹ שׂוֹכֵף, וְאֵינוֹ שׂוֹכֵף
בְּעוֹלָם הַבָּא, וְאֶפְלוּ בַקֶּבֶר
שֶׁפְתוּתֵי מְרַחֲשׁוֹת בַּתּוֹרָה, כְּמוֹ
שְׁנָאֹמֶר דּוֹכֵב שֶׁפְתֵי יִשְׁנִים. (ע"ב)

רעיא מדימנא
זָהָר:

פְּתַח וְאָמַר, וְיִקְחוּ לִי תְרוּמָה. כָּאֵן
הוּא יַחֲדוּ בְכָלֵל אֶחָד. מַעֲלָה
וּמִטָּה. לֹא כְּתוּב וְיִקְחוּ תְרוּמָה,
אֲלָא וְיִקְחוּ לִי תְרוּמָה, מַעֲלָה
וּמִטָּה, בְּלִי פְרוּד פֶּלֶל.

מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ
תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי. פְּסוּק זֶה כִּף
צְרִיף לֹמֵר אוֹתוֹ: כָּל אִישׁ אֲשֶׁר
יִדְבְּנוּ לְבוֹ. מַה זֶה מֵאֵת כָּל אִישׁ?
אֲלָא סוּד יֵשׁ כָּאֵן לְאוֹתָם בְּעֲלֵי
מִדוֹת. אֲשֶׁרֵיהֶם הַצְּדִיקִים
שִׁינְדְעִים לְשִׁים אֶת רְצוֹן לְבָם
לְמַלְךָ הַעֲלִיּוֹן הַקְּדוֹשׁ, וְכָל רְצוֹן
לְבָם אֵינוֹ לְעוֹלָם הַזֶּה, וְלַתְּאֵוָה
הַבְּטֵלָה שְׁלוֹ. אֲלָא יוֹדְעִים
וּמִשְׁתַּדְּלִים לְשִׁים רְצוֹנָם וְלַהֲדַבֵּק
לְמַעֲלָה, כְּדִי לְמַשֵּׁךְ רְצוֹן (שְׁלֵחָם)
שֶׁל רְבוּנָם אֲלֵיהֶם מִמַּעֲלָה לְמִטָּה.
וּמֵאִיזוֹה מְקוֹם נוֹטְלִים אוֹתוֹ רְצוֹן
רְבוּנָם לְמַשֵּׁךְ אוֹתוֹ אֲלֵיהֶם? הֵם
נוֹטְלִים מִמְּקוֹם אֶחָד עֲלִיּוֹן
וְקְדוֹשׁ שֶׁמִּמֶּנּוּ יוֹצְאִים כָּל
הַרְצוֹנוֹת הַקְּדוֹשִׁים. וּמִי הוּא? כָּל
אִישׁ. זֶה צְדִיק שֶׁנִּקְרָא כָּל, כְּמוֹ
שְׁנָאֹמֶר (קַהֲלַת ה) וְיִתְרוֹן אֶרֶץ בְּכָל
הַיָּא. (תַּהֲלִים קִיש) עַל כֵּן כָּל פְּקוּדֵי
כָּל יִשְׂרָאֵל. אִישׁ - כְּמוֹ שְׁנָאֹמֶר
אִישׁ צְדִיק. זֶהוּ צְדִיק (כָּל אִישׁ) בְּעַל
הַפִּית שֶׁרְצוֹנוֹ תְּמִיד לְגַבִּירָה, כְּמוֹ

בְּאוֹרֵייתָא, אֶתְתַּקַּף בְּאִילָנָא דְחַיִּי, כְּמָה דְאֵתְ
אָמַר (משלי ג) עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ.

וְכִמּוֹה רִזִּין עֲלָאִין אוֹקִימָנָא בְּמֵאן דְּאֲשְׁתַּדַּל
בְּאוֹרֵייתָא, דְּזָכִי לְאֶתְתַּקְּשָׁרָא בְּאוֹרֵייתָא
דְּלְעִילָא. בְּהֵאִי עֲלָמָא לָא שְׂכִיף, וְלָא שְׂכִיף
בְּעֲלָמָא דְאֵתִי, וְאֶפְלוּ בַקֶּבֶרָא שְׁפּוֹוֹתִיהָ
מְרַחֲשֵׁן אוֹרֵייתָא, כְּמָה דְאֵתְ אָמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים ז)
דּוֹכֵב שֶׁפְתֵי יִשְׁנִים. (ע"ב רעיא מדימנא).

זָהָר:

פְּתַח וְאָמַר (שְׁמוֹת כה) וְיִקְחוּ לִי תְרוּמָה, הֲכָא
אִיהוּ יַחֲוּדָא בְּכָלֵלָא חֲדָא. עִילָא וְתַתָּא.
וְיִקְחוּ תְרוּמָה לָא פְתִיב, אֲלָא וְיִקְחוּ לִי
תְרוּמָה, עִילָא וְתַתָּא בְּכָלֵלָא חֲדָא, בְּלֹא פְרוּדָא
כָּלֵל.

מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ תִּקְחוּ אֶת
תְּרוּמָתִי. הֵאִי קָרָא, הֲכִי אֲצַטְרִיף לִי
לְמִימַר, כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ, (ס"א וְקָחוּ אֶת
תְּרוּמָתִי) מֵאִי מֵאֵת כָּל אִישׁ. אֲלָא רְזָא הֲכָא
לְאֵינוֹן מְרִי מְדִין. זְכָאִין אֵינוֹן צְדִיקָא, דִּינְדְעִי
לְשׁוֹאָה רְעוּתָא דְלַבְּהוֹן לְגַבִּי מְלַפָּא עֲלָאָה
קְדִישָׁא, וְכָל רְעוּתָא דְלַבְּהוֹן לָאו אִיהוּ לְגַבִּי
עֲלָמָא דָא, וּבְכַסּוּפָא בְּטֵלָה דִּילִיָּה. אֲלָא יִדְעִי
וּמִשְׁתַּדְּלִי לְשׁוֹאָה רְעוּתְהוֹן וְלֹאֲתַדְבְּקָא
לְעִילָא, בְּגִין לְאַמְשַׁכָּא רְעוּתָא (דְּלַהוֹן)
דְּמֵאֲרִיָּהוֹן לְגַבִּיָּיהוּ מַעִילָא לְתַתָּא.

וּמֵאֵן אֲתֵר נְטִלֵי הֵהוּא רְעוּתָא דְּמֵאֲרִיָּהוֹן
לְאַמְשַׁכָּא לִיָּה לְגַבִּיָּיהוּ. נְטִלִין מֵאֲתֵר
חַד עֲלָאָה קְדִישָׁא, דְּמַגִּיָּה נְפָקִין כָּל רְעוּתִין
קְדִישִׁין. וּמֵאֵן אִיהוּ. כָּל אִישׁ. דָּא צְדִיק,
דְּאֶתְקְרִי כָּל, כְּמָה דְאֵתְ אָמַר (קַהֲלַת ה) וְיִתְרוֹן
אֶרֶץ בְּכָל הַיָּא. (תַּהֲלִים קִיש) עַל כֵּן כָּל פְּקוּדֵי כָּל יִשְׂרָאֵל. אִישׁ: כְּמָה דְאֵתְ אָמַר
(בְּרַאשִׁית ו) אִישׁ צְדִיק. דָּא אִיהוּ צְדִיק, (ס"א כָּל אִישׁ)

בעל שאוהב את אשתו תמיד.
ידבנו לבו - הוא אוהב אותה,
ולבו, שהיא הגבירה שלו, ידבנו
להדבק בה.

ואף על גב שאהבה רבה זה עם
זה, שלא נפרדים לעולמים,
מאותו כל איש, בעל הבית, בעל
הגבירה, ממנו תקחו את תרומתי.
דרך העולם, מי שרוצה לקחת
אשתו של אדם ממנו, הוא מקפיד
ולא עוזב אותה. אבל הקדוש
ברוך הוא לא כן. כתוב וזאת
התרומה - זו כנסת ישראל. אף
על גב שכל אהבתה אליו ואהבתו
אליה, ממנו נוטלים אותה
להשרותה ביניהם, מאותו מקום
עליון, שכל האהבה של אשה
ובעלה שורה, משם תקחו את
תרומתי. אשרי חלקם של ישראל,
ואשרי כלם שזכו לזה.

וזאת התרומה אשר תקחו מאתם.
ואם תאמר, אם כן, אשר תקחו
מאתו הנה צריך להיות! מה זה
מאתם? מאת שני השמות (הדרגות)
הללו.

עוד אמר רב ייבא סבא, מאתם -
מאת ש', שהוא סוד העולם
העליון, מקום מדורו של הצדיק
הזה שמתעטר מהאות ש', ומשם
נוטל חיים להזין את כל
העולמות. והכל דבר אחד, הסוד
שנתן לחכמים. אשרי חלקם.
שאף על גב שהם נוטלים אותה,
(כאן) לא יכולים לטל אותה אלא
רק ברשות בעלה וברצונו,
ולעשות עבודה של אהבה אליו,
ואז באהבתו תקחו את תרומתי.
וכל זה באותן העבודות של
התפלה, ותקון וסדור שישראל
מסדרים בכל יום. דבר אחר
מאתם - מהכלל של ששה צדדים
העליונים, והכל אחד.

תדיר לגבי מטרוניתא, כבעלה דרחים
לאתתיה תדיר. ידבנו לבו איהו רחים
לה. ולבו דאיהי מטרוניתא דיליה, ידבנו
לאתדבקא ביה.

ואף על גב דרחימו סגי דא בדא, דלא
מתפרשן לעלמין, מההוא כל איש,
מאריה ביתא, מאריה דמטרוניתא, מגייה
תקחו את תרומתי. ארחה דעלמא, מאן (ד)
ק"ה ע"א) דבעי לנסבא אתתיה דבר נש מגייה
איהו קפיד ולא שביק לה. אבל קדשא
ברוך הוא לאו הכי, פתיב וזאת התרומה, זו
כנסת ישראל, אף על גב דכל רחימו דילה
לגביה, ורחימו דיליה לגבה. מגייה נטלין לה
לאשראה בניייהו, מההוא אתר עלאה, דכל
רחימו דאתתא ובעלה שריא. מתמן תקחו את
תרומתי, זפאה חולקיהון דישראל, וזפאין
כלהו דזכו להאי.

וזאת התרומה אשר תקחו מאתם. (שמות כה) ואי
תימא, אי הכי, אשר תקחו מאתו מיבעי
ליה מאי מאתם. מאת תרין שמהן (כ"א דרגין) אלין.
הו רב ייבא סבא אמר, מאתם: מאת ש',
דאיהו רזא דעלמא עלאה. אתר מדוריה
דהאי צדיק, דאיהו אתעטר מאת ש', ומתמן
נטיל חיים, לאתזנא לעלמין פלהו. וכלא
מלה חדא, רזא לחפימין אתיהיבת, זפאה
חולקיהון.

דאף על גב דאינון נטלין לה, (הכא) לא
יכלין לנטלא לה, אלא ברשו דבעלה,
וברעו דיליה, ולמעבד פולחנא דרחימו
לגביה, וכדין ברחימו דיליה תקחו את
תרומתי. וכל דא, באינון פולחני דצלותא,
ותקונא וסדורא דישראל מסדרין בכל
יומא. דבר אחר מאתם, מכללא דשית סטרין עלאין וכלא חד.

(ד"א) מאתם - מאותם זמנים וּשְׁבֹתוֹת, וְהַפֶּל סוּד אֶחָד. זָהָב וְכֶסֶף וּנְחֹשֶׁת וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי. זָהָב - בְּסוּד שֶׁל יוֹם ראש השנה, שֶׁהוּא יוֹם שֶׁל זָהָב, יוֹם הַדִּין, וְשׁוֹלֵט אוֹתוֹ הַצֵּד, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (איוב לו) מִצָּפוֹן זָהָב יֵאָתֵר. וְכֶסֶף - זֶה יוֹם הַכְּפוּרִים, שְׁמֵת־לְבַנִּים חֲטָאֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שֶׁלֵּג, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה א) אִם יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם כְּשָׁנִים כְּשֶׁלֵּג לְבַיְנוֹ. וְכַתוּב (ויקרא טז) כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהַר אֶתְכֶם.

וּנְחֹשֶׁת - יְמֵי קְרִבְנוֹת הַחֹג, שֶׁהֵם מִרְכְּבוֹת הַעַמִּים עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת, וְהֵם נִקְרָאִים סוּד שֶׁל הָרִי נְחֹשֶׁת, וְלָכֵן מִתְמַעֲטִים בְּכָל יוֹם וְהוֹלְכִים. וְתְכֵלֶת - זֶה פֶּסַח, הַשְּׁלֵטוֹן שֶׁל סוּד הָאֲמוּנָה, הַסּוּד שֶׁל צִבְעֵי הַתְּכֵלֶת. וּמִשּׁוּם שֶׁהִיא תְכֵלֶת, לֹא שׁוֹלֵטָה, עַד שֶׁמִּשְׁמִידָה וְהוֹרְגַת כָּל בְּכוֹרוֹת מִצְרַיִם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שמות יב) וְעֵבֶר ה' לְנִגְף אֶת מִצְרַיִם. וְלָכֵן כָּל הַגּוֹנִים טוֹבִים בְּחֵלוֹם, חוּץ מִתְכֵלֶת.

וְאַרְגָּמָן - זֶה שְׁבוּעוֹת, סוּד הָאַרְגָּמָן, שֶׁתּוֹרָה שֶׁבְּכַתֵּב שֶׁנִּתְּנָה בּוֹ פְּלוּלָה מִשְׁנֵי צְדָדִים - מִזְמִין וּמִשְׁמָאל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דברים לב) מִיְמִינוֹ אֵשׁ דָּת לָמוֹ, וְזֶהוּ אַרְגָּמָן. וְתוֹלַעַת שָׁנִי - זֶהוּ ט"ו בָּאָב, שְׁבִנּוֹת יִשְׂרָאֵל הֵיוּ יוֹצְאוֹת בְּכָלִי מִלֵּת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (איכה ד) הָאֲמִנִים עָלֵי תוֹלַע.

עַד כָּאן שֶׁשֶׁה צְדָדִים. מִכָּאן וְהִלָּא הַסּוּד שֶׁל עֲשֶׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה. וְשֵׁשׁ וְעֵזִים. וְעֵרַת אֵילָם מְאָדָּמִים. וְעֵרַת תְּחָשִׁים. וְעֵצֵי שֵׁטִים. וְשִׁמְן לְמָאֵר. וּבִשְׁמִים לְשִׁמְן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים. וְאַבְנֵי שֵׁהִם. וְאַבְנֵי מְלוֹאִים. עַד

(ד"א) מֵאֵתָם, מֵאֵינוֹן זְמַנִּי וְשִׁבְתִּי, וְכֹלֵא רִזָּא חֲדָא. זָהָב וְכֶסֶף וּנְחֹשֶׁת וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי. זָהָב, בְּרִזָּא דְיוֹמָא דְרֵאשׁ הַשָּׁנָה, דְּאִיהוּ יוֹמָא דְזָהָב, יוֹמָא דְדִינָא, וְשִׁלְטָא הֵהוּא סְטָרָא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (איוב לו) מִצָּפוֹן זָהָב יֵאָתֵר. וְכֶסֶף, דָּא יוֹם הַכְּפוּרִים, דְּמִתְלַבְּנֵן חוֹבֵיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל כְּתִלְגָּא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (ישעיה א) אִם יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם כְּשָׁנִים כְּשֶׁלֵּג יִלְבַּינוּ. וְכַתִּיב (ויקרא ט"ז) כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהַר אֶתְכֶם.

וּנְחֹשֶׁת. יוֹמֵי דְקְרִבְנֵין דְּחֹג, דְּאֵינוֹן רְתִיכֵי דְעַמִּין עוֹבְדֵי פּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת, וְאֵינוֹן אֶקְרוּן רִזָּא דְהָרִי נְחֹשֶׁת, וּבְגִין כִּי מִתְמַעֲטִין בְּכָל יוֹמָא וְאַזְלִין. וְתְכֵלֶת, דָּא פֶּסַח, שׁוֹלְטָנוּ דְרִזָּא דְמַהִימְנוּתָא, רִזָּא דְגִוּוֹנָא תְכֵלָא, וּבְגִין דְהִיא תְכֵלָא, לָא שִׁלְטָא עַד דְשִׁצִיאת וְקִטִּילַת כָּל בּוֹכְרֵי דְמִצְרַאֵי, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (שמות יב) וְעֵבֶר יִי לְנִגְף אֶת מִצְרַיִם. בְּגִין כִּי, כָּל גּוֹוֹנִין טְבִין בְּחֵלְמָא, בַּר מִן תְכֵלָא.

וְאַרְגָּמָן, דָּא שְׁבוּעוֹת, רִזָּא דְאַרְגָּוֹנָא, דְתוֹרָה שֶׁבְּכַתֵּב דְאַתִּיהִיבַת בֵּיה, כְּלִילָא מִתְרִין סְטָרִין, מִיְמִינָא וּמִשְׁמָאלָא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (דברים לג) מִיְמִינוֹ אֵשׁ דָּת לָמוֹ, וְדָא אִיהוּ אַרְגָּמָן. וְתוֹלַעַת שָׁנִי, דָּא אִיהוּ חֲמֻשָּׁה עֶשֶׂר בָּאָב, דְּבִנּוֹת יִשְׂרָאֵל הֵווּ נִפְקֵי בְמֵאֵי מֵלַת, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (איכה ד) הָאֲמִנִים עָלֵי תוֹלַע.

עַד הַכָּא, שִׁית סְטָרִין, מִכָּאן וְהִלָּא רִזָּא דִי יְמֵי תְּשׁוּבָה. וְשֵׁשׁ, וְעֵזִים, וְעוֹרוֹת אֵילָם מְאָדָּמִים. וְעוֹרוֹת תְּחָשִׁים. וְעֵצֵי שֵׁטִים. וְשִׁמְן לְמָאֵר. וּבִשְׁמִים לְשִׁמְן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים. וְאַבְנֵי שׁוּהִים. וְאַבְנֵי מְלוֹאִים. עַד

הַכָּא תְּשַׁעָה, לְקַבֵּל תְּשַׁעָה יוֹמִין וְיוֹם הַכְּפוּרִים אֲשֵׁלִים לְעֶשְׂרָה. וּמִכָּל

כאן תשעה, כנגד תשעה ימים, ויום הכפורים משלים לעשרה. ומכל אלה אנו נוטלים תרומת ה' בכל זמן וזמן, כדי להשרות עלינו. בראש השנה אנו נוטלים תרומת ה', והוא סוד של ראש השנה, שפא מצד הזהב. ביום הכפורים אנו נוטלים אותה, והיא יום הכפורים שיושרת הבת את האם. בסכות אנו נוטלים אותה, והיא סכה, סוככת ומגנה עלינו, וכתוב (במדבר כט) ביום השמיני עצרת תהיה לכם, וזוהי תרומת ה'.

בפסח אף כף אנו נוטלים אותה, והיא פסח. והרי בארנו, סוד הגון של אור התכלת. בשבועות אנו נוטלים אותה, והיא שתי הלחם, וכתוב (שמות כ) ונדבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר. ואנו נוטלים מתורה שבכתב תורה שבעל פה. חמשה עשר באב, הוא עמד בשמחה על בנות ישראל. כל שאר הימים הם לתקון שלה, ולכן כתוב אשר תקחו מאתם.

כמו שהם מתיחדים למעלה באחד, אף כף היא מתיחדת למטה בסוד של אחד, להיות עם למעלה אחד כנגד אחד. הקדוש ברוך הוא אחד למעלה לא יושב על פסא כבודו, עד שנעשית בסוד של אחד כמו שלו, להיות אחד באחד. והרי בארנו הסוד של ה' אחד ושמו אחד.

סוד השבת, היא שבת שנאחת בסוד של אחד, להשרות עליה הסוד של אחד. תפלת ערב שבת, שהרי אז מתיחד פסא הכבוד הקדוש בסוד של אחד, ומתקנת שישרה עליה המלך הקדוש העליון.

בשנבנסת השבת, היא מתיחדת ונפרדת מהצד האחר, וכל הדינים

אליו, אנו נטלין תרומת יי', בכל זמנא וזמנא, בגין לאשראה עלן. בראש השנה אנו נטלין תרומת יי', ואיהו רזא דראש השנה, דאתנא מסטרא דזהב. ביום הכפורים אנו נטלין לה, ואיהי יום הכפורים (אמור ק"ב) דירתא ברתא לאימא. בפסות אנו נטלין לה, ואיהי סכה סוככת ואגינת עלן, וכתוב (במדבר כט) ביום השמיני עצרת תהיה לכם ודא איהי תרומת יי'.

בפסח אוף הכי אנו נטלין לה, ואיהי פסח. והא אוקימנא, רזא דגוון דנהורא תכלא. בשבועות אנו נטלין לה, ואיהי שתי הלחם. וכתוב (שמות כ) ונדבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר, ואנו נטלין מתורה שבכתב, תורה שבעל פה. חמשה עשר באב, איהו קיימא בחדוה, על בנות ישראל. כל שאר יומין, אינון לתקונא דילה. ועל דא אשר תקחו מאתם פתיב.

בגוונא דאינון מתייחדין לעילא באחד, אוף הכי איהי, אתיחדת לתתא ברזא דאחד, למהוי עמהון לעילא חד לקבל חד, קדשא בריך הוא אחד לעילא, לא יתיב על פורסייא דיקריה, עד דאיהי אתעבידת ברזא דאחד כגוונא דיליה, למהוי אחד באחד. והא אוקימנא רזא דיי' אחד ושמו אחד.

רזא דשבת, איהי שבת, דאתאחדא ברזא (ק"ה ע"ב) דאח"ד, למשרי עליה רזא דאחד. עלותא דמעלי שבתא, דהא אתאחדת פורסייא יקירא קדישא, ברזא דאח"ד, ואתתקנת למשרי עליה מלכא קדישא עלאה. בר עייל שבתא, איהי אתיחדת ואתפרשת מסטרא אחרא, וכל דינין מתעברין מינה, ואיהי אשתארת ביחודא דנהירו קדישא,

מַעֲבָרִים מִמֶּנָּה, וְהִיא נִשְׁאֶרֶת בַּיְחֹד שֶׁל אֹר קְדוֹשׁ, וּמִתְעַשְׂרֶת בַּכֹּמֶה עֲטֹרוֹת לְמִלְךָ הַקְּדוֹשׁ, וְכָל שְׁלִיטֵי הַרְגֵז וּבְעֲלֵי הַדִּין פְּלִים בּוֹרְחִים, (וּמַעֲבָרִים מִמֶּנָּה) וְאֵין שְׁלוֹטוֹן אַחֵר בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. וּפְנִיָּה מְאִירִים בְּאוֹר עֲלוֹן, וּמִתְעַשְׂרֶת לְמִטָּה בְּעַם הַקְּדוֹשׁ, וְכָלֵם מִתְעַשְׂרִים בְּנִשְׁמוֹת חֲדָשׁוֹת. אִז רֵאשִׁית הַתְּפִלָּה, לְבָרֵךְ אוֹתָהּ בְּשִׁמְחָה, בְּפָנִים מְאִירוֹת, וְלוֹמַר בְּרַכּוּ אֶת ה' הַמְּבֹרָךְ. אֶת ה' דְּוָקָא, כְּדִי לִפְתַּח לָהּ בְּבִרְכָּה.

וְאִסּוּר לְעַם הַקְּדוֹשׁ לִפְתַּח אֵלֶיהָ בְּפִסּוּק שֶׁל דִּין, כְּמוֹ וְהוּא רַחוּם וְגו', מִשּׁוּם שֶׁהָרִי נִפְרָדָה מִזֶּה הָאֵחֵר, וְכָל בְּעֲלֵי הַדִּינִים נִפְרְדוּ וְהִעֲבְרוּ מִמֶּנָּה. וּמִי שֶׁמְעוֹרֵר אֶת זֶה לְמִטָּה, גּוֹרֵם לְעוֹרֵר כֶּף לְמַעְלָה, וְהַפְסָא הַקְּדוֹשׁ לֹא יְכוּל לְהִתְעַטֵּר בְּעֲטֹרֶת קְדוּשָׁה. שְׁפָל זְמַן שֶׁמִּתְעוֹרְרִים לְמִטָּה אוֹתָם בְּעֲלֵי הַדִּין שֶׁהֵיוּ מַעֲבָרִים וְהֵיוּ הוֹלְכִים לְהִתְחַבֵּא בַּתּוֹךְ הַנֶּקֶב שֶׁל הָעֶפֶר שֶׁל הַתְּהוֹם הַגָּדוֹל, פְּלִים שְׂבִים לְשׁוֹת בְּמִקּוֹמָם, וְהַמְקוֹם הַקְּדוֹשׁ מִתְרַחֵק (וּנְדַחֵק) בָּהֶם מְלֵהוֹת בְּמִנוּחָה.

וְאֵל תֹּאמַר שֶׁהוּא לְבָדוּ, אֲלֵא שְׂאֵין הַתְּעוֹרְרוֹת לְמַעְלָה לְהִתְעוֹרֵר עַד שִׁישְׂרָאֵל מְעוֹרְרִים לְמִטָּה, כְּפִי שְׂבָאֲרָנוּ, שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים פא) בְּפֶסֶה לְיוֹם חֲגִנּוּ. לֹא כְּתוּב לְיוֹם חֵג, אֲלֵא לְיוֹם חֲגִנּוּ. וְלִכֵּן אִסּוּר לְעַם הַקְּדוֹשׁ, שֶׁמִּתְעַשְׂרִים בְּעֲטֹרוֹת קְדוּשׁוֹת שֶׁל נִשְׁמוֹת כְּדִי לְעוֹרֵר מְנוּחָה, שֶׁהֵם יְעוֹרְרוּ דִּין, אֲלֵא פְלִים בְּרִצּוֹן וְאִתְּבָה רַבָּה, שֶׁיְעוֹרְרוּ בְּרִכּוֹת מַעְלָה וּמִטָּה כְּאֶחָד.

בְּרַכּוּ אֶת ה' - דְּוָקָא אֶת, כְּמוֹ שְׂאֲמַרְנוּ, זֹה שֶׁבֶת שֶׁל עֶרֶב שֶׁבֶת. בְּרוּךְ ה' הַמְּבֹרָךְ - זֹה יִצְיֵאת הַבְּרִכּוֹת מִמְּקוֹר הַחַיִּים, וּמִקּוֹם

וְאִתְעַטְרֶת בַּכֹּמֶה עֲטֹרִין לְגַבֵּי מְלִכָּא קְדִישָׁא, וְכָל שׁוֹלְטָנֵי רוּגְזִין וּמְאִרֵי דְדִינָא כְּלָהוּ עֲרֻקִין, (נ"א וְאִתְעַבְרוּ מִינָה) וְלִית שׁוֹלְטָנּוּ אַחְרָא בְּכְלָהוּ עֲלִמִין. וְאִנְפָּהָא נְהִירִין בְּנְהִירוֹ עֲלָאָה, וְאִתְעַטְרֶת לְתַתָּא בְּעַמָּא קְדִישָׁא, וְכְלָהוּ מִתְעַטְרִין בְּנִשְׁמַתִּין חֲדָתִין. כְּדִין שִׁירוֹתָא דְצִלוֹתָא, לְבָרְכָא לָהּ בְּחֻדָּה, בְּנְהִירוֹ דְאִנְפִּין, וְלוֹמַר בְּרַכּוּ אֶת יי' הַמְּבֹרָךְ. אֶת יי' דִּיִּיקָא, בְּגִין לְמִפְתַּח לְגַבָּהּ בְּבִרְכָּה.

וְאִסּוּר לְעַמָּא קְדִישָׁא לְמִפְתַּח לְגַבָּהּ בְּפִסּוּקָא דְדִינָא, כְּגוֹן וְהוּא רַחוּם וְגו', בְּגִין דִּהָא אִתְפְּרֶשֶׁת מִרְזָא דְסִטְרָא אַחְרָא, וְכָל מְאִרֵי דְדִינִין אִתְפְּרְשׁוּ וְאִתְעַבְרוּ מִינָה. וּמֵאֵן דְאִתְעַר הָאֵי לְתַתָּא, גְּרִים לְאִתְעַרָּא הַכִּי לְעִילָא. וְכַרְסִיָּא קְדִישָׁא לֹא יְכֻלָּא לְאִתְעַטְרָא בְּעֲטָרָא דְקְדוּשָׁה, דְכָל זְמַנָּא דְמִתְעַרֵּי לְתַתָּא אֵינּוּן מְאִרֵיהוֹן דְדִינָא, דִּהוּוּ מִתְעַבְרִין וְהוּוּ אִזְלֵי כְּלָהוּ לְאִתְטַמְרָא גּוּ נּוֹקְבָא דְעַפְרָא דְתְהוּמָא רַבָּא, כְּלָהוּ תִיבִין לְאַשְׂרָאָה בְּדוּכְתִיָּהוּ וְאִתְרַחַקַת (וְאִתְדַחַקַת) בְּהוּ אֶתֶר קְדִישָׁא דְבַעֲתַת נִיחָא.

וְרָא תִימָא דְדָא אֵיהוּ בְּלַחֲוֹדוּי, אֲלֵא לִית אִתְעַרוֹתָא לְעִילָא לְאִתְעַרָּא, עַד דִּישְׂרָאֵל מִתְעַרֵּי לְתַתָּא, כְּמָה דְאוּקִימְנָא, דְכְּתִיב, (תְּהִלִּים פא) בְּפֶסֶה לְיוֹם חֲגִנּוּ. לְיוֹם חֵג לֹא כְּתִיב, אֲלֵא לְיוֹם חֲגִנּוּ. וְעַל דָּא אִסּוּר לְעַמָּא קְדִישָׁא, דְקָא מִתְעַטְרִין בְּעֲטֹרִין קְדִישִׁין דְנִשְׁמַתִּין, בְּגִין לְאִתְעַרָּא נִיחָא, דְאֵינּוּן יִתְעַרוּן דִּינָא, אֲלֵא כְּלָהוּ בְּרַעוּ וְרַחֲמֵימוּ סְגִי, דִּיתְעַרוּן בְּרַפָּאן עִילָא וְתַתָּא כְּחֻדָּא.

בְּרַכּוּ אֶת יי'. אֶת דִּיִּיקָא. כְּדִקְאֲמַרְן, דָּא שֶׁבֶת דְמַעְלֵי שֶׁבֶתָא. בְּרוּךְ יי' הַמְּבֹרָךְ, דָּא אִפִּיקוּ דְבְּרַכָּאן מִמְּקוֹרָא דְחַיִּי, וְאֶתֶר דְנִפְּיִק

שִׁמְנוּ יוֹצֵאת כָּל הַהִשְׁקָאָה
לְהִשְׁקוֹת אֶת הַכֵּל. וּמִשּׁוּם שֶׁהוּא
הַמְּקוֹר בְּסוּד שֶׁל אוֹת הַבְּרִית,
קוֹרְאִים לוֹ הַמְּבֹרָךְ, הוּא נְבִיעַת
הַבָּאָר. בֵּינָן שְׂמִינִיעִים לְשֵׁם, הָרִי
הַבָּאָר וְדָאֵי מִתְּמַלְאָת, שְׂאִין
פּוֹסְקִים מִימּוֹ לְעוֹלָמִים.

וְרַבֵּן לֹא אוֹמְרִים בְּרוּךְ אַתְּ ה'!
הַמְּבֹרָךְ, אֲלֵא בְּרוּךְ ה'. שְׂאֵלְמָלֵא
לֹא מְגִיעָה לְשֵׁם נְבִיעָה מִהַמְּקוֹר
הָעֲלִיּוֹן, לֹא מִתְּמַלְאָת הַבָּאָר כָּלֵל,
וְעַל זֶה הַמְּבֹרָךְ. לְמָה הוּא
הַמְּבֹרָךְ? מִשּׁוּם שֶׁהוּא מְשַׁלֵּם
וּמִשְׁקָה לְעוֹלָם וָעֶד. עוֹלָם וָעֶד
זוֹהִי שִׁבְתָּ שֶׁל עֶרֶב שִׁבְתָּ, וְאָנוּ
תּוֹקְעִים בְּרִכּוֹת בְּמִקּוֹם שְׁנִקְרָא
מְבֹרָךְ. וְכִיּוֹן שְׂמִינִיעִים לְשֵׁם, כָּלֵם
לְעוֹלָם וָעֶד. וְזֶהוּ בְּרוּךְ ה'
הַמְּבֹרָךְ. עַד כָּאֵן הִגִּיעוּ בְּרִכּוֹת
מִהָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, וְכָלֵם לְעוֹלָם
וָעֶד, לְהַתְּבַרֵךְ וְלִהְיוֹת מְשֻׁקָה
וְלִהְיוֹת שְׁלֵם כְּרָאוּי, מְלֵא מְכַל
הַצְּדִדִים.

בְּרוּךְ - זֶהוּ הַמְּקוֹר הָעֲלִיּוֹן שֶׁכֵּן
הַבְּרִכּוֹת יוֹצֵאוֹת מִמֶּנּוּ.
וּכְשֶׁהֲלַכְנָה נִשְׁלַמְתָּ, קוֹרְאִים
אוֹתָהּ כִּף לַתְּחֻנּוּנִים, אֲבָל בְּרוּךְ
מְקוֹר הָעֲלִיּוֹן, כְּפִי שְׂאֵמְרוֹ. ה' -
זֶה אֲמִצְעֵי שֶׁל כָּל הַצְּדִדִים
הָעֲלִיּוֹנִים. הַמְּבֹרָךְ - זֶה שְׁלוֹם
הַבֵּית, נְבִיעַת הַבָּאָר, לְהַשְׁלִים
וְלִהְשָׁקוֹת הַכֵּל. לְעוֹלָם וָעֶד - זֶה
הָעוֹלָם הַתְּחִתּוֹן שֶׁצָּרִיךְ לְהַתְּבַרֵךְ.
וְשִׁמְן וּמִשְׁחָה שֶׁל בְּרוּךְ ה'
וְהַמְּבֹרָךְ, הַכֵּל הוּא לְעוֹלָם וָעֶד.

(מְבֹרָךְ, כְּמוֹ שְׂנֵאֲמַר (בְּרֵאשִׁית מ"ט) בֵּן פּוֹרְת) וְעַל דָּא, בְּרִכָּה
וְלִכְּן הַבְּרִכָּה הַזֹּאת צְרִיכִים כָּל הָעָם
לְבָרֵךְ, וּבְעֶרֶב שִׁבְתָּ, בְּרִצּוֹן הַלֵּב
וּבְשִׂמְחָה צָרִיךְ לְהַתְּחִיל בְּתַחֲלָה
בְּבְרִכָּה הַזֹּאת, שֶׁתְּבַרֵךְ הַשִּׁבְתָּ הַזֹּאת
שֶׁל עֶרֶב שִׁבְתָּ (בְּלִילָה) מִהָעָם
הַקְּדוֹשׁ כְּרָאוּי בְּבְרִכָּה הַזֹּאת.

(בְּרִכּוֹ) כְּשֶׁמְתַחֲלִים יִשְׂרָאֵל לְבָרֵךְ,
קוֹל הוֹלֵךְ בְּכֵל הַרְקִיעִים,

מְנִיחַ כָּל שְׁקִיו, לְאַשְׁקָאָה לְכֵלָא. וּבְגִין דְּאִיהוּ
מְקוֹרָא בְּרִזָּא דְּאֵת קְיִימָא, קְרִינָן לִיהַּ הַמְּבֹרָךְ,
אִיהוּ מְבוּעָא דְּבִירָא. בֵּינָן דְּמָטוּ תְּמָן, הָא
וְדָאֵי בִירָא אֶתְמַלְיָא, דְּלֹא פּוֹסְקִין מִימּוֹ
לְעֻלְמִין.

וְעַד דָּא לֹא אֲמַרְינָן, בְּרוּךְ אַתְּ יי' הַמְּבֹרָךְ,
אֲלֵא בְּרוּךְ יי', דְּאֵלְמָלֵא לֹא מְטִי הָתֵם
נְבִיעוּ מִמְּקוֹרָא עֲלָאָה, לֹא אֶתְמַלְיָא בִירָא
כָּלֵל, וְעַל דָּא הַמְּבֹרָךְ, אֲמַאי אִיהוּ הַמְּבֹרָךְ.
בְּגִין דְּאִיהוּ אֲשֵׁלִים וְאַשְׁקִי לְעוֹלָם וָעֶד. עוֹלָם
וָעֶד דָּא אִיהוּ שִׁבְתָּ דְּמַעְלֵי שִׁבְתָּא, וְאֵנָן תְּקַעִין
בְּרַפָּאן בְּאַתְרֵי דְּאֲקָרִי מְבֹרָךְ. וְכִיּוֹן דְּמִטְּאֵן
הָתֵם, כְּלֵהוּ לְעוֹלָם וָעֶד, וְדָא אִיהוּ בְּרוּךְ יי'
הַמְּבֹרָךְ. עַד הַכָּא, מְטוֹן בְּרַפָּאן מַעְלָמָא
עֲלָאָה, וְכֵלְהוּ לְעוֹלָם וָעֶד, לְאַתְּבְּרָכָא
וְלֹאֲתַשְׁקָאָה, וְלִמְהֵוִי שְׁלִים בְּדָקָא יְאוֹת,
מְלִיָא מְכַל סְטְרִין.

בְּרוּךְ: דָּא מְקוֹרָא עֲלָאָה, דְּכָל בְּרַפָּן נְפִקִין
מִנֵּיהּ. וְכַד סִיְהֵרָא אֲשֵׁתְלִים, קְרִינָן לָהּ
הָכִי לְגַבֵּי תְּתַאי, אֲבָל בְּרוּךְ מְקוֹרָא עֲלָאָה
כְּדָקָא מְרָן. יי': דָּא אֲמִצְעֵי דְּכָל סְטְרִין עֲלָאִין.
הַמְּבֹרָךְ: דָּא שְׁלָמָא דְּבֵיתָא, מְבוּעָא דְּבִירָא,
לְאַשְׁלָמָא וְלֹאֲשִׁקָאָה כֵּלָא. לְעוֹלָם וָעֶד: דָּא
עֲלָמָא תְּתַאָה, דְּאַצְטְרִיךְ לְאַתְּבְּרָכָא. וּמִשְׁחָא
וְרַבּוּ דְּבְרוּךְ יי' וְהַמְּבֹרָךְ, כֵּלָא אִיהוּ לְעוֹלָם
וָעֶד.

(מְבֹרָךְ כְּמָה דְּאֵת אֲמַר (בְּרֵאשִׁית מ"ט) בֵּן פּוֹרְת) וְעַל דָּא, בְּרִכָּה
דָּא, אֲצְטְרִיכוּ כָּל עַמָּא לְבְּרָכָא, וּבְמַעְלֵי
שִׁבְתָּא, בְּרַעוּ דְּלִבָּא, וּבְחֻדוּהָ בְּעוּ לְמִשְׁרֵי
בְּשֵׁרוֹתָא בְּבְרִכָּה דָּא, לְאַתְּבְּרָכָא הָאֵי שִׁבְתָּ
דְּמַעְלֵי שִׁבְתָּא, (לִילָא) מַעְמָא קְדִישָׁא כְּדָקָא
יְאוֹת. בְּהָאֵי בְּרִכָּה.

(ב"א בְּרִכּוֹ) כְּדִ שְׂרָאֵן יִשְׂרָאֵל לְבְּרָכָא, קָלָא אֲזֵלָא

שמתקדשים בקדשת ערב השבת: אשריכם העם הקדוש שאתם מברכים ומקדשים למטה כדי שיתברכו ויתקדשו למעלה כפיה מחנות עליונים קדושים. אשריהם בעולם הזה, ואשריהם בעולם הבא. ולא מברכים ישראל את הברכה הזו, עד שמתעטרים בעטרות של נשמות קדושות, כפי שאמרנו. אשרי העם שזכו להם בעולם הזה, לזכותם לעולם הבא.

בלי"ה זה שמוש של החכמים באלו הנשמות הקדושות שמתעטרות בהם, ואף על גב שהרי בארנו והכל אהד. ובכל מקום שתמצא לחכמים בדבר הזה בצד זה, ולפעמים בצד זה - הכל הוא אהד, ודברים הללו הרי כבר בארנו. אבל בפעם הזו שכלם מתעטרים בנשמות ורוחות חדשות יתרות קדושות, אז הוא הזמן של השמוש שלהם, כדי שיהיה שפע לאותו שמוש (תשמיש) בשפע של קדשה במנהגה עליונה, ויצאו בניהם קדושים כראוי.

סוד זה נתן לחכמים. בשעה שחלקק הלילה, בלילה הזה הקדוש ברוך הוא רוצה להכנס לגן שלמעלה. וסוד זה, בימי החל הקדוש ברוך הוא נכנס לגן עדן שלמטה להשתעשע עם הצדיקים ששורים שם, ובשבת, באותו ליל שבת, הקדוש ברוך הוא נכנס לגן שלמעלה, בסוד המקור העליון.

משום שבימי החל כל נשמות הצדיקים פלן שורות בגן שבארץ, וכשמתקדש היום בערב השבת, כל אותם מחנות של מלאכים קדושים שממנים בתוך הגן שלמטה, כלם מעלים את אותן נשמות ששורות בתוך הגן

בכלהו רקיעין, דמתקדשי בקדושא דמעלי שבתא. זפאין אתון עמא קדישא, דאתון מברכי ומקדשי לתתא, בגין דיתברכו ויתקדשו לעילא, כמה משריין (ד קל"ד ע"א) עלאין קדישין, זפאין אינון בהאי עלמא, וזפאין אינון בעלמא דאתי, ולא מברכי ישראל ברכה דא, עד דמתעטרן בעטרין דנשמתין קדישין פדקאמרן. זפאה עמא דזפי לון בעלמא דין, למזפי לון לעלמא דאתי.

בהאי ליליא שמושא דחפימין, באלין נשמתין קדישין דמתעטרן בהו, ואף על גב דהא אוקימנא וכלא חד. ובכל אתר דתשפח לחפימין בהאי מלה, בסטרא דא, ולזמנין בסטרא דא, פלא איהו חד. והגי מילי הא אוקימנא, אבל בזמנא דא, דמתעטרן פלהו בנשמתין ורוחין חדתין יתירין קדישין, פדין איהי זמנא דשמושא דלהון, בגין דליהוי נגידו ליהוא שמושא, בנגידו דקדושה, בניחא עלאה, ויפקון בנייהו קדישין פדקא חזי.

רזא דא לחפימין אתייהיבת. בשעתא דאתפליג ליליא, בליליא דא, קדשא בריך הוא בעי לאעלא בגנתא דלעילא. ורזא דא, ביומי דחול קדשא בריך הוא עאל בגנתא דעדן דלתתא, לאשתעשעא עם צדיקיא דשראן תמן, ובשבת, בהוא ליליא דשבתא, קדשא בריך הוא עאל בגנתא דלעילא, ברזא דמקורא עלאה.

בגין דביומי דחול, פל נשמתין דצדיקיא כלהו, בגנתא די בארעא שריין. וכד אתקדש יומא במעלי שבתא, פל אינון משריין דמלאכין קדישין די ממנן גו גנתא דלתתא, פלהו סלקין להגי נשמתין, דשריין

שְׁלֹמֹה, לְהַכְנִיס לְאוֹתוֹ הַרְקִיעַ
שְׁעוֹמֵד עַל הַגֶּזֶן, וּמִשֶּׁם מְזַדְמָנוֹת
מְרַפְּבוֹת קְדוּשׁוֹת שְׁפוֹכְבוֹת אֶת
כְּסֵא הַכְּבוֹד שֶׁל הַמֶּלֶךְ, וּמַעֲלִים
אוֹתָם אֶת כָּל אוֹתָן נְשֵׁמוֹת לְגַן
שְׁלֹמֹעֲלָה.

בֵּינן שְׁהַרְוּחוֹת הִלְלוּ עוֹלוֹת, אִז
רוּחוֹת קְדוּשׁוֹת אַחֲרוֹת יוֹרְדוֹת
לְהַתְעַטֵּר בָּהֶם הָעַם הַקְּדוֹשׁ. אֵלוֹ
עוֹלוֹת וְאֵלוֹ יוֹרְדוֹת.

וְאִם תֵּאמַר, הֲרִי הֵגֵן שְׁבָאֲרִץ בְּיוֹם
הַשְּׁבִת יוֹשֵׁב בְּרִיקְנוֹת בְּלִי נְשֵׁמוֹת
צְדִיקִים - לֹא כִּף, אֲלֵא נְשֵׁמוֹת
הוֹלְכוֹת וּנְשֵׁמוֹת בְּאוֹת, נְשֵׁמוֹת
עוֹלוֹת וּנְשֵׁמוֹת יוֹרְדוֹת. נְשֵׁמוֹת
הוֹלְכוֹת מִתּוֹךְ הַגֶּזֶן, וּנְשֵׁמוֹת בְּאוֹת
לְתוֹךְ הַגֶּזֶן. כָּל אוֹתָן נְשֵׁמוֹת
הַצְּדִיקִים שְׁמֹתֵלְבָנוֹת בְּיָמוֹת
הַחֵל, וְטָרַם שְׁנַכְנְסוּ לְתוֹךְ הַגֶּזֶן,
בְּשַׁעַת שְׁאֵלוֹ יוֹצֵאוֹת - אֵלוֹ
נַכְנְסוֹת, וְהֵגֵן לֹא נִשְׁאַר רִיק, בְּסוֹד
לְחֵם הַפְּנִים בְּיוֹם הַלְקָחוֹ.

וְאִם תֵּאמַר, כְּשִׁחְזָרוּ בְּיָמוֹת
הַחֵל, בְּמָה (כְּמָה) נִמְשָׁכִים
הַמְּקוֹמוֹת לְאַרְץ וְלְרַחֵב וְלָרוֹם
בְּגֶזֶן, וְלֹא נוֹדַע? כְּמוֹ סוֹד אֲרִץ
הַצְּבִי, שֶׁהִיָּתָה נִמְשָׁכֶת לְכָל
הַצְּדִידִים וְלֹא נוֹדַע. כְּמוֹ הַצְּבִי,
שֶׁכָּל מָה שֶׁגָּדַל, עוֹרֵו גָּדַל לְכָל צֶדֶן
וְלֹא נִכָּר. וַיֵּשׁ כְּמָה נְשֵׁמוֹת, שְׁפִינִן
שְׁעוֹלוֹת, שׁוֹב לֹא יוֹרְדוֹת.

נְשֵׁמוֹת עוֹלוֹת וּנְשֵׁמוֹת יוֹרְדוֹת
לְהַתְעַטֵּר בָּהֶן הָעַם הַקְּדוֹשׁ.
וּבְעֶרְב שְׁבִת הוּא גִלְגּוֹל הַנְּשֵׁמוֹת,
אֵלוֹ הוֹלְכוֹת וְאֵלוֹ בְּאוֹת, אֵלוֹ
עוֹלוֹת וְאֵלוֹ יוֹרְדוֹת. מִי רָאָה כְּמָה
מְרַפְּבוֹת קְדוּשׁוֹת שְׁמֹשׁוֹטוֹת
לְכָאן וּלְכָאן. כְּלָן בְּשִׁמְחָה, כְּלָן
בְּרִצּוֹן בְּאֵלוֹ הַנְּשֵׁמוֹת לְעֵטֵר אֶת
הָעַם הַקְּדוֹשׁ, לְעֵטֵר לְכְּמָה
צְדִיקִים, גֵּן הַעֲדָן שְׁלֹמֹה, עֵד
שְׁעָה שֶׁהַכְּרוֹז עוֹמֵד וְקוֹרֵא:
מְקַדֵּשׁ מְקַדֵּשׁ. אִז נִמְצְאוֹת מְנַחֵה
וְשׁוֹכֵף הַכֵּל. וְכָל רִשְׁעֵי הַגִּיהֵנָם

גוֹ גִּנְתָּא דְלִתְתָּא, לְעֵאֲלָא לְגַבֵּי הַהוּא רְקִיעַ
דְּקִיָּמָא עַל גִּנְתָּא, וּמִתְמָן אֲזַדְמָנוּ רְתִיכִין
קְדִישִׁין, דְּסִתְרָאן כְּרִסֵּי יְקָרָא דְמִלְפָּא, וְסִלְקִין
לוֹן לְכָל אֵינוֹן נְשֵׁמְתִין, בְּגִנְתָּא דְלַעֲיֵלָא.

בֵּינן דְּאֵלִין רוּחִין סִלְקִין, כְּדִין רוּחִין אַחֲרֵינִין
קְדִישִׁין, נַחְתִּין, לְאַתְעֵטְרָא בְּהוּ עֲמָא
קְדִישָׁא. אֵלִין סִלְקִין, וְאֵלִין נַחְתִּין.

וְאִי תִימָא, הָא גִנְתָּא דְבְּאַרְעָא, בְּיוֹמָא דְשִׁבְתָּא
יְתְבָא בְּרִיקְנֵיָא בְּלֵא נְשֵׁמְתִין דְּצְדִיקֵיָא.
לֹאוּ הָכִי. אֲלֵא נְשֵׁמְתִין אֲזַלִּין, וּנְשֵׁמְתִין
אַתְיִין. נְשֵׁמְתִין סִלְקִין, וּנְשֵׁמְתִין נַחְתִּין.
נְשֵׁמְתִין אֲזַלִּין מִגּוֹ גִנְתָּא, וּנְשֵׁמְתִין אַתְיִין לְגוֹ
גִנְתָּא. כָּל אֵינוֹן נְשֵׁמְתִין דְּצְדִיקֵיָא, דְּמִתְלַבְּנָן
בְּיוֹמֵי דְחוֹל, וְעַד לֹא עָאלוּ לְגוֹ גִנְתָּא, בְּשַׁעַתָּא
דְּאֵלִין נְפִיקִין, אֵלִין עָאלִין וּגִנְתָּא לֹא אֲשַׁתְּאַר
בְּרִיקְנֵיָא. בְּרִזָּא דְלַחֵם הַפְּנִים בְּיוֹם הַלְקָחוֹ.

וְאִי תִימָא, כִּד אֶהְדְּרוּ בְּיוֹמֵי דְחוֹל. בְּמָה (כִּי)
אֲתַמְשָׁכֵן דּוּכְתִי לְאַרְפָּא וּפּוֹתִיָא
וְרוּמָא, בְּגִנְתָּא, וְלֹא אַתְיַדַע. כְּגוֹוֹנָא דְרִזָּא
דְּאַרְץ הַצְּבִי, דְּהוּא אֲתַמְשָׁךְ לְכָל סְטְרִין וְלֹא
אַתְיַדַע. כְּגוֹוֹנָא דְצְבִי, דְּכָל מָה דְאַתְרַבֵּי,
מְשַׁפֵּיה אַתְרַבֵּי לְכָל סְטֵר, וְלֹא אַתְיַדַע. וְאִית
כְּמָה נְשֵׁמְתִין, דְּכִינוּן דְּסִלְקִין, תּוֹ לֹא נַחְתִּין.

נְשֵׁמְתִין סִלְקִין, וּנְשֵׁמְתִין נַחְתִּין, לְאַתְעֵטְרָא
בְּהוּ עֲמָא קְדִישָׁא. וּבְמַעֲלֵי שְׁבִתָּא,
גִּלְגּוֹלָא דְנְשֵׁמְתִין אִיהוּ, אֵלִין אֲזַלִּין, וְאֵלִין
אַתְיִין, אֵלִין סִלְקִין וְאֵלִין נַחְתִּין. מֵאֵן חָמֵי
כְּמָה רְתִיכִין קְדִישִׁין, דִּי מְשַׁטֵּי לְכָאן וּלְכָאן.
כְּלָהוּ בְּחֻדָּה, כְּלָהוּ בְּרַעוּ, בְּאֵלִין נְשֵׁמְתִין
לְאַעֵטְרָא לְעֲמָא קְדִישָׁא, לְאַעֵטְרָא לְכְּמָה
צְדִיקֵיָא, גִּנְתָּא דְעֲדָן לְתִתָּא, עֵד שְׁעַתָּא
דְּכְרוּזָא קָאִים, וְקָאִירִי מְקוּדֵשׁ מְקוּדֵשׁ. כְּדִין
נִיחָא שְׁכִיחַ, וְשְׁכִיכוּ לְכֵלָא. וְחִיבֵי גִיהֵנָם

שוככים במקומם ויש להם מנוחה. וכל הנשמות מתעטרות, אלו למעלה ואלו למטה. אשרי העם שזה חלקם.

בחצות ליל שבת, כשהחכמים מתעוררים לתשמיש, אותה רוח עליונה שמתעטרם בה כשמתקדש היום, בשעה שהם ישנים במטותיהם, והנשמות האחרות שלהם רוצות לעלות לראות בכבוד המלך, אז אותה רוח עליונה שיורדת בערב שבת, נוטלת אותה נשמה, ועולים למעלה, ורוחצת נשמה אחרת בפשמים של גן העדן, ושם רואה מה שרואה.

ובשיורדת לשורת במקומה בחצות הלילה, אותה נשמה שבה למקומה, וצריכים אותם החכמים לומר פסוק אחד של התעוררות של אותה רוח עליונה קדושה של עטרת השבת, כמו (ישעיה סא) רוח ה' אלהים עלי יען משח ה' אותי לבשר ענוים וגו'. (יחזקאל א) בלכתם ילכו ובעמדם יעמדו ובהנשאם מעל הארץ וגו', אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו וגו'. משום שמתעטרות באותה רוח בהתעוררותם לשמחת התשמיש, ויהיה שפע של אותה רוח עליונה של השבת באותו תשמיש מצוה.

רב המנונא סבא, כשהיה עולה מהנהר בערב שבת, היה יושב רגע אחד ומרים עיניו, והיה שמח והיה אומר שהיה יושב לראות את שמחת המלאכים העליונים, אלה עולים ואלה יורדים. ובכל ערב שבת יושב אדם בעולם הנשמות. אשרי מי שיודע בסוד רבנו.

כשמאיר היום ביום שבת, עלית השמחה עולה בכל העולמות במנוחה בשמחה. אז (תהלים יט)

כלהו משתככי בדוכתייהו, ואית לון נייחא. ונשמתינ כלהו מתעטרן, אלין לעילא ואלין לתתא. זכאה עמא, דחולקא דא להון.

בפלגות יליא דמעלי שבתא, דחכימין מתערין לשמושא דלהון, ההוא רוחא עלאה, דמתעטרן ביה, פד יומא אתקדש, בשעתא דאינון ניימי בערסייהו, ונשמתינ אחרנין דלהון, בעאן לסלקא למחמי ביקרא דמלכא, פדין ההוא רוח עלאה דנחית במעלי שבתא, נטיל ההיא נשמתא, וסלקין לעילא, ואתסחיא נשמתא אחרא בבוסמין דגנתא דעדן, ותמן חמי מה דחמי.

וכר נחתא לאשראה בדוכתהא בפלגות ליליא, ההיא נשמתא תבאת לדוכתהא.

ובעי לאינון (דף קל"ו ע"ב) חכימין לומר, חד פסוקא דאתערותא, דההוא רוחא עלאה קדישא דעטרא דשבתא, פגון, (ישעיה סא) רוח יי' אלהים עלי יען משח יי', אתי לבשר ענוים וגו'. (יחזקאל א) בלכתם ילכו ובעמדם יעמדו ובהנשאם מעל הארץ וגו', אל אשר יהיה שם הרוח ללכת ילכו וגו'. פגין דמתעטרן בההוא רוחא, באתערותא דלהון בחדוה דשמושא, ויהא נגידו דההוא רוח עלאה דשבתא, בההוא שמושא דמצוה.

רב המנונא סבא, פד הוה סליק מנהרא במעלי שבתא, הוה יתיב רגעא חדא, וזקיף עינוי, והוה חדי, והוה אמר, דהוה יתיב, למחמי חדוה דמלאכי עלאי. אלין סלקין, ואלין נחתין. ובכל מעלי שבתא, יתיב פר נש בעולם הנשמות. זכאה איהו מאן דיידע ברזין דמאריה.

פר נהיר יממא ביומא דשבתא, סליקו דחדוה סליק בכלהו עלמין, בנייחא בחדוה. פדין

השמים מספרים כבוד אל ומעשה ידיו מגיד הרקיע. השמים? אלו שמים שהשם העליון נראה בהם, שהשם הקדוש רשום בהם.

מספרים - מה הם מספרים? אם תאמר כמי שמדבר ספור דברים - לא כך. אלא שמאירים ונוצצים בהתנוצצות של אור עליון ועולים בשם שכולל באור של שלמות עליונה.

ומה הוא הספור? שנוצצים באור של שלמות הספר העליון. ולכן עולים בשם שלם, ומאירים באור שלם, ונוצצים בהתנוצצות שלמה. הם נוצצים ומאירים בעצמם מתוך אור של התנוצצות הספר העליון, ונוצצים ומאירים לכל צד וצד (לכל כבוד וקבוד) שנדבקים בו. שהרי מהם, מאותה ספיריות ואור מאירה כל טבעת וטבעת ונוצצת בהתנוצצות, משום שפיוס הזה מתעטרים השמים ועולים בשם הקדוש יותר מבשאר הימים.

ומעשה ידיו - אותו הטל העליון שמאיר מכל הצדדים הגנוזים, שהוא מעשה ידיו, ותקונו - שמתתקן ביום הזה מכל שאר הימים.

מגיד הרקיע - מה מגיד? מושף ושופע למטה מראש המלך, מלא מכל צדדיו. הרקיע - אותו הרקיע שהוא מבויע הבאר, וזהו אותו נהר שיוצא מעדן, וזהו ששופע ומושף למטה שפע של טל עליון שמאיר ונוצץ בהתנוצצות מכל הצדדים. והרקיע הזה משפיע לו במשיכה של אהבה ותשוקה להשקות השקאת השמחה לערב שבת. וכששופע ומושף אותו הטל של הבדלח, הפל (שופע) מלא ושלם באותיותיו הקדושות בכל אותם שבילים קדושים. פינן

השמים מספרים כבוד אל ומעשה ידיו מגיד הרקיע. מאן שמים. אליון שמים, דשמא עלאה אתחזי בהו, דשמא קדישא אתרשים בהו.

מספרים, מאי מספרים, אי תימא כמאן דמשתעי ספור דברים. לאו הכי. אלא דנהרין ונוציעין בנוציעו דנהורא עלאה, וסלקין בשמא, דכליל בנהירו דשלימו עלאה.

ומאן איהו ספור. דנוציעי בנהירו דשלימו דספר עלאה. ובגין כה, סלקין בשמא שלים, ונהרין בנהירו שלים, ונוציעי בנוציעו שלים. אינהו מנוציעי ונהרי בגרמייהו, מגו נהירו דנוציעו דספר עלאה, ונוציעי ונהרי לכל סטר וסטר (נ"א לכל כבוד וקבוד) דמתדבקן ביה, דהא מנייהו, מההוא ספירו ונהירו, נהיר כל עזקא ועזקא, ונוציעין בנוציעו, בגין דבהאי יומא מתעטרין שמים, וסלקין בשמא קדישא, יתיר משאר יומין.

ומעשה ידיו, ההוא טלא עלאה, דנהיר מכל סטרין גניזין, דאיהו מעשה ידיו, ותקונא דיליה, דמתתקנא ביומא דא מכל שאר יומין.

מגיד הרקיע. מאי מגיד. משיף ונגיד לתתא, מרישא דמלכא, מליא מכל סטרוי. הרקיע, ההוא רקיע, דאיהו מבויעא דבירא. ודא איהו ההוא נהר דנפיק מעדן, ודא איהו דנגיד ומשיף לתתא, נגידו דטלא עלאה, דנהיר ונוציעין בנוציעו מכל סטרין. ודא רקיע אנגיד ליה במשיכו דרחימו ותיאובתא, לאשקאה שקיו דחדוה, למעלי שבתא. וכד נגיד ומשיף ההוא טלא דבדולחא, פלא (נייה) מליא ושלים באתווי קדישין, בכל אינון

שְׁהַכֵּל מִתְחַבֵּר בּוֹ, נַעֲשֶׂה בּוֹ דֶרֶךְ
לְהַשְׁקוֹת וּלְכַרֵּךְ לְמִטָּה.

יּוֹם לְיוֹם - יוֹם לְיוֹם וְטַבְעַת
לְטַבְעַת. עֲכָשׁוּ מְדַבֵּר הַפְּתוּב
בְּדֶרֶךְ פֶּרֶט אִיךָ הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים
וּמִתְקַנְיִם בְּסִפְרֵיּוֹת וּבַהֲתַנְצָצוֹת
עֲלִיוֹנָה לְכַבּוֹד הַזֶּה, וְאִיךָ שׁוֹפֵעַ
וּמוֹשֵׁף אוֹתוֹ הַרְקִיעַ שֶׁפַע שֶׁל טַל
עֲלִיוֹן. וְאוֹמֵר, יוֹם לְיוֹם יִבְיַע
אִמֵּר. יוֹם לְיוֹם וְדַרְגָּה לְדַרְגָּה,
יִתְנָה (אוֹחֵז) לְהַפְלִיל זֶה בְּזֶה וּלְהַאִיר
זֶה מִזֶּה מְאוֹתָה סִפְרֵיּוֹת
שְׁנוּצָצִים וּמְאִירִים הַשָּׁמַיִם
לְכַבּוֹד הַזֶּה. יִבְיַע - כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
מִבְּעַ אֲתַעְבֵּד וְגו'. מִמְּהָרִים
לְהַאִיר זֶה מִזֶּה וּלְהַתְנַצֵּץ זֶה מִזֶּה
מְאוֹתוֹ סִפְרֵיּוֹת וְהַתְנַצָּצוֹת.

אִמֵּר - כָּלֵל שֶׁל הָאוֹתוֹת
וְהַשְּׁבִילִים שְׁיוּצָאִים מֵאֵב וְאֵם,
וְאוֹתוֹ רֵאשׁ שְׁיוּצָא מֵהֶם, שֶׁהוּא
בֶּן בְּכוֹר. אֶלֶף - אָבָא. וּכְשֶׁהוּא
עוֹלָה וְיוֹרֵד, מִתְחַבֵּר מ' עִם א',
וְהִיא אֵם. ר' - רֵאשׁ הַבְּכוֹר.
כְּשֶׁמִּתְחַבְּרֹת כָּל הָאוֹתוֹת -
אִמֵּר. זֶה אוֹר שֶׁל אָב וְאֵם וְהַבֶּן
הַבְּכוֹר, וּמְאִירִים זֶה בְּזֶה בְּחַבּוּר
אֶחָד. שׁוֹלֵט בְּיוֹם הַשַּׁבָּת. וְלִכְן
הַכֵּל נִכְלָל זֶה בְּזֶה, כְּדֵי לְהִיּוֹת
אֶחָד. וְלִכְן מִמְּהָרִים זֶה בְּזֶה אוֹתוֹ
אִמֵּר, שְׁלִיט עֲלִיוֹן, לְהִיּוֹת הַכֵּל
אֶחָד.

וּכְשֶׁבֵר זֶה נִשְׁפַּע וְנִמְשָׁף לְרַקִּיעַ
הַזֶּה, אִזּוֹ הוּא מִשְׁקָה וּמְאִיר
לְמִטָּה, לְכַבּוֹד אֵל הַזֶּה, לַעֲשׂוֹת
תּוֹלְדוֹת בְּדִיוֹקָן אוֹתָם הַשָּׁמַיִם
שְׁמְאִירִים לְאוֹתוֹ כְּבוֹד אֵל. (וְהוּא

שְׁכַתוּב)

וְלִיָּדָה לְלִילָה יִתְנָה דַּעַת -
מִרְפְּבוֹתֶיהָ (דו' ו'ט) שֶׁהֵן גּוֹף הַפֶּסֶא,
וְכֵלֵן נִקְרְאוֹת לִילוֹת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
(תהלים טו) אֶף לִילוֹת יִסְרוּנִי כְלִיוֹתַי.
מִרְפְּבָה עֲלִיוֹנָה נִקְרְאוֹת יָמִים, יוֹם
לְיוֹם. מִרְפְּבָה תַחְתּוֹנָה נִקְרְאוֹת
לִילוֹת, לִילָה לְלִילָה.

שְׁבִילִין קְדִישִׁין. פִּיּוֹן דְּכֻלָּא אֲתַחְבֵּר בֵּיהּ,
אֲתַעְבִּיד בֵּיהּ אֲרַחָא לְאַשְׁקָאָה וּלְבִרְכָא לְתַתָּא.
יּוֹם לְיוֹם: יוֹמָא לְיוֹמָא, וְעִזְקָא לְעִזְקָא. הַשְׁתָּא
מִשְׁתַּעֲי קָרָא בְּאַרְח פֶּרֶט, הִיךָ שָׁמַיִם
מְסַפְּרִים וּמִתְקַנְיִן בְּסִפְרֵוֹ וּבְנִצְצֵוֹ עֲלָאָה
לְהֵאִי כְבוֹד, וְהִיךָ נִגִּיד וּמְשִׁיף הַהוּא רְקִיעָא,
נִגִּידוֹ דְטָלָא עֲלָאָה. וְאִמֵּר, יוֹם לְיוֹם יִבְיַע
אִמֵּר. יוֹמָא לְיוֹמָא, וְדַרְגָּא לְדַרְגָּא, יִתְנָה (ס"א
אוֹחֵז) לְאַתְפְּלִלָא דָא בְּדָא, וּלְאַתְנַהֵרָא דָא מִן
דָא, מֵהַהוּא סִפְרֵוֹ דְמִנְצָצֵי וּמִנְהִירֵי שָׁמַיִם,
לְהֵאִי כְבוֹד. יִבְיַע: כְּמָה דְאַתְּ אִמֵּר מִבְּעַ
אֲתַעְבִּיד וְגו'. אוֹחוֹ לְאַנְהֵרָא דָא מִן דָא,
וּלְאַתְנַצָּצָא דָא מִן דָא, מֵהַהוּא סִפְרֵוֹ וּנְצִיצֵוֹ.
אִמֵּר: כָּלֵל דְאַתּוּן וּשְׁבִילִין דְנִפְקִין מֵאַבָּא
וְאִמָּא, וְהַהוּא רִישָׁא דְנִפְיָא מִנִּיּהוּ,
דְאִיהוּ בְרָא בּוּכְרָא, אֶלֶף: אָבָא. וְכַד אִיהוּ
סְלִיק וְנַחֲתִית, אֲתַחְבֵּרֵת מ' בַּהֲדִי א', וְאִיהוּ אֵם.
ר': רִישָׁא בּוּכְרָא. כַּד מִתְחַבְּרֵן אֲתּוּן כָּלְהוּ,
אִמֵּר. דָא נְהִירוֹ דְאַבָּא וְאִמָּא וּבְרָא בּוּכְרָא,
וְנַהֲרִין דָא בְּדָא בְּחַבּוּרָא חֲדָא. שְׁלֵטָא בְּיוֹמָא
דְשַׁבְּתָא. וְעַל דָא כֻּלָּא אֲתַפְּלִיל דָא בְּדָא, בְּגִין
לְמַהוּי חַד. וּבְגִין כְּן אוֹחוֹ דָא בְּדָא, הַהוּא
אִמֵּר שְׁלִיטוֹ עֲלָאָה, לְמַהוּי כֻּלָּא חַד.

וְכַד כָּל הָאִי אֲתַנְגִּיד וְאַתְמִשֵּׁף לְהֵאִי רְקִיעַ,
כְּדִין אִיהוּ אֲשַׁקִּי וְאַנְהִיר לְתַתָּא, לְהֵאִי
כְבוֹד אֵל, לְמַעַבְד תּוֹלְדִין בְּדִיוֹקָנָא דְאִינוּן (ד'ט)
שָׁמַיִם, דְנַהֲרִין לְהַהוּא כְבוֹד אֵל. (וְדָא

הוּא דְכַתְּיָב).

וְלִיָּדָה לְלִילָה יִתְנָה דַּעַת, רְתִיכִין דִּילָהּ (דָא לְדָא)
דְאִינוּן גּוֹפָא דְכְרִסְיָא, וְכֻלְהוּ אֶקְרוּן
לִילוֹת, כְּמָה דְאַתְּ אִמֵּר (תהלים טו) אֶף לִילוֹת יִסְרוּנִי
כְלִיוֹתַי. רְתִיכָא עֲלָאָה, אֲתַקְרִי יָמִים, יוֹם לְיוֹם.
רְתִיכָא תַתָּאָה, אֶקְרִי לִילוֹת, לִילָה לְלִילָה.

אָבֵר בְּמָה אֲשַׁמּוּדָעָן, בְּגִין דְּלִשְׁמַשׁ שָׁם
אֵהֵל בְּהֵם, בְּגִין שְׁמַשָּׁא קְדִישָׁא, דְּאִיהוּ
מִשְׁכָּנָא מְאִינוּן דְּרַגִין עַלְאִין קְדִישִׁין, וְאִיהוּ
נְהוּרָא, דְּנָטִיל כָּל נְהוּרִין גְּנִיזִין, וְהֵהוּא
מְשִׁיכוּ דְלֵהוּן, וּבְגִינֵיהּ אֲתַחֲזִי מְהִימְנוּתָא בְּכָל
עֲלָמָא.

מֵאֵן דְּנָטִיל לְשְׁמַשָּׁא, כְּמֵאֵן דְּנָטִיל לְכֻלְהוּ
דְּרַגִין. בְּגִין דְּשְׁמַשָּׁא אִיהוּ אֵהֵל
דְּאֲתַפְּלִיל בְּהוּן, וְנָטִיל כְּלָא, וְאִיהוּ נְהִיר לְכָל
אִינוּן גְּוִינֵי נְהוּרִין לְתַתָּא. וְעַל דָּא וְהוּא פְּחָתָן
יוֹצֵא מִחֻפְתּוֹ, בְּנְהִירוֹ וּנְצִיצוֹ דְּכָל נְהוּרִין
גְּנִיזִין, דְּכֻלְהוּ בְּתִיאובְּתָא בְּרַעוּתָא שְׁלִים,
יְהִיבֵי לֵיהּ רַעוּתֵיהּ וְנְהִירוֹ דְּלֵהוּן, כְּמָה
דְּלַחְתָן אִית רַעוּ וְתִיאובְּתָא דְּכֻלָּהּ (נ"א דְּכֻלְהוּ)
לְמִיחָב לֵה נְבִזְבִין וּמִתְנָן. וְעַל דָּא וְהוּא כְּחָתָן
יוֹצֵא מִחֻפְתּוֹ.

מֵאֵן חֻפְתּוֹ. דָּא עֲדָן. וְרָזָא דָּא, (בראשית ב) וְנָהָר
יוֹצֵא מִעֲדָן. עֲדָן, דָּא אִיהוּ חוּפָא דְּחֻפְיָא
עַל כְּלָא. יְשִׁישׁ פְּגִבּוּר. יְשִׁישׁ, מְסֻטְרָא דְּאִוּר
קְדָמָא דְּלָא אֲשַׁתְּכַח בֵּיהּ דִּינָא כְּלָל. פְּגִבּוּר,
מְסֻטְרָא דְּגִבּוּרָה, וְאַף עַל גַּב דְּגִבּוּרָה אִיהִי
דִּינָא שְׁלִים, פְּגִבּוּר כְּתִיב, וְלָא גִבּוּר, בְּגִין
דְּאֲמַתִּיק דִּינָא בְּחֻסְדָּא, וְנָטִיל כְּלָא כְּחֻדָּא,
בְּתִיאובְּתָא וְרַעוּתָא שְׁלִים. וְכָל דָּא, לְרוּץ
אַרְחָא. כְּמָה דְּאֲתָא אֲמֵר (ישעיה מג) הַנּוֹתֵן בַּיָּם דְּרַף
לְאֲשַׁקָּא וּלְאֲשַׁלְמָא נְהִירוֹ דְּסִיחָרָא בְּכָל
סְטָרִין, וְלִמְפַתַּח בְּה אַרְחָא לְאַנְהָרָא לְתַתָּא.

מְקַצָּה הַשָּׁמַיִם מוֹצְאוֹ, מְסִיפֵי אֵלִין שָׁמַיִם
עַלְאִין דְּקְאָמְרָן, אִיהוּ אֲפִיק, בְּגִין
דְּבְסִיּוּמָא דְּגוּפָא, אִיהוּ אֲפִיק, וּבְהֵהוּא אֲתֵר
אֲשַׁתְּמוּדַע בֵּין דְּכֵר לְנוֹקְבָא. וְדָא הוּא דְּכְתִיב,
(דברים ד) וְלִמְקַצָּה הַשָּׁמַיִם וְעַד קֶצֶה הַשָּׁמַיִם.
קֶצֶה הַשָּׁמַיִם דָּא עֲלָמָא עֲלָאָה. וְלִמְקַצָּה

אָבֵר בְּמָה הֵם נוֹדְעִים? מִשּׁוּם
שְׁלִשְׁמַשׁ שָׁם אֵהֵל בְּהֵם. מִשּׁוּם
הַשְּׁמַשׁ הַקְדוּשָׁה, שֶׁהִיא מִשְׁפָּן
מֵאוּתָן דְּרַגּוֹת עֲלִיוּנוֹת קְדוּשׁוֹת,
וְהִיא אוֹר שְׁנוּטֵל כָּל הָאוֹרוֹת
הַגְּנוּזִים וְאוֹתָהּ מְשִׁיכָה שְׁלָהֶם,
וּבְגִלּוֹ נִרְאִית הָאֲמוּנָה בְּכָל
הָעוֹלָם.

מִי שְׁנוּטֵל אֶת הַשְּׁמַשׁ, כְּמִי
שְׁנוּטֵל אֶת כָּל הַדְּרָגוֹת, מִשּׁוּם
שֶׁהַשְּׁמַשׁ הוּא אֵהֵל שְׁנִכְלָל בְּהֵם
וְנוּטֵל הַכֹּל, וְהוּא מְאִיר לְכָל
אוֹתָם הַגְּנוּזִים שֶׁל הָאוֹרוֹת
שְׁלֵמָה. וְלִכֵּן וְהוּא פְּחָתָן יוֹצֵא
מִחֻפְתּוֹ - בְּאוֹר וְהַתְּנוּצָצוֹת שֶׁל
כָּל הָאוֹרוֹת הַגְּנוּזִים. שְׁפָלָם
בְּתַשׁוּקָה, בְּרִצּוֹן שְׁלֵם, נוֹתֵנִים לוֹ
רִצּוֹנָם וְאוֹרָם, כְּמוֹ שְׁלַחְתָּן יֵשׁ
רִצּוֹן וְתַשׁוּקָה שֶׁל הַכֹּלָה (שֶׁל בְּלָם)
לְתַת לֵה אוֹצְרוֹת וּמִתְנָת, וְלִכֵּן
וְהוּא פְּחָתָן יוֹצֵא מִחֻפְתּוֹ.

מִי זֶה חֻפְתּוֹ? זֶה עֲדָן. וְסוּד זֶה -
(בראשית ב) וְנָהָר יוֹצֵא מִעֲדָן. עֲדָן
זוֹהִי חֻפָּה שְׁמִכְסָה עַל הַכֹּל. יְשִׁישׁ
כְּגִבּוּר. יְשִׁישׁ - מְצַד שֶׁל אוֹר
רִאשׁוֹן שֶׁלֹּא נִמְצָא בוֹ דִין כְּלָל.
כְּגִבּוּר - מְצַד הַגְּבּוּרָה. וְאַף עַל
פִּי שְׁגִבּוּרָה הִיא דִין שְׁלֵם, כְּתוּב
כְּגִבּוּר, וְלֹא גִבּוּר. מִשּׁוּם
שְׁמִמְתִּיק דִּין בְּחֻסְדָּא וְנוּטֵל הַכֹּל
כְּאֻחַד, בְּתַשׁוּקָה וְרִצּוֹן שְׁלֵם. וְכָל
זֶה - לְרוּץ אַרְחָא, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמֵר (ישעיה
מג) הַנּוֹתֵן בַּיָּם דְּרַף, לְהַשְׁקוֹת
וּלְהַשְׁלִים אֶת אוֹר הַלְּבָנָה בְּכָל
הַצְּדָדִים, וּלְפַתַּח בְּה דְּרַף לְהֵאִיר
לְמַטָּה.

מְקַצָּה הַשָּׁמַיִם מוֹצְאוֹ, מְסִיפֵי אֵלִין שָׁמַיִם
עַלְאִין דְּקְאָמְרָן, אִיהוּ אֲפִיק, בְּגִין
דְּבְסִיּוּמָא דְּגוּפָא, אִיהוּ אֲפִיק, וּבְהֵהוּא אֲתֵר
אֲשַׁתְּמוּדַע בֵּין דְּכֵר לְנוֹקְבָא. וְדָא הוּא דְּכְתִיב,
(דברים ד) וְלִמְקַצָּה הַשָּׁמַיִם וְעַד קֶצֶה הַשָּׁמַיִם.
קֶצֶה הַשָּׁמַיִם דָּא עֲלָמָא עֲלָאָה. וְלִמְקַצָּה

זה (המלך ש) השלוש שלו. כמו שזה נוטל את כל האורות וכלם בו, אף זה כן, נוטל כל האורות והוא יוצא מקצה השמים.

ותקופתו - שסובב (שהלכה) בכל אותם הצדדים (הספירות) הקדושים שראויים להאיר ולהיות משקים ולהתנוצץ ממנו. ואין נסתר - אין מי שמכסה מאותו האור, שהרי לכלם הוא מאיר בכלל אחד, לכל אחד ואחד פראוי לו.

ובשכלם נשלמים ומאירים מתוך השמש, אז הלבנה מתעטרת כמו האם העליונה, שלמה בחמשים שערים, וזהו שכתוב תורת ה' תמימה, שהרי אז היא (שלמה) תמימה מפל הצדדים, בסוד של חמש דרגות, כמו האם העליונה, שהם חמש, סוד של חמשים.

ורכבן היא באה בחמש חמש תבות, כדי להשלים לסוד של חמשים. תורת ה' תמימה משיבת נפש - הרי חמש. עדות ה' נאמנה מחכימת פתי - הרי חמש. פקודי ה' ישרים משמחי לב - הרי חמש. מצות ה' ברה מאירת עינים - הרי חמש. יראת ה' טהורה עומדת לעד - הרי חמש. משפטי ה' אמת צדקו יחדו - הרי חמש. וכלם באים בחמש חמש, להכליל כמו האם העליונה.

ורכבן, יהו"ה יהו"ה שש פעמים, כנגש ששת הצדדים העליונים שהם סוד השם העליון (השמים העליונים), ועל זה הלבנה מתמלאת ונשלמת בסודו עליון פראוי, וזהו ביום השבת, שהכל נשלם פראוי בסוד השבת מעלה ומטה. ולכן ביום הזה נוסף אור בכל, כמו שאמרנו. השמים נוטלים ממקור החיים בראשונה, והם מאירים ומתקנים את הפכוד

השמים, דא (מלכא ד) שלמא דיליה. פמה דהאי נטיל כל נהורין, וכלהו ביה, אוף הכי האי, נטיל כל נהורין, וכלהו ביה, ואיהו נפיק מקצה השמים.

ותקופתו: דסתר (כ"א דסיהרא) בכל אינון סטרין (נ"א ספירו) קדישין, דאתחזון (דף קל"ז ע"ב)

לאתנהרא ולאתשקאה ולנצצא מניה. ואין נסתר, לית מאן דאתחפיא מההוא נהירו, דהא לכלהו אנהיר בכללא חדא, לכל חד וחד פמה דאתחזי ליה.

וכר פלהו אשתלימו ואתנהירו מגו שמשא, פדין סיהרא מתעטרא בגוונא דאימא עלאה, שלימא בחמשין תרעין, ודא איהו דכתיב תורת יי' תמימה, דהא כדין איהי (שלימא) תמימה, מפל סטרין, פרזא דחמש דרגין, כגוונא דאימא עלאה, דאינון חמש רזא דחמשין.

ובגניי כן, איהי אתיא בחמש חמש תיבין, בגין לאשלמא לרזא דחמשין. תורת יי' תמימה משיבת נפש, הא חמש. עדות יי' נאמנה מחכימת פתי, הא חמש. פקודי יי' ישרים משמחי לב, הא חמש. מצות יי' ברה מאירת עינים, הא חמש. יראת יי' טהורה עומדת לעד, הא חמש. משפטי יי' אמת צדקו יחדיו, הא חמש. וכלהו אתיין בחמש חמש, לאתפללא כגוונא דאימא עלאה.

ועל דא, יהו"ה יהו"ה שית זמנין, לקבל שית סטרין עלאין, דאינון רזא דשמא עלאה, (נ"א דשמא עלאין) ועל דא, סיהרא אתמליא ואשתלים בסדורא עלאה פדקא יאות, ודא איהו ביומא דשבתא, דכלא אשתלים פדקא יאות, ברזא דשבתא עילא ותתא. ועל דא ביומא דא, אתוסף נהירו בכלא, פדקאמרן. שמים נטלי ממקורא דחיי

העֲלִיּוֹן מִסוּד הַסֵּפֶר הָעֲלִיּוֹן -
הָאֵב שֶׁל הַכֹּל. וּמִסוּד הַסֵּפֶר -
הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה. וְהוּא מִסוּד
הַסֵּפֶר. וְלִכְּנֵן מְסַפְּרִים, כְּמוֹ
שְׁאֵמְרָנוּ, בְּסוּד שְׁלֹשֶׁת הַשְּׁמוֹת
הַלְלוּ, שְׁשׁוּלְטִים בְּיוֹם הַשְּׁבֵת עַל
כֹּל שְׁאֵר הַיָּמִים.

וְלִכְּנֵן הַתְּשֻׁבָּחַת הַזֹּאת אָמַר דָּוִד
בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ עַל הָאוֹר וְהַתְּנוּצָצוֹת
וְשִׁלְטוֹן (וְשִׁלְמוֹת) שֶׁל יוֹם הַשְּׁבֵת עַל
כֹּל שְׁאֵר הַיָּמִים (וְתַקּוּנָה שֶׁנִּתְקַנְתָּ בְּיוֹם
זֶה מִכֹּל שְׁאֵר הַיָּמִים) בְּשִׁבְלֵי סוּד הַשֵּׁם
הָעֲלִיּוֹן שְׁמַאִיר בְּאוֹר, וְנוֹצֵץ
בְּהַתְּנוּצָצוֹת, וְנִשְׁתַּלֵּם בְּשִׁלְמוֹת
מַעֲלָה וּמִטָּה. וְאֵז תּוֹרַת ה' תְּמַיְמָה,
שְׁבֵת שֶׁל עֶרֶב שְׁבֵת (סוּד
שֶׁל שְׁמוֹר כְּבוֹד לַיְלָה, שֶׁהִיא תּוֹרַת ה' תְּמַיְמָה,
תּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה, מִשֶּׁה קִבַּל תּוֹרָה מִסִּינַי. וְהָרִי
הַתְּעוֹרְרוּ עַל הַתּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה, שְׁאֵלוּ תּוֹרָה
שֶׁבְכֶתֶב, הָרִי כְּתוּב וַיִּצַּע מִשֶּׁה אֶת הַלּוּיִם וְגו' לְקוֹחַ
אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה. וְהָ רֵאיוֹ לְלוּיִם לִזְהָ שְׁאוּמוֹ
בְּשִׁמְשׁ, וְהַמֶּלֶךְ שֶׁבָא מִמֶּנּוּ מִשֶּׁה מֵאִיר לְיִשְׂרָאֵל
אַרְבָּעִים שָׁנָה שִׁמְשׁ בְּיוֹם, וְתּוֹרַת ה' עֶרֶב שְׁבֵת)
בְּסוּד אַחַד, כְּמוֹ שְׁאֵמְרָנוּ.

וְתִקְנֵנוּ (אֲנִשִּׁי כְּנֶסֶת הַגְּדוּלָה הַסְּדוּר שֶׁל הַשְּׁבֵת)
הַחֲבָרִים רֵאשִׁית הַתְּשֻׁבָּחוֹת
מֵאוֹתָן תְּשֻׁבָּחוֹת שֶׁל דָּוִד מִסוּד
זֶה הַשְּׁמִים, שְׁנוּטֵל בְּרֵאשִׁית וּמֵאִיר
לְכֹל הַשְּׁאֵר. וְאַחַר כֵּן אוֹתוֹ נִהַר
שְׁיִוְצָא מֵעֵדֶן, וְזֶהוּ סוּד (תַּהֲלִים לג)
רַנְּנוּ צְדִיקִים בְּה'. מִשׁוּם שֶׁהִנְהָר
הַזֶּה כּוֹנֵס וְנוּטֵל הַכֹּל מִסוּד
הַשְּׁמִים בְּסוּד עֲלִיּוֹן, וּמְקוֹר
הַחַיִּים, הַכֹּל כְּרֵאוֹי בְּיוֹם זֶה.
וְהַשְּׁמֵשׁ מֵתַקֵּן לְהָאִיר כְּרֵאוֹי בְּיוֹם
הַזֶּה.

וְאַחַר כֵּן הִלְכָנָה שְׁנִפְרַדְתָּ מֵהַצֵּד
הָאֲחֵר בְּיוֹם הַזֶּה כְּדִי לְהִיּוֹת
מֵאִירָה מִן הַשְּׁמֵשׁ, וְזֶהוּ לְדוֹד
בְּשִׁנּוֹתוֹ אֶת טַעְמוֹ וְגו'. וְאַחַר
שְׁנִפְרַדְתָּ מִמֶּנּוּ, הָרִי מִתְּחַבְּרַת
בְּשִׁמְשׁ, וְתְשֻׁבָּחַת זֹאת בְּעֶשְׂרִים

בְּקִדְמִיתָא, וְאִינוּן מְנַהֲרִי וּמְתַקְנֵי לְכַבּוֹד
עַלְאָה, מְרָזָא דְסֵפֶר עַלְאָה, אַבָּא דְכֻלָּא.
וּמְרָזָא דְסֵפֶר, אִימָא עַלְאָה. וְאִיהוּ, מְרָזָא
דְסֵפּוֹר. וּבְגִין כֵּן, מְסַפְּרִים, כְּדַקְא מְרָן. בְּרָזָא
דְתִלַּת שְׁמָהֶן אֲלִין, דְשִׁלְטִין בְּיוֹמָא דְשְׁבֵתָא,
עַל כֹּל שְׁאֵר יוֹמִין.

וּבְגִינֵי כֵּן תּוֹשְׁבַחְתָּא דָא, קְאָמַר דָּוִד בְּרוּחַ
קְדָשָׁא, עַל נְהִירוֹ וּנְצִיצוֹ וְשׁוּלְטָנוֹ (נ"א
וְשִׁלְמוֹ) דְיוֹמָא דְשְׁבֵתָא עַל כֹּל שְׁאֵר יוֹמִין (ס"א
וְתַקּוּנָא דִילִיָּה דְאִתְתַּקְּנַת בְּיוֹמָא דָא מִכֹּל שְׁאֵר יוֹמִין) בְּגִין רָזָא
דְשְׁמָא עַלְאָה, דְקָא נְהִיר בְּנְהִירוֹ, וּנְצִיץ
בְּנְצִיצוֹ, וְאִשְׁתַּלֵּם בְּשִׁלְמוֹ עֵילָא וְתַתָּא.
וּכְדִין תּוֹרַת יְי' תְּמַיְמָה, שְׁבֵת דְמַעֲלֵי שְׁבֵתָא,
(ס"א רָזָא דְשְׁמוֹר כְּבוֹד לַיְלָה דְהָא הִיא תּוֹרַת ה' תְּמַיְמָה תּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה
מִשֶּׁה קִבַּל תּוֹרָה מִסִּינַי וְהָא אִתְעָרוּ עַל תּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה דְאִילוּ תּוֹרָה שְׁבַכְתֵּב
הָא כְּתִיב וַיִּצַּע מִשֶּׁה אֶת הַלּוּיִם וְגו' לְקוֹחַ אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה. וְדָא לְלוּיָא אִתְחַזֵּי
לְהָאִי דְאֲחִיד בְּשִׁמְשָׁא וּמִלְכָא דְאֲתֵיָא מִיְנִיה מִשֶּׁה נְהִיר לְיִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִין שָׁנִין
לְהָאִי בְּיוֹמוֹ וְתּוֹרַת ה' דָא מַעֲלֵי שְׁבֵתָא) בְּרָזָא חֲדָא
כְּדַקְא מְרָן.

וְאִתְקִינֵנוּ (ס"א אֲנִשִּׁי כְּנֶסֶת הַגְּדוּלָה סִידוּרָא דְתְשֻׁבַחְתָּא) חֲבָרִיָּא
שִׁירוּתָא דְתוֹשְׁבַחְתֵּי, מְאִינוּן
תּוֹשְׁבַחְתֵּן דְדוֹד, מְרָזָא דָא הַשְּׁמִים, דְאִיהוּ
נְטִיל בְּרִישָׁא, וְנְהִיר לְכֹל שְׁאֵר. וּלְבַתֵּר הֵהוּא
נְהִיר דְנִפְיָק מֵעֵדֶן, וְדָא אִיהוּ רָזָא, (תַּהֲלִים לג) רַנְּנוּ
צְדִיקִים בְּיְי' בְּגִין דְהָאִי נְהִיר כְּנִישׁ וְנְטִיל כֻלָּא
מְרָזָא דְשְׁמִים, בְּרָזָא עַלְאָה, וּמְקוֹרָא דְחַיִּי,
כֻלָּא כְּדַקְא יְאוּת בְּיוֹמָא דָא. וְשְׁמֵשׁ אִתְקִין
לְאַנְהָרָא כְּדַקְא יְאוּת, בְּיוֹמָא דָא.

וּלְבַתֵּר סִיְהָרָא דְקָא מִתְפָּרֶשֶׁת מִסְטָרָא אַחְרָא
בְּיוֹמָא דָא, בְּגִין לְאַתְנַהָרָא מִן
שְׁמֵשׁ, וְדָא אִיהוּ לְדוֹד בְּשִׁנּוֹתוֹ אֶת טַעְמוֹ
וְגו'. וּלְבַתֵּר דְאִתְפָּרֶשֶׁת מִגְּנִיה, הָא אִתְחַבְּרַת

בְּשִׁמְשָׁא. וְתוֹשְׁבַחְתָּא דָא בְּתֵרִין וְעֶשְׂרִין אֲתוּוֹן, דְאֵעִיל בְּהָ שְׁמֵשׁ

ושפתים אותיות שפמכניס בה השמש בלבנה. ותשבחת זו פרדת הלבנה מן הצד האחר, ותשבחת של עשרים ושפתים אותיות באור השמש. ואחר כך התחברות ועלית הגבירה לבעלה, וזוהי (שמס) תפלה למשה איש האלהים. התחברות והתדבקות אשה בבעלה, לפרש ימין ושמאל לקבל אותה ולהיות כאחד בחבור אחד. (להיות אחד בסוד אחד. וכל אלו שמים מספרים להם ומתקנים אותם. מכן והלאה תשבחות אחרות של שמחה ותשוקה שלמה. אבל אלו אותם תקון השלמות העליונה בסוד של השם הקדוש בראוי ותשבחות אלו התקינו בתקון של שבת, שהוא עולה ומתעשר בעטרותיו בראוי, ועולים בסוד השם הקדוש להיות אחד בסוד של כבוד אל של השמים מספרים לו וזוהרים לו כמו שאמרנו). וזוהו מזמור שירו לה' שיר חדש. התשבחת הזו הרי בארנוה. אף על גב שהתעוררנו בה, התעוררות החברים שהתעוררו, יפה הוא, שהפרות הללו עלות, כשהיו נושאות את הארון, התעוררו בתשבחת הזו, כמו שנאמר (שמואל א-1) וישרנה הפרות בדרך. ואיזו שירה היו אומרות? מזמור שירו לה' שיר חדש כי נפלאות עשה. הסוד הזה הוא כמו שלמעלה. בשעה שאותן חיות נושאות את (הארון) הכסא להרים אותו למעלה, הן אומרות תשבחת זו.

ואם תאמר, למה כתוב כאן חדש, והרי תמיד אומרים תשבחת זו? אלא ודאי שהוא חדש, וחדש לא נקרא אלא בהתחדשות הלבנה כשנאורה מהשמש, אז הוא חדש, וזהו שיר חדש. הושיעה לו ימינו וזרוע קדשו, הרי לו ימינו וזרוע קדשו, הרי התעוררות של ימין ושמאל לקבל אותה.

ותשבחת זו, כשנושאות הארון,

בסיהרא. ותושבחתא דא, פרישו דסיהרא מסטרא אחרא, ותושבחתא דעשרין ותריין אתוון בנהירו דשמשא. ולבתר אתחברותא וסליקו דמטרוניתא עם בעלה. ודא איהו (תהלים ז) תפלה למשה איש האלהים. אתחברותא ואתדבקותא דאתתא בבעלה, לפרשא ימינא ושמאלא לקבלא לה, ולמהוי כחדא בחבורא חדא. (למהוי חר ברוא חר. וכל אליו שמים מספרים לון ומתקנין לון. מכן ולהלאה תשבחו אתרנין וחדות ותיאובתא שלימתא. אבל הני אינון תקונא שלימתא עלאה ברוא דשמא קדישא כדקא יאות ותושבחו אליו אתקינו בתקונא דשבת דאיהו סליק ואתעטר בעטריו כדקא יאות וסלקון ברוא דשמא קדישא למהוי חר ברוא דכבוד אל דשמים מספרים ליה וזוהרין ליה כדקאמרן).

ודא איהו (תהלים זח) מזמור שירו ליי' שיר חדש. ותושבחתא דא הא אוקימנא. אבל אף על גב דאתערנא ביה, אתערו דחבריאי דקא אתערו, שפיר איהו, דהנהו (דף קל"ח ע"א) פרות עלות פד הוו נטלי ארונא, אתערו בהאי תושבחתא, כמה דאת אמר (שמואל א 1) וישרנה הפרות בדרך. ומה שירה הוו אמרי. (תהלים זח) מזמור שירו ליי' שיר חדש פי נפלאות עשה. רזא דא איהו כגונא דלעילא. בשעתא דאינון חיות נטלי (ארונא) פרסייא, לארמא ליה לעילא, אינון אמרי תושבחתא דא.

ואי תימא, אמאי כתיב הכא חדש, והא תדיר קאמרי תושבחתא דא. אלא ודאי חדש איהו, וחדש לא אקרי, אלא באתחדותא דסיהרא, פד אתנהירת מן שמשא, פדין איהו חדש, ודא איהו שיר חדש. הושיעה לו ימינו וזרוע קדשו, הא אתערוותא דימינא ושמאלא לקבלא לה.

ותושבחתא דא, פד נטלי ארונא, קא משבחתאן לה. פד סלקין לבית

משבחות אותה כשעולות לבית שמש, כמו שעגלות עולות לבית שמש, והכל עולים בסוד אחד, משום שבשבת היא עלית הכסא לעלות למעלה. התקון של התשבחת הזו בשבת. כל התשבחות הללו תקנו לשבת, לשבת אותו העם היחיד בעולם.

מזמור שיר ליום השבת (תהלים צב). התשבחת הזו אדם הראשון אמר אותה בשעה שגרש מגן עדן, וכאשר שבת והגנה עליו. ובארוה החברים, את התשבחת הזו משבח העולם התחתון את העולם העליון, יום (שהכל בו) שהוא כלו שבת, המלך שהשלוש שלו. וזהו מזמור שיר, ולא כתוב מי אמר אותו, כמו שבארנו.

ליום השבת - היום העליון, השבת העליונה. זו שבת זו שבת. מה בין זה לזה? אלא שבת סתם זו שבת של ערב שבת. יום השבת זו שבת שלמעלה. זה יום וזה לילה. (שמות לא) ושמו בני ישראל את השבת - הרי לילה, סוד של נקבה. (שם כ) זכור את יום השבת - הרי יום, סוד של זכר. ולכן מזמור שיר ליום השבת.

ומצאנו בכמה מקומות, שהעולם התחתון עולה בשם ובא סתם, כמו זה - ויקרא אל משה, וכמו (שמות כד) ואל משה אמר עלה אל ה'. כלם שם נסתר ולא עולה בו, (אלא) (והכל) משום שיש בו דרגה עליונה, ואל הדרגה העליונה הוא לא עולה בשם. אור המנורה לא עולה ביום באור השמש, ועל זה לא עולה בשם. וכל אלה תשבחות השבת, שהיא כבוד (יום השבת, שהיא תשבת) היום, היא תשבחת עליונה על כל שאר הימים. (וכל אלו התשבחות התקינו בתקון של שבת, שהיא עולה להתעטר בעטרות

שמש. פגיונא דעגלות סלקין לבית שמש. וכלא ברזא חד סלקין, בגין דבשבת איהו סליקו דכורסייא, לסלקא לעילא. תקוונא דתושבחתא דא בשבת אלין תשבחן פלהו אתקינו בשבת, לשבחה ליה עמא יחידא בעלמא.

מזמור שיר ליום השבת, (תהלים צב) תושבחתא דא, אדם הראשון קאמר לה, בשעתא דאתתרו מגנתא דעדן, ואתא שבת ואגין עליה. ואוקמוה חברייא, תושבחתא דא, עלמא תתאה קא משבח לגבי עלמא עלאה, יומא (הכלא ביה) דאיהו כולו שבת, מלפא, דשלמא דיליה. ודא איהו מזמור שיר, ולא כתיב מאן קאמר ליה, פמה דאוקימנא.

ליום השבת, יומא עלאה, שבת עלאה. דא שבת ודא שבת, מה בין האי להאי. אלא, שבת סתם, דא שבת דמעלי שבתא. יום השבת, דא שבת דלעילא. דא יום, ודא לילה. (שמות לא) ושמו בני ישראל את השבת, הא ליליא, רזא דנוקבא. (שמות כ) זכור את יום השבת, הא יום, רזא דזכורא. ובגין פך מזמור שיר ליום השבת.

ואשבחן בכמה אתר, דעלמא תתאה לא סליק בשמא, ואתיא סתם, פגון האי, וכגון ויקרא אל משה, וכגון (שמות כד) ואל משה אמר עלה אל יי'. פלהו סתים שמא, ולא סליק ביה. (אלא) (כ"א וכלא) בגין דאית ביה דרגא עלאה, ולגבי דרגא עלאה איהו לא סליק בשמא. נהורא דשרגא, לא סליק ביממא, בנהורא דשמשא, ועל דא לא סליק בשמא. וכל אלין תשבחן, דשבת, דאיהי כבוד (נ"א יום השבת דאיהו תושבחתא) יום, איהו תושבחתא עלאה, על כל

שָׁאֵר יוֹמִין. (ס"א וְכָל אֵלֶּיךָ תִּשְׁבָּחֵנוּ אֶתְּיָנוּ בְּתִיקוֹנָא דְשַׁבְּתָא דְאִיהוּ סְלִיחַ לְאַתְּעֵשֶׂר בְּעֵמְרֵינוּ עֲלֵאִין אֶתְרֵינוּ כְּדִישֵׁין עַל כָּל שָׁאֵר יוֹמִין).

נְשַׁמַּת כָּל חַי, הָא חֲבַרְיָא אֲתַעְרוּ בֵּיה מְלִין דְקָשׁוּט. אָבַל אֵית לָן לְאַדְפְּרָא, הָאִי נְשַׁמַּתָּא דְפְרָחָא מְהֵהוּא חַי הָעוֹלָמִים. וּבְגִין דְאִיהִי דִילֵיה, דְמַנְיָה נַפְקָן כָּל בְּרַפְאָן, וְשְׂרִיין בֵּיה, וְהוּא אֲשַׁקִּי וּמְבַרְךְ לְתַתָּא, הָאִי נְשַׁמַּתָּא דְנַפְקָא מַנְיָה, אֵית לָהּ רִשׁוּ לְבָרְכָא לְהָאִי אֲתֵר. וְעַל דָּא פְרָחִין נְשַׁמַּתִּין מְהֵהוּא חַי, בְּמַעְלֵי שַׁבְּתָא. אֵינּוּן נְשַׁמַּתִּין דְאֵינּוּן פְּרָחָן, מִמֶּשׁ מְבָרְכִין לְהָאִי אֲתֵר דְאֶקְרִי שֵׁם מִתַּתָּא. וְהוּא אֲתֵר דְנַפְקֵי מַנְיָה מְבַרְךְ לֵיה לְעֵילָא, וְהָאִי שֵׁם מְקַבְּלָא בְרַכָּאָן, מִתַּתָּא וּמַעֲיֵלָא, וְאַתְּכִלִּילַת מִכָּל סְטְרִין.

בְּיוֹמֵי דְחוּל, אִיהִי מְקַבְּלָא בְרַכָּאָן, מִשָּׁאֵר נְשַׁמַּתִּין, דְקָא מְבָרְכִין לָהּ מִתַּתָּא. בְּיוֹמָא דְשַׁבְּתָא, אִיהִי מְקַבְּלָא בְרַכָּאָן מֵאֵינּוּן נְשַׁמַּתִּין עֲלֵאִין, דְקָא מְבָרְכָאָן לָהּ בְּאַרְבַּעִין וַחֲמֵשׁ תִּיבִין, כְּחוּשְׁבָן מ"ה. (מְנַשְׁמַת כָּל חַי עַד וְהֵאֲחֲרוּנִים) (ס"א וְכִרְוֹא דְחַמְשֵׁין תִּיבִין, כְּחוּשְׁבָן מ"י) כְּמָה דְאוּקִימְנָא, בְּרִזָּא מ"ה, וּבְרִזָּא מ"י. דָּא עֲלָמָא עֲלָאָה, וְדָא עֲלָמָא תַתָּאָה. נְשַׁמַּת כָּל חַי (ס"א עַד וְהֵאֲחֲרוּנִים), מ"ה. וּמִן וְאֵילוּ פִינּוּ מְלָא שִׁירָה עַד וּמְלַפְנִים - עוֹלָה הַתְּשַׁבַּחַת הָאֲחֵרַת חֲמֵשִׁים תְּבוּת. וְאַף עַל גַּב שְׁלָא עוֹמֵד דְהַדְּבַר בְּחַשְׁבוֹן, עוֹלָה הַחֲשְׁבוֹן סוּד מ"י, וּמִשֵּׁם וְהֵלְאָה עוֹלָה הַתְּשַׁבַּחַת הָאֲחֵרַת לְחַשְׁבוֹן (מ"ה) מֵאַה תְּבוּת, תְּשִׁלוּמִים שְׁלֵהֵם, וּמְרַבְּכָה אַחַת עַל מַה שְּׁשׁוּרָה שְׁהוּא תְּשִׁלוּם (מ"ה) מֵאַה תִּיבִין, תְּשִׁלוּמִין דְכֻלָּא, וְחַד רְתִיבָא עַל מַה דְשְׂרִינָא דְאִיהוּ (דף קל"ח ע"ב) תְּשִׁלוּמָא (ס"א תְּהוּא שְׁלִימָא עֲלָאָה).

וְכָרְ שְׁבַחָא דָּא, וְכָל מְלִין אֵלִין, כְּלָהּ שְׁיִפִין וְדִיעֵן, בְּחוּשְׁבָנָא לְתַשְׁלוּמָא דְשַׁבְּתָא, וְלֹא שְׁתַּלְמָא מַנְיָהּ, כְּדָא חֲזִי. זַכָּאָה עֲמָא, דִּידְעֵי לְסִדְרָא שְׁבַחָא

עֲלִינוּת, מְקוּמוֹת קְדוּשִׁים עַל כָּל שָׁאֵר הַיָּמִים). נְשַׁמַּת כָּל חַי, הָרִי הַחֲבָרִים עוֹרְרוּ בּוּ דְבָרֵי אָמֵת. אָבַל יֵשׁ לָנוּ לְהַזְכִּיר, הַנְּשִׁמָּה הַזֹּאת שְׁפוּרְחַת מְאוּתוֹ חַי הָעוֹלָמִים. וּמִשֵּׁם שְׁהִיא שְׁלוּ, שְׁמַמְנוּ יוֹצְאוֹת כָּל הַבְּרָכוֹת וְשׁוּרוֹת בּוּ, וְהוּא מְשַׁקֵּה וּמְבַרְךְ לְמַטָּה, הַנְּשִׁמָּה הַזֹּאת שְׁיִוצְאָת מִמְנוּ יֵשׁ רִשׁוּת לְכַרְךָ אֵת הַמְּקוֹם הַזֶּה.

וְכֵן פּוֹרְחוֹת הַנְּשִׁמוֹת מְאוּתוֹ חַי בְּעֶרְבַת שַׁבְּתָא, אוֹתָן נְשַׁמַּת שְׁפוּרְחוֹת, מִמֶּשׁ מְבָרְכוֹת מְקוֹם זֶה שְׁנֹקְרָא שֵׁם מְלַמְטָה. וְאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁיִוצְאוֹת מִמְנוּ, מְבַרְךְ אוֹתוֹ לְמַעְלָה, וְשֵׁם זֶה מְקַבֵּל בְּרָכוֹת מִמֶּטָּה וּמִמַּעְלָה, וְנִכְלָלַת מִכָּל הַצְּדִידִים.

בְּיָמֵי הַחַל הִיא מְקַבְּלַת בְּרָכוֹת מִשָּׁאֵר הַנְּשִׁמוֹת שְׁמִבְרָכוֹת אוֹתָהּ מְלַמְטָה בְּיוֹם הַשַּׁבָּת, הִיא מְקַבְּלַת בְּרָכוֹת מְאוֹתָן נְשִׁמוֹת עֲלִינוּת שְׁמִבְרָכוֹת אוֹתָהּ בְּאַרְבַּעִים וַחֲמֵשׁ תְּבוּת כְּחוּשְׁבוֹן מ"ה. (מְנַשְׁמַת כָּל חַי עַד וְהֵאֲחֲרוּנִים) (וּבְסוּד שְׁלֵשִׁים חֲמֵשִׁים תְּבוּת, כְּחוּשְׁבוֹן מ"י) כְּמוֹ שְׁבַאֲרָנוּ בְּסוּד מ"ה וּבְסוּד מ"י. זֶה הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, וְזֶה הָעוֹלָם הַתַּתְּחוֹן. נְשַׁמַּת כָּל חַי (עַד וְהֵאֲחֲרוּנִים) - מ"ה. וּמִן וְאֵילוּ פִינּוּ מְלָא שִׁירָה עַד וּמְלַפְנִים - עוֹלָה הַתְּשַׁבַּחַת הָאֲחֵרַת חֲמֵשִׁים תְּבוּת. וְאַף עַל גַּב שְׁלָא עוֹמֵד דְהַדְּבַר בְּחַשְׁבוֹן, עוֹלָה הַחֲשְׁבוֹן סוּד מ"י, וּמִשֵּׁם וְהֵלְאָה עוֹלָה הַתְּשַׁבַּחַת הָאֲחֵרַת לְחַשְׁבוֹן (מ"ה) מֵאַה תְּבוּת, תְּשִׁלוּמִים שְׁלֵהֵם, וּמְרַבְּכָה אַחַת עַל מַה שְּׁשׁוּרָה שְׁהוּא תְּשִׁלוּם (מ"ה) מֵאַה תִּיבִין, תְּשִׁלוּמִין דְכֻלָּא, וְחַד רְתִיבָא עַל מַה דְשְׂרִינָא דְאִיהוּ (דף קל"ח ע"ב) תְּשִׁלוּמָא (ס"א תְּהוּא שְׁלִימָא עֲלָאָה).

וְכָרְ הַשְּׁבַח הַזֶּה וְכָל הַדְּבָרִים הַלְלוּ כָּלֶם אֵיבָרִים יְדוּעִים בְּחַשְׁבוֹן לְתַשְׁלוּם שַׁבְּתָא

וְלֹא שְׁתַּלְמָא מַנְיָהּ, כְּדָא חֲזִי. זַכָּאָה עֲמָא, דִּידְעֵי לְסִדְרָא שְׁבַחָא

וּלְהַשְׁתַּלֵּם מֵהֶם כְּרֹאוֹי. אֲשֶׁרִי
הָעַם שִׁיּוּדְעִים לְסִדֵּר אֶת שְׂבַח
רְבוּנָם כְּרֹאוֹי. מִכָּאן וְהִלָּאָה סְדוּר
הַתְּפִלָּה כְּמוֹ שֶׁתִּקַּן.

כְּתוּב (תהלים כב) וְאַתָּה ה' אֵל
תִּרְחַק אֵילוּתִי לְעֲזָרְתִּי חוֹשֶׁה. דָּוִד
הַמֶּלֶךְ אָמַר אֶת זֶה בְּשֹׁעַ שֶׁהָיָה
מִתְקַן וּמְסֻדָּר אֶת תְּשׁוּבַת הַמֶּלֶךְ
כְּדִי לְחַבֵּר אֶת הַשְּׂמֵשׁ לְלִבְנָה.
כִּיּוֹן שֶׁהָיָה מִתְקַן וּמְסֻדָּר אֶת
שְׂבָחֵי הַתְּחִבּוּר, אָמַר וְאַתָּה ה'
אֵל תִּרְחַק.

וְאַתָּה ה' - סוּד שֶׁל חֲבֵרוֹת אַחַת
בְּלִי פְרוּד. אֵל תִּרְחַק - כִּיּוֹן
שֶׁעָלְתָה לְהַתְּחַבֵּר עִם בַּעֲלָה,
וְהַכֵּל בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, וּמִשָּׁם רוֹצֵה
לְעֲלוֹת לְאֵין סוֹף לְהַתְּקַשֵּׁר הַכֵּל
לְמַעֲלָה לְמַעֲלָה, וְלִכֵּן אֵל תִּרְחַק
לְהַסְתַּלֵּק מֵאַתְּנֹו וּלְעֻזֹב אוֹתְנֹו.

וְלִכֵּן בַּתּוֹךְ סְדוּר הַתְּשׁוּבַת
צְרִיכִים יִשְׂרָאֵל לְהַכְלִיל שָׁם
וּלְהַדְבִּיק עִמָּם מִלְמַטָּה, שְׂאֵל מִלֵּא
יִרְצֶה לְהַתְּעַלּוֹת הַכְּבוֹד הַזֶּה, הָרִי
יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה אַחֲזוּזִים בּוֹ
וּמְחֻזְקִים בּוֹ שְׂלֵא יַעֲזֹב אוֹתוֹ
לְהַתְּרַחֵק מֵהֶם. וְלִכֵּן הַתְּפִלָּה
בְּלַחֲשׁ, כְּמִי שֶׁמְדַבֵּר בְּסוּד עִם
הַמֶּלֶךְ. וּבַעֲדוֹ שֶׁהוּא בְּסוּד עִמּוֹ,
לֹא מִתְּרַחֵק מִמֶּנּוּ כָּלֵל.

אֵילוּתִי - מָה אֵיל וְצָבִי, בְּשֹׁעַ
שֶׁהוֹלְכִים וּמִתְּרַחֲקִים, מִיָּד
חוֹזְרִים לְאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁעֲזָבוּ - אִף
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אִף עַל גַּב
שֶׁהַתְּעִלָּה לְמַעֲלָה לְמַעֲלָה בְּאֵין
סוֹף, מִיָּד חוֹזֵר לְמְקוֹמוֹ. מָה
הַטַּעַם? מִשּׁוּם שִׁישׁוּרָאֵל לְמַטָּה
אַחֲזוּזִים בּוֹ, וְלֹא עוֹזְבִים אוֹתוֹ
לְהִיּוֹת נִשְׁכָּח וְלִהְיֶתְרַחֵק מֵהֶם.
וְלִכֵּן, אֵילוּתִי לְעֲזָרְתִּי חוֹשֶׁה.

וּמִשּׁוּם כִּף צְרִיכִים לְהִתְאַחֵד עִם
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְלֶאֱחָזוּ בּוֹ כְּמִי
שֶׁמְמַשִּׁיף מִלְמַעֲלָה לְמַטָּה, שְׂלֵא

דְּמַרְיָהוֹן, כְּדָקָא יְאוּת. מִכָּאן וְלִהְלָאָה סְדוּרָא
דְּצִלוּתָא כְּמָה דְאַתְּתַקְנַת.

בְּתִיב (תהלים כב) וְאַתָּה יי' אֵל תִּרְחַק אֵילוּתִי
לְעֲזָרְתִּי חוֹשֶׁה. דָּוִד מִלְכָּא אָמַר דָּא,
בְּשַׁעְתָּא דְהוּה מִתְקַן וּמְסֻדָּר תּוֹשְׁבַחְתָּא
דְּמִלְכָּא, בְּגִין לְחַבְרָא שְׂמֵשָׁא בְּסִיְהָרָא. כִּיּוֹן
דְּהוּה מִתְקַן וּמְסֻדָּר שְׂבָחֵין דִּילִיָּה לְאַתְחַבְרָא,
אָמַר וְאַתָּה יי' אֵל תִּרְחַק.

וְאַתָּה יי' רְזָא דְחֲבֵרוּתָא חָדָא בְּלֵא פְרוּדָא. אֵל
תִּרְחַק, כִּיּוֹן דְּאִיְהִי סְלִקָּא לְאַתְעֻטְרָא
בְּבַעֲלָה, וְכִלָּא בְּעֵלְמָא עֲלָאָה, וּמִתְמַן בְּעִי
לְסְלִקָּא לְאֵין סוֹף, לְאַתְקַשְׂרָא כִלָּא לְעִילָא
לְעִילָא, וּבְגִין כִּף אֵל תִּרְחַק, לְאַסְתַּלְקָא מִיָּנָן,
לְשַׁבְקָא לָן.

וּבְגִין כִּף, בְּגוֹ סְדוּרָא דְתוֹשְׁבַחְתָּא, בְּעָאן
יִשְׂרָאֵל לְאַתְכַּלְלָא תְּמַן, וְלֹא תַדְבִּיקָא
בְּהַדְיָהוּ מִתְפָּא, דְּאֵלְמֵלֵא יְבַעִי לְאַסְתַּלְקָא
הָאִי כְבוֹד, הָא יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא אַחֲזִידָן בִּיהַ
וְתַקְפִּין בִּיהַ, דְּלֵא שְׂבָקִי לִיָּה לְאַתְרַחֲקָא
מִנִּיָּהוּ. וְעַל דָּא צִלוּתָא בְּלַחֲשׁ, כְּמָאן דְּמִלִּיל
בְּרָזָא עִם מִלְכָּא, וּבַעֲדוֹ דְּאִיְהוּ בְּרָזָא עִמִּיָּה,
לֵא אַתְרַחֲקָא מִנִּיָּה כָּלֵל.

אֵילוּתִי, מָה אֵיל וְצָבִי, בְּשַׁעְתָּא דְּאֵזְלִי
וּמִרְחַקִּי, מִיָּד אַהֲדָרָן לְהוּוּא אַתְר
דְּשְׂבָקִי, אוּף קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אִף עַל גַּב
דְּאַסְתַּלְק לְעִילָא לְעִילָא בְּאֵין סוֹף, מִיָּד אַהֲדָר
לְאַתְרִיָּה. מָאִי טַעְמָא. בְּגִין דִּישְׂרָאֵל לְתַתָּא
אַתְאַחֲדָן בִּיהַ, וְלֵא שְׂבָקִין לִיָּה לְאַתְנַשְׂיָא, (מִנִּיָּה)
וְלֹא אַתְרַחֲקָא מִנִּיָּהוּ. וְעַל דָּא, אֵילוּתִי לְעֲזָרְתִּי
חוֹשֶׁה.

וּבְגִין כִּף בְּעִינָן לְאַתְאַחֲדָא בִּיהַ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, וְלֹא אַחֲדָא בִּיהַ, כְּמָאן דְּאַמְשִׁיף

מֵעִילָא לְתַתָּא, דְּלֵא יִשְׁתַּבַּק בְּר נָשׁ מִנִּיָּה, אִפִּילוּ שַׁעְתָּא חָדָא. וְעַל דָּא כִּד

לשאר איש עזוב ממנו אפלו שעה אחת. ולכן כשסומך גאלה לתפלה, צריך לאחוז בו ולדבר עמו בלחש, בסוד, שלא יתרחק מעמנו ולא יעזב מעמנו, ולכן פתוב (דברים ד) ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם היום. (תהלים קמד) אשרי העם שפכה לו אשרי העם שה' אלהיו.

באותה שעה קם רבי שמעון, והחברים אף כף קמו והלכו. אמר רבי אלעזר לרבי שמעון אביו, אבא, עד כאן היינו יושבים בצל של עץ החיים בגן עדן. מפאן והלאה שאנו הולכים, צריך לנו ללכת בדרך השומרים את העץ הזה. אתה תתחיל בראשית לפתח בדרך.

פתח ואמר, ויקחו לי תרומה, כמו שנאמר. במה היא תרומה? בסוד הזקב, שהרי משם נזונה בתחלה, משום שהיא גבורה תחתונה שבאה מצד הזקב. ואף על גב שבאה מצד הזקב, כל עקר לא נשארת, אלא בצד הכסף, שהוא ימין.

וכסוד זה כוס של ברכה שצריך לקבלה בימין ובשמאל, וכל העקר לא נשאר אלא בימין, (ושמאל נעזב ממנה ולא וכו') והשמאל מעורר את הימין ולא נדבק בו, משום שהוא נתן בין ימין ושמאל, והשמאל נאחז תחתיו, וימין נאחז בו למעלה, כמו שנאמר (שיר ב) שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני. זהב וכסף - כמו שנאמר (חגיג ב) לי הכסף ולי הזקב, והרי נתבאר.

ונחשת - זהו צבע כגון הזקב, משום שנצבע מגון זהב ומגון כסף. ולכן מזבח הנחשת קטן. למה הוא קטן? כמו שנאמר

סמיו גאולה לתפלה, בעי לאחדא ביה, ולאשתעי בהדיה בלחישו, ברזא, דלא יתרחק מינן, ולא ישתבק מינן, ועל דא כתיב (דברים ד) ואתם הדבקים ביי' אלהיכם חיים כלכם היום. (תהלים קמד) אשרי העם שפכה לו אשרי העם שיי' אלהיו.

בהחיא שעתא, קם רבי שמעון וחבריא אוף הכי קמו ואזלו. אמר רבי אלעזר לרבי שמעון אבוי, אבא, עד הכא הוינא יתבי בצלא דאילנא דחיי בגנתא דעדן. מפאן ולהלאה דאנן אזלין, אצטריך לן למיהף בארחוי דנטרן אילנא דא. אמר ליה, אנת תשרי בשירותא למפתח בארחא.

פתח ואמר, (שמות כה) ויקחו לי תרומה, כמה דאתמר. במאי איהי תרומה. ברזא דזקב, דהא מתמן אתזנת בקדמיתא, בגין דאיהי גבורה תתאה, דאתיא מסטרא דזקב. ואף על גב דאתיא מסטרא דזקב, כל עקר לא אשתארת, אלא בסטרא דכסף, דאיהו ימינא. ורזא דא פוס של ברכה, דאצטריך לקבלא ליה בימינא ובשמאלא, וכל עקר לא אשתאר אלא בימינא. (ס"א ושמאלא אתעדי מינה ולא וכו') ושמאלא אתער ימינא, ולא אתדבק ביה, בגין דאיהו אתיהיב בין ימינא ושמאלא, ושמאלא אתאחיד תחותיה, וימינא אתאחיד ביה לעילא, כמה דאת אמר (שיר השירים ב) שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני. זקב וכסף, כמה דאת אמר (חגיג ב) לי הכסף ולי הזקב, והא אתמר.

ונחוששת, דא איהו גון כגוונא דזקב, בגין דאצטבע מגוון זהב ומגוון דכסף. ועל דא מזבח הנחשת קטן. אמאי איהו קטן.

כמה דאת אמר (מלכים א ח) פי מזבח הנחשת אשר לפני יי' קטן מהכיל את

(מלכים-א-ח) כי מזבח הנוחשת אשר לפני ה' קטן מהכיל את העלה וגו'. כמו שנאמר ודוד הוא הקטן. ואף על גב שהוא קטן, הפל נאחז בתוכו. ואם תאמר, מזבח אחר נקרא קטן - לא כף! שאין קטן פרט לזה, שפתוב (בראשית א) את המאור הגדל לממשלת היום ואת המאור הקטן לממשלת הלילה. וזהו המאור הקטן. המאור הגדל - זה המזבח הפנימי, שהוא מזבח הזהב.

ותבלת - זוהי תכלת של ציצית. תכלת זהו הכסא, סוד של תפלין של יד. תכלת זהו הכסא שבו דנים דיני נפשות. משום שיש כסא שדנים בו דיני ממונות, ויש כסא שדנים בו דיני נפשות. ולכן כל הגונים טובים לחלום, פרט לגון תכלת, כדי שידע שהרי נשמתו הרי עולה בדין. וכשנשמה עולה בדין, הגוף נדון להתפללות, וצריך אותו החלום לרחמים רבים.

תבלת זהו כסא, שפתוב בו כמראה אבן ספיר דמות כסא, וכתוב (יחזקאל א) ונגה לו סביב. משום שעושים בו פריכות לציצית, וכשנגה לו הופך לגון ירק, כגון פתאי, מאותה שעה ואילך מתחיל זמן קריאת שמע, שהרי השתנה גון תכלת מכמו שהיה, ולכן אסור לדון דיני נפשות בלילה, משום ששולט אותו גון תכלת באותו זמן, ונתנה רשות לחטף נפש בלי משפט. שהרי משפט לא שולט באותו זמן. כשפא הבקר ומתעורר הימין שלמעלה, יוצא אותו האור ומגיע עד התכלת הזאת ומשתנה מכמו שהיה, ואז שולט עליו ונדבק בו כסא קדוש אחר. מאותה שעה ואילך זמן קריאת שמע.

העולה וגו'. כמה דאת אמר (שמואל א יז) ודוד הוא הקטן. ואף על גב דאיהו קטן, פלא אתאחיד בגויה. ואי תימא מזבח אחרא, אקרי קטן. לאו הכי. דלאו קטן בר האי, דכתיב, (בראשית א) את המאור הגדול לממשלת היום ואת המאור הקטן לממשלת הלילה. ודא איהו המאור הקטן. המאור הגדול, דא מזבח הפנימי דאיהו מזבח הזהב.

ותבלת (דף ק"ט ע"א) דא איהו תכלת דציצית. תכלת דא איהו כרסייא, רזא ותפלה דידי. תכלת דא איהו כרסייא, דדיינין ביה דיני נפשות. בגין דאית פרסייא דדיינין ביה דיני ממונות, ואית פרסייא דדיינין ביה דיני נפשות. ועל דא, פל גווינין טבין לחלמא, בר גוון תכלא, בגין דינדע דהא נשמתיה סלקא בדינא. וכד נשמתא סלקא בדינא, גופא אתדן לאשתצאה ואצטריך ההוא חלמא, לרחמין סגיאיין.

תבלת דא איהו כרסייא, דכתיב ביה (יחזקאל א) כמראה אבן ספיר דמות כסא, וכתוב (ואש מתלקחת) ונגה לו סביב. בגין דעבדין ביה פריכין לציצית, וכד נגה לו, אתהדר לגוון ירוק, כגון פתאי. מההיא שעתא ואילך, אשתרי זמנא דקריאת שמע, דהא אשתני גוון תכלא מכמה דהוה, ובגין כף אסיר למידן דיני נפשות בלילה, בגין דשלטא ההוא גוון תכלא בההוא זמנא, ואתיהיב רשו למחטף נפשא בלא משפט. דהא משפט לא שלטא בההוא זמנא. כד אתי צפרא, ואתער ימינא דלעילא, נפיק ההוא נהורא, ומטי עד האי תכלא, ואשתני מכמה דהוה, וכדין שלטא עליה, ואתדפק ביה פרסייא אחרא קדישא. מההיא שעתא ואילך, זמנא דקריאת שמע.

וְאַרְבָּנָן, דָּא כְּנוּפְיָא דְכְּלִילָא כָּל גְּוֹנִין כַּחְדָּא. וְתוֹלַעַת שְׁנִי, כְּתִיב שְׁנִי, וְכִתִּיב שְׁנִים, דְּכִתִּיב, (משלי לא) כִּי כָּל בֵּיתָה לְבוּשׁ שְׁנִים. אֶלָּא הָאִי אִיהוּ גְּוֹן אֶקְרִי שְׁנִי, דְּנָטִיל כָּל גְּוֹנִין בֵּיהּ, וְכֹלָא אִיהוּ חַד, שְׁנִי וְשְׁנִים. שְׁנִים: כַּד כְּלִילָן בֵּיהּ כַּחְדָּא. שְׁנִי: דְּנַפִּיק מִכְּרִסְיָא עֲלָאָה, דְּשִׁלְטָא עַל תְּכֵלֶת מִסְטָרָא דִּימִינָא, וְדָא אִיהוּ אֶפּוּטְרוּפְסָא דִּישְׂרָאֵל, דְּכִתִּיב בֵּיהּ (דניאל י) מִיכָאֵל שְׂרָכֵם. תוֹלַעַת: דְּחִילִיָּה בְּפּוּמִיָּה, כַּתּוֹלַעַת, דְּמַתְּבַר כֹּלָא וְעָקֵר כֹּלָא.

וְאַרְבָּנָן - זֶה כְּנוּס שְׁכוּלָל כָּל הַגְּוֹנִים כְּאַחַד. וְתוֹלַעַת שְׁנִי - כְּתוּב שְׁנִי, וְכְתוּב שְׁנִים, שְׁכַתּוּב (משלי לא) כִּי כָּל בֵּיתָה לְבוּשׁ שְׁנִים. אֶלָּא זֶהוּ גְּוֹן שְׁנַקְרָא שְׁנִי, שְׁנוּטֵל בּוֹ אֵת כָּל הַגְּוֹנִים וְהֵכַל אֶחָד, שְׁנִי וְשְׁנִים. שְׁנִים - כְּשִׁפְלָם כְּלוּלִים בּוֹ כְּאַחַד. שְׁנִי - שְׁיוּצָא מִהַכְּסָא הַעֲלִיּוֹן שְׁשׁוּלְטַת עַל תְּכֵלֶת מִצַּד הַיְמִינִי, וְזֶהוּ הָאֶפּוּטְרוּפּוֹס שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שְׁכַתּוּב בּוֹ (דניאל י) מִיכָאֵל שְׂרָכֵם. תוֹלַעַת - שְׁכַתּוּב בְּפִיָּה. כַּתּוֹלַעַת שְׁמַשְׁבְּרַת הַכָּל וּמַעְקַרַת הַכָּל.

תוֹלַעַת שְׁנִי וְשֵׁשׁ, תְּרִין גְּוֹנִין כַּחְדָּא, דִּימִינָא וְשְׂמָאֵלָא, חִיּוֹר וְסוּמְקָא. וְשֵׁשׁ: כּוּצָא אִיהוּ. דְּשִׁית חוּטִין מִתְּחַבְּרָן, וְדָא אִיהוּ דְּכִתִּיב, (דניאל י) וּגְוִיתוֹ כְּתַרְשִׁישׁ. וּבְאֵלִין תְּרִין, כְּלִילָן תְּרִין אַחְרָנִין.

תוֹלַעַת שְׁנִי וְשֵׁשׁ - שְׁנֵי גְּוֹנִים כְּאַחַד, שֶׁל יְמִין וְשְׂמָאֵל, לְכַן וְאָדָם. וְשֵׁשׁ - הוּא בּוּץ. שְׁשֵׁשׁ חוּטִים מִתְּחַבְּרִים, וְזֶהוּ שְׁכַתּוּב וּגְוִיתוֹ כְּתַרְשִׁישׁ. וּבְשְׁנֵי אֵלָּה כְּלוּלִים שְׁנֵי אַחְרִים.

וְעוּזִים: גְּבוּרָאן תְּתַאֲי דְלִבְר, לְחַפְיָא עַל פְּנִימָאִי. וְכֹלָא אֶצְטְרִיךְ, וְאֶצְטְרִיךְ לְמִיָּהֵב דְּוִכְתָּא לְכֹלָא, דְּהָא מִסְטָרָא דְּדִהָבָא קְאֵתִין. וְעוּרוֹת אֵלִים מְאָדְמִים, מְשִׁיכוּ דְתְרִין סְטְרִין, דִּימִינָא וְשְׂמָאֵלָא, לְחַפְיָא בְּדוּכְתָּא אַחְרָא.

וְעוּזִים - גְּבוּרוֹת תְּחַתּוּנוֹת שְׁלַחוּץ, לְכַסּוֹת עַל הַפְּנִימִים. וְהַכָּל צְרִיךְ וְצְרִיךְ לְתַתּ מְקוּם לְכָל, שְׁהָרִי מִצַּד הַזֶּהָב הֵם בְּאִים. וְעַרְת אֵילָם מְאָדְמִים - מְשִׁיכָה שֶׁל שְׁנֵי צְדָדִים, שֶׁל יְמִין וְשְׂמָאֵל, לְכַסּוֹת בְּמְקוֹם אַחַר.

וְעוּרוֹת תְּחַשִּׁים, סְטְרָא חָדָא אִית דְּרַבִּי גּוֹ סְטְרָא אַחְרָא כַּחְדָּא, וְלֹא בִישׁוּבָא אֲשַׁתְּכַח, וְדָא אִיהוּ סְטְרָא דְכִּיּו, וְאֶקְרִי תַחַשׁ. בְּסַפְרָא דְשְׁלֵמָה מְלַפָּא אִית גּוֹ הָאִי מְזַבַּח הַנְּחֻשֶׁת דְּקְאֵמְרָן, רְזִין עֲלָאִין. דְּהָא מְזַבַּח אֲדָמָה כְּתִיב, (שמות כ) מְזַבַּח אֲדָמָה תַעֲשֶׂה לִּי וְגו' וְדָא אִיהוּ רְזָא כְּדָקָא יְאוּת. נְחֻשֶׁת, כַּד שְׁלַטִּין טוּרִין אַחְרָנִין, וְאִיהִי צְרִיכָא לְמִיזִין לֹן, אֶצְטְבַע בְּהָאִי גְּוֹן לְמִיזִין לֹן. וְאִינוּן אֶקְרוּן הָרִי נְחֻשֶׁת.

וְעַרְת תְּחַשִּׁים - צַד אֶחָד יֵשׁ שְׁגָדֵל כַּתּוּף הַצַּד הָאֶחָד כְּחַרְבָּה, וְלֹא נִמְצָא בִישׁוּב, וְזֶהוּ צַד טַהַר, וְנִקְרָא תַחַשׁ. בְּסַפְרוֹ שֶׁל שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ יֵשׁ כַּתּוּף מְזַבַּח הַנְּחֻשֶׁת שְׂאֵמְרָנוּ סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים. שְׁהָרִי כְּתוּב, (שמות כ) מְזַבַּח אֲדָמָה תַעֲשֶׂה לִּי וְגו', וְזֶהוּ סוּד כְּרָאוּי. נְחֻשֶׁת - כְּשִׁשׁוּלְטִים הָרִים אַחְרִים, וְהִיא צְרִיכָה לְזוֹן אוֹתָם, נִצְבַּעַת בְּגוֹן הַזֶּה לְזוֹן אוֹתָם, וְהֵם נִקְרָאִים הָרִי נְחֻשֶׁת.

וְאוֹתָם הָרִי נְחֻשֶׁת נִמְשָׁךְ עֲלֵיהֶם, וְרוּחַ אַחַת מִתּוּף הַמְזַבַּח הַזֶּה,

וְאִינוּן הָרִי נְחֻשֶׁת אֲתַמְשָׁךְ עֲלֵיהֶם וְרוּחָא חָדָא מְגוֹ הָאִי מְזַבַּח, וְכַד הָאִי

וכשמוזבח זה מתעלה בעליה
אחרת, אז מסתלקת אות נ',
שהוא מזבח קדוש, ונשארת
הרוח של הרי הנחשת הללו.
וכשאותה רוח מתעלית בקיומה,
היא נקראת תחש, שהרי
הסתלקה ממנה אות נ'.

וזה נפרד לכמה רוחות אחרות,
ונקראים אף כן. ולכן נקרא אותו
העם (אחד) תחש, כמו שנאמר
(בראשית כב) ואת תחש ואת מעכה.
הם היו מכירים את החיה הזו של
המשכן שנקראת על שמם.

ועצי שטים - אלו אותם סודות
קדושים, שהם לוחות המשכן,
והם נקראים בסוד שלהם. פתוב
עצי שטים עמדים, וכתוב (ישעיה

ו) שרפים עמדים.

מבאן והלאה - שמן למאר,
משיכה של שמן משחה קדוש
למשך עליהם. אבני שהם ואבני
מלואים - אלו אבני קדש, יסודות
המקדש, במרפבות הקדושות
הללו מזדמנים לבדם לכבוד
ולשבח בלבוש כבוד לעין הפהן
בהם שם ולהזכיר (ולברך) שנים
עשר שבטים, ולכן שטים עשרה
אבנים כמו שנתבאר.

שרשה עשר מינים הם, פרט
לשטים עשרה האבנים היקרות
הללו, וכלם עולים לעשרים
וחמש אותיות בסוד העליון של
היחוד. וינגד אלה חקק ותקן
משה עשרים וחמש אותיות בסוד
הפסוק של היחוד, שכתוב (דברים

ו) שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה

אחד. והם עשרים וחמש אותיות,
גלופים חקוקים בסוד שלמעלה.
יעקב רצה לתקן למטה בסוד
היחוד, ותקן בעשרים וארבע
אותיות, והן: ברוך שם כבוד
מלכותו לעולם ועד. ולא השלים

מזבח אסתלק בסליקו אחרא, פדין אסתלק
את נ', דאיהו מזבח קדישא, ואשתאר רוחא
דאלין טורי נחשת. וכד ההוא רוחא אסתליק
בקיומיה, אקרי תחש, דהא אסתלק מניה את
נ'.

והאי אתפרש, לכמה רוחין אחרנין, ואקרוין
אוף הכי, ועל דא אקרי ההוא עמא (חד),
תחש. כמה דאת אמר (בראשית כב) ואת תחש ואת
מעכה. אינון הוו ידעי בהא חיה דמשפנא,
דאקרי על שמהון.

ועצי שטים, אלין אינון רזין קדישין, דאינון
לוחי משפנא, ואינון אקרוין ברזא
דלהון. פתיב עצי שטים עומדים, וכתוב (ישעיה

ו) שרפים עומדים.

מבאן ולהלאה שמן למאר, משיכו דמשח
רבות קדישא לאמשכא עלייהו. אבני
שהם ואבני מלואים, אלין אבני קדשא, יסודי
דמקדשא, ברתיבין קדישין אלין, אזדמנן
בלחודייהו, ליקר ולשבחא, בלבוש יקר,
לעינא כהנא בהו תמן, ולאדפרא (ולברכא)
תריסר שבטין, ועל דא תריסר אבנין כמה
דאתמר.

תריסר זינין אינון, בר תריסר אבנין יקירין
אלין, וכלהו סלקין לחמשה ועשרין
אתוון, (דף קל"ט ע"ב) ברזא עלאה דיחודא. ולקבל
אלין, גליף ואתקין משה, חמשה ועשרין
אתוון ברזא דפסוקא דיחודא, דכתיב, (דברים ו)
שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד. ואינון
חמשה ועשרין אתוון, גליפן מחקקון ברזא
דלעילא.

יעקב בעא לאתקנא לתתא, ברזא דיחודא,
ואתקין בארבע ועשרין אתוון, ואינון ברוך
שם כבוד מלכותו לעולם ועד. ולא השלים

בגין

לְעֹשִׂים וְחֻמֵּשׁ אוֹתוֹת, מִשּׁוּם
שְׂעֵדִין לֹא הִתְתַּקֵּן הַמִּשְׁפָּן. כִּי
שֶׁהִתְתַּקֵּן הַמִּשְׁפָּן וְנִשְׁלַם, הַדְּבָר
הַרְאִישׁוֹן שֶׁהָיָה יוֹצֵא מִמֶּנּוּ
כְּשֶׁהִשְׁתַּלֵּם - לֹא דִבֵּר אֶלֶּא
בְּעֹשִׂים וְחֻמֵּשׁ אוֹתוֹת, לְהַרְאוֹת
שֶׁהָיָה נִשְׁלַם זֶה כְּמוֹ שֶׁלְּמַעְלָה,
שֶׁכְּתוּב (ויקרא א) וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו
מֵאֵל מוֹעֵד לֵאמֹר. הָיָה חֻמֵּשׁ וְעֹשִׂין
וְחֻמֵּשׁ אוֹתוֹת.

וְכֵן עֹשִׂים וְחֻמֵּשׁ מֵיָנִים
לְהַשְׁלִים תְּקוּן הַמְּקַדָּשׁ (הַמִּשְׁכָּן)
וְכָל אֵלוֹ הָאוֹתוֹת בְּאַרְבָּע בְּאוֹתָן
אוֹתוֹת חֻקוֹת שְׁלֵמֵנוּ מִמּוֹרְנוּ.
וּמִשּׁוּם שֶׁהַמִּשְׁפָּן נִשְׁלַם בְּסוּדוֹת
הַלְלוֹ, נִקְרָא כ"ה, בְּיַחְוֵד שֶׁל
שְׁלֵמוֹת הַמִּשְׁפָּן, וְלָכֵן (תהלים קמז)
וְחִסְדִּיךָ יִבְרַכְכָּה כְּתוּב, סוּד שֶׁל
שְׁלֵמוֹת שֶׁל כָּל הַמִּשְׁפָּן וְתְּקוּנוֹ.
כ"ה כְּנֶגֶד עֹשִׂים וְשִׁתִּים אוֹתוֹת,
וְתוֹרָה וְנִבְיָאִים וְכְתוּבִים, שֶׁהֵם
כָּלֵל אֶחָד וְסוּד אֶחָד.

בְּשַׁעַת שִׁישְׁרָאֵל מִיְּחִידִים יְחוּד
בְּפִסּוּק הַזֶּה בְּסוּד שֶׁל עֹשִׂים
וְחֻמֵּשׁ אוֹתוֹת, שֶׁהֵן: שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד, וּבְרוּךְ
שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֵד,
שֶׁהֵם עֹשִׂים וְאַרְבַּע אוֹתוֹת,
וּיְכוּן כָּל אֶחָד בְּהֵן - כָּל הָאוֹתוֹת
מִתְחַבְּרוֹת כְּאַחַת, וְעוֹלוֹת בְּחִבּוּר
אֶחָד (אז נפתחו) אַרְבַּעִים וְתִשְׁעָה
שְׁעָרִים בְּסוּד הַיּוֹבֵל, וְאֵז צְרִיף
לְעוֹלוֹת עַד וְלֹא יוֹתֵר. וְאֵז נִפְתְּחִים
הַשְּׁעָרִים, וּמִחֻשִׁב הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא אֵת אוֹתוֹ הָאָדָם כְּאֵלוֹ קַיִם
אֵת כָּל הַתּוֹרָה שֶׁבָּא בְּאַרְבַּעִים
וְתִשְׁעַת פָּנִים.

וְכֵן צְרִיף לְכוּן לֵב וְרוּחוֹ
בְּעֹשִׂים וְחֻמֵּשׁ וּבְעֹשִׂים וְאַרְבַּע
וְלְהַעֲלוֹתָם בְּרוּחוֹ הַלֵּב לְאַרְבַּעִים
וְתִשְׁעָה שְׁעָרִים שְׁאֵמְרָנוּ. כִּי
שֶׁהִתְתַּקֵּן בְּזוֹה, יִתְכַּוֵּן בְּאוֹתוֹ יְחוּד
שְׁאֵמְרָנוּ מוֹרְנוּ - שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם

דְּעַד לֹא אִתְתַּקֵּן מִשְׁפָּנָא. כִּי
מִשְׁפָּנָא, וְאַשְׁתָּלִים, מְלָה קְדָמָא דְהוּא נְפִיק
מִנְיָה, כִּד אִשְׁתָּלִים, לֹא מְלִיל אֶלֶּא בְּחֻמֵּשׁ
וְעֹשִׂין אֲתוּן, לְאַחְזָא דְהָא אִשְׁתָּלִים דָּא
כְּגוֹנָא דְלַעֲיָלָא, דְכְּתִיב, (ויקרא א) וַיְדַבֵּר יְיָ אֵלָיו
מֵאֵל מוֹעֵד לֵאמֹר. הָא חֻמֵּשׁ וְעֹשִׂין
אֲתוּן.

וְעַל דָּא חֻמֵּשׁ וְעֹשִׂין זִינִין לְאַשְׁלָמָא תְּקוּנָא
דְּמְקַדָּשָׁא (ס"א דְּמִשְׁפָּנָא) וְכָל הַנִּי אֲתוּן,
אוּקְיָמָנָא בְּאִינוּן אֲתוּן גְּלִיפֵן, דְּאוּלִּיפָנָא
מְמַר. וּבְגִין דְּמִשְׁפָּנָא אִשְׁתָּלִים בְּרוּזִין אֵלִין,
אִקְרִי כ"ה, בְּיַחְוֵד דְּשְׁלִימוֹ דְּמִשְׁפָּנָא, וְעַל
דָּא (תהלים קמה) וְחִסְדִּיךָ יִבְרַכְכָּה כְּתִיב, רוּזָא
דְּשְׁלִימוֹ דְּכָל מִשְׁפָּנָא וְתְּקוּנָא דִּילֵיהּ. כ"ה,
לְקַבֵּל תְּרִין וְעֹשִׂין אֲתוּן, וְאוּרִייתָא וְנִבְיָאִים
וְכְתוּבִים, דְּאִינוּן כָּלֵל חָדָא, וְרוּזָא חָדָא.

בְּשַׁעַת דִּישְׁרָאֵל קָא מִיְּחִדִּי יְחוּדָא בְּהָאִי
קָרָא, בְּרוּזָא דְּחֻמֵּשׁ וְעֹשִׂין אֲתוּן,
דְּאִינוּן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד,
וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֵד, דְּאִינוּן
אַרְבַּע וְעֹשִׂין אֲתוּן, וּיְכוּן כָּל חַד בְּהוּ, כָּלְהוּ
אֲתוּן מִתְחַבְּרִין כְּחָדָא, וְסִלְקִין בְּחִבּוּרָא חַד
(ס"א כְּרוּן אִתְפְּתַחוּ) תִּשְׁעָה וְאַרְבַּעִין תְּרַעִין, בְּרוּזָא
דִּיּוֹבֵלָא. וְכִדִּין אִצְטְרִיף לְסִלְקָא עַד וְלֹא יוֹתֵר.
וְכִדִּין אִתְפְּתַחוּ תְּרַעִין, וְחֻשִׁב קְדָשָׁא בְּרִיף
הוּא לְהוּא בְּרַ נֶשׁ, כְּאֵילוֹ קַיִם אוּרִייתָא
כָּלְהוּ, דְּאִיהִי אֲתִיא בְּתִשְׁעָה וְאַרְבַּעִין פָּנִים.

(כְּכָלֵא) וְעַל דָּא אִצְטְרִיף לְכוּנָא לְבָא וְרַעוּתָא
בְּחֻמֵּשׁ וְעֹשִׂין וּבְאַרְבַּע וְעֹשִׂין,
וְלְסִלְקָא לִוְן בְּרַעוּתָא דְּלְבָא, לְתִשְׁעָה וְאַרְבַּעִין
תְּרַעִין דְּקַאמְרוּן. כִּי כִּי דְּאִתְכַּוֵּן בְּהָאִי, יִתְכַּוֵּן
בְּהוּא יְחוּדָא דְּאֵמְרָ מַר, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וּבְרוּךְ
שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֵד כָּלֵל דְּכָל

ועד, כלל של כל התורה כלה. אשרי חלקו של מי שיתפון בהם, שודאי כלל הוא של כל התורה, שלמעלה ומטה. וזהו סוד של אדם שלם, של זכר ונקבה, וסוד של כל האמונה.

מחלקת של שמאי והלל בקימה ובשכיבה, שפתיב (דברים) בשכבה ובקומה. ששמאי סובר, בערב, שכלולה הנקבה בשלטונה, צריך לנקבה שיטו ויקראו. ובבקר כששולט הזכר בשלטון העולם העליון, צריך לעמד לפני הזכר כמו שצריך בתפלת מעמד, ובכל מקום שהזכר בא.

ובית הלל סובר, שאלמלא שנמצא זה לחוד וזה לחוד - כף צריך. אבל פיון שאנו מחברים אותם כאחד בחבור בארבעים ותשע פנים וארבעים ותשעה שערים, לא צריכים אנו להפריד זה לחוד וזה לחוד, אלא להשגיח שהכל אחד בלי פרוה, וכמו שמוזמן לאדם - כף יאמר, שהרי שניהם בחבור אחד כמו שנוח להם, וכף צריך להראות.

ורבן הזכר בששה צדדים, בפסוק של שמע ישראל, שהם שש תבות, והנקבה בששה צדדים - ברוף שם כבוד מלכותו לעולם ועד, שהם שש תבות אחרות, ועולים בחבור אחד, בסוד של ארבעים ותשעה שערים, והלכה כמו בית הלל בכל מקום.

רבי שמעון הרים ידו וברך את רבי אלעזר בנו. פתח ואמר, (ישעיה מא) מי העיר ממזרח וגו'. פסוק זה בארנו ונתבאר, אבל סוד החכמה הוא. מ"י הוא סוד של העולם העליון, שהרי משם יוצאת הראשית לגלות סוד האמונה, והרי בארנו.

אורייתא כלה. זכאה חולקיה מאן דיתפון בהו, דודאי כללא איהו דכל אורייתא דעילא ותתא. ודא איהו רזא דאדם שלימא, דדכר ונוקבא, ורזא דכל מהימנותא.

מחלקת דשמאי והלל בקימה ובשכיבה, דכתיב, (דברים ו) בשכבה ובקומה, דשמאי סבר בערב דקא פליא נוקבא בשלטונה, אצטריך לגבי נוקבא דקא יטו ויקראו. ובבקר, דקא שלטא דכורא בשולטנותא דעלמא עלאה, אצטריך למיקם קמיה דדכורא, כמה דאצטריך בתפלה מעומד, ובכל אתר דדכורא אתיא.

ובית הלל סבר, אלמלא אשתכח דא לחוד ודא לחוד, הכי אצטריך. אבל פיון דאנן מחברין לון כחדא, בחבורא בתשעה וארבעין פנים, ותשעה וארבעין תרעין, לא אצטריכנא לאפרשא דא לחוד ודא לחוד, אלא לאשגחא דכלא איהו חד, בלא פרוהא. וכמה דאזדמן ליה לבר נש, הכי יימא, דהא תרווייהו בחבורא חדא, כמה דניחא לון, והכי אצטריך לאתחזאה.

ועל דא דכורא, בשית סטרין, בקרא דשמע ישראל, דאינון שית תיבין. ונוקבא בשית סטרין ברוף שם כבוד מלכותו לעולם ועד. דאינון שית תיבין אחרנין, וסלקין בחבורא חדא, ברזא דתשעה וארבעין תרעין, והלכה כבית הלל בכל אתר.

רבי שמעון ארים ידו וברך לרבי אלעזר בריה. פתח ואמר, (ישעיה מא) מי העיר ממזרח וגו'. האי קרא אוקימנא ואתמר, אבל רזא דחכמתא איהו, מ"י רזא דעלמא עלאה איהו, דהא מתמן נפקא שירותא, לאתגליא רזא דמהימנותא, והא אוקימנא.

תו. מ"י טמירא דכל טמירין, דלא אתידע ולא אתגלייא כלל. גלי יקריה לאשתמודעא, מההוא אתר דאקרי מזרח, דהא מתמן שירותא דכל רזא דמהימנותא, ונהורא לאתגלייא. ולבתר צדק יקראהו לרגלו, דהא צדק, גלי גבורתא עלאה, ושוילטניה דקודשא בריה הוא, ולהאי צדק אשליטיה על עלמין פלהו, לדברא לון, ולא תקנא לון, בדקא יאות. ועל דא, (ישעיה מא) יתן לפניו גוים ומלכים ירד, (דף ק"מ ע"א) דהא כל מלכין דעלמא, ברשותא דהאי צדק קיימין, פמה דאת אמר (תהלים ט) והוא ישפוט תבל בצדק.

תו, צדק יקראהו לרגלו, מאן קרי למאן. אלא, צדק איהו קארי תדיר לאספקלריאה דנהרא, ולא שכיף לעלמין, וצדק קאים תדיר לרגלוי, דלא אתעדי מתמן, וקארי ולא שכיף, הדא הוא דכתיב, (תהלים פג) אלהים אל דמי לך אל תחרש ואל תשקט אל. והשתא קדשא בריה הוא אנהר לן ארחא דא בגינן (ורבי) אלעזר ברי דקרי לנהורא עלאה ולא שכיף. זכאה חולקיהון דצדיקיא בעלמא דין ובעלמא דאתי. (ס"א ונשתא אלעזר ברי קרי לנהורא עלאה ולא שכיף וקודשא בריה הוא אנהר לן ארחא דא בגיניה, זכאה חולקיה וזכאה חולקיהון דצדיקיא).

רבי אבא פתח קרא ואמר, (תהלים ג) מזמור לדוד בהיותו במדבר יהודה. מאי שנא מפל שאר תשבחון, דלא קאמר באן אתר שפח לון דוד מלפא, ומאי שנא הכא דקאמר בהיותו במדבר יהודה. אלא לא דא בלחודוי, דהא אוף הכי נמי, (תהלים לד) בשנותו את טעמו לפני אבימלך. (תהלים נד) בבא הזיפים. וכן פלהו.

עוד מ"י - הטמיר של כל הטמירים, שלא נודע ולא התגלה כלל. גלה כבודו להודע מאותו מקום שנקרא מזרח, שהרי משם ראשית של כל סוד האמונה והאור להגלות. ואחר כך, צדק יקראהו לרגלו, שהרי צדק גלה הגבורה העליונה ושלטון של הקדוש ברוך הוא, ואת הצדק הזה השליט על כל העולמות להנהיגם ולתקנם פראוי. ולכן, יתן לפניו גוים ומלכים ירד, שהרי כל מלכי העולם ברשות הצדק הזה הם עומדים, כמו שנאמר (תהלים ט) והוא ישפט תבל בצדק. עוד צדק יקראהו לרגלו - מי קורא למי? אלא הצדק קורא תמיד לאספקלריה המאירה, ולא שוכף לעולמים, וצדק עומד תמיד לרגלו, שלא זו משם, וקורא ולא שוכף. זהו שכתוב (שם ג) אלהים אל דמי לך אל יחרש ואל תשקט אל. ועכשו הקדוש ברוך הוא מאיר לנו הדרך הזו בשבילנו (ורבי) אלעזר ברי שקורא לאור העליון ולא שוכף. אשרי חלקם של הצדיקים בעולם הזה ובעולם הבא. (ועתה, אלעזר ברי קורא לאור העליון ולא שוכף, והקדוש ברוך הוא מאיר לנו הדרך בגללו. אשרי חלקו ואשרי חלקם של הצדיקים).

רבי אבא פתח פסוק ואמר, (שם ג) מזמור לדוד בהיותו במדבר יהודה. מה זה שונה מפל שאר התשבחות שלא אמר באיזה מקום שפח אותם דוד המלך? ומה שונה פאן שאמר בהיותו במדבר יהודה? אלא לא זה לבדו, שהרי אף כך גם - (שם לד) בשנותו את טעמו לפני אבימלך. בבא הזיפים. וכן פלם. להראות לכל בני העולם שבחו של דוד, שאף על גב שהיה בצער והיו רודפים

אחריו, הנה משתדל לומר שירות ותשבחות לקדוש-ברוך-הוא. ואף על גב שברוח הקדש הנה אומר - רוח הקדש לא היתה שורה עליו עד שהוא השתדל שתשרה עליו. וכך בכל מקום - לא שורה רוח הקדש שלמעלה עד שיתעורר עליו האדם מלמטה. ודוד, אף על גב שרדפו אחריו והיה בצערו, לא היה עוזב שירות ותשבחות מפיו ולשבח את רבונו על הכל.

ואם תאמר, זה ששנינו מזמור לדוד או לדוד מזמור, וכאן שרתה עליו רוח הקדש בתחלה, משום שאמר מזמור לדוד. אלא, אם הוא היה מכון עצמו בתחלה, לא היתה שורה עליו רוח הקדש. מזמור זה רוח הקדש. למה נקרא כך? משום שהיא משבחת את המלך העליון תמיד, (שכל הזמן היה משבח ומזמור ולא שוכר) שכל הזמן היתה משבחת ומזמרת ולא שוככת. פיון שבא דוד, מצא גוף מתקן פראוי ושרתה עליו, והיו מגלים בעולם הנה לשבח ולזמור למלך, והכל כדי שיתתקן העולם הנה כמו שלמעלה.

לדוד - איש שלם בתקונו, איש מתקן, איש צדיק. דוד ודאי שלא השתנה לעולמים. בהיותו במדבר יהודה - זה שבח של דוד, אף על גב שהיה בצערו, אף על גב שהיו רודפים אחריו, ואיזו תשבחת אמר? תשבחת גדולה ונכבדה.

והשבח שלו מה הוא? (תהלים 18) אלהים אלי אתה אשחרך. אלהים סתם. פיון שאמר אלהים, למה אלי? אלא אותה דרגה שלו. שלש דרגות פאן: אלהים, אלי, אתה. ואף על גב שהם שלשה

לאחזאה לכל בני עלמא, שבחיה דדוד, דאף על גב דבצערא הנה, והווי רדפי אבתריה, הנה משתדל לומר שירין ותושבחן לקודשא בריך הוא.

ואף על גב דברוח קדשא הנה אמר, רוח קדשא לא הוי שארי עלוי, עד דאיהו אשתדל למשרי עלוי. וכן בכל אתר, לא שריא רוח קדשא דלעילא, עד דיתער עליה בר נש מתתא. ודוד אף על גב דקא רדפי אבתריה, והוה בצעריה, לא הוה שביק שירין ותושבחן מפומיה, ולשבחא למאריה על כלא.

ואי תימא, הא דתנינן, מזמור לדוד, או לדוד מזמור, והכא שרת עליה רוח קדשא בקדמיתא, בגין דאמר מזמור לדוד. אלא, אי איהו לא הוה מכיון גרמיה בקדמיתא, לא שרת עליה רוח קדשא. מזמור דא רוח קדשא. אמאי אקרי הכי. בגין דאיהי, משבחת תדיר למלכא עלאה (ס"א דכל זמנא איהו קא משבח ומזמור ולא שכיח) דכל זמנא הוה קא משבחת ומזמרת, ולא שכיח. פיון דאתא דוד אשבח גופא מתתקנא פדקא יאות, ושרת עליה, והווי מגלי בהאי עלמא, לשבחא ולזמרא למלכא, וכלא, בגין דיתתקן האי עלמא, בגוונא דלעילא.

לדוד. גבר שלים בתקונו, גבר מתקנא, גבר זפאה. דוד ודאי דלא אשתני לעלמין. בהיותו במדבר יהודה, דא שבחא דדוד, אף על גב דבצעריה הנה, אף על גב דהווי רדפי אבתריה. ומאי תושבחתא קאמר. תושבחתא דאיהו רב ויקירא.

ושבחא דיליה מאי איהי. (תהלים 18) אלהים אלי אתה אשחרך. אלהים סתם. פיון דאמר אלהים, אמאי אלי. אלא ההוא דרגא

תלת דרגין הכא:

שמות, דרגה אחת היא, בסוד של
אלהים חיים. אלהים - למעלה,
אלהים חיים. אלי - קצה השמים
עד קצה השמים. אתה - הדרגה
שלו. ואף על גב שהכל אחד
ובשם אחד עולה.

אשחרך - אם כמשמעו שלו,
יפה. אבל אשחרך - התקין האור
שמאיר בשחר. שהרי האור
שעומד בשחר לא מאיר עד
שיתקנו אותו למטה. ומי שמתקן
את אור השחר הזה, אף על גב
שהוא שחר, זוכה לאור לכן
שמאיר, וזהו אור אספקלריה
המאירה, וזהו האדם שזוכה
לעולם הבא.

וזה סוד (משלי א) ומשחרי ימצאנני.
ומשחרי - שמתקנים האור של
משחרי השחר. ימצאנני, לא
כתוב ימצאנני, אלא ימצאנני,
שזוכים לשני אורות - לאור
השחר השחר, ולאור הלכן
שמאיר. וזוכה לאספקלריה
שאינה מאירה, ולאספקלריה
שמאירה. וזהו ימצאנני ועל פן
אמר דוד אשחרך. התקין אור של
השחר השחר להאיר עליו אור
לכן שמאיר.

צמאה לך נפשי כמה לך בשחרי
(תהלים טו), כמי שרעב לאכל וצמא
לשתות. בארץ ציה ועיף בלי
מים, משום שהוא מדבר, ולא אינו
מקום של ישוב, ולא מקום של
קדש. ולכן הוא מקום בלי מים.
וכמו שאנו רעבים וצמאים אליך
במקום הזה, כן בקדש חזיתיך
וגו'. ואנו, כמו שאנו צמאים אל
מורנו לשתות בצמאון את דבריו
במקום הזה, אף כן צמאים
לשתות בצמא דבריו בבית
המקדש, המקום שנקרא קדש.
אמר רבי שמעון לרבי אבא, מי
שהתחיל הדבר - יאמר עכשו.

אלהים. אלי. אתה. ואף על גב דאינון תלת
שמהן, חד דרגא איהו, ברזא דאלהים חיים.
אלהים: לעילא, אלהים חיים. אלי: קצה
השמים עד קצה השמים. אתה: דרגא דיליה.
ואף על גב דכלא חד, ובשמה חד סליק.

אשחרך, אי כמשמעו דיליה, שפיר. אבל
אשחרך, אתקין נהורא דנהיר
בשחרותא. דהא נהורא דקיימא בשחרותא,
לא נהיר עד דיתתקנון ליה לתתא. ומאן
דאתקין נהורא שחרא דא, אף על גב דאיהי
אוכמא, זכי לנהורא חוורא דנהיר, ודא איהי
נהורא אספקלריא דנהרא, ודא איהו בר נש
דזכי לעלמא דאתי.

ורזא דא (משלי ח) ומשחרי ימצאנני, ומשחרי:
דמתקנין נהורא משחרי אוכמא.
ימצאנני, ימצאנני לא פתיב, אלא ימצאנני,
דזכי לתרין נהורין. לנהורא דשחרא אוכמא,
ולנהורא חוורא דנהרא. וזכי לאספקלריאה
דלא נהיר, ולאספקלריאה דנהיר. ודא איהו
ימצאנני. ועל דא אמר דוד אשחרך, אתקין
נהורא דשחרא אוכמא, לנהרא עליה נהורא
חוורא דנהרא.

צמאה לך נפשי כמה לך בשחרי, (תהלים טו) פמאן
דכפין למיכל וצחי למשתי. בארץ ציה
ועיף בלי מים, בגין דאיהו מדבר, ולא איהו
אתר דישובא, ולא איהו אתר דקדשא. (דף ק"ח
ע"ב) ובגין כן איהו אתר בלי מים. וכמה דאנן
כפין וצחאן לגבך באתר דא, כן בקדש
חזיתיך וגו'. ואנן כמה דאנן צחאן לגבי דמר,
למשתי בצחותא מלוי באתר דא, אוף הכי
צחינן למשתי בצחותא מלוי, בבי מקדשא,
אתר דאקרי קדש. אמר רבי שמעון לר' אבא,
מאן דשארני מלה השתא יימא.

פָּתַח רַבִּי אֲבָא וְאָמַר, וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ וְגו'. בְּשַׁעֲתָא שְׁהֲרָאָה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמִשָּׁה אֶת מַעֲשֵׂה הַמְשַׁכֵּן, הִיָּה קָשָׁה לְפָנָיו, וְלֹא יָכַל לְעַמֵּד בּוֹ, וְהָרִי פָּרְשָׁה. וְעַכְשָׁיו יֵשׁ לָנוּ לְהַקְשׁוֹת כְּאֵן, אִם הַתְרוּמָה הַזֹּאת נִתְּנָה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמִשָּׁה לְבָדוֹ, אִיךָ נִתְּנָה לְאַחַר, וְאָמַר שְׁלַבְנֵי יִשְׂרָאֵל יִקְחוּ אֶת הַתְרוּמָה הַזֹּאת?

אָרְא וְדָאֵי שְׁלַמְשָׁה נִתְּנָה, וְלֹא נִתְּנָה לְאַחַר. לְמַלְךְ שֶׁהִיָּה בְּתוֹךְ עַמּוֹ, וְלֹא הִיָּתָה הַגְּבִירָה עִם הַמְּלָךְ. כָּל זְמַן שֶׁהַגְּבִירָה לֹא הִיָּתָה עִם הַמְּלָךְ, הָעַם לֹא קוֹבְעִים בּוֹ וְאֵינָם יוֹשְׁבִים לְכַטַּח. פִּינּוּן שְׂבָאָה הַגְּבִירָה, כָּל הָעַם שְׂמִיחִים וְיוֹשְׁבִים בְּבִטְחוֹן. כִּף בְּתַחֲלָה, אִף עַל גַּב שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲשֵׂה לְהֵם נְסִים וְאוֹתוֹת עַל יְדֵי מִשָּׁה, לֹא קוֹבְעִים הָעַם. פִּינּוּן שְׂאָמַר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה - וְנִתְּנִי מִשְׁכַּנִּי בְּתוֹכְכֶם. מִיָּד כָּלֶם קָבְעוּ וְשָׂמְחוּ בְּעַבְדוֹת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. זֶהוּ שְׁכַתוּב (במדבר ז) וַיְהִי בַיּוֹם כִּלְתַּת מִשָּׁה, שְׁיָרְדָה כִּלְתַּת מִשָּׁה לְאַרְץ. וְאִם תֹּאמְרוּ, "וַיְהִי" בְּכָל מְקוֹם אֵינּוּ אֵלָא לְשׁוֹן צַעַר, וְכֵאֵן כְּתוּב וַיְהִי בַיּוֹם? אֵלָא, בְּאוֹתוֹ יוֹם שֶׁשְׂכִינָה יָרְדָה לְאַרְץ, נִמְצָא לָהּ מְקַטְרֵג, וְכִסָּה אוֹתוֹ הַחֹשֶׁף פְּגַנְגָּדָה כְּדִי שְׁלֹא תֵרַד. וְשִׁנִּינוּ, אֵלֶּף וַחֲמִשׁ מֵאוֹת רַבּוּא מְלֹאכִים נִמְצָאוּ לְפָנֶיהָ כְּדִי שְׁלֹא תֵרַד.

וּבְאוֹתוֹ זְמַן נִמְצָאוּ כָּל הַפְּנִסִּים שֶׁל הַמְּלֹאכִים הָעֲלִיּוֹנִים לְפָנֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְאָמְרוּ לְפָנָיו: רַבּוּן הָעוֹלָם, כָּל הַזֵּי וְכָל הָאוֹר שֶׁלָּנוּ - בְּשִׁכְנִית כְּבוֹדְךָ הוּא, וְעַכְשָׁיו תֵרַד לְתַחְתּוֹנִים? בְּאוֹתָהּ שַׁעֲהָ הַתַּחֲזֵקָה הַשְׂכִינָה וְשִׁבְרָה אוֹתוֹ

פָּתַח רַבִּי אֲבָא וְאָמַר, (שמות כה) וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ וְגו'. מִשָּׁה בְּשַׁעֲתָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אַחֲמֵי לִיָּה עוֹבְדָא דְמִשְׁכָּנָא, הָוָה קָשָׁה קָמִיָּה, וְלֹא יָכִיל לְמִיָּקָם בֵּיָה, וְהָא אוֹקְמוּהָ. וְהַשְׁתָּא אֵיִת לָן לְמִקְשֵׁי הַכָּא, אִי תְרוּמָה דָּא, יְהִבָּה קְדֻשָּׁא בְרִיךְ הוּא לְמִשָּׁה בְּלַחֲדוּדֵי, הִיךְ יְהִבָּה לְאַחְרָא, וְאָמַר דְלַבְנֵי יִשְׂרָאֵל יִקְחוּ הָאֵי תְרוּמָה.

אָרְא וְדָאֵי לְמִשָּׁה יְהִבָּה, וְלֹא יְהִבָּה לְאַחְרָא. לְמַלְכָּא דְהָוָה בְּגוֹ עַמִּיָּה, וְלֹא הוּת מְטְרוֹנִיתָא עַמִּיָּה דְמַלְכָּא. כָּל זְמַנָּא דְמְטְרוֹנִיתָא לֹא הוּת עַמִּיָּה דְמַלְכָּא, לֹא מְתִיָּאֲשִׁי עַמָּא בֵּיָה, וְאֵינּוּן לֹא יִתְבִּין לְרַחֲצָן. פִּינּוּן דְאֵתַת מְטְרוֹנִיתָא, כָּל עַמָּא חֲדָאן, וְיִתְבִּי בְרוּחֲצָנּוּ. כִּף בְּקַדְמִיתָא, אִף עַל גַּב דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עַבְד לִוּן נְסִין וְאֵתִין עַל יְדֵי דְמִשָּׁה, לֹא מְתִיָּאֲשִׁי עַמָּא. פִּינּוּן דְאָמַר קְדֻשָּׁא בְרִיךְ הוּא וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה, וְנִתְּנִי מִשְׁכַּנִּי בְּתוֹכְכֶם. מִיָּד אֲתִיָּאֲשׁוּ כְלָהוּ, וְחֲדוּ בְּפוּלְחָנָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (במדבר ז) וַיְהִי בַיּוֹם כִּלְתַּת מִשָּׁה דְנִחְתַּת כִּלְתַּת מִשָּׁה לְאַרְעָא.

וְאִי תִיָּמָא, וַיְהִי בְּכָל אֲתָר לָאו אִיְהוּ אֵלָא לִישְׁנָא דְצַעְרָא, וְהָכָא כְּתִיב וַיְהִי בַיּוֹם. אֵלָא, בְּהָוָה יוֹמָא דְשְׂכִינָתָא נִחְתַּת לְאַרְעָא, אֲשַׁתְּכַח מְקַטְרֵגָא לְגַבָּה, וְחַפִּיָּא הָוָה חֲשׁוּף קַבֵּל לְגַבָּה, בְּגִין דְלֹא תִיַחֲוֹת. וְתַנִּינוּן, אֵלֶּף וַחֲמִשׁ מֵאָה רַבּוּא מְלֹאכִין מְקַטְרֵגִין, אֲשַׁתְּכַחוּ לְגַבָּה בְּגִין דְלֹא תִיַחֲוֹת.

וּבְהָוָה זְמַנָּא אֲשַׁתְּכַחוּ כָּל פְּנוּפִיָּא דְמַלְאָכֵי עֲלֵאֵי קָמֵי קְדֻשָּׁא בְרִיךְ הוּא. אָמְרוּ קָמִיָּה, מְאָרִי דְעֲלָמָא, כָּל זִינָא וְכָל נְהוּרָא דִילָן בְּשְׂכִינַת יְקָרְךָ אִיְהוּ, וְהַשְׁתָּא תִיַחֲוֹת לְגַבֵּי תַתָּאֵי. בְּהָיָא שַׁעֲתָא אֲתַתְּקַפַּת שְׂכִינָתָא, וְתַבְרַת הָוָה חֲשׁוּף קַבֵּל, כְּמָאן

חֲשֵׁף אֶפְלָה כְּמִי שֶׁמְשַׁבֵּר חֲתִיכוֹת
חֲזָקוֹת, וְיִרְדֶּה לְאַרְץ. פִּינֵן שְׁכֵלִם
רְאוּ כֶּף, פְּתָחוּ וְאָמְרוּ, (תהלים ח) ה'
אֲדוֹנֵינוּ מִה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל הָאָרֶץ.
אֲדִיר וְדַאי, שֶׁשֶּׁבֶרָה כְּמִה חֲתִיכוֹת
וְכחוֹת חֲזָקִים, וְיִרְדֶּה לְאַרְץ
וְשִׁלְטָה בְּכָל. וְלִכֵּן כְּתוּב וְיִהִי.
הַצֶּעַר שֶׁקָּבְלוּ כְּמִה חֲזָלוֹת
וּמְחַנּוֹת בַּיּוֹם שֶׁיִּרְדֶּה לְאַרְץ כֹּלֵת
מִשָּׁה.

וְלִכֵּן וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה וְגו'. לֹא
כְּתוּב וַיִּקְחוּ לִי וְתְרוּמָה, אֲלֵא
וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה, לְהִרְאוֹת שֶׁהַכֹּל
אֶחָד בְּלִי פְרוּד. וּמַעֲשֵׂה הַמִּשְׁפָּן
כְּמוֹ שֶׁלְמַעֲלָה, זֶה כְּנֶגֶד זֶה,
לְהַכְלִיל הַשְּׂכִינָה מִכָּל הַצְּדִידִים,
מַעֲלָה וּמַטָּה. כֵּאֵן בְּעוֹלָם הַזֶּה
הַמַּעֲשֵׂה שֶׁלוֹ כְּמַעֲשֵׂה הַגּוֹף,
לְהַכְלִיל אֶת הַרוּחַ בְּתוֹכוֹ, וְזוֹהִי
שְׂכִינָה, שֶׁנִּכְלָלָה מַעֲלָה וּמַטָּה,
וְהִיא רוּחַ הַקֹּדֶשׁ.

וְרֵעוּלָם נִמְשַׁכֶּת וְנִכְנָסֶת לְתוֹךְ סוּד
הַגּוֹף, לְהַשְׁרוֹת מִחַ בְּתוֹךְ קְלִפָּה
הַכֹּל כְּרֵאוּי. רוּחַ הַקֹּדֶשׁ הַזֶּה
נֶעֱשִׂית בְּגוֹף, לְהַכְלִיל בְּתוֹכוֹ רוּחַ
אֲחֵרֶת עֲלִיוֹנָה, דֵּק וּמְאִיר, וְהַכֹּל
כֶּף נֶאֱחָז וְנִכְלָל זֶה בְּזֶה וְנִכְנָס זֶה
בְּזֶה, עַד שֶׁנֶּאֱחָז בְּעוֹלָם הַזֶּה,
שֶׁהוּא קְלִפָּה אֲחֵרוֹנָה חִיצוֹנָה.
קְלִיפָּה חֲזָקָה הִיא לְפָנִים מִקְלִפָּה
שֶׁל הַעוֹלָם הַזֶּה. כְּמוֹ שֶׁהָאֵגוֹז,
שֶׁהַקְלִפָּה הַחִיצוֹנָה אֵינָה קֶשֶׁה,
קְלִפָּה שֶׁהִיא לְפָנִים מִמֶּנָּה הִיא
קְלִפָּה קֶשֶׁה - אֵף כֶּף לְמַעֲלָה.
קְלִפָּה קֶשֶׁה הִיא רוּחַ אֲחֵרֶת
שֶׁשׁוֹלְטָת בְּגוֹף. לְפָנִים מִמֶּנּוּ הִיא
קְלִפָּה קְלוּשָׁה. לְפָנִים מִמֶּנּוּ -
הַמַּח.

בְּאֶרֶץ הַקְּדוּשָׁה מִתְקַן הַכֹּל בְּגוֹן
אֲחֵר, שֶׁהָרִי הַקְלִפָּה הַקֶּשֶׁה
נִשְׁבֶּרָה מֵאוֹתוֹ מִקּוֹם וְלֹא שׁוֹלְטָת
בּוֹ כָּלֵל. הַקְלִפָּה הַקֶּשֶׁה נִשְׁבֶּרֶת
שְׁבֵר, (מִהוּא יוֹתֵר תְּמִיד) וְנִפְתַּחֶת
מִצַּד זֶה (עַד שֶׁנֶּאֱחָז בְּסוּד שֶׁל הַמִּשְׁכָּן. בְּעוֹלָם

דְּמִתְבָּר גְּזִיזִין תְּקִיפִין, וְנַחֲתֶת לְאַרְעָא. פִּינֵן
דְּחִמּוּ כְּלֵהוּ כֶּף, פְּתָחוּ וְאָמְרוּ (תהלים ח) י'
אֲדוֹנֵינוּ מִה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל הָאָרֶץ. אֲדִיר
וְדַאי, דְּתִבְרַת כְּמִה גְזִיזִין וְחִילִין תְּקִיפִין,
וְנַחֲתֶת לְאַרְעָא, וְשִׁלְטָת בְּכָלֵא. וְעַל דָּא כְּתִיב
וְיִהִי, צֶעֶרָא דְקָבִילוּ כְּמִה חֲזִילִין וּמְשִׁירִין,
בַּיּוֹמָא דְכֹלֵת מִשָּׁה נַחֲתֶת לְאַרְעָא.

וּבְגִין כֶּף וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה וְגו'. וַיִּקְחוּ לִי
וְתְרוּמָה לָא פְתִיב, אֲלֵא וַיִּקְחוּ לִי
תְרוּמָה, לְאַחֲזָא דְכֹלֵא חַד בְּלֵא פְרוּדָא.
וְעוּבְדָא דְמִשְׁכְּנָא כְּגוּוֹנָא דְלַעֲיִלָא, דָּא לְקָבֵל
דָּא, לְאַתְפְּלָלָא שְׂכִינְתָא מִכָּל סְטָרִין עֵילָא
וְתַתָּא, הֵכָא בְּהַאי עֲלָמָא עוּבְדָא דִילִיָה,
כְּעוּבְדָא דְגוּפָא, לְאַתְפְּלָלָא רוּחָא בְּגוּיָה, וְדָא
אִיהִי שְׂכִינְתָא, דְאַתְפְּלִילֵת לְעֵילָא וְתַתָּא,
וְאִיהִי רוּחַ קְדָשָׁא.

וְרֵעוּלָם אֲתַמְשַׁכֶּת וְעַאלֵת גּוֹ רְזָא דְגוּפָא,
לְאַשְׁרָאָה מוּחָא גּוֹ קְלִיפָּא כְּלָא כְּמִה
דְאַתְחָזִי. הִיא רוּחָא דְקְדָשָׁא, אֲתַעֲבִיד בְּגוּפָא,
לְאַתְפְּלָלָא בְּגוּיָה רוּחַ אֲחֵרָא עֲלָאָה, דְּקִיק
וְנִהִיר, וְכֹלֵא הֵכִי אֲתַאֲחִיד וְאַתְפְּלִיל דָּא בְדָא,
וְעַאל דָּא בְדָא, עַד דְאַתַּאֲחִיד בְּהַאי עֲלָמָא,
דְּאִיהוּ קְלִיפָּה בְּתַרְאָה דְלִבְר.

קְלִיפָּה תְקִיפָא אִיהִי לְגוֹ מִקְלִיפָּה דְהַאי
עֲלָמָא. כְּגוּוֹנָא דְאַגּוּזָא, דְהַאי קְלִיפָּה
דְלִבְר לָאו אִיהִי תְקִיפָא, קְלִיפָּה דְאִיהִי לְגוֹ
מִינָה, אִיהִי קְלִיפָּה תְקִיפָא. אוּף הֵכִי לְעֵילָא,
קְלִיפָּה תְקִיפָא, אִיהִי רוּחָא אֲחֵרָא דְשִׁלְטָא
בְּגוּפָא. לְגוֹ מִינָה, אִיהִי קְלִיפָּה קְלוּשָׁא. לְגוֹ
מִינָה מוּחָא.

בְּאַרְעָא קְדִישָׁא, מִתְתַקְנָא כְּלָא בְּגוּוֹנָא
אֲחֵרָא, דְהֵא קְלִיפָּה תְקִיפָא אֲתַבְּרֶת
מִהוּא אֲתֵר, וְלֹא שִׁלְטָא בִיהַ כָּלֵל. קְלִיפָּה

תְּקִיפָא אַתְּבַרַת תְּבִיר, (ר"א משהוא יומר תדיר)
וְאַתְּפַתַּחַת מֵהַאי סְטָרָא (ס"א עד דאתאחיד בְּרֹא דמשכנא.
בְּהַאי עֲלָמָא קְלִיפָה בְּתִרְחָא אִיהִי לְבַר קְלִיפָה תְּקִיפָא אִיהִי לְגֹו בְּגֹוּנָא דְא
אוּפֵה הַכֵּא לְעִילָא קְלִיפָה תְּקִיפָא אִיהִי לְבַר לְגֹו מִיְגִיָה אִיהִי קְלִיפָה קְלִיפָא וְלֵא
שְׁלֵטָא בִּיהַ בְּלָל וְאַתְּפַתַּחַת מֵהַאי סְטָרָא) **וּמֵהַאי סְטָרָא.**

וְהָיָא פְּתִיחוּ הָוָה בְּאַרְעָא קְדִישָׁא, בְּכָל זְמַנָּא
דְּפִלְחִין פּוּלְחָנָא (דף קמ"א ע"א) **פְּדָקָא**
יֵאוּת. פִּינֵן דְּגֵרְמוּ חוּבִין, מְשִׁיכוּ הֵהוּא פְּתִיחוּ
לְהַאי סְטָרָא וּלְהַאי סְטָרָא, עַד דְּאַתְקָרַב
קְלִיפָה, כִּלְא כְּחָדָא. פִּינֵן דְּאַסְתִּים קְלִיפָה
לְמוּחָא, פְּדִין שְׁלֵטָא הֵהִיא קְלִיפָה עַלְיֵיהִו
וְדָחָה לֹוּן לְבַר מֵהֵהוּא דּוּכְתָא.

וְעַם כֵּל דָּא אָפּ עַל גַּב דְּדָחָה לֹוּן לְבַר, לֹא יְכִיל
הֵהִיא קְלִיפָה תְּקִיפָא לְשִׁלְטָאָה בְּהֵהוּא
דּוּכְתָא קְדִישָׁא, דְּלֹאוּ אַתְרִיהַ אִיהִו. וְאִי
תִּימָא, אִי הָכִי, הוּאִיל וְלֹא יְכִיל הֵהִיא קְלִיפָה
תְּקִיפָא לְשִׁלְטָאָה בְּהֵהוּא דּוּכְתָא קְדִישָׁא,
אַמְאִי קִימָא חְרוּב, דְּהָא חְרָבָא לֹא הָוִי
בְּעֲלָמָא, אֲלֵא מִסְטָרָא דְּהֵהִיא קְלִיפָה תְּקִיפָא.
אַלְא וְדֵאִי כַּד אַתְחָרַב, לֹא אַתְחָרַב אֲלֵא
מֵהֵהוּא סְטָרָא, בְּשַׁעְתָּא דְּאַסְתִּים
לְמוּחָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָבַד דְּלֹא תְּשְׁלוּט
הֵהִיא קְלִיפָה תְּקִיפָא עַל הֵהוּא דּוּכְתָא. וְכַד
דָּחָה לֹוּן לְיִשְׂרָאֵל מִיְגִיָה, הֵהִיא קְלִיפָה
אַתְהַדְרַת וְאַתְּפַתַּחַת כְּמִלְקָדְמִין. וּבְגִין דְּעַמָּא
קְדִישָׁא לֹא הָוּוּ תַּמָּן, חֲפִיָּא עַל הֵהוּא פְּתִיחוּ,
חּוּפְּאָה קְדִישָׁא דְּפְרוּכְתָא קְלִישָׁא, לְנִטְרָא
הֵהוּא אַתְר, דְּלֹא יִסְתּוּם לִיהַ הֵהִיא קְלִיפָה
תְּקִיפָא, וְאַחִיד בְּכָל סְטְרוֹי.

לְמַהוּי רְבוּת קְדִישָׁא עַל אַרְעָא כְּמִלְקָדְמִין, לֹא
יְכִיל, דְּהָא הֵהוּא חּוּפְּאָה קְלִישָׁא
אַחִיד, דְּלֹא יַחוּת לְתַתָּא, דְּהָא עַמָּא קְדִישָׁא
לֹאוּ תַּמָּן. וְעַל דָּא לֹא אַתְבְּנִי חְרָבֵן, מִיּוּמָא דְּאַתְחָרִיבוּ. לְשִׁלְטָאָה הֵהִיא

הַיָּה הַקְּלִפָּה הַאֲחֵרוֹנָה הִיא לְחוּץ, הַקְּלִפָּה
הַחֻזָּקָה הִיא לְפָנִים. כְּמוֹ זֶה אָפּ כָּר לְמַעְלָה,
הַקְּלִפָּה הַחֻזָּקָה הִיא לְחוּץ. לְפָנִים מִמֶּנָּה הִיא
קְלִפָּה קְלוּשָׁה, וְלֹא שׁוּלְטַת בּוּ בְּלָל, וּנְפַתַּחַת מִצַּד
(וְה) וּמִצַּד זֶה.

וְאוֹתָהּ פְּתִיחָה הֵימָּה בְּאַרְץ
הַקְּדוּשָׁה בְּכָל זְמַן שְׁעוּבָדִים
עֲבוּדָה כְּרָאוּי. פִּינֵן שְׁגֵרְמוּ
הַחֲסֵאִים, נִמְשָׁכָה אוֹתָהּ פְּתִיחָה
לְצַד זֶה וְלְצַד זֶה, עַד שֶׁהַתְּקָרְבָה
הַקְּלִפָּה הַכֵּל כְּאַחַד. פִּינֵן שְׁפַתְמָה
הַקְּלִפָּה אֵת הַמַּח, אֲזוּ שׁוּלְטַת
אוֹתָהּ קְלִפָּה עֲלֵיהֶם, וְדוּחָה אוֹתָם
מִחוּץ לְאוֹתוֹ מְקוּם.

וְעַם כֵּל זֶה, אָפּ עַל גַּב שְׁדָחְתָּהּ
אוֹתָם הַחּוּצָה, לֹא יְכִילָה אוֹתָהּ
קְלִפָּה קְשָׁה לְשִׁלְטַת בְּאוֹתוֹ מְקוּם
קְדוּשָׁא שְׂאִינוּ מְקוּמוֹ. וְאִם תֵּאמַר,
אִם כֵּן, הוּאִיל וְלֹא יְכִילָה אוֹתָהּ
קְלִפָּה קְשָׁה לְשִׁלְטַת בְּאוֹתוֹ מְקוּם
קְדוּשָׁה, לְמָה עוֹמֵד חְרוּב, שְׁהִרִי
אִין חְרָבֵן בְּעוֹלָם אֲלֵא רַק מִצַּד
אוֹתָהּ קְלִפָּה קְשָׁה?

אַלְא וְדֵאִי כְּשִׁנְחָרַב, לֹא נַחְרַב
אַלֵּא מֵאוֹתוֹ צַד, בְּשַׁעְתָּה שְׁפַתָּם
אֵת הַמַּח, וְהַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא
עוֹשֶׂה שְׁלֹא תְּשַׁלַּט אוֹתָהּ קְלִפָּה
קְשָׁה עַל אוֹתוֹ מְקוּם, וְכִשְׁדָּחְתָּהּ
אֵת יִשְׂרָאֵל מִמֶּנּוּ, אֲזוּ הַקְּלִפָּה
חֲזָרָה וּנְפַתַּחַתָּהּ כְּמִקְדָּם. וּמִשּׁוּם
שְׁהָעַם הַקְּדוּשָׁה לֹא הָיוּ שָׁם, נִכְנָסָה
עַל אוֹתָהּ פְּתִיחָה כְּסוּי קְדוּשָׁה שֶׁל
פְּרֻכְתָּה קְלוּשָׁה, לְשַׁמֵּר אֵת אוֹתוֹ
מְקוּם שְׁלֹא יִסְתּוּם אֵת אוֹתָהּ קְלִפָּה
קְשָׁה, וְאוֹחוּז בְּכָל צְדָדֵיו.

לְהַיּוֹת מְשַׁחַת קְדֵשׁ עַל הָאָרֶץ
כְּמִקְדָּם לֹא יְכִיל, שְׁהִרִי אוֹתוֹ כְּסוּי
קְלוּשָׁה אַחוּז, שְׁלֹא יִרַד לְמַטָּה,
שְׁהִרִי הָעַם הַקְּדוּשָׁה אִינוּ שָׁם, וְלִכֵּן
לֹא נִבְנְהַ הַחְרָבֵן מִיּוֹם שְׁנַחְרָבוּ.
שְׁתְּשַׁלַּט אוֹתָהּ קְלִפָּה קְשָׁה, לֹא
יְכִילָה, שְׁהִרִי אוֹתוֹ כְּסוּי קְלוּשָׁה

לְשִׁלְטָאָה הֵהִיא

אוֹחֵז בּוֹ בְּכָל צְדָדָיו בְּאוֹתָהּ פְּתִיחָה שְׁלֵא תִשְׁלַט שָׁם וְלֹא תִסְתַּם אֶת הַמַּח בְּאוֹתוֹ כְּסוּי שֶׁל פְּרֻכַת קְלוּשָׁה, שֶׁהִיא מִתּוֹךְ מְשִׁיכַת הַפְּרֻכַת הַקְּדוּשָׁה שְׁלֹמְעֵלָה, שְׁשׂוּמְרַת אוֹתוֹ הַמְּקוֹם.

וְכֵן כָּל אוֹתָן הַנְּשֻׁמוֹת שֶׁל שְׂאֵר הָעַמִּים שְׂדֵרִים בְּאַרְץ, כְּשִׁיּוּצֵאוֹת מִהָעוֹלָם הֵנָּה לֹא מְקַבְּלִים אוֹתָן, וְדוֹחִין אוֹתָן הַחֹצֵצָה, וְהוֹלְכוֹת וּמְשׁוֹטְטוֹת וּמִתְגַּלְגְּלוֹת בְּכֹמָה גִּלְגּוּלִים, עַד שִׁיּוּצֵאוֹת מִכָּל הָאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה וְסוֹכְבוֹת (לְסִיבָתָם) לְצַדָּם בְּטֻמְאַתָּן. וְכָל אוֹתָן נְשֻׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שִׁיּוּצֵאוֹת שָׁם, עוֹלוֹת, וְאוֹתוֹ כְּסוּי קְלוּשׁ מְקַבֵּל אוֹתָן, וְנִכְנָסִים לְקִדְשָׁה עֲלִיּוֹנָה, מִשׁוּם שֶׁכָּל מִין הוֹלֵךְ לְמִינוֹ.

וְנְשֻׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שִׁיּוּצֵאוֹת לְחוּץ לְאָרֶץ בְּרִשׁוּתָהּ שֶׁל אוֹתָהּ קִלְפָה קִשָּׁה, הוֹלְכוֹת וְסוֹכְבוֹת וּמִתְגַּלְגְּלוֹת, עַד שֶׁשְׁבוֹת לְמִקְוֵי וְנִכְנָסוֹת לְמִקְוֵי שְׂרָאוֹי לְהֵן. אֲשֶׁרֵי חָלְקוּ שֶׁל מִי שֶׁנְּשַׁמְתוֹ יֵצֵא בְּרִשׁוּת הַקְּדוּשָׁה בְּאוֹתָהּ פְּתִיחָה שֶׁל הָאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה.

מִי שֶׁנְּשַׁמְתוֹ יוֹצֵאת בְּאַרְץ הַקְּדוּשָׁה - אִם נִקְבַּר בְּאוֹתוֹ יוֹם, לֹא שׁוֹלֵט עֲלָיו רוּחַ טְמֵאָה כָּלֵל, וְלִכֵּן פְּתוּב בְּתַלְוִי, (דְּבָרִים כ"א) כִּי קְבוּר תִּקְבְּרֵנוּ בַּיּוֹם הַהוּא [וְגו'] וְלֹא תִטְמָא אֶת אֲדָמְתֶךָ. מִשׁוּם שֶׁבְּלִילָה נִתְּנָה רִשׁוּת לְרוּחַ טְמֵאָה לְשׁוֹטְט. וְאֵף עַל גַּב שֶׁנִּתְּנָה לָהֶם רִשׁוּת, לֹא נִכְנָסִים לְאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה, פָּרַט אִם מוֹצֵאִים שָׁם כָּלִי לְהַפְּנֵס בּוֹ.

אִיבָרִים וּפְדָרִים שֶׁנִּשְׂרָפִים כְּלִילָה לְהִזִּין מִיָּנִים אַחֲרֵיהֶם, לֹא שֶׁנִּכְנָסִים לְאָרֶץ, וְלֹא לְהִמְשִׁיכֶם לְאָרֶץ, אֲלָא כְּדִי שְׁלֵא יִשְׁלַט הַצַּד הַאֲחֵר בְּתוֹךְ הָאָרֶץ וְלֹא יִמְשֹׁף לְהַפְּנֵס לְשָׁם. וְלִכֵּן הַעֲשֵׂן הִיָּה

קְלִיפָה תְּקִיפָא, לֹא יִכָּלֵא, דְּהָא הָהוּא חוֹפְאָה קְלִיפָה אַחִיד בֵּיהּ בְּכָל סְטְרוֹי בְּהָהוּא פְּתִיחוֹ דְּלֹא תִשְׁלוּט תְּמָן, וְלֹא תִסְתִּים מוֹחָא, בְּהָהוּא חוֹפְאָה דְּפְרוּכְתָא קְלִיפָא, דְּאִיהוּ מִגּוֹ מְשִׁיכוֹ דְּפְרוּכְתָא קְדִישָׁא דְּלַעֲיֵלָא, דְּנִטִיר הָהוּא אַתְרַ.

וּבְגִין כֵּן, כָּל אִינוּן נְשַׁמְתִין דְּשְׂאֵר עַמִּין, דְּדִיִּירִין בְּאַרְעָא, כִּד נְפָקִין מִהָאִי עֲלֵמָא, לֹא מְקַבְּלָא לוֹן, וְדַחֵי לוֹן לְבַר, וְאַזְלִין וְשִׁטְאֵן וּמִתְגַּלְגְּלִין בְּכֹמָה גִּלְגּוּלִין, עַד דְּנִפְקִי מִכָּל אַרְעָא קְדִישָׁא, וְסַחְרָן (לְסוֹחְרֵיהוּ) לְסְטְרֵיהוּ, בְּמִסְאָבוֹ דְּלַהוֹן. וְכָל אִינוּן נְשַׁמְתִין דְּיִשְׂרָאֵל דְּנִפְקִין תְּמָן, סִלְקִין, וְהָהוּא חוֹפְאָה קְלִיפָא מְקַבְּלָא לוֹן, וְעֲאֵלִין לְקְדוּשָׁא עֲלָאָה, בְּגִין דְּכָל זִינָא אֲזֵלָא לְזִינְיָהּ.

וְנְשַׁמְתִּיהוּן דְּיִשְׂרָאֵל דְּנִפְקִי לְבַר מְאַרְעָא, בְּרִשׁוּתָא דְּהִיָּהּ קְלִיפָה תְּקִיפָא, אֲזֵלָא וְסַחְרָא וּמִתְגַּלְגְּלָא, עַד דְּתַבַּת לְדוּכְתָהּ, וְעֲאֵלֵת לְאַתְרַ דְּאִתְחַזִּי לָהּ. זַפְאָה חוֹלְקִיָהּ, מָאן דְּנְשַׁמְתִּיהּ נִפְקָא בְּרִשׁוֹ קְדִישָׁא, בְּהָהוּא פְּתִיחוֹ דְּאַרְעָא קְדִישָׁא.

מָאן דְּנְשַׁמְתִּיהּ נִפְקַת בְּאַרְעָא קְדִישָׁא, אִי אֲתִקְבַר בְּהָהוּא יוֹמָא, לֹא שְׁלֵטָא עֲלֵיהּ רוּחָא מְסֵאָבָא כָּלֵל. וְעַל דָּא כְּתִיב בְּצִלְיָבָא, (דְּבָרִים כ"א) כִּי קְבוּר תִּקְבְּרֵנוּ בַּיּוֹם הַהוּא וְלֹא תִטְמָא אֶת אֲדָמְתֶךָ. בְּגִין דְּבְלִילָא אֲתִיָּהִיב רִשׁוֹ לְרוּחַ מְסֵאָבָא לְמִשְׁטָטָא. וְאֵף עַל גַּב דְּאֲתִיָּהִיב לוֹן רִשׁוֹ, לֹא עֲאֵלִין בְּאַרְעָא קְדִישָׁא, כִּר אִי אֲשַׁפְּחוּן תְּמָן מְנָא לְאַעֲלָא בֵּיהּ.

אַבְרִין וּפְדָרִין דְּמִתְאַפְּלֵן בְּלִילָא, לְאַתְזַנָּא זִינִין אַחְרָנִין, לָאו דְּעִיִּלִין בְּאַרְעָא, וְלֹא לְאַמְשַׁכָּא לוֹן בְּאַרְעָא, אֲלָא, בְּגִין דְּלֹא תִשְׁלוּט סְטְרָא אַחְרָא גּוֹ אַרְעָא, וְלֹא יִתְמַשְׁכָּא לְאַעֲלָא תְּמָן. וּבְגִין כֵּן, תְּנָנָא מְנִיָּהּ הִוָּה

עולה מהם עקם, ומתגלגל החוצה והולך (חזק) בחפזה, עד שנכנס לנקב של הצפון ששם מדורי כל הצדדים האחרים, ושם נכנס העשן, וכלם נזונים שם.

העשן של היום היה עולה למקומו בדרך ישר, ומזין מה שמזין, ומאותה פתיחה נזונים כל צדדי הקלפה הקשה שהיא מחוץ לארץ הקדושה, ומאותו עשן גם, כמו שבארנו.

גופות הצדיקים שלא נמשכו בעולם הזה אחר ההנאות של אותה קלפה קשה, לא שולטת עליהם רוח טמאה כלל, שהרי לא השתתפו אחריו כלום בעולם הזה. כמו שגוף הרשעים (גופות הצדיקים שלא נמשכו אחר הנאות וכסופים של העולם הזה, אותה קלפה קשה לא שולטת עליהם, שהרי לא נמשכו אחריה בעולם הזה, שהרי כמו שגוף הרשעים) נמשך בעולם הזה אחר אותה קלפה קשה והנאות והענוגים שלה והתקונים שלה, כף נטמא אחר שיוצאת נשמתו ממנו.

גופות הצדיקים שלא מתענגים בעולם הזה, אלא מתענוגי מצוה וסעודות שבתות וחגים וזמנים - אותה רוח טמאה לא יכולה לשלט עליהם, שהרי לא התענגו משלה כלום. והואיל ולא נטלו משלה, אין לה רשות עליהם כלל. אשרי מי שלא נהנה משלה כלום.

מי שנשמתו יצאה מחוץ לארץ הקדושה, ואותו גוף נטמא באותה רוח טמאה - אותה רוח טמאה נשאבת לתוכו, עד שחוזר לעפר (שמתבלה הגוף בעפר). ואם אותו גוף שנשאבה בו אותה רוח טמאה מעלים אותו להקבר בתוך הארץ הקדושה, עליו פתוב (ירמיה ב) ותבאו ותטמאו את ארצי ונחלתי שמתם לתועבה. ארצי,

סליק עקימא, ומתגלגלא לבר, ואזיל (תמיה) בבחילו, עד דעאל לנוקבא דצפון, דתמן מדורין דכל סטרין אחרנין, ותמן עאל תננא, וכלהו אתננו תמן.

תננא דיממא, הוה סליק לדוכתיה בארז מישר, ואתון מה דאתון. ומההוא פתיחו, אתננו כל סטרי קליפה תקיפא, דאיהי לבר מארעא קדישא, ומההיא תננא גסה כמה דאוקימנא.

גופיהון דצדיקייא, דלא אתמשכו בהאי עלמא בתר הנאין דההיא קליפה תקיפא, לא שלטא עליהו רוח מסאבו כלל, דהא לא אשתתפו אבתריה כלום בהאי עלמא. כמה דגופא דרשיעייא (נ"א גופיהון דצדיקייא דלא אתמשכו בתר הנאין וכסופין דהאי עלמא הוה קליפה תקיפא לא שלטא עליהו דהא לא אתמשכו אבתריה בהאי עלמא דהא כמה דגופיה דרשיעייא) אתמשך בהאי עלמא בתר ההיא קליפה תקיפא, והנאין וענוגין דיליה ותיקונין דיליה, הכי אסתאב, בתר דנפקת נשמתיה מניה.

גופיהון דצדיקייא, דלא מתענגי בהאי (ד קמ"א ע"א) עלמא, אלא מתענוגי דמצוה, וסעודתי שבתין וחגין וזמנין, ההוא רוח מסאבא לא יכיל לשלטאה עליהו, דהא לא אתענגו מדיליה כלום. והואיל ולא נטלו מדיליה, לית ליה רשו עליהון כלל. זכאה איהו מאן דלא אתהני מדיליה כלום.

מאן דנשמתיה נפקא לבר מארעא קדישא, וההוא גופא אסתאב בההוא רוח מסאבו, ההוא רוח מסאבו אשתאיב בגויה, עד דתב ליה עפרא. (נ"א דאתכלי גופא בעפרא) ואי ההוא גופא, דאשתאיב ביה ההוא רוח מסאבא, סלקין ליה לאתקברא גו ארעא קדישא, עליה פתיב, (ירמיה ב) ותבאו ותטמאו

שלא שלטה עליה רוח טמאה באותו גוף שלכם שנשאבה בו רוח טמאה, שמביאים לקבר אותו בארצי - אתם מטמאים אותה להטמא בו. אם לא שעשה הקדוש ברוך הוא רפואה לארץ, שהרי שפיון שנבלה אותו גוף, משיב הקדוש ברוך הוא רוח מלמעלה ודוחה את אותה רוח טמאה החוצה, שהרי הוא חס על ארצו.

ער יוסף לא שלט גופו רוח טמאה לעולמים, אף על גב שנשמתו יצאה ברשות אחרת. מה הטעם? כי לא נמשך בחייו אחר רוח טמאה, ועם כל זה לא רצה שיעלו את גופו להקבר בארץ הקדושה, אלא אמר (בראשית 1) והעלתם את עצמתי, ולא גופי.

יעקב לא מת, וגופו התקיים בקיום תמיד ואל פחד מהצד האחר, שהרי מטתו היתה שלמה בשלמות האור העליון באור של שנים עשר שבטים ובשבועים נפש, משום כך לא פחד מהצד האחר ולא יכל לשלט עליו. ועוד, שהוא גוף של דיוקן עליון שפיו אחוז לכל הצדדים, וכל אותם איברי אדם הראשון היו אחוזים בו, ולכן כתוב בו (שם 10) ושכבתי עם אבתי ונשאתני ממצרים. גוף שלם. ולכן ויחנטו הרופאים את ישראל, שגופו יהיה עומד בקיום. וכך צריך שאר בני העולם שנשמתם יצאה בארץ הקדושה, הנפש והגוף נצולים מהכל.

בשרשה שמות נקראת נשמת האדם: נפש, רוח, ונשמה. וכלם פלולים זה בזה, ובשלשה מקומות נמצא כחם. הנפש הזו נמצאת בתוך הקבר עד שהגוף נרקב בפער, ובזה היא מתגלגלת

את ארצי ונחלתי שמתם לתועבה. ארצי, דלא שלטא עליה רוח מסאבו, בההוא גופא דלכון, דאשתאיב ביה רוח מסאבו, דקא מייתיין לקברא ליה בארצי, אתון מסאבין לה, לאסתאבא ביה. אי לא דעביד קדשא בריך הוא אסוותא לארעא, דהא פיון דאתבליי ההוא גופא, נשיב קדשא בריך הוא רוחא מלעילא, ודחי ליה לההוא רוח מסאבא לבר, דהא איהו חס על ארעיה.

יוסף, לא שליט על גופיה רוח מסאבא לעלמין, אף על גב דנשמתיה נפקת ברשו אחרא. מאי טעמא. בגין דלא אתמשיך בחייו בתר רוח מסאבא. ועם כל דא, לא בעא דגופיה יסלקון ליה לאתקברא בארעא קדישא, אלא אמר, (בראשית 1) והעליתם את עצמותי, ולא גופי.

יעקב לא מת, וגופיה אתקיים בקיומא תדיר, ולא דחיל לסטרא אחרא, דהא ערסיה הוה שלים, בשלימו דנהורא עלאה, בנהירו דתריסר שבטין, ובשבועים נפש, בגין כך לא דחיל לסטרא אחרא, ולא יכיל לשלטאה עליה. ותו, דאיהו גופא דדיוקנא עלאה, דשפירו דיליה אחיד לכל סטריין, וכל אינון שייפין דאדם קדמאה הוו אחידן ביה. ועל דא כתיב ביה, (בראשית 10) ושכבתי עם אבותי ונשאתני ממצרים, גופא שלים. ועל דא ויחנטו הרופאים את ישראל, דגופיה יהא קאים בקיומא. והכי אצטריך. שאר בני עלמא דנפקת נשמתיהו בארעא קדישא, נפשא וגופא אשתזיב מכלא.

תלת שמהן אקרי נשמתא דבר נש, נפש, רוחא, ונשמתא. וכלהו כלילן דא בדא,

ובתלת דוכתי אשתכח חילייהו. נפש דא, אשתכחת גו קברא, עד דגופא

בעולם הזה להמצא בתוך החיים ולדעת בצער שלהם, ובשעה שהם צריכים, היא מבקשת עליהם רחמים.

הרוח הזו היא נכנסת לגן שבארץ ומצטירת שם בדיוקן הגוף של העולם הזה במלבוש אחד שמתלבשת שם, וזו נהנית שם בהנאות וכסופים בזיו שבגן, ובשבתות וחדשים וזמנים היא עולה למעלה, ונהנית שם ושבה למקומה. ולכן כתוב (קהלת יב) והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה. תשוב ודאי, בזמנים הללו שאמרנו.

הנשמה עולה מיד למקומה לאותו מקום שיצאה ממנו, וזוהי שבשביעה מאיר הגר להאיר למעלה, זו לא יורדת למטה לעולמים. בזה נכללת מי שנכללת מפל הצדדים, ממעלה וממטה. ועד שזו לא עולה להתקשר (במקומה) בכפסא, לא מתעטרת הרוח בגן שבארץ, והנפש לא מתישבת במקומה. פיון שהיא עולה, לכלן יש מנוחה.

ובשצרוך לבני העולם, כשהם בצער והולכים לבית הקברות, הנפש הזו מתעוררת והולכת ומשוטטת ומעוררת את הרוח, ואותה רוח מעוררת אצל האבות, ועולה ומעוררת את הנשמה, ואז הקדוש ברוך הוא חס על העולם, והרי בארנו. ואף על גב שהרי התעוררו דברי הנשמה הללו בגונים אחרים, כלם עולים במשקל זה, וזהו ברור הדבר, והפל אחד.

וכשהנשמה מתעכבת מלעלות למקומה, הרוח הולכת ועומדת בפתח הגן עדן, ולא פותחים לה פתח, והולכת ומשוטטת, ואין מי שישגיח בה. הנפש הולכת

אתבלי בעפרא, ובדא מתגלגלת האי עלמא, לאשתפחא גו חייא, ולמנדע בצערא דלהון, ובשעתא די אצטריכו, בעאת רחמי עלייהו.

רוחא דא, איהו דעאל בגנתא די בארעא, ואצטייר תמן, בדיוקנא דגופא דהאי עלמא, בחד מלבושא דמתלבשא תמן. ודא אתהני תמן בהנאין וכסופין בזיוא דבגנתא. ובשבתוי וירחי וזמני, סלקא לעילא, ואתהני תמן, ותב לאתריה. ועל דא כתיב, (קהלת יב) והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה. תשוב ודאי, בהני זמנין דקאמרן.

נשמה איהי סלקא מיד לאתרהא, לההוא אתר דנפקת מתמן, ודא איהי דבגינה אתנהירת בוצינא, לאנהרא לעילא. דא לא נחתת לתתא לעלמין, בדא אתפלילת, מאן דאתפלילת מפל סטרין מעילא ומתתא. ועד דהאי לא סלקא לאתקשרא (נ"א בדוכתהא) בכורסייא, לא מתעטרא רוח בגנתא די בארעא, ונפש לא מתישבא בדוכתהא. פיון דאיהי סלקא, פלהו אית להו נייחא.

וכד אצטריף לבני עלמא, פד אינון בצערא, ואזלי לבי קברי, האי נפש אתערת, ואיהי אזלא ומשטטא, ואתערת לרוח, וההוא רוח אתער לגבי אבהן, וסליק ואתער לגבי נשמה, וכדין, קדשא בריך הוא חייס על עלמא, והא אוקימנא. ואף על גב דהא אתערו מלין אלין דנשמתא בגונוין אתרנין, פלהו סלקין במתקלא, דא, ודא איהו ברירה דמלה, וכלא חד.

וכד נשמתא אתעכבת מלסלקא לדוכתהא, רוחא אזלא וקיימא בפתחא דגנתא דעדן, ולא פתחין לה פתחא, (דף קמ"ב ע"א) ואזלא ומשטטא, ולית מאן דישיגח בה. נפש

אזלא ומשטטא בעלמא, חמאת לגופא דסלקא תולעין, ובההוא דינא דקברא, ומתאבלת עליה, כמה דאוקמוה דכתיב, (איוב יד) אף בשרו עליו יכאב ונפשו עליו תאבל. וכלא איהו בעונשא. עד דנשמה אתקשרת בדוכתהא לעילא, וכדין פולהו מתקשרין בדוכתייהו.

ומשוטטת בעולם, רואה את הגוף שמעלה תולעים וכאותו דין של הקבר, ומתאבלת עליו, כמו שבארוה שפתוב, (איוב יד) אף בשרו עליו יכאב ונפשו עליו תאבל. והכל הוא בענש. עד שנהשמה נקשרת במקומה למעלה, ואז כלם נקשרים במקומם.

בגין דכל הני תלת, קשורא חדא אינון, פגוונא דלעילא, ברזא דנפש רוח ונשמה, דכלא חד, וקשורא חד. נפש: לית לה נהורא מגרמה פלום, ודא איהו דמשתתפא ברזא דגופא חד, לאענגא ולמיזן ליה, בכל מה דאצטריך, כמה דאת אמר (משלי יא) ותתן טרף לביתה וחק לנערותיה. ביתה, דא איהו גופא, דאיהי זנא ליה. ונערותיה, אלין אינון שייפין דהאי גופא.

משום שכל שלשת אלו הם בקשר אחד, כמו שלמעלה, בסוד של נפש רוח ונשמה, שהכל אחד וקשר אחד. לנפש אין לה אור מעצמה פלום, וזוהי שמשתתפת בסוד של גוף אחד לענגו ולזון אותו בכל מה שצריך, כמו שנאמר (משלי יא) ותתן טרף לביתה וחק לנערותיה. ביתה - זהו גופה, שהיא זנה אותו. ונערותיה - אלו הם האיברים של הגוף הזה.

רוח: דא איהו דרכיב על האי נפש, ושליט עליה, ונהיר לה בכל מה דאצטריך, ונפש איהו כרסייא להאי רוח. נשמה: איהי דאפיקת להאי רוחא, ושליטת עליה, ונהירת ליה בההוא נהורא דחייך, ובההוא רוח תליא בהאי נשמה, ואתנהיר מנה בההוא נהורא דנהיר. ההוא נפש, תליא בהאי רוח, ואתנהירת מגיה, ואתזנת מגיה, וכלא קשורא חד.

הרוח, זהו שרוכב על הנפש הזו ושולט עליה ומאיר לה בכל מה שצריך, והנפש היא פסא לרוח הזו. הנשמה, היא מוציאה את הרוח הזו, ושולטת עליו ומאירה לו באותו אור החיים, ואותה רוח תלוינה בנשמה הזו, ונאור ממנה באותו האור שמאיר. אותה נפש תלוינה באותה רוח, ונאורה ממנה ונזונית ממנה, והכל קשר אחד. ועד שנשמה עליונה זו לא עולה לתוך גביעת עתיק העתיקים, נסתר כל הנסתרים, ומתמלאת ממנו, משום שלא פוסק - הרוח הזו לא נכנסת לגן עדן, שהיא נפש, ולעולם הרוח לא שורה אלא בגן עדן, ונשמה למעלה. נפש זו מתישבת (לא מתישבת) במקומה בתוך הגוף למטה. כמו זה הכל למטה כף נפרדים באדם.

ועד דהאי נשמה עלאה, לא סלקא גו נביעו דעתיקא דעתיקין. סתימא דכל סתימין, ואתמליא מגיה, בגין דלא פסיק. רוח דא לא עאל בגנתא דעדן, דאיהו נפש, ולעולם רוח לא שריא אלא בגנתא דעדן, ונשמה לעילא. נפש דא אתישבת (ס"א לא אתישבת) בדוכתהא גו

גופא לתתא. פגוונא דא, כלא לתתא הכי מתפרשן כבר נש, ואף על גב

ואף על גב שכלם קשר אחד, הנשמה עולה למעלה לתוף נביעת הבאר. הרוח נכנסת לגן עדן כמו שלמעלה. הנפש מתישבת בתוף הקבר.

ואם תאמר, הנפש למעלה שמתישבת בתוף הגוף בקבר, איפה הוא הקבר? אלא בתוף אותה קלפה קשה, ולכן נפש כמו זו שלמטה, והכל זה כמו זה, ולכן שלש דרגות נפרדות, והן קשר אחד וסוד אחד. ובכל זמן שהעצמות נמצאות בתוף הקבר, הנפש הזו נמצאת שם. פאן יש סוד ליודעי דרך האמת יראי חטא. בשעה שהנשמה מתעטרת למעלה בתוף העטרה הקדושה, והרוח עומדת באור עליון בשבתות וחדשים וזמנים - הנפש הזו, בשעה שהרוח יורדת מתוף האור העליון לדור בגן עדן מאיר ונוצץ, היא עומדת בתוף הקבר ומתגלמת בדיוקן שהיה בתוף הגוף בתחלה, וכל אותן עצמות עולות באותו דיוקן, ומשפחות ומורות לקדוש-ברוך-הוא. זהו שכתוב (תהלים לה) כל עצמתי תאמרנה ה' מי כמוך. לא כתוב אומרות, אלא תאמרנה.

ואלמלא נתנה רשות לעין לראות, היתה רואה בלילה כשנכנסת (כשיצאת) שבת ולילות חדשים וזמנים כמו דמיות על גבי הקברים מודות ומשבחות את הקדוש ברוך הוא. אבל טפשות בני האדם מעכבת אותם שלא יודעים ולא משגיחים על מה עומדים בעולם הזה, ולא חוששים להשגיח בכבוד המלך העליון בעולם הזה, כל שפן להשגיח בכבוד אותו העולם, ועל מה עומד, ואיך הדברים מתפרשים.

ביום ראש השנה, כשהעולם נדון וכסא הדין עומד למלך העליון לדון את העולם, כל נפש ונפש

דכלהו קשורא חדא, נשמה סלקא לעילא, גו נביעו דבירא. רוח עאל בגנתא דעדן, פגוונא דלעילא. נפש אתישבא גו קברא.

ואי תימא, נפש לעילא, דאתישבת גו גופא בקברא, אן הוא קברא. אלא גו ההוא קליפה תקיפא, ועל דא, נפש פגוונא דא לתתא, וכלא דא כגוונא דא. ובגין כך, תלת דרגין מתפרשן, ואינון קשורא חדא ורזא חדא. ובכל זמנא דגרמי אשתכחו גו קברא, האי נפש אשתכחת תמן. רזא הכא לאינון דידיעי ארח קשוט, דחלי חטאה. בשעתא דנשמתא מתעטרא לעילא, גו עטרא קדישא, ורוחא קאים בנהירו עלאה, בשבתי וירחי וזמני, האי נפש בשעתא דרוח נחתא מגו נהירו עלאה, לדיירא בגנתא דעדן נהיר ונציץ, איהו קיימא גו קברא ואתגלימת בדיוקנא, דהות גו גופא בקדמיתא, וכל אינון גרמי בההוא דיוקנא סלקן, ומשבחאן ואודן לקודשא בריהוה, דא הוא דכתיב, (תהלים לה) כל עצמותי תאמרנה יי' מי כמוך. אומרות לא פתיב, אלא תאמרנה.

ואלמרי אתיהיב רשו לעינא למחמי ורחמי בליליא דעיל (ג"א דנפיק) שבתא, ולילי ירחי וזמני, פדיוקנין על גבי קברי, אודן ומשבחן לקודשא בריהוה הוא. אבל טפשו דבני נשא, קא מעפכא להו, דלא ידעין, ולא משגיחין על מה קיימין בהאי עלמא, ולא חששין לאשגחא ביקרא דמלכא עלאה בהאי עלמא, כל שפן לאשגחא ביקרא דההוא עלמא, ועל מה קיימא, ואיך מתפרשן מלין. ביומא דראש השנה, דעלמא אתדן, וכרסניא דדינא קיימא, לגבי מלכא עלאה,

ביום ראש השנה, כשהעולם נדון וכסא הדין עומד למלך העליון לדון את העולם, כל נפש ונפש

משוטטות ומבקשות רחמים על החיים. בלילה שיוצא יום הדין, הולכות ומשוטטות לשמע ולדעת מהו הדין שנדון על העולם, ולפעמים שמודיעות במראה לחיים, כמו שנאמר (איוב ז) בחלום חזיון לילה בנפל תרדמה על אנשים וגו', או יגלה און אנשים ובמסרם יחתם. מה זה מסרם? זו הנפש, שעומדת וחותמת לאנשים דברים לקבל מוסר.

בליילה האחרון של החג, שיוצאים הפתקים מבית המלך, ואותו צל מוסר מבני הנגרעים של העולם הזה אותה נפש שאמרנו הולכת ומשוטטת, וממנה אחד שוטר, בסוד חקוק בטבעת בכתב מפרש, ידומיעם, שפוקד בכתב של זיו החקוק ובתוף מראות עליונים יורד באותו לילה, וכמה אלף אלפים ורבוא רבבות עמו, ונוטלים אותו צל מכל אחד ואחד ומעלים אותו למעלה.

ואותה נפש שאמרנו הולכת ומשוטטת ורואה את אותו צל, ושבה למקומה לתוף הקבר, ומכריזה לשאר המתים: פלוני יבא אלינו, פלוני יבא אלינו. אם צדיק טוב הוא - פלם שמחים. ואם לא - פלם אומרים אוי. כשמעלים אותו צל, מעלים אותו לאותו עבד נאמן ששמו מטטרוון, ונוטל אליו אותו הצל ומעלה אותו למקומו, כמו שנאמר (איוב ז) כעבד ישאף צל. ישאף צל ודאי.

מאותה שעה ואילך מתקן מקום לאותה נשמה של אותו איש, ומקום לרוח בגן עדן, ומקום לנפש למנוחה ולהנאה בשעה שמשוטטת והולכת, משום שיש נפש שאין לה מנוחה, ויש נפש שמתפלה עם הגוף.

למידן עלמא. פל נפש ונפש משטטן, ובעאן רחמי על חיי. בליליא דנפקא יומא דדינא, אזלין וקא משטטין למשמע ולמנדע מאן הוא דינא דאתדן על עלמא, ולזמנין דקא מודיעין בחזווא לחייא, פמה דאת אמר (איוב לג) בחלום חזיון לילה בנפול תרדמה על אנשים וגו', אז יגלה און אנשים ובמוסרם יחתום. מאי מוסרם. דא נפש, דאיהי קיימא וחתים לבני נשא מלין, לקבלא מוסר.

בלייליא בתראה דחגא, דקא נפקן פתקין מבי מלכא, ויהוא צל אעדיאו מבני גריעו דהאי עלמא, ההוא נפש דקאמרן, אזלא (דף קמ"ב ע"ב) ומשטטא, וחד ממנא סרכא, ברזא גליפא בעזקא בכתב מפרש, ידומיעם, דפקיד בכתב דזיוא גליפא, ובגו חזוון עלאין. בההוא ליליא נחית, וכמה אלף אלפין ורבוא רבוון עמיה, ונטלין לההוא צל מכל חד וחד, וסלקין, ליה לעילא.

וההיא נפש דקאמרן, אזלא ומשטטא וחקמאת לההוא צל, ותב לאתריה גו קברא, וקא מכרזת לשאר מתייא, פלוני אתי לגבן, פלוני אתי לגבן. אי זכאה טבא איהו, פלהו חדאן, ואי לאו, פלהו אמרי ווי. פד סלקין ההוא צל, סלקין ליה לגבי ההוא עבד מהימן, דשמיה מטטרוון, ונטיל ההוא צל לגביה, וסליק ליה לאתריה, פמה דאת אמר, (איוב ז) כעבד ישאף צל, ישאף צל ודאי.

מההיא שעתא ואילך, מתתקנא דוכתא לההיא נשמה דההוא בר נש, ודוכתא לרוח בגנתא דעדן. ודוכתא לנפש לנייקא ולאיתהנאה, בשעתא דמשטטא ואזלא. בגין דאית נפש דלית לה נייחא. ואית נפש דאישתציאת עם גופא.

וְזוּהִי שְׂאִין לָהּ מְנוּחָה, וְזוּהִי שְׂפָתוֹב בָּהּ וְאֵת נֶפֶשׁ אִיכִיד יִקְלַעְנָה בְּתוֹךְ פֶּה הַקָּלַע. שְׂוֹהִי שְׁהוֹלַכְתָּ וּמְשׁוֹטְטִת וּמְתַגְלַגְלַת בְּכָל הָעוֹלָם, וְאִין לָהּ מְנוּחָה כָּלִל יוֹמָם וְלַיְלָה, וְזוּהוּ עֲנֵשׁ יוֹתֵר מֵהַפֵּל וְאוֹתָהּ שְׁתַּכְלָה עִם הַגּוֹף, (הִזְיָא שְׂפָתוֹב בָּהּ וְיִקְרֵא יוֹ) וְהִכְרַתִּי אֹתָהּ מִקְרַב עֲמָה. וְזוּהוּ אִין לָהּ זָכְרוֹן כָּלִל. וְיֵשׁ נֶפֶשׁ שְׁלֵא תִקְלָה עִם הַגּוֹף) וְתִכְלָה מִמְקוֹם אַחַר (עֲלִיִן) אוֹתָהּ שְׂפָתוֹב בָּהּ (וְיִקְרֵא כַב) וְנִכְרַתָּה הַנֶּפֶשׁ הַהִיא מִלְּפָנַי אֲנִי ה'. מַה זֶה מִלְּפָנַי? שְׁלֵא שׁוֹרָה עָלֶיָה רִיחַ, וְכִשְׁלֵא שׁוֹרָה עָלֶיָה רִיחַ, אִין לָהּ שְׁתַּפּוֹת כָּלִל בְּמַה שְׁלַמְעֵלָה, וְלֹא יוֹדַעַת מְאוֹתָם דְּבָרִים שֶׁל אוֹתוֹ עוֹלָם כָּלִל, וְזוּהִי נֶפֶשׁ כְּמוֹ שֶׁל הַבְּהֵמוֹת.

נֶפֶשׁ שְׂאִין (נֶפֶשׁ שְׂיֵשׁ) לָהּ מְנוּחָה, זוּהִי כְּשֶׁהוֹלַכְתָּ וּמְשׁוֹטְטִת, פּוֹגֵשֶׁת בְּמִמְנָה הַזֶּה יְדוּמִיעַ"ם, וּבְאוֹתָם הַשׁוֹטְרִים שְׁלוֹ, וְנוֹטְלִים אוֹתָהּ וּמְכַנְסִים אוֹתָהּ כְּכֹל פְּתָחִי גַן הָעֵדֶן, וּמְרֵאִים לָהּ אֵת כְּבוֹד הַצְּדִיקִים וְכְבוֹד אוֹתָהּ הַרִיחַ שְׁלָהּ, וְהִיא נִדְבַקַת בּוֹ בְּמִנְיַחָה תוֹךְ אוֹתוֹ הַלְּבוּשׁ, וְאֵז יוֹדַעַת בְּאוֹתָם דְּבָרִים שֶׁל הָעוֹלָם.

וּכְשֶׁאוֹתָהּ רִיחַ עוֹלָה לְהַתְעַטֵּר לְתוֹךְ הַנִּשְׁמָה הַעֲלִיּוֹנָה לְמַעְלָה, אוֹתָהּ נֶפֶשׁ נִקְשְׂרַת בְּאוֹתָהּ רִיחַ וּנְאוּרָה מְנָה, כְּלַבְנָה כְּשֶׁנְּאוּרָה מִהַשְּׁמֶשׁ, וְהַרִיחַ נִקְשְׂרַת לְתוֹךְ אוֹתָהּ נִשְׁמָה, וְאוֹתָהּ נִשְׁמָה נִקְשְׂרַת לְתוֹךְ סוֹף הַמַּחְשָׁבָה, שְׁהִיא סוֹד הַנֶּפֶשׁ שְׁלַמְעֵלָה.

וְאוֹתָהּ נֶפֶשׁ נִקְשְׂרַת תוֹךְ אוֹתָהּ רִיחַ עֲלִיּוֹנָה, וְאוֹתָהּ רִיחַ נִקְשְׂרַת לְתוֹךְ אוֹתָהּ נִשְׁמָה עֲלִיּוֹנָה, וְאוֹתָהּ נִשְׁמָה נִקְשְׂרַת בְּאִין סוֹף. וְאֵז הוּא מְנוּחַת הַכֹּל וְקֶשֶׁר שֶׁל הַכֹּל לְמַעְלָה וְלִמְטָה, הַכֹּל בְּסוֹד אֶחָד וְגוֹן אֶחָד. וְאֵז זוּהִי מְנַחָה לְנֶפֶשׁ שְׁלַמְטָה, וְעַל זֶה פְּתוּב

וְהִיא אִיהִי דְלִית לָהּ נִיּוּחָא, וְהִיא אִיהִי דְכְּתִיב בָּהּ, (שְׁמוּאֵל א' כה) וְאֵת נֶפֶשׁ אִיכִיד יִקְלַעְנָה בְּתוֹךְ פֶּה הַקָּלַע. דְּדָא אִיהִי אֲזֵלָא וּמְשֻׁטָּא וּמְתַגְלַגְלָא בְּכָל עֲלָמָא, וְלִית לָהּ נִיּוּחָא כָּלִל יוֹמָא וְלַיְלִי, וְדָא אִיהוּ עוֹנֵשָׁא יוֹתֵר מִכָּל וְהִיא דְתִשְׁתַּצִּי עִם גּוֹפָה, (תְּחִילָא דְכְּתִיב בָּהּ וְיִקְרֵא יוֹ) וְהִכְרַתִּי אוֹתָהּ מִקְרַב עֲמָה וְלִהִיא לִית לָהּ דּוּכְרָנוּ כָּלִל וְאוֹתִי נֶפֶשָׁא דְלֵא תִשְׁתַּצִּי עִם גּוֹפָה) וְתִשְׁתַּצִּי מֵאַתֵּר אַחְרָא, (ס"א עֲלָא) הִיא דְכְּתִיב בָּהּ, (וְיִקְרֵא כַב) וְנִכְרַתָּה הַנֶּפֶשׁ הַהִיא מִלְּפָנַי אֲנִי יי'. מְאִי מִלְּפָנַי. דְּלֵא שְׂרִיא עָלָהּ רוּחָא. וְכֵד רוּחָא לֹא שְׂרִיא עָלָהּ, לִית לָהּ שׁוֹתְפוֹ כָּלִל בְּמַה דְלַעֲיֵלָא, וְלֹא יוֹדַעַת מְאִינוֹן מְלִין דְהִהוּא עֲלָמָא כָּלִל, וְהִיא אִיהִי נֶפֶשׁ כְּבַעֲרִי.

נֶפֶשׁ דְלִית (ד"א נֶפֶשׁ דְאוֹת) לָהּ נִיּוּחָא, הִיא אִיהִי כֵד אֲזֵלָא וּמְשֻׁטָּא, אַעֲרַעַת בְּהִיא מְמַנָּא יְדוּמִיעַ"ם, וּבְאִינוֹן סְרַכִּין דִּילִיָהּ, וְנִטְלִין לָהּ, וְאַעֲלִין לָהּ בְּכָל פְּתָחִי גַן עֵדֶן, וְאַחֲזִיין לָהּ יִקְרֵא דְצְדִיקָא, וְיִקְרֵא דְהִהוּא רִיחַ דִּילָהּ, וְאִיהִי מִתְדַבְּקָא בֵיהּ בְּנִיּוּחָא, גּוֹ הִהוּא לְבוּשָׁא, וְכֵדִין יוֹדַעַת בְּאִינוֹן מְלִין דְעֲלָמָא.

וְכֵד הִהוּא רִיחַ סְלָקָא לְאַתְעֻטְרָא גּוֹ נִשְׁמָה עֲלָאָה לְעֵילָא, הִיא נֶפֶשׁ מִתְקַשְׂרָא בְּהִהוּא רִיחַ, וְאַתְנַהֲרִת מְנִיָה, כְּסִיְהָרָא כֵד אַתְנַהֲרִת מִשְׁמָשָׁא. וְרוּחַ מִתְקַשְׂרָא גּוֹ הִיא נִשְׁמָתָא. וְהִיא נִשְׁמָתָא מִתְקַשְׂרָא, גּוֹ סוֹף מַחְשָׁבָה, דְאִיהִי רְזָא דְנֶפֶשׁ דְלַעֲיֵלָא.

וְהִיא נֶפֶשׁ, אַתְקַשְׂרַת גּוֹ הִהוּא רִיחַ עֲלָאָה, וְהִהוּא רִיחַ אַתְקַשְׂרַת גּוֹ הִיא נִשְׁמָה עֲלָאָה. וְהִיא נִשְׁמָה אַתְקַשְׂרַת בְּאִין סוֹף. וְכֵדִין אִיהוּ נִיּוּחָא דְכָלָא, וְקֶשֶׁר דְכָלָא עֵילָא וְתַתָּא, כָּלָא כְּרִזָא חָדָא, וְגוֹוֹנָא חָדָא. וְכֵדִין דָּא אִיהוּ נִיּוּחָא דְנֶפֶשׁ דְלַתַתָּא, וְעַל דָּא כְּתִיב,

והיתה נפש אדני צרוּרה בצרוּר החיים את יי' אלהיך. בגוונא חדא, וברזא חדא, דההוא את, דא כגוונא דא.

בר נחמא סיהרא, רזא דנפש עלאה, נהורא מפל סטרין. איהי נהרא לכל רתיכין ומשריין, ועביד לון גופא חדא שלימא, דנהיר בנהירו בזיוא עלאה. אוף הכי כגוונא דא, נחמא האי נפש תתאה, נהירא מפל סטרין מגו נהירו דנשמה, ומגו נהירו דרוח, ונחמא ונהרא לכל אינון רתיכין ומשריין, דאינון שייפין וגרמין, ועביד לון גופא שלימא, דנהיר בנהירו.

חדא הוא דכתיב, (ישעיה נח) והשביע בצחצחות נפשך, נפשך ממש, ולבתר ועצמותיך יחליץ, דעביד מנייהו גופא שלימא, ונהיר בנהירו, וקם ואודי ומשבח לקודשא בריך הוא, כמה דאתמר דכתיב, (תהלים לה) כל עצמותי תאמרנה יי' מי כמוך. ודא איהו נייחא דנפש ודאי מפל סטרין.

זכאין אינון צדיקייא, דדחלין למאריהון בעלמא דין, למזכי בתלת נייחי לעלמא דאתי. אתא רבי שמעון וברכיה לרבי אבא. אמר רבי שמעון, זכאין אתון בני, וזכאה אנא דעיני חמו בכך. כמה (דף קמ"ג ע"א) דוכתין עלאין מתתקנו לן, ונהירין לן, לעלמא דאתי.

פתח ואמר, (תהלים קכ"ה) שיר המעלות הבוטחים ביני פהר ציון לא ימוט לעולם ישב, האי קרא אוקמוה. אבל שיר המעלות תושבחתא דקאמרי אינון דרגין קדישין עלאין, מסטרא דגבורין עלאין, ואינון כגוונא דלאי לתתא, ואינון מעלות, דרגין על דרגין, ופלחין ברזא דחמשין שנין. והאי איהו שיר המעלות הבוטחים ביני פהר

(שמואל א כה) והיתה נפש אדני צרוּרה בצרוּר החיים את ה' אלהיך. בגון אחד ובסוד אחד. שאותו את, זה כמו זה.

כשיורדת הלכנה בסוד הנפש העליונה, מאירה מפל הצדדים. היא מאירה לכל המרכבות והמחנות ועושה להם גוף אחד שלם שמאיר באור בזיו העליון. אף כך כמו זה יורדת הנפש התחתונה הזו מאירה לכל הצדדים מתוך אור הנשמה, ומתוך אור הרוח, ויורדת ומאירה לכל אותם מרכבות ומחנות, שהם איברים ועצמות, ועושה אותם גוף שלם שמאיר באור.

זהו שפתיב (ישעיה נח) והשביע בצחצחות נפשך. נפשך ממש. ואחר כך - ועצמותיך יחליץ, שעושה מהם גוף שלם, ומאיר באור, וקם ומודה ומשבח את הקדוש ברוך הוא, כמו שנתבאר, שפתיב (תהלים לה) כל עצמתי תאמרנה ה' מי כמוך. וזוהי מנוחת הנפש ודאי מפל הצדדים אשרי הצדיקים שפוחדים מרבונם בעולם הזה לזכות בשלש מנוחות לעולם הבא. בא רבי שמעון וברכו את רבי אבא. אמר רבי שמעון, אשריכם בני, ואשרי שעני ראו בכך. כמה מקומות עליונים מתקנים לנו ומאירים לנו לעולם הבא.

פתח ואמר, (תהלים קכ"ה) שיר המעלות הבוטחים ביני פהר ציון לא ימוט לעולם ישב. פסוק זה פרושהו. אבל שיר המעלות - תשבחת שאומרות אותן דרגות קדושות עליונות מצד של הגבורות העליונות, והם כמו הלויים שלמטה, והם מעלות, דרגות על דרגות, ועובדים בסוד

שיר המעלות הבוטחים ביני פהר

של חמשים שנים. וזהו שיר המעלות הבטחים בה' פהר ציון, אלו הם הצדיקים שבוטחים בו במעשים שלהם, כמו שנאמר (משלי כח) וצדיקים ככפיר יבטח.

ואם תאמר, הרי הצדיקים לא בוטחים במעשיהם כלל ותמיד פוחדים, כמו אברהם שפנתוב בו (בראשית יב) ויהי כאשר הקריב לבוא מצרימה וגו', כמו יצחק שפנתוב בו (שם כו) כי ירא לאמר אשתי. כי יעקב שפנתוב בו (שם לב) ויירא יעקב מאד ויצר לו. ואם אלה לא בטחו במעשיהם, כל שפן שאר צדיקי העולם, ואתה אומר וצדיקים ככפיר יבטח?!

אלא ודאי כתוב ככפיר, שהרי מפל אותם שמות לא כתוב אלא כפיר, ולא כתוב לא אריה ולא שחל ולא שחץ - אלא כפיר, שהוא החלש והקטן מכלם ולא בוטח בכחו אף על גב שהוא חזק. כן הצדיקים לא בוטחים במעשיהם עכשו אלא ככפיר. אף על גב שיוצעים שחזק כח מעשיהם, לא בוטחים אלא ככפיר, ולא יותר.

ורבן הבטחים בה' פהר ציון וגו', לא ככפיר ולא פאריה ולא כמו כל השמות, אלא פהר ציון. ופרשה, מה הר ציון הוא חזק ולא ימוט תמיד, אף כן באותו זמן יהיו כמו הר ציון, ולא כמו עכשו שלא בוטחים, אלא ככפיר שפוחד ולא בוטח בכחו. ואתם בני קדושים עליונים, בטחונכם פהר ציון, ודאי אשריכם בעולם הזה ובעולם הבא.

הרבו. פשהגיעו לעיר נחשף הלילה. אמר רבי שמעון, כמו שיום זה מאיר לנו בדרך הזו לזכות בו בעולם הבא, אף כן הלילה הזה יאיר לנו לזכותנו בעולם הבא, וילעטר דברים של

ציון דא אינון צדיקיא, דאינון מתרחצן ביה בעובדין דלהון. פמה דאת אמר (משלי כח) וצדיקים ככפיר יבטח.

ואי תימא הא צדיקיא לא מתרחצן בעובדיהון כלל, ותדיר דחלין, פאברהם, דכתיב ביה (בראשית יב) ויהי כאשר הקריב לבא מצרימה וגו'. פיצחק, דכתיב ביה, (בראשית כו) פי ירא לאמר אשתי. פיעקב, דכתיב ביה, (בראשית לב) ויירא יעקב מאד ויצר לו. ואי הני לא אתרחיצו בעובדיהון, כל שפן שאר צדיקי עלמא, ואת אמרת וצדיקים ככפיר יבטח.

אלא ודאי, ככפיר כתיב, דהא מפל אינון שמהן, לא כתיב אלא כפיר, ולא כתיב לא אריה, ולא שחל, ולא שחץ, אלא כפיר. דאיהו חלשא וזעירא מפלהו. ולא אתרחיצן בחיליה, אף על גב דאיהו תקיף. כן צדיקיא לא אתרחיצו בעובדיהון השתא, אלא ככפיר. אף על גב דנדעין דתקיף חילא דעובדיהון לא אתרחצן אלא ככפיר, ולא יתיר.

ובגנין כן הבטחים בניי פהר ציון וגו', לא ככפיר ולא פאריה, ולא ככלהו שמהן. אלא כהר ציון, ואוקמוה מה הר ציון איהו תקיף, ולא ימוט תדיר, אוף הכי בההוא זמנא, להו פהר ציון. ולא כהשתא, דלא אתרחיצו אלא ככפיר, דדחיל ולא אתרחיצן בחיליה. ואתון בני קדישי עליונים, רחצנותא דלכון פהר ציון, ודאי זכאין אתון בעלמא דין ובעלמא דאתי.

אזלו, פד מטו למתא, אתחשף ליליא. אמר רבי שמעון, פמה דיומא דא, אנהיר לן פהאי ארחא, למזפי ביה בעלמא דאתי, אוף הכי האי ליליא, ונהיר לן, למזפי לן לעלמא

היום בלילה הזה לפני עתיק
הימים. שהרי כמו היום השלם
הזה לא ימצא בכל הדורות
האחרים. אשרי חלקנו בעולם
הזה ובעולם הבא.

נבנסו לביתו של רבי שמעון,
ורבי אלעזר ורבי אבא ורבי יוסי
עמם. לנו עד שנחלק הלילה. כיון
שנחלק הלילה, אמר רבי שמעון
לחברים, זמן הוא לעטר את
המרכבה הקדושה למעלה
בהשתדלותנו. אמר לרבי יוסי,
אתה שלא נשמעו דבריך ביום
הזה בינינו, אתה תהיה ראשית
להאיר הלילה, שהרי עכשו עת
רצון היא להאיר מעלה ומטה.

פתח רבי יוסי ואמר, שיר השירים
אשר לשלמה. שיר זה עורך אותה
שלמה המלך כשנבנה בית
המקדש, וכל העולמות נשלמו,
מעלה ומטה, בשלמות אחת. ואף
על גב שהחברים חלקו בזה (מתי
נאמר), אבל שירה זו לא נאמרה
אלא בשלמות. כשהלכנה
התמלאה בשלמות, ובית
המקדש נבנה כמו שלמעלה
בשעה שנבנה בית המקדש
למטה, לא היתה שמחה לפני
הקדוש ברוך הוא מיום שנבנה
העולם כמו אותו היום.

המשכן שעשה משה במדבר
להוריד שכניה לארץ, באותו יום
הוקם משכן אחר עמו למעלה,
כמו שבארז"ל שכתוב (שמות מ)
הוקם המשכן. המשכן - משכן
אחר שהוקם עמו, וזה משכן
הנער מטטרו"ן, ולא יותר.
כשנבנה בית ראשון, בית ראשון
אחר נבנה עמו, והתקיים בכל
העולמות והאיר (בעולם והאיר) לכל
העולמות, והתבשם העולם,
ונפתחו כל המשקופים העליונים
להאיר, ולא היתה שמחה בכל
העולמות כמו אותו היום. אז

דאתי, ולא עטרך מלין דיממא בליליא דא
קמי עתיק יומין דהא כיומא דא שלים, לא
ישתפח בכל דרין אחרנין. זכאה חולקנא
בעלמא דין, ובעלמא דאתי.

עאלו לביתיה דרבי שמעון, ורבי אלעזר ורבי
אבא ורבי יוסי עמהון. פתו עד דאתפלג
ליליא. כיון דאתפלג ליליא, אמר רבי שמעון
לחבריא, עידן איהו לא עטרך רתיכא קדישא
לעילא, באשתדלותא דילן. אמר ליה לרבי
יוסי, אנת דלא אשתמעו מילך בהאי יומא
ביננא, אנת הוי שירותא, לאנהרא ליליא,
דהא השתא עידן רעותא איהו, לאנהרא עילא
ותתא.

פתח רבי יוסי ואמר, שיר השירים אשר
לשלמה. שירתא דא אתער לה שלמה
מלכא, פד אתבני בי מקדשא, ועלמין פלהו
אשתלימו, עילא ותתא בשלמותא חדא. ואף
על גב דחבריא פליגן בהאי, (נ"א מתי אתמר) אבל
שירתא דא לא אתמר, אלא בשלמימו, פד
סיהרא אתמליא בשלמימו, ובי מקדשא אתבני
כגוונא דלעילא בשעתא דאתבני בי מקדשא
לתתא, לא הוה חדוה קמיה קדשא בריך הוא,
מיומא דאתברי עלמא, פההוא יומא.

משכן דעבד משה במדברא, לנחתא שכנתא
לארעא, פההוא יומא משכן אחרא
אתוקם עמיה לעילא, פמה דאוקמוה דכתיב,
(שמות מ) הוקם המשכן, המשכן: משכן אחרא
דאתקם עמיה, ודא משכן דנער מטטרו"ן,
ולא יתיר. בית ראשון פד אתבני, בית ראשון
אחרא אתבני עמיה, ואתקיים בעלמין פלהו,
ואנהיר (ד"א בעלמא ואנהיר) לכל עלמין, ואתבסם
עלמא, ואתפתחו כל משקופי עלאין
לאנהרא, ולא הוה חדוה בכל עלמין פההוא

פְּתַחוּ עֲלוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים וְאָמְרוּ
שִׁירָה, וְזֶה שִׁיר הַשִּׁירִים. שִׁיר
שְׂאוֹתֶם הַמִּנְגְּנִים שְׂמַנְגְּנִים
לְקֹדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

דָּוִד הַמֶּלֶךְ אָמַר שִׁיר הַמַּעֲלוֹת.
שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ אָמַר שִׁיר הַשִּׁירִים,
שִׁיר מְאוֹתָם מִנְגְּנִים. מֵה בֵּין זֶה
לְזֶה, שֶׁהֲרִי נִשְׁמַע שֶׁהַכֹּל אַחַד?
אֵלֹא וְדַאי שֶׁהַכֹּל אַחַד, אֲבָל בִּימֵי
דָּוִד הַמֶּלֶךְ לֹא הָיוּ כָּל אוֹתָם
מִנְגְּנִים מְתַקְנִים בַּמְּקוֹמָם לְנֶגֶן
כְּרָאוּי, וּבֵית הַמִּקְדָּשׁ לֹא נִבְנָה,
וְלִכֵּן לֹא הִתְתַּקְּנוּ לַמַּעֲלָה
בַּמְּקוֹמָם. שֶׁהֲרִי כְּמוֹ שֵׁשׁ תְּקוּנֵי
מִשְׁמְרוֹת בְּאַרְצָן, אַף כִּף בְּרַקִּיעַ,
וְעוֹמְדִים אֵלֶּה כְּנֶגֶד אֵלֶּה.

וּבַיּוֹם שֶׁנִּבְנְתָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ נִתְקַנּוּ
כָּלֶם בַּמְּקוֹמָם, וְהִנֵּה שְׁלֹא מֵאִיר
הַתְּחִיל לְהֵאִיר. וְשִׁירָה זֹאת נִתְקַנְתָּ
לַמֶּלֶךְ הַעֲלוֹנִים, הַמֶּלֶךְ שֶׁהַשְּׁלוֹם
שָׁלוֹ. וְהַתְּשׁוּבָתָה הַזֹּאת הִיא מַעֲלָה
מִכָּל הַתְּשׁוּבוֹת הַרְאוּנוֹת. הַיּוֹם
שֶׁהִתְגַּלְתָּה תְּשׁוּבָתָה זֹאת (בַּעֲלוֹם)
בְּאַרְצָן, בְּאוֹתוֹ יוֹם נִמְצְאָה שְׁלֹמֹה
בְּכָל, וְלִכֵּן הוּא קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים.

בַּסֵּפֶר שֶׁל אָדָם הַרְאוּנוֹ הָיָה
כְּתוּב בּוֹ, בַּיּוֹם שִׁיּוּקָם הַמִּשְׁפָּן
(שִׁיבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ) יְעוֹרְרוּ הָאֲבוֹת
שִׁירָה מַעֲלָה וּמִטָּה. וּמִשּׁוֹם כִּף
מִצְאָנוּ שֵׁין מְאוֹתוֹת גְּדוּלוֹת.
וְאֵלֶּה הֵם שְׁעוֹרְרוּ, לֹא שֶׁהֵם
מִנְגְּנִים, אֵלֹא שֶׁהֵם מְעוֹרְרִים אֶל
מַעֲלָה. (בַּבְּיבּוּל) שִׁיר שֶׁל אוֹתָם
גְּדוּלִים שְׂמַמְנִים עַל כָּל
הָעוֹלָמוֹת.

וְשִׁנְיָנוּ, בְּאוֹתוֹ יוֹם עָמַד יַעֲקֹב
הַשְּׁלֹם וְנִכְנַס לְגֶן עֵדֶן בְּשִׂמְחָה עַל
מְקוֹמוֹ, וְאֵז גֵּן הָעֵדֶן הַתְּחִיל לְנֶגֶן,
וְכָל אוֹתָם בְּשִׂמְיֵם שֶׁל הַגֵּן. מִי
גֵרַם שִׁירָה זֹאת וּמִי אָמַר אוֹתָהּ?
הוּא אוֹמֵר, זֶה יַעֲקֹב. שְׂאֵלְמָלָא
הוּא לֹא נִכְנַס לְגֶן הָעֵדֶן, לֹא אָמַר
הַגֵּן שִׁירָה.

לֹא אָמַר גִּנְתָּא שִׁירָתָא.

יּוֹמָא, כְּדִין פְּתַחוּ עֲלוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים וְאָמְרוּ שִׁירָתָא,
וְהֵינְנוּ שִׁיר הַשִּׁירִים. שִׁירָתָא דְאֵינוֹן מִנְגְּנִין
דְּמִנְגְּנִין לְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא. (דף קמ"ג ע"ב).

דָּוִד מִלְכָּא אָמַר שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, שְׁלֹמֹה מִלְכָּא
אָמַר שִׁיר הַשִּׁירִים, שִׁיר מְאֵינוֹן מִנְגְּנִין.
מֵה בֵּין הָאֵי לְהָאֵי, דְּהָא אֲשַׁתְּמַע דְּכֹלֵא חַד.
אֵלֹא וְדַאי כֹּלֵא חַד, אֲבָל בִּיּוֹמֵי דְדָוִד מִלְכָּא,
לֹא הָווּ כָּל אֵינוֹן מִנְגְּנִין מְתַתְּקִין בְּדוּכְתִייהוּ,
לְנִגְנָא כְּדָקָא יְאוֹת, וּבִי מְקוֹדֶשׁא לֹא אֲתַבְּנִי,
וּבְגִין כִּף לֹא אֲתַתְּקִינוּ לְעֵילָא בְּדוּכְתִייהוּ. דְּהָא
כְּמָה דְאֵית תְּקוּנֵי דְמִשְׁמְרוֹת בְּאַרְעָא, אוֹף הָכִי
בְּרַקִּיעָא, וְקִימִין אֵלִין לְקַבֵּל אֵלִין.

וּבִיּוֹמָא דְאֲתַבְּנִי בִי מְקוֹדֶשׁא, אֲתַתְּקִינוּ
כְּלָהוּ בְּדוּכְתִייהוּ, וְשִׁרְגָא דְלֹא
נִהְרָא שְׁרִיאת לְאַנְהָרָא. וְשִׁירָתָא דָּא אֲתַתְּקִנת
לְגַבֵּי מִלְכָּא עֲלָאָה, מִלְכָּא דְשְׁלֹמָא דִּילֵיהּ.
וְתוֹשְׁבַּתָּא דָּא אִיהִי מַעֲלִיא, מִכָּל תְּשׁוּבָתָן
קְדָמָאֵי. יּוֹמָא דְאֲתַגְּלִי תוֹשְׁבַּתָּתָא דָּא (בַּעֲלָמָא)
בְּאַרְעָא, הֵהוּא יּוֹמָא אֲשַׁתְּכַח שְׁלִימוֹ בְּכֹלֵא,
וְעַל דָּא אִיהוּ קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים.

בַּסֵּפֶר דְאָדָם קְדָמָאָה, הוּהוּ כְּתִיב בֵּיהּ.
בִּיּוֹמָא דִּיתְקָם בִּי מִשְׁפָּנָא (ד"א דִּיתְבְּנִי
בִי מְקוֹדֶשׁא) יִתְעַרְוִן אֲבָהֶן שִׁירָתָא, עֵילָא וְתַתָּא.
וּבְגִין כִּף אֲשַׁתְּכַחַּא שֵׁין מְאוֹתוֹן רַבְרָבִין. וְאֵלִין
אֵינוֹן דְקָא אֲתַעְרוּ, לֹאוּ דְאֵינוֹן מִנְגְּנִין, אֵלֹא
דְאֵינוֹן מְתַעְרֵי לְגַבֵּי עֵילָא. (ד"א ל"ג בַּבְּיבּוּל) שִׁיר
דְאֵינוֹן שִׁירִין רַבְרָבִין, דְּמִמְנֵן עַל עֲלָמִין כְּלָהוּ.
וְתַנְיָנִין, בְּהֵהוּא יּוֹמָא קָם יַעֲקֹב שְׁלִימָא,
וְעַל בְּגִנְתָּא דְעֵדֶן, בְּחִידוֹ, עַל
דוּכְתִיָּהּ. כְּדִין גִּנְתָּא דְעֵדֶן, שְׂאֵרֵי לְנִגְנָא,
וְכָל אֵינוֹן בּוֹסְמִין דְגִנְתָּא. מָאן גְּרִים שִׁירָתָא
דָּא, וּמָאן אָמַר לָהּ. הוּי אִימָא דָּא יַעֲקֹב,
דְאֵלְמָלָא אִיהוּ לֹא עַל בְּגִנְתָּא דְעֵדֶן, לֹא אָמַר גִּנְתָּא שִׁירָתָא.

שירָה זו שירָה, שהיא כָּלֵל שֶׁל כָּל התוֹרָה. שירָה שְׁעֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים מִתְעוֹרְרִים אֵלֶיהָ. שירָה שֶׁהיא כְּמוֹ הָעוֹלָם שֶׁלְמַעֲלָה, שֶׁהוא שֶׁבֶת הָעֲלִיּוֹנָה. שירָה שֶׁהֵשֵׁם הַקְּדוֹשׁ הָעֲלִיּוֹן מִתְעוֹטֵר בְּשִׁבְלָה, וְלִכְּנָן הוּא קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים. מֶה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁכָּל דְּבָרָיו בְּאַהֲבָה וְשִׂמְחָה הֵכֵל. (תת)
מִשּׁוּם שֶׁכּוֹס שֶׁל בְּרָכָה נִתְּנָת בְּיָמִין. כִּיִּן שֶׁנִּתְּנָת בְּיָמִין, אִז כָּל הַשִּׂמְחָה וְכָל הָאַהֲבָה נִמְצָאִים. וְלִכְּנָן כָּל דְּבָרָיו בְּאַהֲבָה וְשִׂמְחָה. בְּזִמְנָן שֶׁהַיָּמִין הוּא חוֹזֵר לְאַחֹר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר הַשֵּׁב אַחֲרַי יָמִינוּ, אִז כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה נִתְּנָת בְּשְׂמָאל. כִּיִּן שֶׁנִּתְּנָה בְּשְׂמָאל, מִתְחִילִים עֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים לִפְתּוֹחַ עֲלִי קִינָה. וּמֶה אוֹמְרִים? אֵיכָה, אֵי כֶּה. אֵי כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה, שֶׁמְקוֹם עֲלִיּוֹן שֶׁהִיָּתָה יוֹשֶׁבֶת בְּתוֹכּוֹ נִמְנָע וְנִגְרָע מִמֶּנָּה. מִשּׁוּם כִּי שִׁיר הַשִּׁירִים, שֶׁהִיָּה מִצַּד הַיָּמִין, כָּל דְּבָרָיו בְּאַהֲבָה וְשִׂמְחָה. אֵיכָה, שֶׁחִסֵּר הַיָּמִין וְנִמְצָא הַשְּׂמָאל, כָּל דְּבָרָיו קִנְטוֹרִים וְקִינּוֹת.
וְאֵם תֹּאמַר, הֲרֵי כָּל שִׂמְחָה וְכָל חֲדוּה וְכָל שִׁיר הוּא מִצַּד הַשְּׂמָאל, וְלִכְּנָן הַלּוּיִם מִצַּד הַשְּׂמָאל מִנְּגִינִים שִׁירָה. אֲלֵא כָּל שִׂמְחָה שֶׁנִּמְצָאת מִצַּד הַשְּׂמָאל, לֹא נִמְצָא אֲלֵא בְּזִמְנָן שֶׁהַיָּמִין נִדְּבַק עִמוֹ. וּבְזִמְנָן שֶׁהַיָּמִין מִתְעוֹרֵר וְנִדְּבַק עִמוֹ, אִז אוֹתָהּ חֲדוּה מִיָּמִין מִיִּטְיָבָה אֶת הַכֶּעַס. וְכִשְׁהַכֶּעַס שׁוֹכֵף וְהַשִּׂמְחָה הִיא מִצַּד הַיָּמִין, אִז חֲדוּה שֶׁלָּמָּה בָּאָה מִחֲצַד הַזֶּה. וְכִשְׁיָמִין לֹא נִמְצָא, הַכֶּעַס שֶׁל הַשְּׂמָאל רַב, וְלֹא שׁוֹכֵף וְלֹא מִיִּטְיָב וְלֹא מְשַׂמַּח, וְאִז אֵיכָה. אֵי כֶּה. כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה מֶה תֵּהָא עֲלֶיהָ? שֶׁהִיָּה יוֹשֶׁבֶת בְּשְׂמָאל, וְהַכֶּעַס רַב וְלֹא

שִׂרְתָּא דָּא שִׂרְתָּא, דְּאִיהִי כָּלְלָא דְּכָל אוֹרֵייתָא. שִׂרְתָּא דְּעֲלָאֵי וְתַתְּאֵי מִתְעֲרִי לְגַבְהָ. שִׂרְתָּא דְּאִיהִי כְּגוֹנָא דְּעֲלָמָא דְּלְעִילָא, דְּאִיהוּ שֶׁבֶת עֲלָאָה. שִׂרְתָּא דְּשִׂמְחָה קִדְשָׁא עֲלָאָה, אֲתַעֲטֵר בְּגִינָה. וְעַל דָּא אִיהוּ קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים. מְאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּכָל מְלוּי בְּרַחֲמֵי וּבְחֲדוּה כְּלָא. (ויד) בְּגִין דְּכוֹס שֶׁל בְּרָכָה אֲתִיָּהִב בְּיָמִינָא, כִּיִּן דְּאֲתִיָּהִב בְּיָמִינָא, כְּדִין כָּל חִידוֹ וְכָל רַחֲמֵי אֲשַׁתְּכַח. וּבְגִין כִּי בְּרַחֲמֵי וּבְחֲדוּה כָּל מְלוּי.

בְּזִמְנָא דְּהֵאֵי יָמִינָא אֲתַהֲדֵר לְאַחֹרָא, כְּמָה דְּאֵת אָמַר (אֵיכָה ב) הַשֵּׁב אַחֲרַי יָמִינוּ, כְּדִין כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה אֲתִיָּהִב בְּשְׂמָאלָא. כִּיִּן דְּאֲתִיָּהִב בְּשְׂמָאלָא, שְׂרִיאוּ עֲלָאֵי וְתַתְּאֵי לְמִפְתַּח עֲלִיהָ קִינָה. וּמְאִי קְאָמְרִי. אֵיכָה, אֵי כֶּה, אֵי כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה, דְּאֲתַר עֲלָאָה דְּהוּיָת יִתְבָּא בְּגוּיָה אֲתַמְנָע וְאֲתַגְרַע מִנָּה בְּגִינֵי כִי שִׁיר הַשִּׁירִים, דְּהוּה מִסְטָרָא דִּימִינָא, כָּל מְלוּי רַחֲמֵי וְחֲדוּה. אֵיכָה, דְּחִסֵּר יָמִינָא, וְאֲשַׁתְּכַח שְׂמָאלָא, כָּל מְלוּי אֵינּוֹן קִנְטוֹרִין וְקִינּוֹן.

וְאִי תִימָא, הָא כָּל חִידוֹ, וְכָל חֲדוּה, וְכָל שִׁיר, מִסְטָרָא דְּשְׂמָאלָא אִיהוּ, וְעַל דָּא לְוָאֵי מִסְטָרָא דְּשְׂמָאלָא מִנְּגִינֵי שִׂרְתָּא. אֲלֵא, כָּל חִידוֹ דְּאֲשַׁתְּכַח מִסְטָרָא דְּשְׂמָאלָא, לֹא אֲשַׁתְּכַח אֲלֵא בְּזִמְנָא דִּימִינָא אֲתַדְּבַק בְּהַדְּיָה. וּבְזִמְנָא דִּימִינָא אֲתַעֲר וְאֲתַדְּבַק בְּהַדְּיָה, כְּדִין הֵהוּא חֲדוּה מִיָּמִינָא, אִיהוּ דְּקָא אוֹטִיב לְרַתְּחָא, וְכֵד רַתְּחָא אֲשַׁתְּכַח, וְחִידוֹ אִיהוּ מִסְטָרָא דִּימִינָא, כְּדִין חֲדוּה שְׁלִימָתָא אֲתִי מֶהֱאֵי סְטָרָא. וְכֵד יָמִינָא לֹא אֲשַׁתְּכַח, רַתְּחָא דְּשְׂמָאלָא נְפִישׁ, וְלֹא שְׁכִיף, וְלֹא אוֹטִיב, וְלֹא חֲדִי. כְּדִין אֵיכָה, אֵי כֶּה. כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה מֶה תֵּהָא עֲלֶיהָ, דְּקָא יִתְבָּא בְּשְׂמָאלָא, וְרַתְּחָא

שוכך. ודאי מתעוררים קנטורים וקנינין מתעריין.

אבר שיר השירים, ודאי כוס של ברכה שנתנת בימין ונמסר בתוכו, ולכן נמצאים כל האהבה וכל השמחה, ולכן כל דבריו באהבה וחדוה, ולא נמצא בשאר כל השירים של העולם כף, ולכן מצד האבות התעוררה שירה זו. היום שהתגלתה השירה הזו, באותו יום ירדה שכינה לארץ, שכתוב (מלכים-א ח) ולא יכלו הפהנים לעמד לשרת וגו'. מה הטעם? משום פי מלא כבוד ה' את בית ה'. באותו יום ממש התגלתה התשפחת הזאת, ואמר אותה שלמה ברוח הקדש.

תשפחת השירה הזו היא פלל של כל התורה. הפלל של כל מעשה בראשית. הפלל של סוד האבות. הפלל של גלות מצרים, וכשיצאו ישראל ממצרים, ותשפחת הים. הפלל של יו"ד אמירות וקיום של הר סיני. וכשהלכו ישראל במדבר, עד שנכנסו לארץ ונבנה בית המקדש. הפלל של עטור השם הקדוש העליון באהבה ושמחה. הפלל של גלות ישראל בין העמים והגאולה שלהם. הפלל של תחית המתים, עד ליום שהוא שבת לה'. מה שהיה, ומה שיהיה, ומה שעתיד להיות אחר היום השביעי, כשתהיה שבת לה', הפל נמצא בשיר השירים. ועל זה שנינו, כל מי שמוציא פסוק של שיר השירים ואומר אותו בבית המשתה, התורה חוגרת שק, ועולה לקדוש-ברוך הוא ואומרת לפניו: עשו אותי בניך צחוק בבית המשתה. ודאי שתורה עולה ואומרת כף. ולכן צריך לשמר ולהעלות עטרה על

נפיש, ולא שכיף. ודאי קנטורין וקנינין מתעריין.

אבר שיר השירים, ודאי כוס של ברכה דאתיהיב בימינא, ואתמסר בגייה, ועל דא כל רחימו וכל חידו אשתכח. ובגין כף כל מלוי ברחימו ובחדוה, ולא אשתכח בשאר כל שירין דעלמא הכי. ובגין דא מסטרא דאבהן אתער שירתא דא.

יומא דאתגלי שירתא דא, ההוא יומא נחתת שכינתא לארעא, דכתיב, (מלכים א ח) ולא יכלו הפהנים לעמד לשרת וגו'. מאי טעמא. בגין פי מלא כבוד יי' את בית יי'. בההוא יומא ממש, אתגליאת תושבחתא (דף קמ"ד ע"א) דא, ואמרה שלמה ברוח קדשא.

תושבחתא דשירתא דא, איהי כללא דכל אורייתא. כללא דכל עובדא דבראשית, כללא דרזא דאבהן, כללא דגלותא דמצרים. וכד נפקו ישראל ממצרים. ותושבחתא דימא. כללא דעשר אמירן. וקיומא דהר סיני. וכד אזלו ישראל במדברא, עד דעאלו לארעא, ואתבני בי מקדשא. כללא דעטורא דשמא קדישא עלאה, ברחימו ובחדוה. כללא דגלותהון דישראל ביני עממא, ופורקנא דלהון. כללא דתחיית המתים, עד יומא דאיהי שבת ליי'. מאי דהוה, ומאי דהוי, ומאי דזמין למהוי, לבתר ביומא שביעאה, פד יהא שבת ליי', כללא איהו בשיר השירים.

ועל דא תנינו, כל מאן דאפיק פסוקא דשיר השירים, ואמר ליה בבי משתא. אורייתא איהי חגירת שק, וסלקא לגבי קדשא בריך הוא, ואמרה קמיה, עבדו לי בניך מחוך בבי משתא. ודאי אורייתא סלקת וקאמרת הכי,

בגין דא אצטריך לנטרא,

ראש האדם כל דבר ודבר של שיר השירים.

ואם תאמר, למה הוא בין הכתובים? - כף זה ודאי, משום שהוא שיר התשפחה של כנסת ישראל שמתעטרת למעלה. ולכן כל התשפחות שבעולם לא מעלות רצון לקדוש-ברוך-הוא כמו התשפחת הזאת.

כך למדנו: שיר - אחד. השירים - שנים. אשר - הרי שלשה. וסוד זה - שנתנה כוס של ברכה ונטלת בין זמין ושמאל. והכל מתעורר למלך שהשלום שלו. ובה עולה רצון למעלה למעלה בסוד האין סוף. כאן נמצאת מרובה קדושה, שהרי האבות הם המרובה, ודוד המלך מתחבר עמם, והם ארבעה, סוד המרובה הקדושה העליונה (חכמה בינה תפארת ומלכות, או חסד גבורה תפארת ומלכות). ולכן ארבע תבות בפסוק הראשון הזה, סוד המרובה הקדושה השלמה.

עוד סוד זה, שיר - זה סוד של דוד המלך, שהוא סוד לעלות בשיר. השירים - אלו האבות, סוד הממנים הגדולים, מרובה שלמה פראוי. אשר לשלמה - סוד מי שרוכב על המרובה השלמה הזו. ובפסוק הזה נמצאת שלמות של הסוד מן העולם ועד העולם, הסוד של כל האמונה. והכל הוא מרובה שלמה למי שיודע ולמי שלא נודע, ואין מי שעומד לדעת בו. ולכן נאמר הפסוק הזה בארבע תבות, סוד המרובה השלמה מפל הצדדים. מפאן והלאה נמסר הסוד לחכמים.

ועוד יש בו סוד פנימי, ששנינו, מי שרואה ענבים בחלום, אם לבנים - הם טובים. אם שחורים - בזמנם טובים, שלא בזמנם

ולסלקא עטרא על רישיה דבר נש, כל מלה ומלה דשיר השירים.

ואי תימא אמאי איהי בין הכתובים, הכי הוא ודאי, בגין דאיהו שיר תושפחתא דכנסת ישראל, קא מתעטרא לעילא. ובגין כן, כל התשפחן דעלמא, לא סלקא רעותא לגבי קדשא בריך הוא, כתושפחתא דא.

הכי אוליפנא, שיר, חד. השירים, תרין. אשר, הא תלת. ורזא דא, דאתיהיב כוס של ברכה ואתנטיל בין ימינא ושמאלא. וכלא אתער לגבי מלכא דשלמא דיליה. ובהאי אסתלק רעותא לעילא לעילא ברזא דאין סוף. רתיכא קדישא הכא אשתכח. דהא אבהן אינון רתיכא, דוד מלכא אתחבר עמהון, אינון ארבע רזא דרתיכא קדישא עלאה. ובגין כן, ארבע תיבין בהאי קרא קדמאה, רזא דרתיכא קדישא שלימתא.

הו רזא דא, שיר: דא רזא דדוד מלכא, דאיהו רזא לסלקא בשיר. השירים: אלין אבהן, רזא דממנן רברבן, רתיכא שלימתא בדקא יאות. אשר לשלמה: רזא מאן דרכיב על רתיכא שלימתא דא.

ובהאי קרא אשתכח שלימו דרזא, מן העולם ועד העולם, רזא דכל מהימנותא. וכלא איהו רתיכא שלימתא למאן דידיע, ולמאן דלא אתידע, ולית מאן דקאים למנדע ביה. ועל דא אתמר האי קרא בארבע תיבין, רזא דרתיכא שלימתא מפל סטרין. מפאן ולהלאה, רזא לחפימין אתמסר.

ותו אית ביה רזא פנימאה, דתנינן, מאן דחמי ענבין בחלמיה, אי חיורין אינון טבין. אוכמין, בזמנן טבין, דלא בזמנן צריכין רחמי. מאי שנא חיורי, ומאי שנא אוכמי, ומאי שנא בזמנן, ומאי שנא

צְרִיכִים רַחֲמִים. מַה שׁוֹנֶה בְּלִבָּנִים, וּמַה שׁוֹנֶה שְׁחָרִים, וּמַה שׁוֹנֶה בְּזַמְנָם, וּמַה שׁוֹנֶה שְׁלֹא בְּזַמְנָם? וְעוֹד שְׁנֵינוּ, אֲכַל אֵת אוֹתָם שְׁחָרִים - מְבַטֵּחַ לוֹ שֶׁהוּא בֶּן הָעוֹלָם הַבָּא. לָמָּה?

אֲלֵא שְׁנֵינוּ, הַעֵץ שֶׁחָטָא בּוֹ אָדָם הִרְאִישׁוֹן, עֲנָבִים הֵיךְ, שְׁכַתוֹב (דברים לב) עֲנַבְמוֹ עֲנָבֵי רוּשׁ, וְאֵלֶּה הֵם עֲנָבִים שְׁחָרִים, מְשׁוּם שֶׁיֵּשׁ עֲנָבִים שְׁחָרִים וַיֵּשׁ עֲנָבִים לְבָנִים. הַלְּבָנִים טוֹבִים, שֶׁהָרִי הֵם מְצַד הַחַיִּים. שְׁחָרִים צְרִיכִים רַחֲמִים, שֶׁהָרִי הֵם מְצַד הַמְּוֹת. בְּזַמְנָם טוֹבִים, מַה הַטַּעַם? מְשׁוּם שֶׁבְּזַמְנָן שֶׁהַלְּבָנִים שׁוֹלְטִים, הַפֶּל מִתְבַּשֵּׂם, שֶׁהָרִי בְּאוֹתוֹ זְמַן הַפֶּל צְרִיף תְּקוּן, וְהַפֶּל הוּא יָפֵה, וְהַפֶּל תְּקוּן אַחֵד, שְׁחָר וְלִבָּן. וּבְזַמְנָן שֶׁהַלְּבָנִים לֹא שׁוֹלְטִים וְנִרְאִים שְׁחָרִים, יֵשׁ לְדַעַת שֶׁהָרִי בְּדִין הַמְּוֹת עוֹלָה, וְצְרִיף רַחֲמִים, שֶׁהָרִי הַעֵץ שָׁבוּ חָטָא אָדָם הִרְאִישׁוֹן וְגַרְם מוֹת לוֹ וְלִכְלֵל הָעוֹלָם הוּא רָאָה.

כָּאֵן יֵשׁ לְהַתְּבוּנָה, וְאִם מוֹרֵי לֹא כָּאֵן - לֹא אָמַר. שְׁנֵינוּ שֶׁהָעוֹלָם הַזֶּה הוּא כְּמוֹ הָעוֹלָם שֶׁלְּמַעְלָה, וְהָעוֹלָם שֶׁלְּמַעְלָה - כֹּל מַה שֶׁיֵּשְׁנוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה, כִּף זֶה לְמַעְלָה. אִם הַנְּחָשׁ גָּרַם מוֹת לְאָדָם לְמַטָּה, אִז לָמָּה לְמַעְלָה? אִם תֹּאמַר (עוד) לְאִשָּׁה (לְמַטָּה), שֶׁבְּגִלְל הַנְּחָשׁ נִגְרַע הָאוֹר, שֶׁהָרִי לְפַעֲמִים הַלְּבָנָה גוֹרַעַת אוֹרָה וּבְאוֹתוֹ זְמַן הִיא מִתָּה, הַזְּכָר לָמָּה? שְׂאִם נֹאמַר שֶׁהַלְּבָנָה מִתָּה בְּעֵטִיו דֵּהֵאֵי נְחָשׁ בְּגִרְעַת הָאוֹר, הָרִי שְׁנֵינוּ שֶׁזֶּה לֹא הֵיךְ מְשׁוּם הַנְּחָשׁ, אֲלֵא שֶׁאֲמָרָה הַלְּבָנָה לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְכוּ'. הָרִי לֹא מְשׁוּם הַנְּחָשׁ זֶה הֵיךְ. וְאִם תֹּאמַר שֶׁבְּעֵלָה כִּף הוּא - חֵס וְחִלִּילָה שְׁגָרִיעוֹת הֵיטָה לְמַעְלָה.

אֲלֵא כָּל זֶה סִתְרֵי תוֹרָה, וְהַנְּחָשׁ תִּקַּן בְּכָל גְּרִיעוֹת. בֹּא וּרְאֵה, וְכִף לְמַדְנוּ, כֹּל מַה שֶׁעָשָׂה הַקְּדוֹשׁ

דָּלָא בְּזַמְנָן. וְתוּ, תְּנִינָן אֲכַלָּן לְאִינוּן אוֹכְמִי, מוֹבְטַח לִיָּה דְּהוּא בֶּן עַלְמָא דְּאֵתִי, אֲמַאי.

אֲלֵא תְּנִינָן, אִילָנָא דְּחָב בִּיָּה אָדָם קְדַמָּאָה, עֲנַבִּין הוּוּ, דְּכַתִּיב, (דברים לב) עֲנַבְמוֹ עֲנָבֵי רוּשׁ. וְאֵלִין אִינוּן עֲנַבִּין אוֹכְמִין, בְּגִין דְּאֵית עֲנַבִּין אוֹכְמִין, וְאֵית עֲנַבִּין חוֹרוּרִין. חוֹרוּרִין טְבִין, דְּהָא מְסֻטְר דְּחֵי אִינוּן. אוֹכְמִין צְרִיכִין רַחֲמִי, דְּהָא מְסֻטְרָא דְּמוֹתָא אִינוּן. בְּזַמְנָן טְבִין, מְאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּבְּזַמְנָא דְּחוֹרוּרִי שְׁלִטוֹן, כֹּלָא אֲתַבְּסָם, דְּהָא בְּהָהוּא זְמַנָּא כֹּלָא אֲצֻטְרִיף לְתַקּוּנָא, וְכֹלָא אִיהוּ שְׁפִיר, וְכֹלָא תְּקוּנָא חָדָא, אוֹכְמָא וְחוֹרוּרָא. וּבְזַמְנָא דְּחוֹרוּרִי לֹא שְׁלִטָאן, וְאוֹכְמִי אֲתַחְזוֹן, לְמִינְדַע דְּהָא בְּדִינָא דְּמוֹתָא סְלִיק, וְאֲצֻטְרִיף רַחֲמִי, דְּהָא אִילָנָא דְּחָב בִּיָּה אָדָם קְדַמָּאָה, וְגַרְמִים מוֹתָא לִיָּה וְלִכְלֵל עַלְמָא חָמָא.

הָבֵא אֵית לְאֲסַתְּפֵלָא, וְאִי לֹא דְּמַר הָבֵא, לֹא אִימָא. תְּנִינָן דְּעַלְמָא דָּא, אִיהוּ כְּגוּוּנָא דְּעַלְמָא דְּלַעִילָא, וְעַלְמָא דְּלַעִילָא כֹּל מַה דְּהוּוּ בְּהָאֵי עַלְמָא, הָכֵי אִיהוּ לַעִילָא, אִי נְחָשׁ גָּרַם מוֹתָא לְאָדָם לְתַתָּא, לַעִילָא אֲמַאי. (דף קמ"ד ע"ב) אִי תִימָא, (עוד) לְאֲתַתָּא, (ס"א לְתַתָּא) דְּבְּגִין נְחָשׁ אֲגַרְע נְהוּרָא, דְּהָא סִיְהָרָא גְרַע נְהוּרָא לְזַמְנִין, וּבְהָהוּא זְמַנָּא אִיהִי מִיתַת. דְּכּוּרָא אֲמַאי. דְּאִי נִימָא דְּסִיְהָרָא בְּעֵטִיו דֵּהֵאֵי נְחָשׁ מִיתַת, בְּגִרְיעוֹ דְּנְהוּרָא. הָא תְּנִינָן, דְּלֹא בְּגִין נְחָשׁ הוּוּ. אֲלֵא דְּאֲמָרָה סִיְהָרָא קָמִי קְדַשָּׁא בְּרִיף הוּא וְכוּ', הָא לֹא הוּוּ בְּגִין נְחָשׁ. וְאִי תִימָא דְּבְּעֵלָה הָכֵי הוּא, חֵס וְשְׁלוֹם דְּגִרְיעוֹ הוּי לַעִילָא.

אֲלֵא כָּל דָּא סִתְרֵי אוּרִייתָא, וְנְחָשׁ בְּכֹלָא

ברוך הוא למעלה ולמטה, הכל הוא בסוד של זכר ונקבה, וכמה דרגות הן למעלה משנות אלו מאלו. ומדרגה עד דרגה סוד של אדם, ואותן דרגות שהן מין אחד, עשה אותן הקדוש ברוך הוא דיוקן של גוף אחד, עד שעולים בסוד של אדם.

ושנינו, ביום השני של מעשה בראשית, שבו נברא גיהנם, נעשה גוף אחד בסוד של אדם, והם איברים ממנים שמתקרבים לאש ומתים, וחוזרים כמקדם. וזה משום שהם התקרבו לנפש הזה, והוא אדם הראשון שהתפתח לתוף המשפך בנפש הזה ולכן מת, והנפש גרם לו מות שהוא התקרב אליו.

ובבב"ר מקום אדם הוא זכר ונקבה, אבל אדם שהוא קדוש עליון, הוא שולט על הכל, זה הנותן מזון וחיים לכל. ולכן בכל מנע אור הנפש הקשה. כשטמא את המשפך, נקבתו של אותו אדם מתה כמו שאמר, והזכר מת, ועלו כמקדם. ולכן הכל כמו שלמעלה. אבל אותם ענבים שחרים - מבטח לו שהוא בן העולם הבא, משום שהשמיד ושלט על אותו מקום, (והעבר) והתגבר עליו ושחק אותו, כמו שנאמר (דניאל ז) אכלה ושחקה. פיון שהעברה אותה קלפה קשה, הרי קרב לעולם הבא ואין מי שימחה בידו. ולכן מי שרואה בחלומו אותם ענבים שחרים אוכל ומחדק, מבטח לו וכו'.

כמו כן לא היה שיר בבית דוד עד שהעברו אותם ענבים שחרים ושלט עליהם, ואז נאמר שיר השירים כמו שנתבאר. ואפלו

אתקין גריעו. תא חזי והכי אוליפנא, כל מה דעבד קדשא בריך הוא עילא ותתא, פלא ברזא דדכר ונוקבא איהו, וכמה דרגין אינון לעילא, משניין אלין מאלין. ומדרגא עד דרגא רזא דאדם, ואינון דרגין דאינון זינא חדא, עבד לון קדשא בריך הוא דיוקנא דחד גופא, עד דסלקין ברזא דאדם.

ותנינו, ביומא תניינא דעובדא דבראשית, דאתברי ביה גיהנם, אתעביד חד גופא ברזא דאדם, ואינון שייפין ממנן דמתקרבין לאשא, ומתין ומהדרן כמלקדמין. ודא בגין דאינון אתקריבו לגבי האי חוּיא, ואיהו אדם קדמא דאתפתא גו משפנא בהאי חוּיא, ועל דא מית, וחוּיא גרים ליה מותא דאיהו קריב ליה.

ובבב"ר אתר אדם דכר ונוקבא איהו, אבל אדם דאיהו קדישא עלאה, איהו שלטא על פלא, דא יהיב מזונא וחייך לכלא. ועם כל דא בכלא מנע נהורא האי חוּיא תקיפא. פד מסאיב משפנא נוקבא דההוא אדם פדקאמר מיתת, ודכורא מית, וסלקין כמלקדמין. ועל דא כלא כגוונא דלעילא.

אבל אינון ענבין אוכמין, מובטח ליה דהוא בן עלמא דאתי, בגין דשיציי, ושלטי על ההוא אתר, (נ"א ואעבר) ואתגבר עליה, ואדק ליה, כמה דאת אמר (דניאל ז) אכלא ומדקא. פיון דאעבר ההיא קליפה תקיפא, הא אתקרב לגבי עלמא דאתי, ולית מאן דמחי בידיה. ועל דא, מאן דחמי בחלמיה דאינון ענבין אוכמין אכל ומחדק מובטח ליה וכו'.

בגוונא דא, לא הוי שיר בביתא דדוד, עד דאתעברו אינון ענבין אוכמין, ושלטא

עלייהו, וכדין אתמר שיר

במקום זה נקרא ענבים, כמו שנאמר (הושע ט) כענבים במדבר וגו', ואלה הם ענבים לבנים.

שירה זו היא מעלה על כל שאר השירים של הראשונים. כל השירים שהראשונים אמרו, לא עלו אלא תוך השירים שהמלאכים העליונים אמרו. ואף על גב שהרי פשוטה, אבל כתוב שיר המעלות לדוד. שיר המעלות - שיר שהמלאכים העליונים אומרים, שהם מעלות ודרגות. למי אומרים? לדוד. לבקש טרף ומזון ממנו.

עוד שיר המעלות - כמו שנאמר (תהלים מז) על עלמות שיר. (שיר א) על פן עלמות אהבוך. לדוד - בשביל דוד המלך העליון שמשבח תמיד את המלך העליון. בין שבא שלמה המלך, אמר שיר שהוא עליון למעלה, שגדולי עולם עליונים אומרים למלך העליון שהשולם בלו שלו. כל האומרים שירה לא עולים בשירה זו לומר, אלא אותה שירה שאומרים מלאכי השרת. פרט למלך שלמה שעלה בשירה ההיא למה שגדולים עליונים עמודי עולם אומרים. כל בני העולם במרפבות תחתונות, ושלמה המלך במרפבות עליונות.

ואם תאמר, משה, שעלה בדרגת נבואה ובחביבות לקדוש-ברוך הוא על כל בני העולם, אותה שירה שאמר במרפבות תחתונות היתה ולא עלה יותר - בא וראה, השירה שאמר משה עלתה למעלה ולא למטה. אבל לא אמר שירה כשלמה המלך, ולא היה אדם שעלה בשירה כמו שלמה. משה עלה בתשפחתו למעלה, ותשפחתו היתה לתת תשפחות והודאות למלך העליון שהציל את ישראל ועשה להם נסים

השירים, כמה דאתמר. ואפילו באתר דא אקרי ענבים, כמה דאת אמר (הושע ט) כענבים במדבר וגו', ואלין אינון ענבים תוורין.

שירתא דא איהי מעליא על כל שאר שירין דקדמאי. כל שירין דקדמאי אמרו, לא סליקו אלא גו שירין דמלאכי עלאי אמרי. ואף על גב דהא אוקמוה, אבל כתיב שיר המעלות לדוד, שיר המעלות שיר דמלאכי עלאי אמרי. דאינון מעלות ודרגין. אמרי למאן. לדוד. לבקשא טרפא ומזונא מניה.

הו שיר המעלות, כמה דאת אמר (תהלים מז) על עלמות שיר. (שיר השירים א) על פן עלמות אהבוך. לדוד, בגין דוד מלכא עלאה, דאיהו משבח תדיר למלכא עלאה.

בין דאתא שלמה מלכא, אמר שיר דאיהו עלאה לעילא. דרברבי עלמא עלאין, קאמרי לגבי מלכא עלאה, דשלמא כלא דיליה. בלהו דאמרי שירתא, לא סליקו בההיא שירתא לומר, אלא ההיא שירתא דמלאכי עלאי קאמרי. בר שלמה מלכא, דסליק בההיא שירתא למה דרברבין עלאין עמודי עלמא קאמרי. כל בני עלמא ברתיכין תתאין, שלמה מלכא ברתיכין עלאין.

ואי תימא, משה דסליק בדרגא דנבואה ובחביבו לגבי קדשא בריך הוא, על כל בני עלמא, ההיא שירתא דקאמר ברתיכין תתאין הוה, ולא סליק יתיר. תא חזי, שירתא דקאמר משה, סליק לעילא ולא לתתא. אבל לא אמר שירתא כשלמא מלכא, ולא הוה בר נש דסליק בשירתא כשלמה.

משה סליק בתושפחתיה לעילא, ותושפחתא דיליה הוה, למיהב תשפחן והודאן למלכא עלאה, דשזיב לון לישראל, ועביד

לֹוֹן נִסְיִן וּגְבוּרָאֵן בְּמַצְרִים, וְעַל יַמָּא. אָבֵל דְּוֹד
 מְלָכָא, וְשְׁלֵמָה בְּרִיָּה, אָמְרוּ שִׁירְתָּא (דְּת קמ"ה
 ו"א) בְּגִוּוֹנָא אַחְרָא. דְּוֹד אֲשַׁתְּדַל לְאַתְקַנָּא
 עוֹלְמָתָן, וְלִקְשָׁטָא לֹוֹן בְּמַטְרוֹנִיתָא,
 לְאַתְחַזְזָא מַטְרוֹנִיתָא וְעוֹלְמָתָהָא בְּשִׁפְרוֹ,
 וְעַל דָּא אֲשַׁתְּדַל בְּאִינוּן שִׁירִין וְתוֹשְׁבֵיחָן
 דְּגַבְיֵיהוּ, עַד דְּאַתְקִין וְקָשִׁיט כְּלָהוּ עוֹלְמָתָן
 וּמַטְרוֹנִיתָא.

וּגְבוּרוֹת בְּמַצְרִים וְעַל הַיָּם. אָבֵל
 דְּוֹד הַמֶּלֶךְ וְשְׁלֵמָה בְּנוֹ אָמְרוּ
 שִׁירָה בְּגִוּוֹן אַחֵר. דְּוֹד הַשְּׁתַדֵּל
 לְתַקֵּן אֶת הָעֲלָמוֹת וְלִקְשֹׁט אוֹתָם
 לַגְּבִירָה, שְׁתַּרְאָה הַגְּבִירָה
 וְעַלמוֹתֶיהָ בִּיפִי, וְלִכְּן הַשְּׁתַדֵּל
 בְּאוֹתָם שִׁירִים וְתִשְׁבְּחוֹת שְׁאֲצֵלָם, עַד
 שֶׁתִּקַּן וְקָשֵׁט אֶת כָּל הָעֲלָמוֹת וְאֶת
 הַגְּבִירָה.

בֵּיוֹן דְּאַתָּא שְׁלֵמָה, אֲשַׁכַּח לְמַטְרוֹנִיתָא
 מִתְקַשְׁטָא, וְעוֹלְמָתָהָא בְּשִׁפְרוֹ,
 אֲשַׁתְּדַל לְמִיעֵל לָהּ לְגַבֵּי חַתָּן, וְאַעִיל הַחַתָּן
 לַחוּפָּה בְּמַטְרוֹנִיתָא, וְאַעִיל מְלִין דְּרַחֲמִימוּ
 בִּינְיָיְהוּ, בְּגִין לַחֲבָרָא לֹוֹן כְּחָדָא, וְלִמְהוּ
 תְּרוּוּיָהוּ בְּשִׁלְמִימוּ חָדָא בְּחַבִּיבוּ שְׁלִים. וְעַל
 דָּא שְׁלֵמָה סָלִיק בְּתוֹשְׁבֵיחַתָּא עֲלָאָה, עַל כָּל
 בְּנֵי עֲלָמָא.

בֵּיוֹן שָׁבָא שְׁלֵמָה, מְצָא גְבִירָה
 מְקַשְׁטָת וְעַלמוֹתֶיהָ בִּיפִי,
 הַשְּׁתַדֵּל לְהַכְנִיסָהּ לַחַתָּן, וְהַכְנִיס
 הַחַתָּן לַחֲפָה עִם הַגְּבִירָה, וְהַכְנִיס
 דְּבָרֵי אַהֲבָה בִּינְיָהֶם כְּדִי לַחֲבָרָם
 כְּאַחַד וְלִהְיוֹת שְׁנֵיהֶם בְּשְׁלָמוֹת
 אַחַת בְּחַבִּיבוֹת שְׁלֵמָה. וְלִכְּן
 שְׁלֵמָה עָלָה בְּתִשְׁבְּחַת עֲלִיוֹנָה עַל
 כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם.

מוֹשֶׁה, זְוִוּוּג לְמַטְרוֹנִיתָא בְּהַאי עֲלָמָא לְתַתָּא,
 לְמַהוּי בְּהַאי עֲלָמָא בְּזוּוּגָא שְׁלִים
 בְּתַתָּאי. שְׁלֵמָה, זְוִוּוּג לָהּ לְמַטְרוֹנִיתָא בְּזוּוּגָא
 שְׁלִימָא לְעִילָא, וְאַעִיל הַחַתָּן לַחוּפָּה
 בְּקַדְמִיתָא, וְלִבְתֵּר עָאל לְתְּרוּוּיָהוּ בְּהַאי
 עֲלָמָא, וְזְמִין לֹוֹן בְּחַדוּהָ בְּכִי מְקַדְשָׁא דְּאִיהוּ
 בְּנָה.

מוֹשֶׁה זָוּג אֶת הַגְּבִירָה בְּעוֹלָם הַזֶּה
 לְמַטָּה לְהִיּוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּזוּוּג
 שְׁלָם בְּתַתְּחוּנִים. שְׁלֵמָה זָוּג אֶת
 הַגְּבִירָה בְּזוּוּג שְׁלָם לְמַעְלָה,
 וְהַכְנִיס אֶת הַחַתָּן לַחֲפָה
 בְּרֵאשׁוֹנָה, וְאַחֵר כֶּף הַכְּנִיס אֶת
 שְׁנֵיהֶם לְעוֹלָם הַזֶּה, וְזְמַנָּם
 בְּשִׁמְחָה בְּבֵית הַמְּקַדָּשׁ שֶׁהוּא
 בְּנָה.

וְאִי תִימָא, הִיךְ עֵייל מִשָּׁה לְמַטְרוֹנִיתָא
 בְּלַחוּדְהָא בְּהַאי עֲלָמָא, דְּהָא אַתְחַזִּי
 פְּרוּדָא. תָּא חֲזִי, קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא זְוִוּוּג לָהּ
 בְּמִשָּׁה בְּקַדְמִיתָא, וְאִיהוּ הוֹוֹת כְּלַת מִשָּׁה,
 כְּמָה דְּאַתְמַר. פִּינֹן דְּאַזְדְּוּוּגַת בִּיהַּ בְּמִשָּׁה,
 נַחַתַת בְּהַאי עֲלָמָא. בְּזוּוּגָא דְּהַאי עֲלָמָא,
 וְאַתְתַּקְנַת בְּהַאי עֲלָמָא, מָה דְּלֹא הוֹוֹת מְקַדְמַת
 דְּנָא, וְלְעוֹלָם לֹא הוֹוֹת בְּפְרוּדָא.

וְאִם תֹּאמַר, אִיךְ הַכְּנִיס מִשָּׁה אֶת
 הַגְּבִירָה לְבַדְּהָ לְעוֹלָם הַזֶּה, שְׁהִרִי
 נְרָאָה בְּפְרוּדָא? בֵּא וְרָאָה, הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא זָוּג אוֹתָהָ עִם מִשָּׁה
 בְּתַחֲלָה, וְהִיא הִיטָה כְּלַת מִשָּׁה,
 כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאָר. פִּינֹן שֶׁהַזְדְּוּגָה עִם
 מִשָּׁה, יְרַדָּה לְעוֹלָם הַזֶּה בְּזוּוּג שֶׁל
 הָעוֹלָם הַזֶּה, וְהַתְתַּקְנָה בְּעוֹלָם
 הַזֶּה מַה שְׁלֹא הִיטָה מְקַדָּם לָזֶה,
 וְלְעוֹלָם לֹא הִיטָה בְּפְרוּדָא.

אָבֵל לֹא הִיָּה אָדָם בְּעוֹלָם מִיּוֹם
 שֶׁנִּבְרָא אָדָם שְׁיִכְנִיס אַהֲבָה
 וְחַבִּיבוֹת וְדְבָרֵי זְוִוּוּג לְמַעְלָה פְּרִט
 לְשְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ שֶׁתִּקַּן הַזְוּוּג

אָבֵל לֹא הָוָה בַּר נֶשׁ בְּעֲלָמָא מִיּוֹמָא דְּאַתְבְּרִי אָדָם, דִּיעִיל רַחֲמִימוּ וְחַבִּיבוּ,

שְׁלֹמֶעֱלָה בְּרֵאשׁוֹנָה, וְאַחַר כֶּף הַזִּמְיָן אוֹתָם כְּאַחַד בְּפִית שְׁתַּקֵּן לָהֶם. אֲשֶׁרֵיהֶם דָּוִד וְשֹׁלְמָה בְּנוֹ שְׁתַּקְּנוּ אֶת הַזְּוִיג שְׁלֹמֶעֱלָה. מִיּוֹם שֶׁאָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְלִבָּנָה לְכִי וְהַקְּטִינִי אֶת עֲצָמָךְ, לֹא הַזְּוִיגָה בְּזוּיג שְׁלֵם עִם הַשְּׂמֵשׁ, פָּרַט לְכַשְׁבָּא הַמְּלֵךְ שְׁלֹמָה.

שִׁיר הַשִּׁירִים - הָרִי פֶּאן חֲמֵשׁ דְּרָגוֹת לְדַבֵּק בְּעוֹלָם הַבַּא. שִׁיר - אַחַת. הַשִּׁירִים - שְׁתֵּי. הָרִי שְׁלֵשׁ. אֲשֶׁר - הָרִי אַרְבַּע. לְשֹׁלְמָה - הָרִי חֲמֵשׁ. בְּחֲמִישֵׁי הוּא. שֶׁהָרִי יוֹם הַחֲמִשִּׁים הוּא סוּד הַיּוֹבֵל.

בֹּא וְרֵא, אֶת הַזְּוִיג הַעֲלִיזוֹן לֹא יֵכֵל שְׁלֹמָה לְתַקֵּן, אֲלֵא מִשׁוּם שְׁנִמְצָא זְוִיג לְמִטָּה מִקֶּדֶם לְכֹן, וּמִיָּהוּ? הַזְּוִיג שֶׁל מִשָּׁה. שָׂאם לֹא הָיָה אֲזוּ הַזְּוִיג הַזֶּה, לֹא הִתְפַּקֵּן הַזְּוִיג שֶׁל מַעֲלָה. וְהַכֵּל הוּא בְּסוּד עֲלִיזוֹן לְחַכְמֵי הַלֵּב.

בְּתוֹב (מַלְכִים א-ה) וַיִּדְבֹּר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מָשֶׁל וַיְהִי שִׁירוֹ חֲמִשָּׁה וְאַלְף. פְּסוּק זֶה פְּרֻשֵׁהוּ הַחֲבָרִים. אֲבָל וַיִּדְבֹּר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מָשֶׁל, וְדָאִי שְׁעַל כָּל דְּבַר וְדְבַר שֶׁהוּא הָיָה אוֹמֵר, הָיוּ בּוֹ שְׁלֹשֶׁת אֲלָפֵי מָשֶׁלִּים, כְּמוֹ סֵפֶר שֶׁל קִהְלֵת שֶׁהוּא בְּסוּד עֲלִיזוֹן וְהוּא בְּדֶרֶךְ מָשֶׁל, שָׂאִין בּוֹ פְּסוּק שְׂאִינוּ בְּחֻמְקָה עֲלִיזוֹנָה וּבְדֶרֶךְ מָשֶׁל אֲפִלוּ הַפְּסוּק הַקָּטָן שָׁבוּ.

שְׁבַשְׁהִיָּה מְגִיעַ רַב הַמְּנוֹנָא סְבֵא הַרְאִשׁוֹן לְפְסוּק הַזֶּה, (קִהְלֵת י"א) שְׂמַח בְּחֹר בְּגִלְדוֹתָךְ וַיִּטְיַבְךָ לְבָבְךָ בִּימֵי בְחֹרוֹתֶיךָ - הָיָה בּוֹכָה. וְאָמַר, וְדָאִי פְּסוּק זֶה נָאָה הוּא, וְהוּא בְּדֶרֶךְ מָשֶׁל, וּמִי יִכּוֹל לַעֲשׂוֹת דְּרָשׁ בְּמָשֶׁל זֶה?! וְאִם הוּא דְרָשׁ, אִין בּוֹ דְרָשׁ אֲלֵא כְּמוֹ שְׂרָאִינוּ בְּעִינַיִם. וְאִם זוֹ חֻמְקָה, מִי יִכּוֹל לְדַעַת אוֹתָהּ?!

וּמֵאֵן יִכִּיל לְמַעַבְדַּ דְּרָשָׁא בְּמָשֶׁל דָּא. וְאִי אִיהוּ דְּרָשָׁא לִית בֵּיהּ דְּרָשָׁא, אֲלֵא כְּמָה דְּחֲמִינָן בְּעֵינַיִן. וְאִי חֻמְקָתָא אִיהוּ, מֵאֵן יִכִּיל לְמַנְדַּע לָהּ.

וּמֵלִין דְּזוּוּגָא לְעֵילָא, בְּרֵ שְׁלֹמָה מְלָפָא, דְּאִיהוּ אֲתַקִּין זְוִיגָא דְלְעֵילָא בְּקַדְמִיתָא, וּלְבַתֵּר זְמִין לוֹן כְּחֵדָא בְּבִיתָא דְאַתְקִין לוֹן. זְכָאִין אִינּוּן דָּוִד וְשֹׁלְמָה בְּרִיה, דְּאִינּוּן אֲתַקִּינוּ זְוִיגָא דְלְעֵילָא. מִיּוֹמָא דְאָמַר לָהּ קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְסִיְהָרָא, זִילִי וְאֲזַעֲרִי גְרַמִּיךְ, לֹא אֲזִדְוִיגַת בְּזוּוּגָא שְׁלִים בְּשִׂמְשָׁא, בְּרֵ פֶד אֲתָא שְׁלֹמָה מְלָפָא.

שִׁיר הַשִּׁירִים, הָא הֵכָא חֲמֵשׁ דְּרָגִין, לְאַתְדַּבְּקָא בְּעֵלְמָא דְאַתִּי. שִׁיר, חֵד. הַשִּׁירִים, תְּרִין, הָא תֵּלַת. אֲשֶׁר, הָא אַרְבַּעַה. לְשֹׁלְמָה, הָא חֲמִשָּׁה. בְּחֲמִשָּׁאָה אִיהוּ. דְּהָא יוֹמָא דְחֲמִשִּׁין, רְזָא דְיּוֹבֵלָא אִיהוּ.

הָא חֲזִי, זְוִיגָא דְלְעֵילָא לֹא יִכִּיל שְׁלֹמָה לְאַתְקִנָּא, אֲלֵא בְּגִין דְאַשְׁתַּכַּח זְוִיגָא לְתַתָּא, מִקְדָּמַת דְנָא. וּמֵאֵן אִיהוּ. זְוִיגָא דְמִשָּׁה. דְּאִי לֹא הָיָה זְוִיגָא דְנָא, לֹא אֲתַתְּקִין זְוִיגָא דְלְעֵילָא. וְכֵלָא בְּרָזָא עֲלָאָה אִיהוּ, לְחַכְמֵי לְבָא.

בְּתוֹב (מַלְכִים א ה) וַיִּדְבֹּר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מָשֶׁל וַיְהִי שִׁירוֹ חֲמִשָּׁה וְאַלְף, הָאִי קָרָא אוּקְמוּהָ חֲבָרִיָּא. אֲבָל וַיִּדְבֹּר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מָשֶׁל, וְדָאִי עַל כָּל מְלָה וּמְלָה דְאִיהוּ הָוָה אָמַר, הוּוּ בֵּיהּ תֵּלַת אֲלָף מָשֶׁלִּי, כְּגוֹן סְפָרָא דְקִהְלֵת, דְּאִיהוּ בְּרָזָא עֲלָאָה, וְאִיהוּ בְּאַרְחַ מָשֶׁל, דְּלִית בֵּיהּ קָרָא דְלֹאוּ אִיהוּ בְּחֻמְקָתָא עֲלָאָה, וּבְאַרְחַ מָשֶׁל, אֲפִילוּ קָרָא זְעִירָא דְבֵיהּ.

דְּבַר הָוָה מְטִי רַב הַמְּנוֹנָא סְבֵא קְדָמָאָה לְהָאִי קָרָא, (קִהְלֵת י"א) שְׂמַח בְּחֹר בְּגִלְדוֹתָךְ וַיִּטְיַבְךָ לְבָבְךָ בִּימֵי בְחֹרוֹתֶיךָ הָוָה בְּכִי. וְאָמַר וְדָאִי הָאִי קָרָא יְאוֹת הוּא, וְאִיהוּ בְּאַרְחַ מָשֶׁל,

מִיָּד הָיָה שָׁב וְאוֹמֵר, כְּתוּב (בראשית
לז) אֵלֶּה תִּלְדוּת יַעֲקֹב יוֹסֵף בֶּן
שִׁבְעָה עָשָׂרָה שָׁנָה וְגו'. פְּסוּק זֶה
שֶׁל קִהְלֵת הוּא מְשַׁל לְחֻכְמָתָא שֶׁל
פְּסוּק זֶה שֶׁל הַתּוֹרָה, וְזֶה מְשַׁל
לְזֶה. שְׂמַח בְּחִוּר בְּיִלְדוּתֵךְ - וְהוּא
נֶעַר. וַיְטִיבֵךְ לְבָבְךָ - הָיָה רָעָה אֶת
אָחִיו בְּצֵאֵן. בִּימֵי בְּחִוּוֹתֶיךָ - אֶת
בְּנֵי בְּלָהָה וְאֶת בְּנֵי זִלְפָּה נָשִׁי
אָבִיו. וְדַע כִּי עַל כָּל אֵלֶּה - וַיָּבֵא
יוֹסֵף אֶת דְּבַתָּם רָעָה. יְבִיאֵךְ
אֱלֹהִים בְּמִשְׁפָּט, אֵלֶּה תוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף.
יַעֲקֹב יוֹסֵף. יוֹסֵף נִכְלָל בְּיַעֲקֹב,
וְהַסּוּדוֹת שֶׁל סִתְרֵי הַתּוֹרָה מִי
יְכוּל לְדַעַת אוֹתָם?!

וְהַמְשַׁל הַזֶּה הַתְּפִשֵּׁט לְשִׁלְשֵׁת
אֲלֵפֵי מִשְׁלִים, וְכֻלָּם בְּמִשְׁל הַזֶּה,
בְּשִׁעָה שִׁיּוֹסֵף נִכְלָל בְּיַעֲקֹב,
שִׁלְשֵׁת אֲלֵפִים הֵם, בְּאַבְרָהָם
יִצְחָק וַיַּעֲקֹב, שְׁכָלָם בְּמִשְׁל הַזֶּה
בְּסוּד הַחֻכְמָה. וְכַאֲן פְּמָה סוֹחְרִים
הֵם בְּמִשְׁאוֹת שֶׁל הַנְּסֻתָר, וּבְהֵם
דִּירֵי הַמְּגַנִּים שְׁאִין לָהֶם חֲשׁבוֹן
לְסִתְרֵי הַחֻכְמָה.

וַיְהִי שִׁירוֹ חֲמִשָּׁה וְאַלְף. כִּף
בְּאַרְנֹנ, וַיְהִי שִׁירוֹ שֶׁל מְשַׁל, וְהַכֵּל
אֶחָד, בֵּין מִי שְׁאָמַר וַיְהִי שִׁירוֹ שֶׁל
שְׁלֵמָה, בֵּין מִי שְׁאוֹמֵר וַיְהִי שִׁירוֹ
שֶׁל מְשַׁל. הַכֵּל אֶחָד הוּא, וְאֶת
הַכֵּל הוּא אָמַר. וַיְהִי שִׁירוֹ - זֶה
שִׁיר הַשִּׁירִים. וְכִי חֲמִשָּׁה וְאַלְף
הוּא שִׁיר הַשִּׁירִים? וְדַאי כִּף זֶה,
חֲמִשָּׁה הֵם שְׁעָרִים נִפְתָּחִים
שְׁנִפְתָּחִים בְּמִלְךָ שֶׁהַשְּׁלוֹם שְׁלוֹ,
וְהֵם חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנִים שֶׁל עֵץ
הַחַיִּים. חֲמִשִּׁים שְׁנוֹת הַיּוֹבֵל.

וְאַלְפָּה - זֶהוּ עֵץ הַחַיִּים, חֶתֶן
שִׁיּוּצָא מִצְדוֹ, וְהוּא יוֹרֵד כָּל אוֹתָם
הַחֲמִשָּׁה לְהַבְיָאֵם לְפָלֶה. יוֹמוֹ שֶׁל
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא אֵלֶּף שָׁנִים,
וְזֶהוּ הַנְּקָרָה שְׁשׂוּפֵעַ וַיּוּצָא מֵעֵדֶן.
יוֹסֵף הַצְּדִיק. שְׁנִקְרָא צְדִיק עַל
שֵׁם הַלְּבָנָה, כְּמוֹ שֶׁהַתְּנָה בָּהּ
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. וּמִשׁוּם כִּף

מִיָּד הָיָה תָּב וְאוֹמֵר, כְּתִיב, (בראשית לו) אֵלֶּה
תוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף בֶּן שִׁבְעָה עָשָׂרָה שָׁנָה
וְגו', הַאי קָרָא דְקִהְלֵת, אִיהוּ מְשַׁל לְחֻכְמָתָא
דְקָרָא דָּא דְאוֹרִייתָא, וְדָא מְשַׁל לְדָא. שְׂמַח
בְּחִוּר בְּיִלְדוּתֵךְ, וְהוּא נֶעַר. וַיְטִיבֵךְ לְבָבְךָ, הָיָה
רָעָה אֶת אָחִיו בְּצֵאֵן. בִּימֵי בְּחִוּוֹתֶיךָ, אֶת בְּנֵי
בְּלָהָה וְאֶת בְּנֵי זִלְפָּה נָשִׁי אָבִיו. וְדַע כִּי עַל כָּל
אֵלֶּה, וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת דְּבַתָּם רָעָה. יְבִיאֵךְ
אֱלֹהִים בְּמִשְׁפָּט, אֵלֶּה תוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף.
יוֹסֵף אֶתְפָּלִיל בְּיַעֲקֹב, וְרוּזִין דְּסִתְרֵי תּוֹרָה, מָאן
יְכִיל לְמַנְדַּע לוּן.

וְהַאי מְשַׁל אֶתְפִּשֵּׁט לְתִלְתֵּת אֲלֵף מִשְׁלִים,
וְכֻלְהוּ (דף קמ"ה ע"ב) בְּהַאי מְשַׁל, בְּשִׁעָתָא
דְיוֹסֵף אֶתְפָּלִיל בְּיַעֲקֹב, תִּלְתֵּת אֲלֵף אֵינּוֹן,
בְּאַבְרָהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב, דְּכֻלְהוּ בְּהַאי מְשַׁל
בְּרִזָּא דְחֻכְמָתָא. וְכַאֲן, פְּמָה טַיִיעִין אֵינּוֹן
בְּטוֹעֲנִין דְּטַמִּירוֹ, בְּהוּ דִּירֵי תְרִיסִין, דְּלִית
לְהוֹן חֲשַׁבְנָא לְטַמִּירִין דְּחֻכְמָתָא.

וַיְהִי שִׁירוֹ חֲמִשָּׁה וְאַלְף, הֵכִי אוֹקִימָנָא, וַיְהִי
שִׁירוֹ שֶׁל מְשַׁל, וְכֻלָּא חֵד, בֵּין מָאן דְּאָמַר
וַיְהִי שִׁירוֹ דְשְׁלֵמָה, בֵּין מָאן דְּאָמַר וַיְהִי שִׁירוֹ
שֶׁל מְשַׁל, כֻּלָּא אִיהוּ חֵד, וְכֻלָּא אִיהוּ קָאָמַר,
וַיְהִי שִׁירוֹ, דָּא שִׁיר הַשִּׁירִים. וְכִי חֲמִשָּׁה וְאַלְף
אִיהוּ שִׁיר הַשִּׁירִים. וְדַאי הֵכִי הוּא, חֲמִשָּׁה
אֵינּוֹן תְּרַעִין וּפְתָחִין דְּמִתְפָּתְחֵי בְּמִלְכָּא
דְשְׁלָמָא דִּילִיָּה. וְאֵינּוֹן חֲמֵשׁ מֵאָה שָׁנִין
דְּאֵילָנָא דְחַיִּי. חֲמִשִּׁין שָׁנִין דְּיוֹבֵלָא.

וְאַלְפָּה, דָּא אִיהוּ אֵילָנָא דְחַיִּי, חֶתֶן דְּנִפְיָק
מִסְטֵרִיָּה, וְאִיהוּ יָרִית כָּל אֵינּוֹן
חֲמִשָּׁה, לְמִיתֵי לְגַבֵּי כְּלָה. יוֹמִיָּה דְקוֹדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא אֵלֶּף שָׁנִין אִיהוּ, וְדָא אִיהוּ נְהָר
דְּנִגִּיד וְנִפְיָק מֵעֵדֶן. יוֹסֵף זַכָּאָה. דְּאֶקְרִי צְדִיק,
עַל שְׁמָא דְסִיְהֵרָא. כְּמָה דְּאֶתְנִי בְּהַ קְדֻשָּׁא

שיר השירים קדש קדשים.
ואין לה פסוק בשיר השירים שאין
בו סוד של חמשה ואלף ודאי.
שיר השירים ודאי שפך הוא.
חמש דרגות היו בפסוק הזה, כמו
שנאמר. ואם תאמר, האלף למה
לא נזכר פאן? ודאי שאותו אלף
היה טמיר, והוא טמיר עד
שהתחברה אשה בכעלה. ולכן
השתדל שלמה להביא אותו אלף
לפלה, בסתר של החכמה
העליונה.

בין שעשה קדש הקדשים למטה
גנוז וטמיר, והכניס לשם את סוד
קדש הקדשים לעשות גניזת
השמוש השלם למעלה ולמטה
פראוי. קדש הקדשים הוא
למעלה, סוד החכמה העליונה
והיובל. כמו זה יורשים החתן
והפלה ירשת האב והאם.

וחזרו נחלת הירשה בגון אחר.
ירשת האב ירשה הבת בעליתו
של השם הקדוש הזה, ונקרא אף
כך קדש, חכמה. ירשת האם ירש
הבן, ונקרא קדשים, משום שנטל
את כל אותם הקדשים העליונים
וכנסם אליו, ואחר כך נתן אותם
ומכניסם לפלה.

ועל זה אמר שיר השירים. שיר -
לקדש. השירים - לקדשים,
להיות הכל קדש קדשים בסוד
אחד כמו שראוי. אשר לשלמה -
הרי נתבאר, למלך שהשלום שלו.
ואם תאמר ששבח זה הוא שלו
- אל תאמר כך, אלא השבח עולה
למקום עליון. אבל פאן הוא סוד.
בשמתתקנים זכר ונקבה פאחד
פחת המלך העליון, אז אותו מלך
מתעלה למעלה ומתמלא מפל
הקדשות ומכל הברכות
ששופעות למטה, ומתמלא
ומריק למטה, וזוהי תשוקת

ברוך הוא. ובגין כך שיר השירים, קדש
קדשים.

ולית לה קרא בשיר השירים, דלא אית ביה
רזא דחמשה ואלף ודאי. שיר השירים
ודאי הכי הוא. חמש דרגין אינון בהאי קרא,
כמה דאתמר. ואי תימא, האלף אמאי לא
אדפר הכא. ודאי ההוא אלף טמירא הוה,
וטמירא איהו עד דאתחברת אתתא בכעלה.
ועל דא אשתדל שלמה, למיתי ההוא אלף
לגבי כלה, בטמירו דגושפנקה דחכמתא
עלאה.

בין דעבד קדש הקדשים לתתא, גניז וטמיר,
ועאל רזא דקדש הקדשים לתמן, למעבד
גניזו דשמושא שלים, עילא ותתא כדקא
יאות. קדש הקדשים איהו לעילא, רזא
דחכמתא עלאה, ויובלא. פגוונא דא ירתין
חתן וכלה, ירותא דאבא ואמא.

ואתהדרו אחסנת ירותא בגוונא אחרא. ירותא
דאבא, ירותא ברתא, בסליקו דשמא
קדישא דא, ואתקרי אוף הכי קדש, חכמה.
ירותא דאמא, ירית ברא, ואקרי קדשים, בגין
דנטיל כל אינון קדשים עלאין, וכניש לון
לגביה. ובתר יהיב לון, ואעיל לון לגבי כלה.
ועל דא אמר שיר השירים. שיר, לגבי קדש.
השירים, לגבי קדשים, למהוי כלא קדש
קדשים, ברזא חדא כמה דאתחזי. אשר
לשלמה הא אתמר למלכא דשלמא דיליה.

ואי תימא שבחא דא דיליה הוא. לא תימא
הכי, אלא שבחא באתר עלאה איהו
סלקא. אבל הכא הוא רזא. פד מתתקנן דכר
ונוקבא כחדא, תחות מלכא עלאה, כדין
ההוא מלכא אסתליק לעילא, ואתמלא מפל
קדושיין, ומפל ברפאן, דנגדן לתתא, ואתמלי

ואריק לתתא, ודא איהו

המלך העליון, כשמתמלא קדושות וברכות ומריק למטה. ולכן התפללות והבקשות - שיתפקן ויתמלא אותו המבוע העליון. שכיון שהוא מתפקן כראוי ממראהו וממראה של אותו התקון, מתפקן העולם התחתון ועלמותיה, ולא צריך להתפקן העולם התחתון אלא מהמראה של העולם העליון, ללכנה אין מראה מעצמה כלל, פרט לכאשר מתפקנת בשמש ומאירה, וממראה השמש ותקונו נתקנת הלכנה ומאירה. מה שצריכים התפללות והבקשות - שיאיר ויתקן אותו מקום שיוצא ממנו אור. שכיון שאותו מקום מתקן מן המראה שלו, מתפקן כל מה שלמטה. ולכן התשבחת שאמר שלמה, לא השתדל אלא בשביל המלך שהשלוש שלו שיתפקן. כיון שהתפקן ממראהו, הכל התפקן ואם הוא לא התפקן, אין תקון ללכנה לעולמים, ומשום כך אשר לשלמה. שיתפקן ויתמלא כראוי בראשונה, כמו שנתבאר. (שמות כה) ויקחו לי תרומה מאת כל איש וגו', סוד הסודות לידועי החכמה. כשעלה בצדו סתר כל הסתרים לעשות כבוד לכבודו, השיב רוח מנקדה עליונה ששופעת מלמעלה למטה, ושם תקונו להתישב בעולם הזה. למה? בשביל שאם לא יהיה עקר ושרש בעולם הזה, לא יהיה כלי להוריק בעולם הזה כלל. ואם לא יריק לעולם הזה, מיד נאכד ולא יכול לעמד אפלו רגע אחד. אבל משום שתקונו הוא מן העולם הזה, מתמלא מצד אחד להוריק לעולם הזה, ומצד אחר להוריק למלאכים העליונים. והכל נזונו ממנו כאחד.

תיאובתיה דמלכא עלאה, כד אתמלי קדושן וברכפאן, ואריק לתתא.

ועל דא איהו צלותין ובעותין, דיתפקן ואתמליא ההוא מבועא עלאה. דכיון דאיהו מתפקן כדקא יאות, מחיזו דיליה, ומחיזו דההוא תקונא, מתתקנא עלמא תתאה, ועולמתהא. ולא אצטריך עלמא תתאה לאתתקנא, אלא מחיזו דעלמא עלאה. סיהרא, לית לה חיזו מגרמהא כלל, כד אתתקן בשמשא ואנהיר, ומחיזו דשמשא ותקונא דיליה אתתקנת סיהרא ואתנהירת.

מה דאצטריך צלותין ובעותין, דיתנהיר ויתתקן ההוא אתר דנפקא מניה נהורא, דכיון דההוא אתר מתתקנא, מחיזו דיליה, אתתקן כל מאן דלתתא. ובגין כך תושבחתא דקאמר שלמה, לא אשתדל אלא בגין מלכא דשלמא דיליה, דיתתקן. כיון דאיהו אתתקן, מחיזו דיליה, כלא יתתקן. ואי איהו לא אתתקן, לית לה תקונא לסיהרא לעלמין, ובגין כך אשר לשלמה. דיתתקן ויתמלי כדקא יאות

בדדמיתא, כמה דאתמר. (דף קמ"ד ע"א)

ויקחו לי תרומה מאת כל איש וגו', (שמות כה) רזא דרזין לידועי חכמתא, כד אסתלק ברעותא דסתרא דכל סתרין למעבד יקרא ליקריה, אנשיב רוחא מנקודה עלאה, דנגיד מלעילא לתתא, ושוי תקוניה, לאתישבא בהאי עלמא. אמאי. בגין דאי לא יהא עקרא ושרשא בהאי עלמא, לא יהא מאנא לארקא בהאי עלמא כלל. ואי לא יריק להאי עלמא, מיד אתאביד, ולא יכיל לקיימא אפילו רגעא חדא. אבל בגין דתקוניה איהו מהאי עלמא אתמלי מסטרא חדא לארקא להאי עלמא, ומסטרא אחרא לארקא למלאכי עלאי. וכלא אתזנו מניה כחדא.

שְׁלֹמֹת הַתְּקוּן שֶׁל הַרוּחַ הַזֶּה - רוּחוֹת הַצְּדִיקִים בְּעוֹלָם הַזֶּה. רוּחַ זוֹ נִשְׁלָמָה בְּזִמְנֵי שְׁחִנוּךְ וַיֵּרֵד וּמִהֲלָאֵל הָיוּ בְּעוֹלָם, וּכְשֶׁתִּרְפוּ הַרְשָׁעִים בְּעוֹלָם זֶה הַשְּׁלֹמֹת הַהִיא מִמֶּנּוּ. אַחַר שְׂאֲבָדוֹ - בָּא נַח וְהַשְּׁלִים אוֹתוֹ. בָּא דוֹר הַפְּלָגָה וְהִזִּיז אוֹתָהּ שְׁלֹמֹת מִמֶּנּוּ - בָּא אַבְרָהָם וְהַשְּׁלִים אוֹתוֹ. בָּאוּ אַנְשֵׁי סְדוּם וְהִזִּיזוּ אוֹתוֹ - בָּא יִצְחָק וְהַשְּׁלִים אוֹתוֹ. בָּאוּ פְּלִשְׁתִּים וְרִשְׁעֵי הַדּוֹר וְהִזִּיזוּ אוֹתוֹ מִמֶּנּוּ - בָּא יַעֲקֹב וּבְנָיו, הַמְטָה הַשְּׁלָמָה, וְהַשְּׁלִימוּ אוֹתוֹ.

יֵצְאוּ מִהָאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה וַיֵּרְדוּ לַמִּצְרַיִם, וּבִשְׁבִילֵם הִתְעַכְּבָה שָׁם. וּמִשׁוֹם שְׁחִזְרוּ שָׁם יִשְׂרָאֵל לְמַעֲשֵׂי הַמִּצְרַיִם, נִכְנָעָה וַזֶּה אוֹתָהּ שְׁלֹמֹת מִמֶּנּוּ, עַד שֶׁיֵּצְאוּ מִמִּצְרַיִם וּבָאוּ לְעִשׂוֹת מִשְׁכָּן. אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: רְצוּנִי לְדוֹר בִּינִיכֶם, אֲבָל לֹא יָכוֹל עַד שֶׁתִּתְקַנּוּ אוֹתָהּ רוּחַ שְׁלֵי שֶׁתִּשְׁרָה בִּינִיכֶם. זֶהוּ שְׁכָתוֹב וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם. וְזֶהוּ סוּד הַכְּתוּב וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה. אָמַר מֹשֶׁה לְקָדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: מִי יָכוֹל לְקַחַת אוֹתָהּ וּלְעִשׂוֹת אוֹתָהּ? אָמַר לוֹ: מֹשֶׁה, לֹא כִמוֹ שֶׁאַתָּה חוֹשֵׁב, אֲלֵא - מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ וְגו', מֵאוֹתוֹ רְצוֹן וְרוּחַ שְׁלֵהֶם תִּקְחוּ אוֹתָהּ וְתִשְׁלִימוּ אוֹתָהּ.

בְּשִׁבְא שְׁלֹמָה, תִּקַּן אוֹתָהּ רוּחַ בְּשְׁלֹמֹת שְׁלֹמְעֵלָה, שְׁהָרִי מִיּוֹם שֶׁנִּשְׁלָמָה לְמִטָּה בִּימֵי מֹשֶׁה לֹא הוֹסְרָה אוֹתָהּ שְׁלֹמֹת מִמֶּנּוּ. (עַד שְׂבָא שְׁלֹמֹה) בִּיּוֹן שְׂבָא שְׁלֹמָה, הַשְּׁתַדֵּל לְהַשְּׁלִימוּ לְמַעְלָה, וְהִתְחִיל לְתַקַּן אֵת מִרְאֵה הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן לְהִתְתַקֵּן מֵאוֹתוֹ מִרְאֵה שֶׁל הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן, וְזֶהוּ אֲשֶׁר לְשֹׁלְמָה.

שְׁלִימוּ דְתִקְוֵנָא דְהָאֵי רוּחָא, רוּחִיהוּן דְצְדִיקָא בְּהָאֵי עֲלָמָא. רוּחָא דָא אֲשֶׁתְּלִים, בְּזִמְנָא דְחִנוּךְ וַיֵּרֵד וּמִהֲלָאֵל הוּוּ בְּעֲלָמָא וְכַד אֲסָגִיאוּ חִיבֵי עֲלָמָא, אַעְדוּ הָהוּא שְׁלִימוּ מִנִּיה. לְבַתֵּר דְאֵתְאַבִּידוּ, אֵתְא נַח וְאַשְׁלִים לִיה. אֵתְא דַר הַפְּלָגָה, אַעְדוּ הָהוּא שְׁלִימוּ מִנִּיה. אֵתְא אַבְרָהָם וְאַשְׁלִים לִיה. אֵתוּ אַנְשֵׁי סְדוּם וְאַעְדוּ לִיה. אֵתְא יִצְחָק וְאַשְׁלִים לִיה. אֵתוּ פְּלִשְׁתִּים וְחִיבֵי דְרָא וְאַעְדוּ לִיה מִנִּיה. אֵתְא יַעֲקֹב וּבְנָיו, עֲרִסָא שְׁלִימָא, וְאַשְׁלִימוּ לִיה.

נִפְקוּ מֵאַרְעָא קְדִישָׁא וְנַחְתּוּ לַמִּצְרַיִם, וּבְגִינֵיהוּ אֲתַעַכְּבַת תַּמָּן. וּבְגִין דְאֵהֲדָרִי תַמָּן יִשְׂרָאֵל לְעוֹבְדֵין דְמִצְרָאִי, אֲתַכְפִּיא וְאֲתַעְדִי הָהוּא שְׁלִימוּ, עַד דְנִפְקוּ מִמִּצְרַיִם, וְאֵתוּ לְמַעְבַּד מִשְׁכְּנָא. אָמַר קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא, רְעוּתִי לְדִיִּירָא בִּינִיכּוּ, אֲבָל לֹא יָכִילְנָא עַד דְתִתְקַנּוּן הָהוּא רוּחָא דִילִי, דִּישְׁרִי בְּגוּוִיכּוּ. הָדָא הוּא דְכְתִיב, וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם. וְדָא אִיהוּ רְזָא דְכְתִיב, וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה. אָמַר מֹשֶׁה לְקוֹדֶשָׁא בְרִיךְ הוּא מָאן יָכִיל לְמִיסַב לָהּ וּלְמַעְבַּד לָהּ. אָמַר לִיה, מֹשֶׁה, לֹא כְמָה דְאַתָּ חוֹשֵׁיב, אֲלֵא מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ וְגו', מֵהָהוּא רְעוּתָא וְרוּחָא דְלַהוּן, תְּסַבּוּן לָהּ, וְתִשְׁלִמוּן לָהּ.

כַּד אֵתְא שְׁלֹמָה, אֲתַקִּין לְהָהוּא רוּחָא בְּשְׁלִימוּ דְלַעִילָא, דְהָא מִן יוֹמָא דְאַשְׁתְּלִים לְתַתָּא בְּיוֹמוֹי דְמֹשֶׁה, לֹא אַעְדִּיאוּ הָהוּא שְׁלִימוּ מִנִּיה. (עַד דְאֵתְא שְׁלֹמֹה) בִּיּוֹן דְאֵתְא שְׁלֹמָה, אֲשֶׁתַּדִּיל לְאַשְׁלָמָא לִיה לַעִילָא, וְשִׁאֲרֵי לְאַתְקֵנָא חִיזוּ דְעֲלָמָא עֲלָאָה, לְאַתְתַּקֵּנָא מֵהָהוּא חִיזוּ עֲלָמָא תַתָּאָה, וְדָא אִיהוּ אֲשֶׁר לְשֹׁלְמָה.

השלמה מההשמטות

השלמה מההשמטות (סימן ג) מספר הבהיר

(סימן ג) מספר הבהיר

יִשָּׁב רַבִּי בְּרַכְיָה וְדַרְשׁ, מֵהוּ שְׁפָתוֹב (שְׁמוֹת כ"ה) וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה? כִּי אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אוֹתָהּ תְרוּמָה תְּרִימוּ אוֹתָהּ בְּתַפְלוּתֵיכֶם, וְמִי הוּא אוֹתוֹ שְׁנֵדְבוּ לְבוֹ לְהַמְשִׁיךְ מִן הָעוֹלָם הַזֶּה - כְּפָדוּהוּ, כִּי בּוֹ אֲנִי שֹׁמֵחַ שְׂיֹדִיעַ שְׁמִי, וּמִמֶּנּוּ רְאוּי לְקַחַת אֶת תְּרוּמָתִי. שְׁנַאֲמַר (שְׁמוֹת כ"ה) מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנֶנּוּ לְבוֹ תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי, מֵאוֹתוֹ הַמִּתְנַדֵּב. שְׁאָמַר רַבִּי רַחֲמֵאִי, צְדִיקִים וַחֲסִידִים שְׂבִי שְׂרָאֵל שְׁמַרְיָמִן אוֹתִי עַל כָּל הָעוֹלָם בְּזִכְיוֹתֵיהֶן וּמֵהֶם מִתְּפָרְנִס הַל"ב, וְהַלֵּב מִפְּרָנֶסֶן.

וְכָרְ הַצּוּרוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת הַמִּמְנוֹת עַל הָאֲמוֹת, וְיִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים נְטֹלוֹ מִגּוֹף הָאֵילָן וּמִלְּבוֹ. מֵה לֵב הָדָר, פְּרִי הַגּוֹף - אֶף יִשְׂרָאֵל נְטֹלוֹ עֵץ הָדָר. מֵה אֵילָן תָּמַר, עֲנַפּוֹ סְבִיבּוֹ וְלוֹלְבוֹ בְּאֲמָצֵעַ - אֶף יִשְׂרָאֵל נְטֹלוֹ גּוֹף הָאֵילָן הַזֶּה, שֶׁהוּא לְבוֹ. וּכְנֶגֶד הַגּוֹף הוּא חוּט הַשְּׂדֵרָה בְּאֲדָם, שֶׁהוּא עֵקֶר הַגּוֹף, לְמַה לְיֻלָּב זֶה כְּתוּב לוֹ לֵב - אֶף הַלֵּב מְסוּר ל"ו. וּמֵה ל"ב זֶה שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם נְתִיבוֹת חֲכָמָה בּוֹ - אֶף כָּל נְתִיב מֵהֶם צוּרָה שׁוּמְרָת, שְׁנַאֲמַר (בְּרֵאשִׁית ג') לְשֹׁמֵר אֶת דְּרָךְ עֵץ הַחַיִּים.

וּמֵהוּ (שֵׁם) וַיִּשְׁכֵּן מִקְדָּם לְגַן עֵדֶן? וַיִּשְׁכֵּן בְּאוֹתָן נְתִיבוֹת שְׁקָדְמוֹ לְאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁנִקְרָא גֵן וְשְׁקָדִם לְכַרְוִבִים, שְׁפָתוֹב (שֵׁם) וְאֵת הַכַּרְבִּים. וְשְׁקָדִם לְלֵהֵט, שְׁפָתוֹב (שֵׁם) אֵת לֵהֵט הַחֶרֶב. וְהָרִי כְּתוּב שְׁמַיִם וְאֵשׁ קָדְמוֹ, שְׁפָתוֹב (שֵׁם א) יְהִי רִקִּיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם. וְכְתוּב וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְרִקִּיעַ שְׁמַיִם. וּמִנֵּיִן לָנוּ שְׁשֵׁמִים הִיוּ אֵשׁ? שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים ד) כִּי ה' אֱלֹהֵיךָ אֵשׁ אֲכָלָה הוּא.

יִשָּׁב רַבִּי בְּרַכְיָה וְדַרְשׁ מֵאִי דְכְּתִיב (שְׁמוֹת כ"ה) וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה. כִּי אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אוֹתָהּ תְרוּמָה תְּרִימוּ אוֹתָהּ בְּתַפְלוּתֵיכֶם, וְמִי הוּא אוֹתוֹ שְׁנֵדְבוּ לְבוֹ לְהַמְשִׁיךְ מִן הָעוֹלָם הַזֶּה כְּפָדוּהוּ, כִּי בּוֹ אֲנִי שֹׁמֵחַ שְׂיֹדִיעַ שְׁמִי, וּמִמֶּנּוּ רְאוּי לְקַחַת אֶת תְּרוּמָתִי. שְׁנַאֲמַר (שְׁמוֹת כ"ה) מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנֶנּוּ לְבוֹ תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי, מֵאוֹתוֹ הַמִּתְנַדֵּב. דְּאָמַר רַבִּי רַחֲמֵאִי, צְדִיקִים וַחֲסִידִים שְׂבִי שְׂרָאֵל שְׁמַרְיָמִן אוֹתִי עַל כָּל הָעוֹלָם בְּזִכְיוֹתֵיהֶן וּמֵהֶם מִתְּפָרְנִס הַל"ב, וְהַלֵּב מִפְּרָנֶסֶן.

וְכָרְ הַצּוּרוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת הַמִּמְנוֹת עַל הָאֲמוֹת, וְיִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים נְטֹלוֹ מִגּוֹף הָאֵילָן וּמִלְּבוֹ. מֵה לֵב הָדָר, פְּרִי הַגּוֹף אֶף יִשְׂרָאֵל נְטֹלוֹ עֵץ הָדָר. מֵה אֵילָן תָּמַר, עֲנַפּוֹ סְבִיבּוֹ וְלוֹלְבוֹ בְּאֲמָצֵעַ אֶף יִשְׂרָאֵל נְטֹלוֹ גּוֹף הָאֵילָן הַזֶּה, שֶׁהוּא לְבוֹ. וּכְנֶגֶד הַגּוֹף הוּא חוּט הַשְּׂדֵרָה בְּאֲדָם, שֶׁהוּא עֵקֶר הַגּוֹף, לְמַה לְיֻלָּב זֶה כְּתִיב לוֹ לֵב אֶף הַלֵּב מְסוּר ל"ו. וּמֵה ל"ב זֶה שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם נְתִיבוֹת חֲכָמָה בּוֹ אֶף בְּכָל נְתִיב מֵהֶם צוּרָה שׁוּמְרָת, שְׁנַאֲמַר (בְּרֵאשִׁית ג') לְשֹׁמֵר אֶת דְּרָךְ עֵץ הַחַיִּים.

וּמֵהוּ (בְּרֵאשִׁית ג') וַיִּשְׁכֵּן מִקְדָּם לְגַן עֵדֶן, וַיִּשְׁכֵּן בְּאוֹתָן נְתִיבוֹת שְׁקָדְמוֹ לְאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁנִקְרָא גֵן וְשְׁקָדִם לְכַרְוִבִים, דְּכְּתִיב (בְּרֵאשִׁית ג') וְאֵת הַכַּרְבִּים. וְשְׁקָדִם לְלֵהֵט דְּכְּתִיב (בְּרֵאשִׁית ג') אֵת לֵהֵט הַחֶרֶב. וְהָאֵשׁ כְּתִיב דְּמַיִם וְאֵשׁ קָדְמוֹ דְּכְּתִיב (בְּרֵאשִׁית א') יְהִי רִקִּיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם. וְכְתִיב וַיִּקְרָא וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְרִקִּיעַ שְׁמַיִם, וּמִנֵּיִן לָנוּ דְּשְׁמַיִם הִיוּ אֵשׁ דְּכְּתִיב (דְּבָרִים ד) כִּי יי אֱלֹהֵיךָ אֵשׁ אֲכָלָה הוּא.

וּמִנֵּי לָנוּ שְׁמַיִם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוא? שְׁפָתוֹב (מלכים-א ח) וְאַתָּה
תִּשְׁמַע הַשְּׁמַיִם. האם שְׁלֵמָה
מִתְפַּלֵּל אֶל הַשְּׁמַיִם שִׁישְׁמְעוּ
תְּפִלָּתוֹ? אֵלֹא שְׁנִקְרָא שְׁמֵם עַל
שְׁמוֹ, שְׁפָתוֹב (מלכים-א ח) הַשְּׁמַיִם
וּשְׁמֵי הַשְּׁמַיִם לֹא יִכְלְפוּדָה. הֲרֵי
שְׁמוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוא וְהֲרֵי
אֵשׁ. וְאַמְרַת קְדָם? אֵלֹא אָמַר,
כַּחַם קְדָם שֶׁל אוֹתֵן הַצּוּרוֹת שֶׁל
הַמְּקוֹם הַהוּא. וּמֵאֵי נִינְהוּ כַּחַם כְּמָה דְאַתָּ
אָמַר (שְׁמוּאֵל א' ב') אֵין קְדוּשׁ פִּיִּי אֵין בִּלְתָּדָה וְאֵין
צוּר פְּאַלְהֵינוּ.

יֵשֵׁב רַבִּי בְּרַכְיָה וְדָרַשׁ, מָאֵי לוּלֵב דְאַמְרִינָן,
אֵלֹא לוֹ מְסַר הַלֵּב וְהֵיאָף, אָמַר לִיה
שְׁלֵשָׁה שָׁרִים הֵם, תַּלְיִי וְגִלְגָּל וְל"ב, וְלִכְל
אֶחָד וְאַחַד שְׁנַיִם עֶשֶׂר. חֲזָרוּ הַשְּׁלֵשָׁה מִנֵּי
ל"ו, וּבָהֶם נִתְקַיְּם הָעוֹלָם, דְּכִתְיִב (מְשַׁלֵּי כ"ה)
וְצַדִּיק יִסוּד עוֹלָם, תֵּנָא עֲמוּד אֶחָד מִן הָאֶרֶץ
עַד לָרְקִיעַ וְצַדִּיק שְׁמוֹ, עַל שֵׁם הַצַּדִּיקִים,
וְנִתְגַּבֵּר. וְאֵם לֹא - מִתְחַלֵּשׁ, וְהוּא
סוּבַל כָּל הָעוֹלָם, שְׁפָתוֹב וְצַדִּיק
יִסוּד עוֹלָם. וְאֵם חֲלָשׁ, לֹא יוּכַל
לְהִתְקַיֵּם הָעוֹלָם. הַלְכָף אֶפְּלוּ אֵין
בְּעוֹלָם אֵלֹא צַדִּיק אֶחָד, מְעַמִּיד אֶת הָעוֹלָם.
לְפִיכָף קָחוּ תְרוּמָתִי מִמֶּנּוּ תְחִלָּה, וְאַחֲרָיו זֹאת
הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאַתֶּם, מֵאַתְּ
הַנִּשְׂאָר. וּמֵהוּ זָהֵב וְכֶסֶף וְנִחֲשֶׁת?
דְּבַר אַחַר וְיִקְחוּ לִי תְרוּמָה וְיִקְחוּ לִי לְקֹדֶשׁ
תְּרוּמָה, שְׁהִיא יו"ד וְהִיא עֶשְׂרִי. וּמִנֵּי
דְּעֶשְׂרִי קֹדֶשׁ, דְּכִתְיִב (ויקרא כ"ז) הָעֶשְׂרִי יִהְיֶה
קֹדֶשׁ, לְקֹדֶשׁ. וּמֵאֵי נִינְהוּ קֹדֶשׁ דְּכִתְיִב (יחזקאל
מ"ד) וְרֵאשִׁית כָּל בְּפוּרֵי כָל וְכָל תְּרוּמַת כָּל מִכַּל
תְּרוּמוֹתֵיכֶם, דְּכִתְיִב (תהלים קי"א) רֵאשִׁית חֲכָמָה
יִרְאֵת יְיָ, אֵין חֲכָמָה אֵלֹא יִרְאֵת הַשֵּׁם. (עַד כֹּאן
מִהַשְּׁמֹת)

וּמִנֵּי לָנוּ שְׁמַיִם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוא דְּכִתְיִב
(מְלָכִים א' ח) וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשְּׁמַיִם. אָטוּ
שְׁלֵמָה מִתְפַּלֵּל אֶל הַשְּׁמַיִם שִׁישְׁמְעוּ תְּפִלָּתוֹ
אֵלֹא שְׁנִקְרָא שְׁמֵם עַל שְׁמוֹ, דְּכִתְיִב (מְלָכִים א' ח)
הַשְּׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשְּׁמַיִם לֹא יִכְלְפוּדָה. הֲרֵי שְׁמוֹ
שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוא וְהוּא אֵשׁ. וְאַמְרַת קְדָם.
אֵלֹא, אֵימָא כַּחַם קְדָם שֶׁל אוֹתֵן הַצּוּרוֹת שֶׁל
הַמְּקוֹם הַהוּא. וּמֵאֵי נִינְהוּ כַּחַם כְּמָה דְאַתָּ
אָמַר (שְׁמוּאֵל א' ב') אֵין קְדוּשׁ פִּיִּי אֵין בִּלְתָּדָה וְאֵין
צוּר פְּאַלְהֵינוּ.

יֵשֵׁב רַבִּי בְּרַכְיָה וְדָרַשׁ, מָאֵי לוּלֵב דְאַמְרִינָן,
אֵלֹא לוֹ מְסַר הַלֵּב וְהֵיאָף, אָמַר לִיה
שְׁלֵשָׁה שָׁרִים הֵם, תַּלְיִי וְגִלְגָּל וְל"ב, וְלִכְל
אֶחָד וְאַחַד שְׁנַיִם עֶשֶׂר. חֲזָרוּ הַשְּׁלֵשָׁה מִנֵּי
ל"ו, וּבָהֶם נִתְקַיְּם הָעוֹלָם, דְּכִתְיִב (מְשַׁלֵּי כ"ה)
וְצַדִּיק יִסוּד עוֹלָם, תֵּנָא עֲמוּד אֶחָד מִן הָאֶרֶץ
עַד לָרְקִיעַ וְצַדִּיק שְׁמוֹ, עַל שֵׁם הַצַּדִּיקִים,
וְנִתְגַּבֵּר. וְאֵם לֹא - מִתְחַלֵּשׁ, וְהוּא סוּבַל כָּל
הָעוֹלָם, דְּכִתְיִב וְצַדִּיק יִסוּד עוֹלָם. וְאֵם חֲלָשׁ,
לֹא יוּכַל לְהִתְקַיֵּם הָעוֹלָם. הַלְכָף אֶפְּלוּ אֵין
בְּעוֹלָם אֵלֹא צַדִּיק אֶחָד, מְעַמִּיד אֶת הָעוֹלָם.
לְפִיכָף קָחוּ תְרוּמָתִי מִמֶּנּוּ תְחִלָּה, וְאַחֲרָיו זֹאת
הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאַתֶּם, מֵאַתְּ הַנִּשְׂאָר.
וּמֵהוּ זָהֵב וְכֶסֶף וְנִחֲשֶׁת.

דְּבַר אַחַר וְיִקְחוּ לִי תְרוּמָה וְיִקְחוּ לִי לְקֹדֶשׁ
תְּרוּמָה, שְׁהִיא יו"ד וְהִיא עֶשְׂרִי. וּמִנֵּי
דְּעֶשְׂרִי קֹדֶשׁ, דְּכִתְיִב (ויקרא כ"ז) הָעֶשְׂרִי יִהְיֶה
קֹדֶשׁ, לְקֹדֶשׁ. וּמֵאֵי נִינְהוּ קֹדֶשׁ דְּכִתְיִב (יחזקאל
מ"ד) וְרֵאשִׁית כָּל בְּפוּרֵי כָל וְכָל תְּרוּמַת כָּל מִכַּל
תְּרוּמוֹתֵיכֶם, דְּכִתְיִב (תהלים קי"א) רֵאשִׁית חֲכָמָה
יִרְאֵת יְיָ, אֵין חֲכָמָה אֵלֹא יִרְאֵת הַשֵּׁם. (עַד כֹּאן
מִהַשְּׁמֹת)

וְזֹאת הַתְּרוּמָה, הָא אֶתְמַר, דְּכַד קֹדֶשׁא

שִׁכְּשֶׁהֲתַגְלָה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
עַל הַר סִינַי, כְּשֶׁנִּתְּנָה תּוֹרָה
לְיִשְׂרָאֵל בְּעֶשֶׂר אֲמִירוֹת, כֹּל
אֲמִירָה וְאֲמִירָה עֲשֵׂתָה קוֹל,
וְאוֹתוֹ קוֹל נִחְלַק לְשִׁבְעִים קוֹלוֹת,
וְכֻלָּם הָיוּ מְאִירִים וְנוֹצְצִים לְעֵינַי
כֹּל יִשְׂרָאֵל, וְהָיוּ רוֹאִים עֵין בְּעֵין
אֶת זֵיו כְּבוֹדוֹ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (שְׁמוֹת
כ) וְכֹל הָעַם רוֹאִים אֶת הַקּוֹלוֹת.
רוֹאִים וְדָאֵי.

וְאוֹתוֹ קוֹל הָיָה מִתְּרָה בְּכָל אֶחָד
וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל וְאוֹמֵר לָהֶם:
תִּקְבַּל אוֹתִי עֲלֶיךָ בְּכַף וְכַף מְצוּוֹת
שְׁבַתוֹרָה? וְאָמְרוּ כֵן. חֲזַר לוֹ עַל
רֵאשׁוֹ וְהִתְגַּלְגַּל עָלָיו, וְהָיָה מִתְּרָה
בּוֹ וְאוֹמֵר לוֹ: תִּקְבַּל אוֹתִי עֲלֶיךָ
בְּכַף עֲנָשִׁים שְׁבַתוֹרָה? וְהָיָה
אוֹמֵר כֵּן. אַחַר כֵּף חֲזַר אוֹתוֹ הַקּוֹל
וַיִּנְשֶׁק אוֹתוֹ בְּפִיו. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (שִׁיר
א) יִשְׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ.

וְאִזּוֹ כֹּל מָה שֶׁהָיוּ רוֹאִים יִשְׂרָאֵל
בְּאוֹתוֹ זְמַן, הָיוּ רוֹאִים בְּתוֹךְ אוֹר
אֶחָד שֶׁקָּבַל כֹּל אוֹתָם הָאוֹרוֹת
הָאֲחֵרִים, וְהָיוּ מִשְׁתַּקְּקִים
לְרֵאוֹת. אָמַר לָהֶם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא: אוֹתוֹ הָאוֹר שְׂרָאִיתֶם בְּהַר
סִינַי שֶׁקָּבַל כֹּל אוֹתָם גּוֹנֵי הָאוֹרוֹת
וְתִשְׁתַּקְּתֶם עָלָיו, תִּקְבְּלוּ אוֹתָהּ
וְתִקְחוּ אוֹתָהּ אֵלֵיכֶם, וְאוֹתָם
גּוֹנִים שֶׁהֵיא מְקַבְּלָת, אֵלֶּה הֵם
זֶהב וְכֶסֶף וְנִחְשֶׁת וְגו'.

דְּבַר אַחַר יִשְׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ
- מָה רָאָה שְׁלֵמָה הַמַּלְאָךְ שֶׁהַכְּנִיס
דְּבָרֵי אֲהָבָה בֵּין הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן
לְעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן, וְרֵאשִׁית
הַתְּשׁוּבָתָה שֶׁל הָאֲהָבָה שֶׁהַכְּנִיס
בִּינֵיהֶם הוּא יִשְׁקֵנִי? אֵלֶּה הָרֵי
פְּרִשׁוּהָ וְכַף הוּא, שְׂאִין אֲהָבָה שֶׁל
דְּבָקוֹת רוּחַ בְּרוּחַ פְּרִט לְנִשְׁיָקָה,
וְנִשְׁיָקָה הֵיא בְּפֶה, שֶׁהֵיא מְבוּעַ
שֶׁל הָרוּחַ וְהַמוֹצֵא שְׁלוֹ.
וְכִשְׁנוֹשְׁקִים זֶה לְזֶה, נִדְּבָקוֹת

בְּרִיךְ הוּא אֲתַגְלִי עַל טוֹרָא דְּסִינַי, כֹּד
אֲתִיְהִיבַת אוֹרֵייתָא לְיִשְׂרָאֵל בְּעֶשֶׂר אֲמִירוֹן. כֹּל
אֲמִירָה וְאֲמִירָה עֶבֶיד קִלָּא, וְהָהוּא קִלָּא
אֲתַפְרֵשׁ לְשִׁבְעֵין קִלִּין, וְהָיוּ כֻלְהוֹ נְהִירִין
וְנֹצְצִין לְעֵינֵיהוּ דִּישְׂרָאֵל כֻּלְהוֹ, וְהָיוּ חֲמָאן
עֵינִין בְּעֵינִין זֵיו יִקְרָא דִּילֵיהּ, הָדָא הוּא
דְּכְתִיב, (שְׁמוֹת כ) וְכֹל הָעַם רוֹאִים אֶת הַקּוֹלוֹת.
רוֹאִים וְדָאֵי.

וְהָהוּא קִלָּא הָוָה אֲתִרִי בֵיהּ בְּכָל חַד וְחַד
מִיִּשְׂרָאֵל, וְאָמַר לוֹן, תִּקְבְּלֵנִי עֲלֶיךָ,
בְּכַף וְכַף פְּקוּדִין דְּבְאוֹרֵייתָא, וְאָמְרוּ הֵין.
אֲהֶדֶר לֵיהּ עַל רֵישִׁיָּהּ, וּמִתְגַּלְגַּלָּא עָלֵיהּ, וְהָוָה
אֲתִרִי בֵיהּ, וְאָמַר לֵיהּ, תִּקְבְּלֵנִי עֲלֶיךָ בְּכַף
עוֹנָשִׁין דְּבְאוֹרֵייתָא, וְהָוָה אָמַר הֵין. לְבַתֵּר
אֲהֶדֶר הָהוּא קִלָּא, וְנִשְׁיָק לֵיהּ בְּפּוּמִיָּהּ, הָדָא
הוּא דְּכְתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים א) יִשְׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ.
וְכַרִּין כֹּל מָה דְּהָיוּ חֲמָאן יִשְׂרָאֵל בְּהָהוּא
זְמַנָּא, הָיוּ חֲמָאן גּוֹ חַד נְהוֹרָא, דְּקַבִּיל
כֹּל אֵינּוֹן נְהוֹרִין אֲתַרְנִין, וְהָיוּ תְּאָבִין לְמַחְמִי.
אָמַר לוֹן קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הָהוּא נְהוֹרָא
דְּחִמִּיתוּ בְּטוֹרָא דְּסִינַי, דְּקַבִּיל כֹּל אֵינּוֹן גּוֹוֹנֵי
נְהוֹרִין, וְתִיאוּבְתָא דְּלִכּוֹן עָלֵיהּ, תִּקְבְּלוֹן לָהּ
וְתִסְבוֹן לָהּ לְגַבְיִיכוֹ, וְאֵינּוֹן גּוֹוֹנִין דְּאִיְהִי
מְקַבְּלָא, אֵלִין אֵינּוֹן זֶהב וְכֶסֶף וְנִחְשֶׁת וְגו'.

דְּבַר אַחַר יִשְׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ, מְאִי קָא
חֲמָא שְׁלֵמָה מַלְפָּא, דְּאִיְהוּ אָעִיל מְלִי
דְּרַחֲמֵי בֵין עֲלָמָא עֲלָאָה לְעֲלָמָא תַּתָּאָה,
וְשִׁירוֹתָא דְּתוֹשְׁבַתָּא דְּרַחֲמֵי דְּאָעִיל
בִּינֵיהוּ, יִשְׁקֵנִי אִיְהוּ. אֵלֶּא הָא אוּקְמוּהָ וְהָכֵי
אִיְהוּ, דְּלִית רַחֲמֵי דְּדְבִיקוֹת דְּרוּחָא (דף קמ"ו ע"ב)
בְּרוּחָא, בַּר נִשְׁיָקָה. וְנִשְׁיָקָה בְּפּוּמָא, דְּאִיְהִי
מְבוּעַא דְּרוּחָא, וּמְפָקְנֵי דִּילֵיהּ. וְכַד נִשְׁקִין דָּא

הרוחות אלה באלה ונהיים אחד, ואז זוהי אהבה אחת.

בספרו של רב המנונא סבא הראשון היה אומר על הפסוק הזה, נשיקה של אהבה מתפשטת לארבע רוחות, וארבע רוחות נדבקות כאחד, והן בתוך סוד האמונה, ועולות בארבע אותיות. ואותן האותיות של השם הקדוש תלויים בהם, ועליונים ותחתונים תלויים בהם, ותשפחת שיר השירים תלויה בהם. ומה הוא? אהב"ה. והן מרפכה עליונה. והם חברות ודבקות ושלמות הכל. אלו האותיות הן ארבע רוחות, והן רוחות של אהבה ושמחה של כל איברי הגוף בלי עצב כלל. ארבע רוחות הן בנשיקה, כל אחת ואחת כלולה בחברתה. וכשקרום הזו כלולה באחרת, ואותה אחרת כלולה בזה, נעשות שתי רוחות כאחת, ואז מתחברות בדבקות אחת, והן ארבע בשלמות, ונובעות זו מזו ונכללות זו בזו.

וכשמתפשטות (וכשנפרדות), נעשה מאותן ארבע רוחות פרי אחד, והוא רוח אחת הפלולה מארבע רוחות, וזה עולה ובוקע וקיעים, עד שעולה ויושב אצל היכל אחד שנקרא היכל האהבה, והוא ההיכל שכל אהבה תלויה בו. ואותה רוח כך נקראת - אהבה, וכשרוח זו עולה, מתעוררת לאותו היכל להתחבר למעלה. ארבע אותיות הן אצל ארבע רוחות, והן אהבה, והפרי שלהן אהבה. כשמתחברות זו בזו, מיד מתעורר זה בצד זה וזה בצד זה. א' מיד יוצא ה' ומתחבר בא', נדבק בדבקות באהבה. ונעשות (ומתעוררות) שתי אותיות אחרות, ב'

לדא, מתדבקן רוחין אלין באלין, והוו חד, וכדין איהו רחימו חד.

בספרא דרב המנונא סבא קדמאה, הוה אמר על האי קרא, נשיקה דרחימו אתפשט לארבע רוחין, וארבע רוחין מתדבקן כחדא, ואינון גו רזא דמהימנותא וסלקין בארבע אתוון, ואינון אתוון דשמא קדישא תלי בהו, ועלאין ותתאין תליין בהו. ותושפחתא דשיר השירים תלי בהו. ומאן איהו. אהב"ה. ואינון רתיכא עלאה. ואינון חברותא ודבקותא ושלימו דכלא.

אלין אתוון. ארבע רוחין אינון. ואינון רוחין דרחימו וחדוה דכל שייפי גופא בלא עציובו כלל. ארבע רוחין אינון בנשיקה, כל חד וחד כליל בחבריה. וכד האי רוחא כליל באחרא, וההוא אחרא כליל בהאי. אתעבידו תרין רוחין כחדא. וכדין מתחברן בדביקו חד, אינון ארבע בשלימו, ונבעין דא בדא, ואתפלילו דא בדא.

וכד מתפשטן, (כ"א מתפרשין) אתעביד מאינון ארבע רוחין חד איבא, ואיהו רוחא חדא דכליל מארבע רוחין. ודא סליק ובקע וקיעין, עד דסליק ויתיב לגבי חד היכלא. דאתקרי היכלא דאהבה, ואיהו היכלא דכל רחימו תליא ביה. וההיא רוחא הכי אקרי אהבה, וכד האי רוחא סליק אתער ליהווא היכלא, לאתחברא לעילא.

ארבע אתוון אינון, לגבי ארבע רוחין. ואינון אהבה. ואיבא דלהון אהבה. פד מתחברן דא בדא, מיד אתער דא בסטר דא ודא בסטר דא. א' מיד נפיק ה', ואתחבר בא', מתדבק בדביקו ברחימו. ואתעבידו (כ"א)

ואתער) תרין אתוון אחרנין, ב' ה', ואתפלילו רוחין ברוחין בדביקו

דְּרַחֲמֵימוֹ, וּפְרַחֲזִין אֵלָיו אַתּוֹן מְנַיְיָהוּ, בַּהֵהוּא רִוְחָא דְסָלִיק, וּמִתְעַטְרָן בֵּיהּ כְּדָקָא יֵאוֹת. בֵּינָן דְאֲזִיל וְסָלִיק הֵהוּא אֶהְבָּה שְׁלִימָא, כְּלִילָא בְּכַל אֵינוֹן אַרְבַּע רִוְחִין, פִּגְעַב בְּחַד מְמָנָא עֲלָאָה רַבְרָבָא, דִּי מְמָנָא עַל אֶלְפָּה וְתַשַּׁע מָאָה וְתַשְׁעִין רְקִיעִין, וְאִיהוּ מְמָנָא עַל נְגִידוֹ דְתַלְיִסְר נְהָרִי אַפְרִסְמוֹנָא דְכָא, דִּנְגִידָא מְרָזָא דְטֵלָא דְלַעֲיִלָא. וְהֵהוּא נְגִידוֹ אֶתְקַרֵּי מִים רַבִּים. פִּינוֹן דְפִגְעַב לְגַבֵּי הֵהוּא רַב מְשַׁרְיִין קָאִים לְגַבֵּיהּ, וְלֹא יָכִיל לְאַעְפָּבָא לֵיהּ, וְאַעְבַּר בַּהּ עַד דְאֲעִיל לְגַבֵּי הֵיכַל אֶהְבָּ"ה.

על דא אמר שלמה, בסיום שבחיה, (שיר השירים ח) מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה.

מִים רַבִּים : אֵלָיו מִים עֲלָאִין דִּנְגִידִין גּוֹ (כ"א מגו) טֵלָא עֲלָאָה. וּנְהָרוֹת לֹא יִשְׁטַפּוּהָ : אֵלָיו אֵינוֹן נְהָרִי אַפְרִסְמוֹנָא דְכָא, דְאֵינוֹן תַּלְיִסְר. הֵהוּא מְמָנָא אִיהוּ מְלֹאכָא דְשְׁלִיחַ מִן קָדָם יי', וְדָא אִיהוּ רַב מְשַׁרְיִין דְקָשִׁיר כְּתָרִין לְמֵאֲרִיָּה, רְזָא אַכְתָּרִיא"ל, מְעַטֵּר עַטְרִין לְמֵאֲרִיָּה, בְּשִׁמָּא גְלִיפָא מְחַקְקָא, יְהוּהָ יְהִי עֲבָאוֹת.

בֵּינָן דְאֲעִיל לְגַבֵּי הֵיכַל (נ"א דאזיל וסליק ההוא) אֶהְבָּה, אֶתְעַר רַחֲמֵימוֹ דְנִשְׁיָקִין עֲלָאִין, דְכְּתִיב, (בראשית כט) וַיִּשָּׁק יַעֲקֹב לְרַחֵל, לְמַהוּי נִשְׁיָקִין דְרַחֲמֵימוֹ עֲלָאָה כְּדָקָא יֵאוֹת, וְאֵינוֹן נִשְׁיָקִין שִׁירוֹתָא דְאֶתְעַרוּ דְכָל רַחֲמֵימוֹ, וְאֶתְדַבְּקוֹתָא וְקָשׁוּרָא דְלַעֲיִלָא. וּבְגִין כֶּף שִׁירוֹתָא דְתוֹשְׁבַחְתָּא דְשִׁירְתָּא דָּא אִיהוּ יִשְׁקֵנִי.

מֵאֵן יִשְׁקֵנִי. הֵהוּא דְסִתִּים גּוֹ סִתִּימוֹ עֲלָאָה. וְאִי תִימָא, סִתִּימָא דְכָל סִתִּימִין בֵּיהּ תַּלְיִין נִשְׁיָקִין וְנִשְׁיָק לְתַתָּא. תָּא חֲזִי, סִתִּימָא דְכָל סִתִּימִין, לֵית מָאן דִּידַע לֵיהּ, וְאִיהוּ גְלִי

ונושק למטה - בא וראה, נסתר כל הנסתרים אין מי שמפיר דקיק ונסתר שלא התגלה, רק בשביל אחד דקיק שהתפשט

ה', וְנִכְלָלוֹת רִוְחוֹת כְּרוּחוֹת בְּדַבְּקוֹת שְׁל אֶהְבָּה, וּפּוֹרְחוֹת מִהֵן הָאוֹתִיּוֹת הִלְלוּ בְּאוֹתָהּ רוּחַ שְׁעוּלָה, וּמִתְעַטְרוֹת בּוֹ פְּרָאוּי. בֵּינָן שְׁהוֹלְכַת וְעוֹלָה אוֹתָהּ אֶהְבָּה שְׁלֵמָה, כְּלוּלָה בְּכַל אוֹתָן אַרְבַּע רִוְחוֹת, פּוֹגֶשֶׁת בְּמִמְנָה אֶחָד עֲלִיוֹן גְּדוֹל שְׁמִמְנָה עַל אֶלְפָּה וְתַשַּׁע מָאוֹת וְתַשְׁעִים רְקִיעִים, וְהֵהוּא מְמָנָה עַל הַשְּׁפַע שְׁל שְׁלֵשָׁה עֶשֶׂר נְהָרוֹת אַפְרִסְמוֹן וְךָ שְׁשׁוּפַע מְסוּד שְׁל הַטַּל הָעֲלִיוֹן, וְאוֹתוֹ הַשְּׁפַע נִקְרָא מִים רַבִּים. בֵּינָן שְׁפּוֹגֵשׁ לְאוֹתוֹ גְּדוֹל הַמְּחַנּוֹת עוֹמֵד אֲצִלוֹ, וְלֹא יָכוֹל לַעֲכַב אוֹתוֹ, וְעוֹבֵר בְּהֵם עַד שְׁנַכְנַס לְהֵיכַל הָאֶהְבָּה.

ועל זה אמר שלמה בסיום שבחו, מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה. מים רבים - אלו מים עליון ששופעים תוף (מתוף) הטל העליון. ונהרות לא ישטפוה - אלה הם נהרות אפרסמון וך, שהם שלשה עשר. אותו ממנה הוא מלאך שליח מלפני ה', וזהו גדול המחנות שקושר כתרים לרבוננו, סוד של אכתריא"ל, מעטר העטרות לרבוננו בשם מגלף מחקק, יהוה יה עבאות.

בֵּינָן שְׁנַכְנַס לְהֵיכַל (שהולף ועולה אותה) הָאֶהְבָּה, מִתְעוֹרְרַת אֶהְבָּה שְׁל נִשְׁיָקוֹת עֲלִיוֹנוֹת, שְׁכַתוּב (בראשית כט) וַיִּשָּׁק יַעֲקֹב לְרַחֵל, לְהִיּוֹת נִשְׁיָקוֹת שְׁל אֶהְבָּה עֲלִיוֹנָה פְּרָאוּי. וְאוֹתָן נִשְׁיָקוֹת רֵאשִׁית הַהֶתְעוֹרְרוֹת שְׁל כָּל אֶהְבָּה, וְהַתְּדַבְּקוֹת וְקָשִׁיר שְׁלִמְעָלָה. וּמְשוּם כֶּף רֵאשִׁית הַתְּשַׁבַּחַת שְׁל שִׁירָה זו הוּא יִשְׁקֵנִי.

מי ישקני? אותו הנסתר תוף הסתר העליון. ואם תאמר שנסתר כל הנסתרים בו תלויות הנשיקות אותו, והוא גלה ממנו אור אחד מתוכו, והוא אור שמאיר לכל, וזו

התעוררות של כל הסודות העליונים. והוא נסתר. לפעמים נסתר, לפעמים גלוי, ואף על גב שלא התגלה כלל. והתעוררות העליה של הנשיקות תלויים בו. ומתוך שהוא נסתר, ראשית התשפחת היא בדרך נסתר.

ואם בו תלויים, מה רוצה יעקב כאן, שהרי בו תלויזות הנשיקות? אלא ודאי כך הוא. ישקני, אותו הנסתר למעלה. ובמה? באותה המרכבה (מנורה) העליונה שכל הגונים תלויים ומתחברים בה. וזהו יעקב, כמו שאמרנו, דבקות להדבק במלך בבו שלו הוא. ועל זה כתוב מנשיקות פיהו.

כי טובים דודיך, חזר לשמש שמאיר ללבנה מתוך האור של אותן מנורות עליונות, והוא נוטל את האור של כלם ומאיר ללבנה. ואותם נרות (נשיקות) עליונים, והוא נוטל האור של כלם ומאיר ללבנה. ואותם הנרות שמזדוגים בו, מאיזה מקום מאירים? חזר ואמר מיין, מאותו יין המשמר, מאותו יין שהוא שמחת כל השמחות. ומיהו אותו היין שנותן חיים ושמחה לכל? זה אלהים חיים, יין שנותן חיים וחדוה לכל.

עוד מיין - מאותו שם שנקרא יהו"ה. זהו יין של שמחה, של אהבה, של רחמים, ומזה כלם מאירים ושמחים. באו החברים ונשקוהו בראשו. (בשהגיעו אל רבי שמעון, סדרו הדברים לפניו).

בכה רבי שמעון ואמר, ידעתי ודאי שרוח קדושה עליונה מכשפשת (מנצנצת) בכם. אשרי הדור הזה, שהרי לא יהיה כדור הזה עד שיבא מלך המשיח,

מניה נהירו חד דקיק סתים, דלא אתגלי בר בחד שביל דקיק דאתפשט מגויה, ואיהו נהירו דנהיר לכלא. ודא אתערו דכל רזין עלאין. ואיהו סתים. לזמנין סתים, לזמנין אתגליא. ואף על גב דלא אתגליא כלל. ואתערו דסליקו דנשיקין ביה תליין. ומגו דאיהו סתים, שירותא דתושפחתא בארח סתים איהו.

ואי ביה תליין מה בעי יעקב הכא, דהא ביה תליין נשיקין. אלא ודאי הכי הוא. ישקני, ההוא דסתים לעילא. ובמה. (דף קמ"ז ע"א) ביהווא רתיכא (נ"א בוצינא) עלאה, דכל גוונין תליין ומתחברין ביה. והאי איהו יעקב. כמה דאמרינן, דביקותא לאתדבקא במלפא בכרא דיליה הוא. ועל דא כתיב (שיר השירים א) מנשיקות פיהו.

כי טובים דודיך, אהדר לגבי שמשא, דאנהיר לה לסיהרא, מגו נהירו דאינון בוצינין עלאין, ואיהו נטיל נהורא דכלהו, ואנהיר לסיהרא. ואינון בוצינין (נ"א נשיקין) עלאין, ואיהו נטיל נהורא דכלהו, ואנהיר לסיהרא ואינון בוצינין דמזדוגין ביה, מאן אתר נהרין. הדר ואמר מיין, מההוא יין דמנטרא, מההוא יין דאיהו חדוה דכל חדוון. ומאן איהו ההוא יין, דיהיב חיים וחדוה לכלא. דא אלהים חיים, יין, דיהיב חיים וחדוה לכלא.

הו מיין, מההוא שמא דאקרי יהו"ה, דא איהו יין דחדוה דרחימו דרחמי, ומן דא פלהו נהירין וחדאן. אתו חבריא ונשיקו ליה ברישיה. (כד טמו לגבי רבי שמעון סדרו מילין קמיה).

בכה רבי שמעון, ואמר, ידענא ודאי דרוחא קדישא עלאה קא מכשפשא (ר"א מנצנצא) בכו, זכאה דרא דא, דהא לא

שְׁהָרִי הַתּוֹרָה חוֹזֶרֶת לְיִשְׁנָה.
אֲשֶׁרִי הַצְּדִיקִים בְּעוֹלָם הַזֶּה
וּבְעוֹלָם הַבָּא.

וְזֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאִתְּם.
רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, פְּסוּק זֶה
פֶּרֶשׁוּהוּ, וְסוּדוֹת שְׁלוֹ הָרִי נֶאֱמָרוּ.
אָבֶל (פֶּשֶׁט) סוּד הַפְּתוּב כֶּף לְמַדְנוּ,
וְהַפְּסוּקִים קָשִׁים, שְׁאֵם הֵם בְּסוּד
שְׁלֹמֶטָה - קָשִׁים זֶה עַל זֶה, וְאִם
הֵם בְּסוּד שְׁלֹמֶעֱלָה - אֵינָם בְּאוּר.
(אֵלֶּא כֶּף הוּא) דְּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה - יָפֵה. תִּקְחוּ אֶת
תְּרוּמָתִי - קָשָׁה. וְזֹאת הַתְּרוּמָה
אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאִתְּם - קָשָׁה, וְזֶה
(וְדֹא) הַכֹּל, מַעֲלָה וּמִטָּה פְּאָחֵד.

אֲדָא כֶּף הוּא: וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה
- מִי? בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. מֵאֵת כָּל אִישׁ
- אֵלֶּה מְלֹאכִים עֲלִיּוּנִים לְמַעֲלָה,
מִשׁוּם שֶׁעֲלִיָּהֶם הִיא תְרוּמָה,
הֶרְמָה שֶׁהֵם מְרִימִים אוֹתָהּ תָּמִיד
לְמַלְךְ הָעֲלִיּוֹן, שְׁהָרִי הֵם מַעֲלִים
אוֹתָהּ תָּמִיד לְמַלְךְ הָעֲלִיּוֹן.
וּכְשֵׁי־יִשְׂרָאֵל צְדִיקִים, הֵם לוֹקְחִים
אוֹתָהּ מֵהֶם וּמוֹרִידִים אוֹתָהּ
לְמִטָּה. זֶהוּ שְׁכָתוּב מֵאֵת כָּל אִישׁ
אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ. וּמִי הֵם? אוֹתָם
הָאֶרְבָּעָה שֶׁהֲרִימוּ אוֹתָהּ לְמַעֲלָה,
שְׁאוֹתוֹ לֵב הַתְּרַצָּה בָּהֶם. וְאוֹתָהּ
תְּרוּמָה הִיא זְקוּפָה עֲלֵיהֶם.

וְאֵף עַל גֵּב שֶׁהִיא עוֹמֶדֶת עֲלֵיהֶם
וּמִנַּחַת עַל גְּבֵיהֶם - תִּקְחוּ, תִּקְחוּ
אוֹתָהּ מֵהֶם לְהוֹרִידָהּ לְמִטָּה.
וּבַמָּה? בְּזִמְנֵי הַזֶּה - בְּאוֹתָם
מַעֲשִׂים כְּשֵׁרִים, בְּתַפְלוֹת
וּבְכַשְׁוֹת, לְעִשׂוֹת מַצּוֹת
הַתּוֹרָה. בְּאוֹתוֹ זִמְנֵי - בְּאוֹתָם
גְּוִנִים הַנְּרָאִים לְמִטָּה כְּמוֹ
שְׁלֹמֶעֱלָה, בְּאוֹתָן עֲבוּדוֹת (אֲחֵרוֹת).
וְאוֹתָם גְּוִנִים מוֹשְׁכִים לְמִטָּה
אוֹתָהּ הַתְּרוּמָה, וּמִנְצָחִים הַגְּוִנִים
שְׁלֹמֶטָה אֶת אוֹתָם הַגְּוִנִים
שְׁלֹמֶעֱלָה, וּמוֹשְׁכִים אוֹתָם

אֵלֶּיךָ, לְגוֹוִנֵי עֲלָאִין, וְעֵיילִין אֵלֶּיךָ, וְאֵתְעִבִּידוּ אֵלֶּיךָ גּוֹפָא

יְהֵא כְּדָרָא דָא, עַד זְמַנָּא דִּיִּתִּי מְלֹכָא מְשִׁיחָא.
דְּהָא אוּרִייתָא אַתְהִדְרַת לְעַתִּיקוּתָהָא. זְכָאִין
אֵינּוּן צְדִיקָא בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְאִתִּי.

וְזֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאִתְּם. (שְׁמוֹת כה)

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, הָאִי קָרָא אוּקְמוּהָ,
וּרְזִין דִּילִיָּה הָא אַתְמַר. אָבֶל (פֶּשֶׁט) רְזָא דְקָרָא
הָכִי אוּלִיפְנָא, וְקִשְׁיִין קָרָאִי, דְאִי אֵינּוּן בְּרְזָא
דְלִתְמָא קִשְׁיִין אַהֲדָדִי. וְאִי בְרְזָא דְלְעִילָא לְאוּ
אֵינּוּן בְּנֵהִירוּ. (אֵלֶּא הָכִי הוּא) דְּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה שְׁפִיר. תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי
קָשָׁא. וְזֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאִתְּם
קָשָׁא וְדָא (כ"א וְדֹא) כְּלָא, עֵילָא וְתַתָּא פְּחָדָא.

אֲדָא הָכִי אִיהוּ, וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה. מָאן. בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל. מֵאֵת כָּל אִישׁ: אֵלֶּיךָ מְלֹאכִין
עֲלָאִין לְעִילָא, בְּגִין דְעֲלִיָּהוֹן אִיהִי תְרוּמָה,
אַרְמוּתָא דְאֵינּוּן אָרִימוּ לָהּ תְּדִיר לְגַבֵּי מְלֹכָא
עֲלָאָה דְהָא אֵינּוּן סְלִקִין לָהּ תְּדִיר, לְגַבֵּי
מְלֹכָא עֲלָאָה. וְכַד יִשְׂרָאֵל זְכָאִין, אֵינּוּן נְטֹלִין
לָהּ מִנְיָהּ, וְנַחְתִּין לָהּ לְתַתָּא, הָדָא הוּא
דְכַתִּיב, מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ.
וּמֵאֵן אֵינּוּן. אֵינּוּן אֶרְבַּע דְאָרִימוּ לָהּ לְעִילָא.
דְּהוּא לֵב אַתְרַעֵי בְּהוּ. וְהִיא תְרוּמָה. אִיהִי
זְקָפָא עֲלֵיָּהוּ.

וְאֵף עַל גֵּב דְאִיהִי קִימָא עֲלֵיָּהוּ, וּמִנְחָא
עַל גְּבֵיָּהוּ. תִּקְחוּ: תְּסִבּוּן לָהּ מִנְיָהּ
לְנַחְתָּהָ לְתַתָּא. וּבַמָּה. בְּזְמַנָּא דָא, בְּאֵינּוּן
עוֹבְדִין דְכְשָׁרָאן, בְּצִלוֹתִין וּבְכַעוֹתִין, לְמַעַבְד
פְּקוּדֵי אוּרִייתָא. בְּהוּא זְמַנָּא, בְּאֵינּוּן
גְּוִנִין דְאֵתְחִזִּין לְתַתָּא כְּגוּוֹנָא דְלְעִילָא,
בְּאֵינּוּן פּוּלְחָנִין (אֲחֵרִין) וְאֵינּוּן גְּוִנִין אֲמִשְׁכָּאן
לְתַתָּא הוּא אַרְמוּתָא, וְנַצְחָן גְּוִנִין דְלִתְתָּא,
לְאֵינּוּן גְּוִנִין דְלְעִילָא, וּמִשְׁכִּין לוֹן גְּוִנִין
אֵלֶּיךָ, לְגוּוִנֵי עֲלָאִין, וְעֵיילִין אֵלֶּיךָ, וְאֵתְעִבִּידוּ אֵלֶּיךָ גּוֹפָא

הגונים הללו לגונים עליונים,
ונכנסים אלו באלו, ונעשים אלו
גוף לאלו, ועל זה פתוב תקחו
מאתם.

זהב שנכלל בגבריא, זהב
למעלה, גבריא נוטל אותו
למטה. ושבעה מיני זהב נפרדים
למטה מזה. וכסף למעלה, ונכלל
במיכאל למטה, ושורה זה על זה.
ונחשת למעלה, ויוצאה מזהב,
משום שזהב ואש עומדים בסוד
אחד והולכים, אש מוציאה
נחשת. ומכח והתקף הזה
מתפזרים נחשים שרפים
שיוצאים מאש, ולכן נחשת
אדמה פאש ונכללת באוריא"ל,
ונעשה זה גוף לזה.

ותכלת שורה בזה ובזה, בנחשת
ובזהב, ומשום שמחזיק בשני
צדדים. התכלת הוא תקיף, ואין
מי ששולט עליה לחיים, שהיא
כסא הדין לשרות בו הדין הקשה,
וזהו ב"ו א"ל, ב"ו א"ל, שפתוב
(תהלים ז) ואל זעם בכל יום.
וכשחוזרים בני אדם בתשובה
שלמה, הופך שמו לרפא"ל, שזו
רפואה שמזדמנת להם מאותו
הדין הקשה.

וארגמן - זה זהב וכסף שחוזרים
להפיל באחד, מיכאל וגבריא
נכללו זה עם זה, משלבים זה
בזה, ועל זה פתוב (איוב כה) עשה
שלום במרומיו. ומשום שהם
משלבים זה בזה, נעשים גוף
אחד.

ותורעת שני למעלה, ונכלל
באוריא"ל כמקדם להיות אחוז
בתוף התכלת ובתוף הארגמן,
ושש הוא למעלה, ונכלל כמקדם
בסוד של רפאל להאחז בכסף
ובזהב.

עד הכא, רזא דשבעה עמודין לעילא, גו
שבעה עמודים דלתתא. קליפה גו
קליפה, לנטורא. ועזים: הא אוקימנא דהא

לאלין, ועל דא תקחו מאתם פתיב.
זהב דאתפליל בגבריא, זהב לעילא,
גבריא"ל נטיל ליה לתתא. ושבעה זיני
זהב אתפרשאן לתתא מן דא. וכסף לעילא,
ואתפליל במיכאל לתתא, ושריא דא על דא.
ונחשת לעילא, ונפקא מן זהב, בגין דזהב
ואשא ברזא חדא קיימין ואזלין, אשא אפיק
נחשת. ומחילא ותקפא דא, אתפדרן (נ"א אתערוין)
נחשים שרפים דנפקי מאשא. ועל דא, נחשת
איהו סומקא כאשא ואתפליל באוריא"ל (נ"א
גוריא"ל) ואתעביד דא גופא לגבי דא.

ותכלת שריא כדא וכדא, בנחשת ובזהב,
ובגין דאתתקף בתרין סטרין. תכלת
איהו תקיפא, ולית מאן דשלטא עליה לחיין,
דאיהו כרסייא דדינא לשריא ביה דינא
תקיפא, ודא איהו ב"ו א"ל ב"ו א"ל דכתיב,
(תהלים ז) ואל זועם בכל יום. וכד אתהדרן בני
נשא בתויבתא שלימתא, אתהדר שמייה
רפא"ל, דהא אסוותא אזדמן להו מההוא
דינא (דף קמ"ז ע"ב) קשיא.

וארגמן: דא זהב וכסף, דאתהדרן לאכללא
כחדא, מיכאל וגבריא אתפלילו
דא עם דא, משלבאן דא בדא. ועל דא כתיב,
(איוב כה) עושה שלום במרומיו. ובגין דאינון
משלבאן דא בדא, אתעבידו גופא חד.
ותורעת שני לעילא, ואתפליל באוריא"ל
כמלקדמין, למהוי אחידו גו תכלת,
ובגו ארגמן. ושש איהו לעילא, ואתפליל
כמלקדמין ברזא דרפאל, לאתאחדא בכסף
ובזהב.

עד הכא, רזא דשבעה עמודין לעילא, גו
שבעה עמודים דלתתא. קליפה גו
קליפה, לנטורא. ועזים: הא אוקימנא דהא

קלפה לשמירה. ועדים - הרי בארנו שהרי אלה שבעה, מח למח, וזהו קלפה למח.

וערת אילם מאדמים - אלה הם בעלי מגנים, עינים לזהות בלהבות אש, כמו שנאמר (דניאל י) ועיניו כלפידי אש. ונקראים רקיעים בחוץ בתוך קלפה. וערת תחשים - אלה הם לפנים בצד הקדשה, ונאחזים בקדשה ולא נאחזים, כמו שאמרנו. כמו שאמרנו שאברהם הרי הוליד באשה אחרת את תחש, כמו שנאמר ואת תחש, ואלו הם באמא של ישמעאל, אחיהם של ישמעאל. שפמו שיש מדרגות בעשו, כך גם יש מדרגות בישמעאל. אמו של ישמעאל הולידה לתחש, ומצדו של אברהם באה, שהרי אור הראשון מצפ"ץ בשעה שהוציא אורות לכל הצדדים. כיון שנמתק האור ההוא הראשון, גנז אותו הקדוש ברוך הוא. ולמי גנז אותו? לצדיקים. ומי אלו? צדיק וצדק, כדי לעשות באור הראשון ההוא פרות לעולם, ואלו הפרות שמוזמנים לבא לעולם. שהרי אברהם ושרה עשו (ואברהם ושרה מאותו האור עשו) פרות ונפשות, שכתוב (בראשית יב) ואת הנפש אשר עשו בחרן. וכמו שעשו נפשות בצד הקדשה, כך גם עשו נפשות בצד האחר, שאם לא מאותה התעוררות שהתעורר אברהם בצד האחר, לא נמצאו גרים בעולם כלל.

ועצי שטים - הרי בארנו שהם שרפים עומדים, כמו שנאמר (ישעיהו ו) שרפים עומדים ממעל לו. מה זה ממעל לו? ממעל לאותה הקלפה. ואם תאמר שפסוק זה

נאמר על הקדוש ברוך הוא - והרי נאמר וראה את ה', את דוקא, כמו זה שכתוב בפסוק הזה, שכתוב ושוליו מלאים את ההיכל. את דוקא, לרבות אותה הקלפה. כיון שאמר את סוד אותה

אלין שבעה, מוחא למוחא, ודא איהו קליפה למוחא.

ועורות אלים מאדמים, (שמות כה) אלין אינון מארי תריסין, עיינין מלהטין בטיסין דנורא, כמה דאת אמר, (דניאל י) ועיניו כלפידי אש. ואקרוין רקיעין לבר בגו קליפה. (שמות כה) ועורות תחשים, אלין אינון לגו בסטרא קדישא, ואתאחדן בקדושה, ולא אתאחדן. כמה דאמרן דאברהם הא אוליד באינתו אחרא תחש כמה דאת אמר ואת תחש ואלין אינון באימא דישמעאל אחוהון דישמעאל דכמה דאית דרגא בעשו הכי נמי אית דרגא בישמעאל. אימא דישמעאל אולידת לתחש ומסטרא דאברהם קאתת דהא נהורא קדמאה מצפ"ץ בשעתא דנפק נהורין לכל סטריין. כיון דאתבסם ההוא נהורא קדמאה גניז ליה קדשא בריך הוא ולמאן גניז ליה לצדיקייא. ומאן אינון. צדיק וצדק בגין למעבד ביהוה נהורא קדמאה איבין לעלמא. ואינון איבין דזמינין למיתי לעלמא. דהא אברהם ושרה עבדו (ס"א ואברהם ושרה מהוה נהורא עבדו) איבין ונפשין דכתיב (בראשית י"ב) ואת הנפש אשר עשו בחרן. וכמה דעבדו נפשן בסטרא דקדושה הכי נמי עבד נפש בסטרא אחרא דאלמלא ההוא אתערו דאתער אברהם בסטרא אחרא לא אשתכחו גיורין בעלמא כלל.

ועצי שטים, (שמות כה) הא אוקימנא דאינון שרפים עומדים, כמה דאת אמר (ישעיהו ו) שרפים עומדים ממעל לו. מאי ממעל לו. ממעל להיא קליפה. ואי תימא, האי קרא בקודשא בריך הוא אתמר, והא אתמר (ישעיהו ו)

הקלפה, כתוב שרפים עמדים ממעל לו, ממעל לאותה קלפה. שמן למאור - זה שמן משחה עליון שבא מלמעלה. שנים שמן הם, והם שנים. (אחד) למעלה שנקרא שמן המאור, ואחד למטה שנקרא שמן למאור. שמן המאור הוא עליון, שעומד בודאי ולא פוסק לעולמים, ותמיד מלא משחת קדש, וכל הברכות וכל האורות וכל המנורות כלם מתברכים ונאורים משם. שמן למאור, לפעמים מתמלא ולפעמים לא.

עוד, הרי שנינו, כתוב (בראשית א) ויעש אלהים את שני המארות הגדלים וגו', ואף על גב שהרי פרשוהו החכמים וכף הוא, אבל שני המאורות הגדולים האלה - שמן המאור ושמן למאור. עולם עליון ועולם תחתון. אחד זכר ואחד נקבה. וכל זמן שהזכר והנקבה באים פאחד, שניהם קרויים בלשון זכר. ומשום שהעולם העליון נקרא גדול, בשבילו העולם התחתון שמתחבר עמו בכלל נקרא גדול. בין שנפרדים זה מזה, הם נזכרים בפרט, כל אחד ואחד כראוי לו. זה נקרא גדול, וזה נקרא קטן. ומשום כך אמרו הראשונים, שיהיה אדם זנב לאריות, ולא ראש לשועלים. שפשווא עומד בתוף האריות, נקרא הפל בכלל של אריות. זנב האריות הוא אריות בלי הפרדה. ואם בתוף שועלים, אפלו שהוא ראש - ראש השועל הוא שועל בלי הפרדה, ונקרא שועל.

וזה סוד הפסוק הזה, שהרי

ויהי ארץ איהו, בלא פרודה. ואי בגו שועלים, אפילו איהו (דף קמ"ז ע"ב) רישא רישא דשועל שועל איהו, בלא פרודה, וישועל אקרי.

ורזא דא האי קרא, דהא בקדמיתא כד יתבין פחדא, שני המאורות

ואראה את יי', את דייקא, פגוונא דא דכתיב בהאי קרא, דכתיב, (ישעיהו ו) ושוליו מלאים את ההיכל, את דייקא לאסגאה ההיא קליפה. פיון דאמר רזא דההיא קליפה, כתיב שרפים עומדים ממעל לו, ממעל לההיא קליפה.

שמן למאור, (שמות כה) דא משח רבות עלאה, דאתיא מלעילא. תרין שמן אינון. ואינון תרי, (ד"א חד) לעילא, דאקרי שמן המאור. וחד לתתא דאקרי שמן למאור. שמן המאור איהו עלאה, דקיימא בודאי, ולא פסיק לעלמין, ותדיר מלא רבות קדשא, וכל ברפאן, וכל נהורין, וכל בוצינין, כלא אתברכאן ואתנהרן מתמן. שמן למאור, לזמנין אתמלא וזמנין לא.

תו, הא תנינן, כתיב (בראשית א) ויעש אלהים את שני המארות הגדולים וגו', ואף על גב דהא אוקמוה חבריאי, והכי איהו. אבל שני המארות הגדולים אלין: שמן המאור, ושמן למאור. עלמא עלאה, ועלמא תתאה. חד דכר, וחד ניקבא. וכל זמנא דדכוורא וניקבא אתיין פחדא, תרווייהו קריין בלישנא דדכוורא. ובגין דעלמא עלאה אקרי גדול, בגיניה עלמא תתאה דאתחבר בהדיה בכללא, אקרי גדול.

ביון דאתפרש דא מן דא, אדפרו בפרט, כל חד וחד פדקא חזי ליה. דא אקרי גדול, ודא אקרי קטן. ובגין כך אמרו קדמאי, דליהוי בר נש זנבא לאריותא, ולא רישא לשועליא. דכד איהו קיימא גו אריותא, אקרי כלא בכללא דאריותא. זנבא דאריותא

אריותא איהו, בלא פרודה. ואי בגו שועלים, אפילו איהו (דף קמ"ז ע"ב) רישא רישא דשועל שועל איהו, בלא פרודה, וישועל אקרי.

ורזא דא האי קרא, דהא בקדמיתא כד יתבין פחדא, שני המאורות

הגדולים אתקרון, אף על גב דדא זנבא לגבי דעלאה. פיון דדא אתפרש מעלאה, כפיכול למיהוי רישא לשועלים, כדין אקרי קטן. ועל רזא דא שמן המאור, דלא פסיק לעלמין, וקיימא בסליקו עלאה למשלט ביממא. שמן למאור פסיק, ואקרי קטן, ושלטא בלייליא. וקמז בוסמין אינון לגו שמן וקטרת, ואף על גב דאיהי חד אינון תרין וכלא חד. (שמות כה) אבני שהם וגו'. פל הני תליסר אינון ואינון תקוונא דמשפנא.

בראשונה כשיושבים כאחד, שני המארת הגדולים נקראו, אף על גב שזה זנב אל העליון. פיון שזה נפרד מהעליון כפיכול להיות ראש לשועלים, אז נקרא קטן. ועל סוד זה שמן המאור, שלא פוסק לעולמים ועומד בעליה עליונה לשלט ביום. שמן למאור פוסק, ונקרא קטן, ושלט בלייליא. וקמשה בשמים הם לתוף שמן וקטרת, ואף על גב שהיא אחד - הם שנים, והכל אחד. אבני שהם וגו'. פל אלה שלשה עשר הם, והם תקוין המשכן.

והזרנו לדברים הראשונים. זהב הרי נאמר ששבעה מיני זהב הם. ואם תאמר שזהב הוא דין וכסף הוא רחמים, ועולה הזהב למעלה ממנו - לא כף! שודאי זהב עולה יותר הוא על הכל, אבל זהב הוא בדרך סתם, וזה הזהב העליון, שהוא שביעי מכל מיני הזהב, וזהו הזהב שמאיר ונוצץ לעינים, וזהו שפשיצא לעולם, מי שפשיג אותו טומן אותו בתוכו, ומשם יוצאים ונמשכים כל מיני זהב.

מתי נקרא זהב? מי שנקרא זהב? כשהוא באור, ומתעלה בכבוד הפחד, והוא בשמחה עליונה לשמח את התחתונים. וכשהוא בדין, כשמשפנה מאותו גון לגון תכלת שחר ואדם, אז הוא בדין הקשה. אבל זהב הוא בשמחה, ובעלילת הפחד של שמחה עומד ובהתעוררות השמחה.

וכסף - למטה, הסוד של זרוע ימין, שהרי הראש העליון הוא זהב (דין), שכתוב (דניאל ב) אנתה הוא ראש הזהב. חזהו וזרועותיו של כסף למטה. (ואימתי נשלם הכסף כאשר הוא נכלל וכו') וכשנשתלם הכסף, אז נכלל בזהב, וסוד זה - (משלי כד) תפוחי זהב במשכיות כסף. נמצא

ואתהרנא למלי קדמאי, זהב הא אתמר דשבעה זיני זהב אינון. ואי תימא דזהב איהו דינא, וכסף איהו רחמי, ואסתלק זהב לעילא מגיה. לאו הכי, דודאי זהב סליק נתיר איהו על פלא, אבל זהב בארז סתם איהו, ודא זהב עלאה, דאיהו שביעאה מכל אינון זיני זהב, ודא איהו זהב דנהיר ונציץ לעינין, ודא איהו דכד נפיק לעלמא, (ד"א ל"ג נפיק) מאן דאדבק ליה, טמיר ליה בגויה, ומתמן נפקי ואתמשכן פל זיני זהב.

אימתי אקרי זהב, מאן דאקרי זהב. פד איהו בנהירו, ואסתלק ביקר דחילו, ואיהו בחדוה עלאה, למחדי לתתאי. וכד איהו בדינא, פד אשתני מההוא גוון, לגוון תכלא אוכם וסומק, פדין איהו בדינא תקיפא. אבל זהב, בחדוה איהו, ובסליקו דדחילו דחדוה קיימא, ובאתערוותא דחדוה.

וכסף לתתא, רזא דרועא ימינא, דהא רישא עלאה זהב איהו, דכתיב, (דניאל ב) אנתה הוא רישא דדהבא. (דניאל ב) חדוהי ודרעוהי די כסף לתתא. (ג"א ואימתי אישתלים כסף פד אתכליל וכו') וכד אשתלים כסף, פדין אתכליל בזהב, ורזא דא תפוחי זהב במשכיות כסף. אשתכח

שִׁכְסָף הוֹפֵךְ לְזָהָב, וְכִדִּין אֲשֶׁתְּלִים אֲתָרִיהָ.
מְקוֹמוֹ. וְלִכְן שִׁבְעָה מִיְּנֵי זָהָב הֵם.
וְנִחַשְׁתָּ יוֹצֵאת מִזָּהָב וּמִשֶּׁתֶּנֶּה
לְגֵרֶעוֹן, זְרוּעַ שְׂמָאל. וּתְכַלֶּת -
יָרֵךְ שְׂמָאל. וְתוֹלַעַת שְׁנֵי - יָרֵךְ
יְמִין, וְנִכְלַלְתָּ בְּשְׂמָאל. וְשֵׁשׁ - זֶה
נֶהָר שְׁשׁוּפֵעַ וְיוֹצֵא, שְׁנוּטֵל כָּל
שֵׁשֶׁת הַצְּדָדִים. וּכְמוֹ זֶה לְמִטָּה,
וְהָרִי פְּרִשְׁיָה וְנִתְבָּאָר.

הָרִי כָּאֵן שִׁבְעַת שָׁל יוֹכֵל, וְהֵם שִׁבְעַת
שָׁל שְׂמָטָה. וְאָף עַל גֵּב שֶׁהֵם שֵׁשׁ,
הֵם שְׁלֹשׁ עֲשָׂרָה, בְּשִׁבְעֵי, שֶׁהוּא
רֹאשׁ עֲלֵיהֶם, הָרִי שְׁלֹשׁ עֲשָׂרָה.
הָרֹאשׁ שְׁעוֹמֵד עַל כָּל הַגּוֹף
לְמִטָּה, הָרֹאשׁ שְׁעוֹמֵד עַל כָּל
אֵיבָרֵי הַגּוֹף הוּא זָהָב. מֵה בֵּין זֶה
לְזֶה? הַזָּהָב הַעֲלִיּוֹן הוּא בְּסוּד
נְסָתָר, וְשְׂמוֹ הוּא זָהָב סְגוּר, סְגוּר
וְסִתּוּם מִן הַכֹּל, וְלִכְן נִקְרָא סְגוּר,
שֶׁהוּא סְגוּר מִהֶעֱזִין שְׂאִינָה
שׁוֹלְטָת בּוֹ. הַזָּהָב הַתַּחְתּוֹן הוּא
יֹתֵר גָּלוּי. (וְשְׂמוֹ נִקְרָא זָהָב יִרְקָק וְכוּ').

הַשְּׂלֵמָה מִהַהֲשַׁמְטוֹת (סִימָן י')

וְשֵׁם שְׁלוֹ נִקְרָא זָהָב יִרְקָק, וְסוּד
זֶה בְּאֵרוֹהוּ הַחֲבָרִים. אֶסְתֵּר
יִרְקָקָת הֵיטָה, צִבְעַת הָאֲתָרוּג.
וְהַכֹּל אֶחָד. זָהָב, זֶהוּ הָרֹאשׁ
הַנֶּעְלָם, אָף עַל גֵּב שֶׁהוּא בְּגָלוּי
לְגַבֵּי הַזָּהָב הַעֲלִיּוֹן, עַד שִׁימְשֵׁף
וְיִשְׂרָה עַל רֹאשׁ גְּבְרִיאֵל כְּמוֹ
שֶׁבְּאֵרְנוּ. וּבְגַלְלַת זֶה הַכֹּל הוּא
בְּסוּד הַעֲלִיּוֹן, וְנִמְשֵׁף אוֹתוֹ הַסּוּד
לְמִטָּה הַכֹּל כְּדָגְמָא אַחַת.

וְעִשְׂיָת כַּפְרֵת וְגוֹי רַבִּי שְׂמַעוֹן
אָמַר, בְּכֹל פְּרָשָׁה זֹאת מִצְּאֵנוּ
שְׁנַמְסְרָה הַעֲבוּדָה בְּיַד מֹשֶׁה, חוּץ
מִשְׁתִּים. בְּכֹלם כְּתוּב וְעִשְׂיָת
וְעִשְׂיָת, וּבְאֵרוֹן וּבְאֵפֹד כְּתוּב
וְעִשׂוֹ וְעִשׂוֹ, וְלֹא כְּתוּב וְעִשְׂיָת.
מֵה הַטַּעַם בְּאֵרוֹן לֹא? בְּגַלְלַת
שֶׁהָאֵרוֹן כָּלֵל אֶת מֹשֶׁה בְּתוֹכוֹ
לְהָאִיר מִמֶּנּוּ, וְצִרְיָה אַחֲרָיִם לְתַקֵּן

וְאֶצְטְרִיף אַחֲרַיִן

דְּכֹסֶף אֲתֵהְדֵר לְזָהָב, וְכִדִּין אֲשֶׁתְּלִים אֲתָרִיהָ.
(ג'א אלים ארחה) וְעַל דָּא שִׁבְעָה זֵינֵי זָהָב אֵינּוֹן.

וְנִחַשְׁתָּ נִפְקָא מִזָּהָב, וְאֲשֶׁתְּנֵי לְגֵרֶעוֹנָא, דְּרוּעָא
שְׂמָאֵלָא. וּתְכַלֶּת יִרְכָא שְׂמָאֵלָא.
וְתוֹלַעַת שְׁנֵי, יִרְכָא יְמִינָא, וְאֲתְכַלִּיל
בְּשְׂמָאֵלָא. וְשֵׁשׁ, דָּא נֶהָר דְּנִגִּיד וְנִפְיָק, דָּאִיהוּ
נְטִיל כָּל שֵׁית סְטָרִין. וּכְגוּוֹנָא דָּא לְתַתָּא, וְהָא
אוּקְמוּיָהּ וְאֲתַמַּר.

הָא הֵכָא שִׁבְעָה דְיוֹכֵל, וְאֵינּוֹן שִׁבְעָה
דְּשְׂמִיטָה. וְאָף עַל גֵּב דְּאֵינּוֹן שֵׁית, אֵינּוֹן
תְּלִיסֵר, בְּשִׁבְעֵי עָה, דָּאִיהוּ רִישָׁא עֲלִייהוּ, הָא
תְּלִיסֵר. רִישָׁא דְקִימָא עַל כָּל גּוּפָא לְתַתָּא,
רִישָׁא דְקִימָא עַל כָּל שְׂיִפֵי גּוּפָא, אִיהוּ זָהָב.
מֵה בֵּין הָאֵי לְהָאֵי. זָהָב עֲלָאָה, אִיהוּ בְּרִזָּא
סְתִימָא, וְשְׂמָא דִילִיָּה אִיהוּ זָהָב סְגוּר. סְגוּר
וְסִתּוּם מִכָּלָא, וְעַל כֵּן אֶקְרִי סְגוּר, דָּאִיהוּ סְגוּר
מֵעֵינָא דְלָא שְׁלֵטָא בֵּיהּ. זָהָב תַּתָּאָה אִיהוּ
בְּאֲתַגְלִיָּא יִתִּיר. (וְשְׂמָא דִילִיָּה אֶקְרִי זָהָב יִרְקָק וְכוּ').

הַשְּׂלֵמָה מִהַהֲשַׁמְטוֹת (סִימָן י')

וְשְׂמָא דִילִיָּה אֶקְרִי זָהָב יִרְקָק, וְרִזָּא דָּא
אוּקְמוּיָהּ חֲבָרִיָּא. אֶסְתֵּר יִרְקָקָת
הֵיטָה, גּוּוֹן אֲתָרוּג. וְכֹלֵל חֵד. זָהָב, דָּא אִיהוּ
רִישָׁא בְּסִתּוּמוֹ, אָף עַל גֵּב דָּאִיהוּ בְּאֲתַגְלִיָּא
לְגַבֵּי זָהָב עֲלָאָה עַד דִּיתְמַשְׁכָּא וְשְׂרִיָּא
לְרִישָׁא דְגְבְרִיאֵל כְּמָה דְאוּקְמִינָא. וּבְגִין כֵּן
כֹּלֵל אִיהוּ בְּרִזָּא עֲלָאָה וְאֲתַמַּשְׁכָּא הֵהוּא רִזָּא
לְתַתָּא כֹּלֵל כְּגוּוֹנָא חֵד.

וְעִשְׂיָת כַּפְרֵת וְגוֹי רַבִּי שְׂמַעוֹן אָמַר בְּכֹל
פְּרָשָׁתָא דָּא אֲשַׁכְחָנָא דְאֲתַמְסֵר
עֲבִידְתָּא בִידָא דְמֹשֶׁה, בְּרַ תִּרִין. בְּכֹלְהוּ כְּתִיב,
וְעִשְׂיָת וְעִשְׂיָת, וּבְאֵרוֹן וּבְאֵפֹד כְּתִיב, וְעִשׂוֹ
וְעִשׂוֹ, וְלֹא כְּתִיב וְעִשְׂיָת. מָאֵי טַעְמָא בְּאֵרוֹן
לֹא, בְּגִין דְּאֵרוֹן כָּלִיל לִיָּה לְמֹשֶׁה בְּגוּיָהּ לְאֲתַנְהָרָא מִנִּיָּה, וְאֶצְטְרִיף אַחֲרַיִן

תקון ויפי שלו לעלות אותו
אָצלו. באָפוד, לא שלו הוא, ולא
השתמש בו ולא הצטרכה לו
למשה לעשות עבודה של אחיו,
שהרי משה הוא כמלך, ואהרן
שושבין המלך.

ואם תאמר, והרי כתוב (שמות כט)
והלבשת את אהרן, ואפדת לו,
ונתת עליו, ושמת עליו. הרי כל
זה עבודתו של משה וכבודו של
אהרן הוא - לא כך. אלא כבודו
של משה הוא, שהרי הקב"ה לא
רצה בעבודתו של אהרן אלא על
ידי משה, ואהרן לא יכל
להתקדש אלא על ידי משה, ובכל
צריך אהרן למשה, וכל זה כבודו
של משה הוא. ועשית פפרת.

בא ראה, כתוב בפרשה זו מעשה
שמים וארץ וכל אותם החילות
ששם, שהרי הקב"ה לא צוה
לעשות המשפן אלא כמעשה
שמים וארץ להיות כדגמת הדידה
של מעלה ולהתחבר זה בזה,
כדגמת הנשמה והגוף להיות הפל
אחד.

כתוב בראשית ברא וגו'.
בראשית כבר בארוהו, אבל סוד
של מעשה הפפרת בא כאן ברמז
של מעלה שרשרת של מטטרו"ן,
סתרי המשפן, להרים מעלת
הקדשה למעלה ומטה. בראשית,
ראשית העליונה הפפרת
השמונה והנסתרת שנמצאת
מסוד נקדה ראשונה (הנעלמת)
סתומות העליונה, ונפרש מסף
עליון להאיר (להתטהר) תוף טהירו,
נעלם תוף הפפרת, מטטרו"ן
שנאחז ממטה למעלה מתוף
יראה שהולכת באמת תוף הארץ
היה נמצא האור שאבד אדם
הראשון, ונעלם האור שהוא בגן
עדן.

הסתלק למעלה ולא התישב
במקומו, שהרי לא היה נשלם

לתקנא תקונא ושפירו דיליה למיעל ליה
לגביה. באפוד לאו דיליה הוא, ולא אשתמש
ביה, ולא איצטרין ליה למשה למעבד
פולחנא דאחוי, דהא משה איהו מלכא ואהרן
שושבניה דמלכא.

ואי תימא והא כתיב (שמות כ"ט) והלבשת את
אהרן ואפדת לו ונתת עליו ושמת עליו
הא כולי האי פולחנא דמשה ויקרא דאהרן
איהו, לאו הכי. אלא יקרא דמשה איהו דהא
קדשא ברין הוא לא בעא פולחנא דאהרן,
אלא על ידא דמשה. ואהרן לא יכיל
לאתקדשא, אלא על ידא דמשה. ובכלא
איצטרין אהרן למשה, וכל האי יקיראה
דמשה איהו. ועשית פפרת.

הא חזי, כתיב בפרשתא דא, עובדא דשמים
וארץ וכל אינון חילין דתמן, דהא
קדשא ברין הוא לא פקיד למעבד משפנא
אלא כעובדי שמים וארץ למהוי פגוונא
דדיורא דלעילא ולא תחברא דא בדא, פגוונא
דנשמתא וגופא למהוי כלא חד.

כתיב בראשית ברא וגו'. בראשית הא
אוקמוה, אבל רזא דעובדא דפפורתא
הכא ברמיזו דלעילא שלשלא דמטטרו"ן
גניזא דמשפנא לארמא ארמות קדשא לעילא
ותתא. בראשית, ראשיתא עלאה פפורתא
גניזא טמירא דאשתפחא מרזא דנקודה
דרישא (טמירא) טמירו עלאה, ואתפרס פריסו
עלאה לאתנהרא (לאתטהרא) גו טהירו טמירא גו
האי כפורתא (מיטטרו"ן) מטטרו"ן דאתאחדא
מתתא לעילא מגו דחילו דאזלא בקושטא גו
ארעא הוה אשתכח נהירו דאביד אדם
קדמאה, ואתטמר הוה נהירו בגנתא דעדן.
סרְקא לעילא לא אתיישבא בדוכתיה. דהא

מכל הצדדים, שלמות של מטה
היה נחסר, שהרי נעשה בחטאו
של אדם הראשון, ירד למטה,
נחבא תוף אילנות הגן, התפשט
שם בכל צדדי הגן, עד שנולד
חנוך בן ירד. כיון שנולד, היה
נמצא סמוך לגן. התחיל האור
ההוא להאיר בתוכם, התרבה
ברבוי הקדשה ושרה עליהם אור
המתנוצץ.

נכנס לגן עדן, מצא שם עץ
החיים וענפיו ופרותיו של האילן,
הריח בו והתישב תוף רוח של
אור החיים. באו שליחים
מלאכים עליונים, למדו אותו
חכמה עליונה, נתנו לו ספר שהיה
נסתר תוף עץ החיים, ולמד ממנו
וידע דרכיו של הקב"ה והשתדל
אחריו. זהו שכתוב (בראשית ה)
ויתהלך חנוך את האלהים. עד
שאור האור נשלם בתוכו.

כיון שאור האור נשלם למטה,
רצה לעלות למקומו וכדי
להראות אותו השלמות בסוד של
חנוך. יום אחד נכנס תוף גן עדן
והראו לו נסתרות הגן, והניח
אותו ספר וכל מה שראה בחוץ
והוא מצנע בין החברים. אחר כך
התלבש אותו האור תוף אותו
הלבוש, להראות למעלה ולהיות
בושה עמו לכל אותם שעשו
קטרוג ברבונם שלא יבא האדם
בעולם. זהו שכתוב (שם) ואיננו פי
לקח אתו אלהים. ואיננו בעולם
הזה, ואיננו כמו שהיה בעולם
הזה, פי לקח אתו אלהים, לצורה
אחרת בזה הוא נער תמיד.

ובסוד זה בארנו, חנוך נער על פי
דרפו, להנהיג העולמות פלם. גם
פי יזקין לא יסור ממנה, שהרי
היה בו ונעשה נער. בחנוך נכלל

יסור ממנה, דהא אשתכח

לא הוה אשתלים מכל סטרין שלימו דלתתא
הוה גרע. דהא אתאביד בחוכה דאדם
קדמאה, נחת לתתא, אתטמר גו אילני גנתא,
אתפשט תמן בכל סטרי גנתא, עד דאתיליד
חנוך בן ירד. כיון דאתיליד הוה אשתכח
סמוך לגנתא, שריאת ההוא נהירו לאתנהרא
בגווייהו, אתרבי ברבו קדשא ושריית עליה
נהירו דמנצצא.

עאר לגנתא דעדן, אשפח תמן אילנא דחיי
וענפוי ואנבוי דאילנא, ארח ביה
ואתיישב גו רוחא דנהירו דחיי. אתו שליחן
מלאכי עלאי אוליפו ליה חכמתא עלאה,
יהבו ליה ספר דהוה טמיר גו אילנא דחיי,
ואוליף מגיה, וידע אורחוי דקודשא בריך
הוא ואשתדל אפתריה. הדא הוא דכתיב,
(בראשית ה) ויתהלך חנוך את האלהים. עד דההוא
נהירו אשתלים בגויה.

כיון דההוא נהירו אשתלים לתתא, בעא
לסלקא לדוכתיה ובגין לאחזאה ההוא
שלימו ברזא דחנוך. יומא חד עאל גו גנתא
דעדן, ואחמו ליה טמירין דגנתא, ואנח ההוא
ספר וכל דחמא לבר ואיהו צניע בגו חברייתא.
לבתר אתלביש ההוא נהירו גו ההוא לבושא
לאחזאה לעילא ולמהוי כסופא בהדיה לכל
אינון דעבדו קטרוגא במאריהון דלא יתברי
בר נש בעלמא. הדא הוא דכתיב, (בראשית ה)
ואיננו כי לקח אתו אלהים. ואינו בהאי
עלמא, ואיננו כדקא הוה בהאי עלמא, פי
לקח אתו אלהים לדיוקנא אחרא בהאי איהו
נער תדיר.

ורזא דא אוקימנא, חנוך נער על פי דרפו,
לאנהגא עלמין פלהו. גם פי יזקין לא

צורה של העולם העליון, הוא פסא של אדונו. עושה שליחות בעולם כאשר העולם יוצא בדין, ונקרא מטטרו"ן, שר על כל חילות העליונים וזקן הוא.

נער, עולה מעולם לעולם ומתישב הרגז. צורה זו נפרסה בפריסת הכפרת והצטירו בו באותו מסך שתי צורות, אחת זכר ואחת נקבה, ועומדים שני תינוקות עלמים אוהבים דבוקים זה בזה. וסוד זה בראשית ברא אלהים, פריסת כפרת סתומה.

את השמים ואת הארץ - שני כרובים עומדים בדבקות של חביבות. שמים וארץ לא כתוב, אלא את, לרבות שני כרובים כאחד. כפרת זו פרוסה פנימה בסטרי ההיכל, ובשני צדדים עומדים שני אלו, בראשית עולה למעלה, וסוד שלו יורד למטה. כדגמת הסוד ההוא של בראשית עולה למעלה למעלה ולא נרשם בסיון, יוצא רשם למטה ונעשית ממנו כפרת עליונה רשומה בשלשה רשומים בסוד יהו"ה אלהינו יהו"ה. מאלו השלשה יצאו שלשה אחרים, והם ששה. וזהו בר"א שית.

ונפרסה כפרת זו לצד דרום ומערב, והוציא שני כרובים כאחד, זכר ונקבה, שנמצאים זה לצמת זה. דרום הוא ראש, כהן בראש והוא זכר. מערב הוא נקבה, בת יחידה. בת היתה לאברהם, ודאי. וזה בסוד של בראשית, ב"ת ראש י', כפרת שלא נודעת עד שנפרסה בפריסה והוציאה שני אלו. כדגמת זה אות ה', ועל זה בת, ב"ת רא"ש, בת לאברהם. י' כפרת שנפרסת.

רא"ש, בת לאברהם. י'

ביה ואהדר נע"ר. בחנוך אתפליל דיוקנא דעלמא טמירא, איהו כורסייא דמאריה. עביד שליחן בעלמא כד עלמא בדינא נפקא, ואיקרי מטטרו"ן רבון על כל חיילין עלאין וסבא איהו.

נער עאל מעלמא לעלמא ואתיישבא רוגזא. דיוקנא דא אתפרס בפריסו כפורתא, ואתצייזן ביה בההוא פריסו תרין דיוקנין. חד דכר וחד נוקבא וקיימן תרין רביין עולימין רחימין ברחימו דביקן דא בדא. ורזא דא בראשית ברא אלהים, פריסו כפורתא סתימאה.

את השמים ואת הארץ תרין כרובין קיימן בדביקו דחביבותא. שמים וארץ לא כתיב, אלא את. לאסגאה תרין כרובין כחדא. כפרת דא פריסא לגו בטמירו דהיכלא ובתריין סטריין קיימן תרין אליו, בראשית סלקא לעילא, רזא דיליה נחתא לתתא.

בגוונא דההוא רזא דבראשית סלקא לעילא לעילא ולא אתרשים ברשימו, נפקא רשימו לתתא ואתעביד מניה כפורתא עלאה רשימא ברשימין תלתא ברזא יהו"ה אלהינו יהו"ה. מאלין תלתא נפקו תלתא אתרנין, ואינון שית. והיינו בר"א שית.

אתפרס כפרת דא לסטר דרום ומערב, ואפיק תרין כרובין כחדא דכר ונוקבא, דאשתפחון דא לקבל דא. דרום איהו ראש, כהן בראש ואיהו דכר. מערב איהו נוקבא, בת יחידה. בת היתה לאברהם, ודאי. והיינו ברזא דבראשית ב"ת ראש י' כפורתא דלא אשתמודע עד דאתפרס בפריסו, ואפיק תרין אליו. כגוונא דא ה' ועל דא בת ב"ת כפורתא לאתפרסא.

וְחֹזֶרֶת הַכִּפֻּרִת מִמַּעַרְב לְצָפוֹן וּנְפִרְסָת בַּפְּרִיסָה, וּמִתְגַּלְגֵּל זָכָר שְׂאֵחוֹ בְּצַד הַכִּפֻּרִת וּנְקֵבָה שְׂמֻסְתִּתְרַת לְמִטָּה וְנַעֲשִׂית בְּאֵר הַצָּפוֹן. וְסוּד זֶה בְּרֵאשִׁית, בִּ"ת א"ש, י' הִיא הַכִּפֻּרִת, ר' (י) הִיא הַפְּרִיסָה שֶׁנְּפִרְסָת וְנִרְאִית אֶחָד וְלֹא שְׁנַיִם, שְׁהָרִי הַנְּקֵבָה נִכְנַעַת לְמִטָּה.

וְאִם תֹּאמַר, הָאוֹת ר' הַכֹּל פְּרִיסָה אַחַת לְמַעְלָה וּלְמַטָּה - כִּף הוּא, שְׁלֹא נִפְרָד הַשֵּׁם הַזֶּה מִזֶּה, הַכֹּל הוּא אֱלֹהִים. חֲזֵרָה הַכִּפֻּרִת מִמַּעַרְב לְמִזְרָח, נִפְרָסָה פְּרִיסָתָהּ לְשְׁנֵי צְדָדִים, בְּצַד הַמִּזְרָח וּבְצַד הַמַּעַרְב. כִּיּוֹן שֶׁהַכִּפֻּרִת עוֹמְדַת בַּמִּזְרָח וּבַמַּעַרְב, אִזִּי שְׂמֻחָה נִמְצָאָת וְחִבּוּר פְּרֵאוֹי, וּבֵת זוֹ נִכְלָלָת בְּעֶטְרוֹתֶיהָ כְּרֵאוֹי וְעוֹמְדַת בְּשִׁלְמוֹתָהּ. וְאִזִּי הוּא בְּסוּד שְׁלוֹ, בְּרֵאשִׁית, בְּלֹא פְרוּד כָּלֵל.

וּבַנְּגִיד שְׁלֹשָׁה זְמַנִּים אֵלּוּ עוֹלָיִם יִשְׂרָאֵל שְׁלֹשָׁה זְמַנִּים לַחֵג חֲגֻם. בַּפֶּסַח חוֹזֶרֶת הַכִּפֻּרִת בְּצַד דְרוֹם וּמַעַרְב, וְאִזִּי אוֹתָהּ בֵּת עוֹמְדַת בְּאַבְרָהָם וְהִיא בִּ"ת רֵא"ש, וְשֵׁם הַלֵּל וְלֹא הַלֵּל גְּמוּר, שְׁהָרִי שְׁנֵי כְרוּבִים אֵלּוּ אֵינָם בְּשִׁלְמוֹת כְּרֵאוֹי, שְׁהָרִי יִשְׁמַעְאֵל יוֹצֵא וּמִקְטָרֵג. וּמִיּוֹם רֵאשׁ הַשָּׁנָה וְעַד יְמֵי סְפוֹת חוֹזֶרֶת הַכִּפֻּרִת מִצָּפוֹן לְמַעַרְב, אִזִּי אוֹתָהּ בֵּת נִכְנַעַת וְעוֹמְדַת בְּיִצְחָק וְלֹא בְשִׂמְחָה, וְהִיא בִּ"ת א"ש, וְהֵם אֵינָם בְּשִׁלְמוֹת. וְעַל זֶה אֵין שֵׁם הַלֵּל כָּלֵל, שְׁהָרִי עֲשׂוֹ יוֹצֵא וּמִקְטָרֵג. בְּסֻבּוֹת עוֹלָה בֵּת זוֹ וְנִשְׁלַמְת בּוֹ בְּיִצְחָק וּמִתְחַבְּרִים זֶה בְּזֶה, וְאִזִּי הַלֵּל גְּמוּר, עַד שֶׁנִּרְגַע הִרְגֹז וְהַחִבּוּר נִמְצָא. בְּשְׂבוּעוֹת, עֲצֵרֶת, חוֹזֶרֶת הַכִּפֻּרִת בְּצַד מִזְרָח וּמַעַרְב וְאִזִּי שְׁלְמוֹת נִמְצָאָת, וְחִבּוּבוֹת

אֶתְהַדָּר בְּפּוֹרְתָא מִמַּעַרְב לְצָפוֹן וְאֶתְפָּרַס בַּפְּרִיסוֹ, וְאֶתְגַּלְגֵּיָא דְכָר דְאֶתְאַחִיד בְּסִטְרָא דְכַפּוֹרְתָא וְנוֹקְבָא אֶתְטַמְרַת לְתַתָּא וְאֶתְעֵבִידַת בְּאֵר דְצָפוֹן. וְרִזָּא דָא בְרֵאשִׁית בִּ"ת א"ש, י' פְּפוֹרְתָא ר' (נ"א) פְּרִיסוֹ דְאֶתְפָּרַס וְאֶתְחַזִּי חַד וְלֹא תְרִין, דְהָא נּוֹקְבָא אֶתְפְּפִיָּא לְתַתָּא.

וְאִי תִימָא ר' כָּלֵל חַד פְּרִיסוֹ עֵילָא וְתַתָּא, הַכִּי הוּא דְלֹא אֶפְרִישׁ שְׂמָא דָא מִן דָּא, כָּלֵל אִיהוּ אֱלֹהִים. אֶתְהַדָּר בְּפּוֹרְתָא מִמַּעַרְב לְמִזְרָח, פְּרִיס פְּרִיסוֹ בְּתֵרִין סְטֵרִין, בְּסִטְרָא דְמִזְרָח וּבְסִטְרָא דְמַעַרְב. כִּיּוֹן דְכַפּוֹרְתָא קִיּוּמָא בַּמִּזְרָח וּמַעַרְב, כְּדִין חֲדוּה אֶשְׁתַּכַּח וְחִבּוּרָא כְּדָקָא יְאוּת, וְהֵאִי בֵּת אֶתְפְּלִילַת בְּעִיטְרָהָא כְּדָקָא יְאוּת, וְקִיּוּמָא בְּאֶשְׁלָמוֹתָא. וְכִדִּין אִיהוּ כְּרוּזָא דִּילִיה בְּרֵאשִׁית בְּלֹא פְרוּדָא כָּלֵל.

וְדַקְבַּר תְּלַת זְמַנִּין אֵלּוּן, סְלֵקִין יִשְׂרָאֵל תְּלַת זְמַנִּין לְמִיחָג חֲגִייהוּ. בַּפֶּסַח אֶתְהַדָּר בְּפּוֹרְתָא בְּסִטְר דְרוֹם וּמַעַרְב, וְכִדִּין הֵהִיא בֵּת קִיּוּמָא בְּאַבְרָהָם וְאִיהִי בִּ"ת רֵא"ש וְתַמָּן הַלֵּל וְלֹא הַלֵּל גְּמוּר. דְהָא תְרִין כְּרוּבִין אֵלּוּן לָאו אֵינּוּן בְּאֶשְׁלָמוֹתָא כְּדָקָא יְאוּת, דְהָא יִשְׁמַעְאֵל נִפְקָא וּמִקְטָרֵגָא. מִיּוּמָא דְרֵאשׁ הַשָּׁנָה עַד יוּמָא דְסְפוֹת אֶתְהַדָּר בְּפּוֹרְתָא מִצָּפוֹן לְמַעַרְב, כְּדִין הֵאִי בֵּת אֶתְפְּפִיָּא וְקִיּוּמָא בִּיה בְּיִצְחָק וְלֹא בְּחֲדוּה וְאִיהוּ בִּ"ת א"ש וְאֵינּוּן לָאו בְּאֶשְׁלָמוֹתָא. וְעַל דָּא לִית תַּמָּן הַלֵּילָא כָּלֵל, דְהָא עֲשׂוֹ נִפְקָא וּמִקְטָרֵגָא.

בְּסוּבּוֹת סְלֵקָא הֵאִי בֵּת וְאֶשְׁתַּלִּימַת בִּיה בְּיִצְחָק וּמִתְחַבְּרִין דָּא כְּדָא, וְכִדִּין הַלֵּל גְּמוּר. עַד דְאֶשְׁתַּפִּיךְ רוּגְזָא וְחִבּוּרָתָא אֶשְׁתַּכַּח. בְּשְׂבוּעוֹת עֲצֵרֶת אֶתְהַדָּר בְּפּוֹרְתָא

בְּסִטְר מִזְרָח וּמַעַרְב כְּדִין

ודבקות היא בכל הצדדים
ושמחה של עליונים ותחתונים.
ואז, (תהלים מט) תורת ה' תמימה
משיבת נפש. ובשלושה זמנים
אלו חוזרת הפפרת בצדדיה
כראוי.

בפפרת זו נפרסת למעלה תוף
אותה נקדה ועלמת באור
הראשון שנפרס, ואחר כך נפרסת
בשלמות ושורה על הפריסה
הראשונה. וכאשר סוככים פנפי
הכרובים על פפרת זו כדי לסוכך
על הפפרת שלא תהיה בגלוי,
כפופרת - פפרת כתוב. וכאשר בא
האור העליון, אותם הכרובים
מפים בכנפיהם ומעלים אותם
למעלה, ואומרים שירה מרובי
השמחה ההיא של אותו האור.
וכדגמת זה הוא למטה, והפפרת
חוזרת, ומאותם השלשה והאחד
היו כרובים ימין ושמאל. הימין
שורה בו רוח של מעלה מאותו
צד. והשמאלי שהיה למערב
בחזרת הפפרת, עומד אצלו בצד
שמאלו, ושורה בו רוח נקבה,
ומתחברים זה בזה בחביבות של
זכר ונקבה. וכן לכל הצדדים
בסבוב הפפרת, ולעולם הם
שנים, זכר ונקבה, למטה בעולם
הזה הם שנים ולא יותר.

ואם תאמר למעלה, הואיל (ולא)
צריך דבקות בפפרת איך תחזור
הפפרת? ודאי באותה החזרה
מתדבקים זה בזה ותמיד נדבק
בה. וכדגמת הכרובים שהם
למעלה, כך עומדים על אות ונס,
והרי בארנו הסוד שכתוב פרשי
כנפים סככים, ולא כתוב פרושי
כנפים סככים. אלא על אות ונס
היו עומדים.

זמנים ידועים היו מעלים פנפיהם
ופורשים אותם למעלה בכל יום,
והיו מסתדרים ומחפים על
הפפרת, ועל זה באות ונס היו

שלימו אשתפח וחביבו ודבקותא איהו בכל
סטרין וחדוה דעלאי ותפאי. וכדין, (תהלים מ"ט)
תורת ה' תמימה משיבת נפש. ובתלת זמנין
אלין פפורתא אתהדרת בסטראה כדקא יאות.
בפפרת דא אתפרסא לעילא גו ההוא נקודה
טמירא, בנהירו קדמאה דאתפרסא,
לבתר אתפרס בשלימו ושריאי על ההוא
פריסו קדמאה כד אתחפיאן גדפי כרובים על
האי כפורת, בגין דאתחפייא כפורת ולא יהא
באתגלייא. כפורת כפורת פתיב, דכד אתי
נהירו עלאה, אינון כרובים בטשי בגדפיייהו
וסלקי לון לעילא, ואמרין שירתא מסגיא
דההוא חדוה דההוא נהירו. כגוונא דא לתתא
וכפורתא אתהדר ומאינון תלתא וחד, הוו
כרובים ימינא ושמאלא, ימינא שרייא ביה
רוחא דלעילא מההוא סטרא, ושמאלא דהנה
למערב באהדרותא דכפורתא קאים לגביה
בסטרא שמאלא, ושריאי ביה רוחא דנוקבא,
ואתחבר דא בדא בחביבו דדכר ונוקבא. וכן
לכל סטרין באהדרותא דכפורתא, ולעולם
תרין אינון, דכר ונוקבא. לתתא בהאי עלמא
אינון תרין ולא יתיר.

ואי תימא לעילא הואיל (ולא) ואיצטריף
דבקותא בפפורתא, איך יתהדר כפורתא.
ודאי בההוא אהדרותא אתדבק דא בדא ותדיר
אתדבק בה כגוונא דכרובים. אינון לעילא
קיימין על את וניסא, והא אוקימנא רזא
דכתיב, פרשי כנפים סוככים ולא כתיב
פרושי כנפים סוככים אלא על את וניסא הוו
קיימין.

זמנין ידיעאן הוו סלקאן גדפיייהו ופרשי לון
לעילא בכל יומא, והוו מתסדרן
ומחפין על כפורתא, ועל דא באת וניסא הוו

עומדים. בכל מקום שרוח
עליונה היתה באה ושורה, ודאי
באותו מקום ששורה יש בו
ממשות ועומד באות ונס. בן אדם
שהוא מעפר, ועד שלא שורה בו
ניצוץ של רוח של מעלה - אין
בו ממש. כיון ששורה עליו, יש
בו ממשות וקם על עמדו.

ואם תאמר, זה לבדו? בא ראה
ממטה אהרן שהוא עץ בלא
ממשות כלל, כיון ששלח בו
הקדוש ברופ הוא מעט רוח, קם
על עמדו ונעשתה ממנו בריה
ממש. ומה עץ שאין דרכו בכף,
כיון ששלח הקדוש ברופ הוא בו
מעט רוח, עמד על עמדו והיה בו
ממש - כרובים שהם קדושים
ועומדים בקדושה כדגמת מעלה
על אחת כמה וכמה.

בכר זמן שישאל היו זכאים,
הכרובים היו דבוקים בדבוק
פנים בפנים. כיון שסרחו, היו
חוזרים פניהם זה מזה. מנין היו
יודעים? כאן נחלקו עמודי
העולם. אבל בעשן של הקרבנות
ובקרבנות על גבי המזבח
והפניהם כאשר מברכים את העם
- באלו השלשה היו יודעים סוד
הכרובים שמחזירים פנים זה
מזה, והקדוש ברופ הוא רוצה
בתשובת בניו.

בעשן הקרבנות, כאשר היו
ישאל זכאים, ענן היה עולה
למעלה בדרך ישרה כמקל מעטר,
אם לצד מזרח אם לצד מערב או
בכל קצוי העולם - בדרך ישרה
היה עולה. וכאשר לא נטה לימין
או לשמאל, אז רצון נמצא
למעלה ומטה, והקדוש ברופ
הוא רצה במעשיהם של ישראל
באהבה יתרה.

בקרובן שעל המזבח, כאשר היו
ישאל זכאים, היתה נראית על
גבי אש המזבח דמות של אריה

קיימין, בכל אתר דרוחא עלאה הנה אתי
ושרייא, ודאי בההוא אתר דשאר, אית ביה
ממשו וקיימא באת וניסא. בר נש איהו
מעפרא, ועד לא שרא עליה נציצו דרוחא
דלעילא, לית ביה ממשו. כיון דשריא עליה
אית ביה ממשו וקיימא בקיומא.

ואי תימא דא בלחודוי, תא חזי, מחוטרא
דאהרן, דאיהו אעא בלא ממשו כלל,
כיון דשדר ביה קדשא ברין הוא זעירו
דרוחא, קאים בקיומא ואתעביד ביה בריה
וממשו. ומה אעא דלאו אורחיה בכף, כיון
דשדר ביה קדשא ברין הוא חד זעירו דרוחא,
קאים בקיומיה והנה ביה ממשו. כרובים
דאינון קדושה וקיימן בקדושה כגוונא
דלעילא על אחת כמה וכמה.

בכר זמנא דישאל היו זכאין, כרובים הוו
דביקן בדביקו אפין באפין, כיון דהוו
סרחין הוו מתהדרין אפיהו דא מן דא. מנא
הוו ידעי, הכא אפליגו עמודין דעלמא. אבל
בתנא דקרנא, ובקרנא על גבי מדבחה
וכהנא כד ברין ית עמא. באינון תלתא הוו
ידעי רזא דכרובים מהדרן אנפין דא מן דא,
וקודשא ברין הוא בעי תיובתא דבנוי.

בתנא דקרנא, כד הוו ישראל זכאין, תנא
הנה סליק לעילא באורח מישר
בעטורא בקולפין, אי לסטר מזרח אי לסטר
מערב או בכל סייפי עלמא באורח מישר הנה
סליק. וכד לא סטא לימינא ולשמאלא, כדיון
רעותא קיימא לעילא ותתא וקודשא ברין
הוא אתרעי בעובדין דישאל ברחיבו יתיר.

בקרנא על גבי מדבחה כד הוו ישראל
זכאין, הנה מתחזי על גבי אשא
דמדבחה דיוקנא דאריה דאכיל קרנא על

שאוכל קרבנות על המזבח.
וכאשר לא היו זבאים, היו רואים
דמות פלב רובץ על המזבח.

הבהן פאשר הנה מברך את העם
בשעה שהיה זוקף ידיו, פאשר
היו ישראל זכאים וראויים
לברכה, ידיו היו זקופות בזקיפה
כלי טרחה כלל והתרוממו
בשמחה וברצון. אז השכינה
היתה שורה עליהן ומזדקפות
אלו מעצמן, ואז היה יודע הפהן
שראויים ישראל לברכה ומברך
אותם ברצון הלב.

וכאשר ידיו היו כבדים וכטרח
רב הזדקפו ולא יכל להרים אותן
אלא בהרבה טרח, אז היה יודע
שהשכינה לא שורה על ידיו
וישראל לא ראויים לברכה. בגלל
שבשעה שהשכינה היתה באה
לשרות על ידיו, כל אותן אצבעות
שהן כצורה העליונה, היו
שמחות בשמחה לקבל את
השכינה עליהן, ופורחות
להזדקף למעלה כמו שהיו
שמחים הכרובים של עולם הנה,
וכל שפן למעלה, כדי לקבל
השכינה עליהם.

יסוד זה (שמות יז) וידי משה כבדים
וגו'. מה הטעם? בגלל שאותה
שעה ישראל לא היו זכאים, וידי
משה כבדו ולא יכל לזקף אותן,
שכתוב למעלה (שם) על ריב בני
ישראל וגו', ואז נאמר ויבא
עמלק, וכבדו ידיו ולא היה יכול
לזקף אותן עד שקבל ענש,
שכתוב ויקחו אבן וגו' והיה
פאשר וגו'.

כמו זה גם לוחות האבן כמו
הכהן, ועל זה הכרובים, בזמן
ההוא שהיו ישראל זכאים, היו
פנים בפנים מתדבקים זה בזה.
וכאשר לא היו זכאים, היו
מתזירים פנים אלו מאלו (זה מנחה),
ועל סודות אלו היו יודעים אם
ישראל זכאים או לא.

מדבחה, וכד לא היו זכאין הו' חמאן דיוקנא
דפלבא רביע על מדבחה.

בהנא כד בריך ית עמא בשעתא דזקיף ידוי,
כד הו' ישראל זכאין ואתחזון לברכא,
ידוי הו' זקפין בזקיפו בלא טורח כלל,
ואתרמו בחידו וברעו, כדין שכינתא שרייא
עלייהו ומזדקפן אינון מגרמיהו, וכדין כהנא
הוה ידע דאתחזון ישראל לברכא, וברוך לון
ברעותא דלפא.

וכד ידוי הוי יקירן ובטורח סגי אזדקפו ולא
יכיל לארמא לון אלא ברוב טורח, כדין
הוה ידע דשכינתא לא שרייא על ידוי,
וישראל לא אתחזון לברכה. בגין דבשעתא
דשכינתא הוה אתייא לשרייא על ידוי, כל
אינון אצבעאן דאינון בדיוקנא עלאה הו'
חדאן בחידו לקבלא לה לשכינתא עלייהו
ופרחי לאזדקפא לעילא, כמה דהו' חדאן
פרובים דהאי עלמא, וכל שפן לעילא,
לקבלא לה לשכינתא על גבייהו.

ורזא דא (שמות י"ז) וידי משה כבדים וגו'. מאי
טעמא, בגין דההיא שעתא ישראל לא
הו' זכאין וידוי דמשה אתייקרו ולא יכיל
לזקפא לון, דכתיב לעילא (שמות י"ז) על ריב בני
ישראל וגו' וכדין, ויבא עמלק ואתייקרו ידוי
ולא הוה יכיל לזקפא לון, עד דקביל עונשא.
דכתיב (שמות י"ז) ויקחו אבן וגו' והיה כאשר
וגו'.

בגוונא דא לוחי אבנא, כגוונא דפהנא ועל
דא פרובים כההוא זמנא דהו'
ישראל זכאין הו' אנפין באנפין מתדבקין דא
בדא. וכד לא הו' זכאין, הו' מהדרין אנפין
אלין מאלין (נ"א דא מן דא) ועל רזין אלין הו'
ידעין אי ישראל זכאין אי לא.

כְּרוּבִים - תִּינוּקוֹת, וְהַכֵּל עוֹמֵד
בְּסוֹד אֶחָד, שְׁכָתוּב (הוֹשֵׁעַ י"א) כִּי
נָעַר יִשְׂרָאֵל וְאֶהְבֵּהוּ. וּבִגְלָל זֶה
הַכֵּל בְּחִדוּשׁ הַיָּרֵחַ תְּלוּי. כְּמוֹ
שְׁמַתְחַדֵּשׁ זֶה בְּחִדוּשׁוֹ, כִּף הוּא
הַכֵּל. וּמְשׁוּם כִּף הַנָּעַר, הֵם נְעָרִים,
וְזֶה סוֹד אֲשֶׁת נְעוּרִים, שְׁעוֹמֶדֶת
עַל שְׁנֵי נְעָרִים בְּחִדוּשׁ עֲלִיּוֹן.

כְּרוּבִים - פְּנִים גְּדוּלוֹת וּפְנִים
קְטָנוֹת, וְדָאֵי כִּף הֵם. פְּנִים
נִסְתָּרִים לְמַעַלָּה שְׁלֵא מִתְגַּלִּים,
וּבִגְלָלֵם חִדוּשׁ הַלְבָנָה וּמְלוּי
שְׁלָה. פְּנִים קְטָנוֹת לְמַטָּה, כְּמוֹ
שְׁבָאֲנוּ בַּכְּפָרֶת, לְמַעַלָּה וּמַטָּה
בְּסוֹד אֶחָד עוֹמְדִים. אֵת הַשָּׁמַיִם
וְאֵת הָאָרֶץ, אֵלֶּה הֵם סוֹד שֵׁל שְׁנֵי
כְּרוּבִים, אֶחָד זָכָר וְאֶחָד נְקֵבָה,
לְהִיּוֹת דְּבוּקִים אֵלֶּה בְּאֵלֶּה
בְּחִיבּוּת, כְּמוֹ שְׁנַתְבָּאֵר אֵת -
לְרַבּוֹת מַעַלָּה וּמַטָּה כְּאֶחָד,
לְהִיּוֹת סוֹד הַכְּרוּבִים בְּכֻלָּל אֶחָד.
כְּתוּב (תְּהִלִּים ק) עֲבָדוּ אֵת ה'
בְּשִׁמְחָה, שְׁמַחָה שֵׁל שְׁנֵי
הַכְּרוּבִים. שְׁהָרֵי תִינוּקוֹת, כֵּל מָה
(מִי) שְׁנִמְצָא בִינֵיהֶם, חוֹזְרוֹת פְּנִי
כְּתִינוּק וְשִׁמַּח עִמָּהֶם. וְסוֹד זֶה,
כִּיּוֹן שְׁשׁוּרָה עֲלֵיהֶם מִי שְׁשׁוּרָה,
חוֹזֵר נָעַר בְּשִׁמְחָה שֵׁל הַכֵּל
וּבְרָצוֹן. אִף עַל גַּב שְׁחוֹזֵר בְּדִין
עַל הָעוֹלָם, כִּיּוֹן שְׁשׁוּרָה עֲלֵיהֶם,
חוֹזֵר בְּשִׁמְחָה, נָעַר קָשׁוּר
בְּשִׁמְחָה, וְהָעוֹלָם חוֹזֵר בְּרַחֲמִים
(בְּרָצוֹן). מִי שְׁהוּא בְּרָגֵז, כִּיֵּאוּ אֲצִלוּ
תִינוּק וְיִשְׁקֵט רָגוֹז, וְיִחְזֹר
בְּשִׁמְחָה וְיַעֲשֶׂה עֲצָמוֹ כְּתִינוּק,
וְאֵז הַכֵּל בְּשִׁמְחָה.

וְעַל סוֹד זֶה נֶאֱמַר כִּי נָעַר יִשְׂרָאֵל
וְאֶהְבֵּהוּ. אֵין אֶהְבָּה וְחִבִּיבוּת, רַק
בְּנָעַר. כְּתוּב (שְׁמוֹת ל"א) וְיִהוֹשֵׁעַ בֶּן
נֹון נָעַר לֹא יָמִישׁ. הִיָּה עוֹמֵד תּוֹף
הַמְשַׁכֵּן שֵׁל מֹשֶׁה, בְּגִלָּל שְׁאוֹתוֹ
אֶהֱל הִיָּה אֶהֱל מֹשֶׁה, וּבְשִׁעָה

כְּרוּבִים, רְבִיּוֹן, וְכֻלָּא בְּרָזָא חַד קִיַּיְמִי,
דְּכְתִיב (הוֹשֵׁעַ י"א) כִּי נָעַר יִשְׂרָאֵל
וְאֶהְבֵּהוּ, וּבִגְיִן כִּף כֻּלָּא בְּחִדְתוּתָא דְּסִיְהֵרָא
קִיַּיְמִי. כְּמָה דְּאֶתְחַדֵּי דָא בְּחִדְתוּתָא, הָכִי אִיהוּ
כֻּלָּא. וּבִגְיִן כִּף נָעַר אֵינוֹן נְעָרִים, וְרָזָא דָא
אֲשֶׁת נְעוּרִים דְּקִיַּיְמָא עַל תְּרִין נְעָרִים
בְּחִדְתוּתָא עֲלָאָה.

כְּרוּבִים אֲנִפִּי עֲלָאֵי וְאֲנִפִּי זוּטְרֵי וְדָאֵי הָכִי
אֵינוֹן, אֲנִפִּין טְמִירִין לְעִילָא דְלֹא
אֲתַגְלִיּוֹן, וּבִגְיִנֵיהוּ חִדְתוּתָא דְּסִיְהֵרָא וּמִלוּי
דִּילָה, אֲפִי זוּטְרֵי לְתַתָּא. כְּמָה דְּאוּקִימָנָא
בַּכְּפָרֶת לְעִילָא וְתַתָּא בְּרָזָא חַדָּא קִיַּיְמָא, אֵת
הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ. אֵלִין רָזָא דְּתִרִין כְּרוּבִים,
חַד דְּכָר וְחַד נְוִקְבָא, לְמַהוּי דְּבִיקִין אֵלִין
בְּאֵלִין בְּחִיבּוּתָא כְּמָה דְּאֶתְמַר, אֵת לְאַסְגָּאָה
עִילָא וְתַתָּא כְּחַדָּא, לְמַהוּי רָזָא דְּכְרוּבִים
בְּכֻלָּלָא חַדָּא.

כְּתִיב (תְּהִלִּים ק) עֲבָדוּ אֵת ה' בְּשִׁמְחָה, חִדְוּתָא
דְּתִרִין כְּרוּבִין. דְּהָא רְבִיּוֹן, כֵּל מָה (מִאֵן)
דְּשָׂאֵרֵי בְּגוּוּיָהוּ, אֶתְהַדְרוּ אֲנִפּוּי כְּרַבִּיָּא וְחַדֵּי
עִמָּהוֹן. וְרָזָא דָא כִּיּוֹן דְּשָׂאֵרֵי עֲלִיָּהוּ מִאֵן
דְּשָׂאֵרֵי, אֶתְהַדְרוּ נָעַר בְּחִידוּ דְּכֻלָּא וּבְרַעוּתָא,
אִף עַל גַּב דְּאֶתְיָא בְּדִינָא עַל עֲלָמָא, כִּיּוֹן
דְּשָׂאֵרֵי עֲלִיָּהוּ אֶתְהַדְרוּ בְּחִדְוָה, נָעַר קְטִירָא
בְּחִידוּ וְעֲלָמָא אֶתְהַדְרוּ בְּרַחֲמֵי, (נ"א בְּרַחֲמֵי) מִאֵן
דְּאִיהוּ בְּרוּגְזָא יִיתוֹן לְגַבִּיָּה נָעַר וְיִשְׁתַּכַּף
רוּגְזִיָּה, וְיִתְהַדְרוּ בְּחִדְוָה וְשׁוּי גְרַמִּיָּה כְּרַבִּיָּא,
וּכְדִין כֻּלָּא בְּחִידוּ.

וְעַל רָזָא דְּסִתְרָא דָא, כִּי נָעַר יִשְׂרָאֵל וְאֶהְבֵּהוּ
לִית רְחִימּוֹ וְחִבִּיבוּ כָר כְּרַבִּיָּא. כְּתִיב
(שְׁמוֹת ל"ג) וְיִהוֹשֵׁעַ בֶּן נֹון נָעַר לֹא יָמִישׁ, הָוָה
קָאִים גּוֹ מְשַׁפְּנָא דְּמֹשֶׁה. בְּגִין דְּהָוָה אֶהֱל,

אֶהֱל דְּמֹשֶׁה הָוָה. וּבְשִׁעָתָא דְּשְׁכִינְתָּא הָוָה אֶתְיָא, אֲשֶׁתַּפַּח תַּמָּן יְהוֹשֵׁעַ

שֶׁהַשְּׂכִינָה הִיְתָה בָּאָה, נִמְצָא שֶׁם יְהוֹשֻׁעַ שֶׁהוּא נֶעַר, וּמִדֵּי הָיָה בְּשִׂמְחָה וּבְרִצּוֹן שֶׁל הַשְּׂמֵחָה, וְיֵהוֹשֻׁעַ שִׁפְנִי הֵם כְּלַבָּנָה בְּכָל הַסּוּדוֹת שֶׁלוֹ כִּף הָיָה. וּכְיִזְוֹן שֶׁנִּבְנְהָ הַמִּשְׁכָּן, לֹא הָיָה צְרִיף יְהוֹשֻׁעַ לְהִיּוֹת שָׁם, אֲלֵא כְּרוּבִים הָיוּ שָׁם וְנִמְצְאוּ בְּחִבּוּבֵי זֶה בְּזֶה, פָּנִים בְּפָנִים כְּנֹעָרִים בְּשִׂמְחָה. וּכְיִזְוֹן שֶׁשׁוּרָה עָלֶיהֶם, מִדֵּי הַכֹּל בְּשִׂמְחָה וְדִין לֹא נִמְצָא כָּלֵל.

בְּגִלְגָּלִי זֶה הַקָּבָ"ה, שֶׁרְצוֹנוֹ בְּעַם יִשְׂרָאֵל, רָצָה לְהִרְאוֹת מַעֲשֵׂה לְמִטָּה, לְעוֹרֵר רַחֲמִים וּלְהַעֲבִיר דִּין שְׂלֵא יִשְׁלַט עֲלֵיהֶם כָּלֵל, וְיֵהִיוּ תָמִיד בְּשִׂמְחָה עִמוֹ. וְזָכָאִים הֵם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. כְּתוּב (שְׁמוּאֵל א' ג') וְהִנֵּנֶר שְׁמוּאֵל מִשְׁרַת וְגו'. כְּתִיב נֶעַר וְכְתִיב (תְּהִלִּים צ"ט) וְשְׁמוּאֵל בְּקוֹרְאֵי שְׁמוֹ, וְתִנְיָנֶן שְׁקוּל הָיָה שְׁמוּאֵל כְּנֶגֶד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן. אֵי שְׁקוּל אִיְהוּ כְּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֲמָאֵי כְּתִיב נֶעַר, דְּהָא בְּכַפָּה דְּרַגְיָן אִינוּן לֹא הָוָה מְטִי אֶפִּילוּ לְדַרְגָּא זַעֲרָא דְּמֹשֶׁה, כֹּל שְׁפָן לְמַהְוֵי שְׁקוּל כְּתִירוּיָהוּ.

אֲלֵא הָאֵי קָרָא הַכִּי הוּא, (תְּהִלִּים צ"ט) מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּכַהֲנָיו. מֹשֶׁה אִיְהוּ נְבִיאָה מְהִימָנָא עֲלָאָה עַל כָּל שְׂאֵר נְבִיאֵי, אַהֲרֹן בְּכַהֲנָיו, וְאִיְהוּ כַהֲנָא עֲלָאָה עַל כָּל שְׂאֵר כַהֲנֵי עֲלָמָא. דְּלֹא הָוָה כַהֲנָא רַבָּא דְּסָלִיק בְּדַרְגָּא עֲלָאָה כְּאַהֲרֹן. זָכָה אַהֲרֹן לְכַהֲנָה וּנְבוּאָה, נְבִיא וְכַהֵן, מָה שְׂלֵא זָכָה כַהֵן אַחַר. וְאִם תֹּאמַר, הָרִי זְכָרְיָה כַהֵן וְנְבִיא הָיָה - הַנְּבוּאָה הִיא הִיְתָה לְשַׁעָה. (עַד כֹּאן מַהֲשִׁמְמוֹת).

לְשַׁעָתָא הָוָה, דְּכְתִיב, (דְּבָרֵי הַיָּמִים ב' כד) וְרוּחַ אֱלֹהִים לְבָשָׂה אֶת זְכָרְיָה. וְאִם תֹּאמַר, הָא יְרַמְיָהוּ, דְּכְתִיב בֵּיה, (יְרֵמִיָּה א') בְּטָרָם אֲצַרְךָ בְּבִטּוֹן יַדְעִתִּיךָ. וְהָא אַחֲרַנִּין. אֲלֵא כְּלָהוּ לֹא זָכוּ לְנְבוּאָה וּלְכַהֲנָה עֲלִיוֹנָה

דְּאִיְהוּ נֶעַר, וּמִדֵּי הָוָה בְּחִידוֹ וְרַעוּ דְּחִדּוּהּ וְיֵהוֹשֻׁעַ אֲנָפוּי דְּסִיְהֵרָא בְּכֹלָא בְּכָל רִזְיֹן דִּילֵיהּ הַכִּי הָוָה, פִּיּוֹן דְּמִשְׁכָּנָא אַתְבְּנִי, לֹא אִיצְטְרִיף יְהוֹשֻׁעַ לְמַהְוֵי תַמָּן, אֲלֵא כְּרוּבִים הָווּ תַמָּן וּמִשְׁתַּכְּחֵי בְּחִבּוּבֵי דָא בְּדָא אֲנָפוּי בְּאַנְפוּי כְּרַבֵּי בְּחִידוֹ. וּפִיּוֹן דְּשְׂאֵרֵי עֲלִיָּהוּ, מִדֵּי כֹלָא בְּחִידוֹ וְדִינָא לֹא אֲשַׁתַּפַּח כָּלֵל.

בְּגִין כִּף קִדְשָׁא בְּרִיף הוּא דְרַעוּתִיהּ בְּעַמָּא דְיִשְׂרָאֵל בְּעָא לְאַחֲזָאָה עוּבְדָא לְתַתָּא, לְאַתְעֵרָא רַחֲמֵי וּלְאַעֲבְרָא דִינָא דְלֹא יִשְׁלוּט עֲלִיָּהוּ כָלֵל, וְיֵהוּן תְּדִיר בְּחִדּוּהּ עִמֵּיהּ. וְזָכָאִין אִינוּן בְּעֲלָמָא דִּין וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי. כְּתִיב (שְׁמוּאֵל א' ג') וְהִנֵּנֶר שְׁמוּאֵל מִשְׁרַת וְגו'. כְּתִיב נֶעַר וְכְתִיב (תְּהִלִּים צ"ט) וְשְׁמוּאֵל בְּקוֹרְאֵי שְׁמוֹ, וְתִנְיָנֶן שְׁקוּל הָיָה שְׁמוּאֵל כְּנֶגֶד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן. אֵי שְׁקוּל אִיְהוּ כְּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֲמָאֵי כְּתִיב נֶעַר, דְּהָא בְּכַפָּה דְּרַגְיָן אִינוּן לֹא הָוָה מְטִי אֶפִּילוּ לְדַרְגָּא זַעֲרָא דְּמֹשֶׁה, כֹּל שְׁפָן לְמַהְוֵי שְׁקוּל כְּתִירוּיָהוּ.

אֲלֵא הָאֵי קָרָא הַכִּי הוּא, (תְּהִלִּים צ"ט) מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּכַהֲנָיו. מֹשֶׁה אִיְהוּ נְבִיאָה מְהִימָנָא עֲלָאָה עַל כָּל שְׂאֵר נְבִיאֵי, אַהֲרֹן בְּכַהֲנָיו, וְאִיְהוּ כַהֲנָא עֲלָאָה עַל כָּל שְׂאֵר כַהֲנֵי עֲלָמָא. דְּלֹא הָוָה כַהֲנָא רַבָּא דְּסָלִיק בְּדַרְגָּא עֲלָאָה כְּאַהֲרֹן. זָכָה אַהֲרֹן לְכַהֲנָה וּנְבוּאָה, נְבִיא וְכַהֵן, מָה דְּלֹא זָכָה כַהֲנָא אַחֲרָא. וְאִי תִימָא הָא זְכָרְיָה כַהֵן וְנְבִיא הָוָה, הִיא נְבוּאָה לְשַׁעָתָא הָוּוֹת וְכוּ'. (עַד כֹּאן מַהֲשִׁמְמוֹת).

לְשַׁעָתָא הָוָה, דְּכְתִיב, (דְּבָרֵי הַיָּמִים ב' כד) וְרוּחַ אֱלֹהִים לְבָשָׂה אֶת זְכָרְיָה. וְאִם תֹּאמַר, הָא יְרַמְיָהוּ, דְּכְתִיב בֵּיה, (יְרֵמִיָּה א') בְּטָרָם אֲצַרְךָ בְּבִטּוֹן יַדְעִתִּיךָ. וְהָא אַחֲרַנִּין. אֲלֵא כְּלָהוּ לֹא זָכוּ לְנְבוּאָה וּלְכַהֲנָה עֲלָאָה כְּאַהֲרֹן, דְּהָא

כמו אהרן, שהרי אהרן זכה
בנבואה עליונה על כל שאר
הכהנים. זכה בכהנה על כלם.
משה זכה בנבואה, ושמש בכהנה
עליונה. שמואל זכה בשתיקה.
מה משה היה קורא והקדוש ברוך
הוא משיב לו מיד - אף בשמואל
כתוב (שמואל א-יב) הלא קציר חטים
היום אקרא אל ה' ויתן קלות וגו'.
אבל לא עלה לדרגה עליונה
כמשה. מה אהרן היה משמש
בכהנה אצל הקדוש ברוך הוא -
אף שמואל היה משמש לפני
הקדוש ברוך הוא, אבל לא עלה
בשמש עליון כמו אהרן.

והדבר כך הוא: שלשה הם שהיו
נביאים נאמנים ושמשו בכהנה.
אחד משה, ואחד אהרן, ואחד
שמואל. ואם תאמר ששמואל לא
המשיך (שמש) בכהנה, אלא אחר
היה שמש בכהנה, ומיהו?
ירמיהו - לא כך! שהרי כתוב
(ירמיהו א) מן הכהנים אשר בענתות.
מן הכהנים היה, אבל לא שמש.
ושמואל שמש בימי עלי, ומשה
פעם אחת כל אותם שבעת ימי
המלוואים.

שמואל זכה לנער, שכתוב
(שמואל א-א) והנער נער. (שם ב)
ושמואל משרת. ומשום שעמד
בדרגה הזו, ודאי שהוא כמו משה
ואהרן. מי שנוטל את הנער הזה
וזכה בו, זוכה באותן דרגות
עליונות שעמדו בהם משה
ואהרן.

הברוכים הם זהב, כמו שבארנו,
משום שיוצאים מצד הזהב, ולא
מערב בהם כסף ולא גון אחר,
וזהו גון זהב ירקרק. במשפך
מתערבים הגונים זהב וכסף
ללכת כאחד, להיות סוד
שקלעלה כאחד. עוד נחשת
להיות עם, וללכת בין כל
הצדדים, שתמצא שלמות בכל

אהרן זכה בנבואה עלאה, על כל שאר כהני.
זכה בכהונה על פלהו.

משה זכה בנבואה, ושמש בכהונה עלאה.
שמואל זכה בתרווייהו. מה משה היה
קרי, וקודשא בריך הוא אתיב ליה מיד. אוף
שמואל פתיב ביה, (שמואל א יב) הלא קציר חטים
היום אקרא אל יי' ויתן קולות וגו'. אבל לא
סליק לדרגא עלאה כמשה. מה אהרן היה
משמש בכהונה גבי קדשא בריך הוא, אוף
שמואל היה משמש קמי קדשא בריך הוא,
אבל לא סליק בשמושא עלאה פאהרן.

ומרה הכי הוא. תלתא אינון דהוו נביאי
מהימני, ושמשו בכהונה. חד משה,
וחד אהרן, וחד שמואל. ואי תימא שמואל
לא משיך (ב"א שמש) בכהונה, אלא אחרא היה
דשמש בכהונה, ומנו (דף קמ"ח ע"ב) ירמיהו. לאו
הכי, דהא פתיב, (ירמיהו א) מן הכהנים אשר
בענתות. מן הכהנים היה, אבל לא שמש.
ושמואל ביומי דעלי שמש. ומשה שמש
זמנא חדא, כל אינון שבעת ימי מלוואים.

שמואל זכה לנער, דכתיב, (שמואל א א) והנער
נער. (שמואל א ב) ושמואל משרת. ובגין
דקיימא בהאי דרגא, ודאי איהו כמשה
ואהרן. מאן דנטיל להאי נער, וזכי ביה, זכי
באינון דרגין עלאין, דקיימין בהו משה
ואהרן.

ברוכים אינון זהב, כמה דאוקמוה, בגין
דנפקי מסטרא דזהב, ולא אתערב
בהו כסף, ולא גון אחרא, ודא איהו
גון זהב ירקרק. במשפך מתערבין גוונין,
זהב וכסף למיהו פחדא, למיהו רזא
דלעילא פחד. תו נחשת למיהו בהדייהו,
ולמיזל בינייהו כל סטרין, לא שתכחא שלימו

באחד, שכתוב זהב וכסף ונחשת.
דבר אחר זהב וכסף - זה שחזור
לכסף, וכסף לזהב, והכל כלול
יחד ובמקום אחד. בשלש צורות
חזור: כאשר צריך לשמחה ולא
לדין - זהב. כאשר צריך לרחמים
- כסף. כאשר צריך תקף הדין -
נחשת.

ועל זה הסתכל משה במעשה של
נחש הנחשת, שכתוב ויעש משה
נחש נחשת, והיה יודע המקום
של התוף הנחש באותה נחשת,
משום שנחש הוא פלשונו,
ומקומו היה יודע. שהרי הקדוש
ברוך הוא לא אמר לו אלא עשה
לך שרף, והוא בא ועשה נחש
נחשת, שכתוב ויעש משה נחש
נחשת. מה הטעם?

אלא מקום היה יודע, ועקר הדבר
היה, שהרי בראשונה פתוב
וישלח ה' בעם את הנחשים
השרפים, וכתוב נחש שרף.
עקרום הוא נחש. ומשום שמשה
היה יודע את העקר והשרש
והיסוד מאותו מקום, עשה נחש
והסתמך עליו. מה הטעם? פי
ישראל חטאו בלשונו, שכתוב
וידבר העם באלהים ובמשה, ועל
זה וישלח ה' בעם את הנחשים
השרפים.

ובמשה לא הלך אלא אחר העקר
ועשה נחש נחשת באותו גון
שצריך לו, שהרי מקומו הוא
נחשת, והקדוש ברוך הוא לא
אמר לו ממה יעשה, ומשה
התבונן ועשה אותו מנחשת כפי
שצריך למקומו. מנין לנו?
שכתוב ויעש משה נחש נחשת
וישמהו על הנס. מה זה על הנס?
על אותו רשם שהיא למעלה.
והרי שנינו, בכל מקום הנחש הזה
הולך אחר סוד של אשת חיל,

בכלא כחדא, דכתיב זהב וכסף ונחשת.
דבר אחר זהב וכסף. זהב דאתהדר לכסף,
וכסף לזהב, וכלא אתכליל כחדא,
ובדוכתא חדא. בתלת גוונין אתהדר, פד
אצטריך לחדוותא ולא דינא, זהב. פד
אצטריך לרחמי, כסף. פד אצטריך תקפא
דדינא, נחשת.

ועל דא אסתפל משה, בעובדא דנחש
הנחשת, דכתיב (במדבר כא) ויעש משה
נחש נחשת, והוה ידע אתר דהתוכא דזהב
בהווא נחשת, בגין דנחש פלישנא דיליה
הוא, ואתריה הוה ידע. דהא קדשא בריך הוא
לא אמר ליה אלא עשה לך שרף, ואיהו אתא
ועבד נחש נחשת, דכתיב ויעש משה נחש
נחשת. מאי טעמא.

אלא אתר הוה ידע, ועקרא דמלתא הוה, דהא
בקדמיתא כתיב, (במדבר כא) וישלח יי בעם
את הנחשים השרפים, וכתוב (דברים ח) נחש
שרף. עקרא דלהון נחש איהו. ובגין דמשה
הוה ידע עקרא ושרשא ויסודא מהווא אתר,
עבד נחש ואסתמך עליה. מאי טעמא. בגין
דישראל חטאו בלישנהון, דכתיב (במדבר כא)
וידבר העם באלהים ובמשה, ועל דא וישלח
יי בעם את הנחשים השרפים.

ובמשה לא אזל אלא בתר עקרא, ועבד נחש
נחשת, בהווא גוונא דאצטריך ליה,
דהא אתריה נחשת איהו. וקודשא בריך הוא
לא אמר ליה ממה יתעביד, ומשה אסתפל
ועבד ליה מנחשת, כמה דאצטריך לאתריה.
מנלן. דכתיב ויעש משה נחש נחשת וישימהו
על הנס. מאי על הנס. על ההוא רשימו דאיהו
לעילא.

והא תנינן, בכל אתר האי נחש אזלא בתר רזא
דאשת חיל, ובעיא אשת

וְצִרְיָכָה אֵשֶׁת זְנוּנִים לְתַקֵּן עֲצֻמָּה כְּמוֹ שְׁלָה, וְלֹא יִכְלָהּ. הַרְשֵׁם וְהָאוֹת שֶׁל אֵשֶׁת חֵיל הוּא הָאוֹת ה', וְכִף רְאוּי לָהּ. הַרְשֵׁם הַהוּא שֶׁל אֵשֶׁת זְנוּנִים וְהָאוֹת שְׁלָה הוּא כְּמוֹ אוֹתוֹ גִּוֵּן (שְׁצִרְיָה), וְלֹא הַתְּתַקֵּן לְהַיּוֹת כִּף, וְהָאוֹת שְׁלָה ק'. הָאוֹת שְׁלָה הַתְּתַקְנָה בַּתְּתַקֵּן שֶׁל הָאוֹת ה', (אוֹת ק' בְּאוֹתוֹ גִּוֵּן שֶׁל ה', וְלֹא נִתְקַנָּה לְהַיּוֹת כִּף. הָאוֹת שְׁלָה נִתְקַנָּה בַּתְּתַקֵּן שֶׁל הָאוֹת ה') כְּמוֹ קוֹף אֶצֶל בְּנֵי הָאָדָם שֶׁהוֹלֵךְ אַחֵר בְּנֵי אָדָם וְלֹא נִתְקַן לְעִשׂוֹת כִּף. כְּמוֹ כֵן עָשָׂה מֹשֶׁה אֶת אוֹתוֹ הַנְּחָשׁ עַל אוֹתוֹ רֶשֶׁם שְׂרָאוּי לוֹ, וְתַמִּיד מִתְקַן לְהַרְעוֹ, וְעַלְיוֹ חֹטָא אָדָם וְגֵרֶשׁ מִגֵּן עֵדֶן, שִׁיְהִיָּה מְקוֹם דִּיּוּרוֹ כְּמוֹ הַדִּיּוּר שֶׁלְמַעֲלָה.

בְּתוֹב (בְּרַאשִׁית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר וְיִהְיֶה אֹר. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אוֹתוֹ אֹר נִגְנָז וְהַזְדַּמֵּן לְצַדִּיקִים לְעוֹלָם הַבָּא, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֵה, שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים צ) אֹר וְרַע לְצַדִּיק, לְצַדִּיק וְדַאי סָתָם. וְאוֹתוֹ הָאֹר לֹא שָׁמַשׁ בְּעוֹלָם פְּרֻט לְיוֹם הָרֵאשׁוֹן, וְאַחַר כִּף נִגְנָז וְלֹא שָׁמַשׁ יוֹתֵר.

רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אֲלֵמְלָא נִגְנָז מְכַל וְכַל, לֹא עוֹמֵד הָעוֹלָם אֶפְלוּ רְגַע אֶחָד, אֶלָּא נִגְנָז וְנִדְרַע כְּזֶרַע הַזֶּה שֶׁעוֹשֶׂה תוֹלְדוֹת וְזֶרַעִים וּפְרוֹת, וּמִמֶּנּוּ הַתְּקִים הָעוֹלָם. וְאִין לֶךְ יוֹם שֶׁלֹּא יוֹצֵא מִמֶּנּוּ בְּעוֹלָם וּמְקִים הַכֹּל שְׂבוּ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא זֵן אֶת הָעוֹלָם. וּבְכַל מְקוֹם שְׁעוֹסְקִים בְּתוֹרָה בְּלִילָה, חוּט אֶחָד יוֹצֵא מֵאוֹתוֹ אֹר גִּוֵּז וְנִמְשָׁף עַל אוֹתָם שְׁעוֹסְקִים בָּהּ. זְהוּ שְׁכְּתוּב (תְּהִלִּים מ"ב) יוֹמָם יִצְוֶה ה' חֶסֶדוֹ וּבְלִילָה שִׁירָה עַמִּי. וְהָרִי בְּאַרְנוֹ. בְּיוֹם שֶׁהוֹקֵם הַמִּשְׁפָּן לְמַטָּה, מֵהַ בְּתוֹב? (שְׁמוֹת מ) וְלֹא יְכַל מֹשֶׁה לְבַא אֶל אֱהֵל מוֹעֵד פִּי שְׁכֵן עַלְיוֹ הָעֵנָן. מֵהַ זֶה הָעֵנָן?

הָהוּה (נ"א עֲמוּדָא דְעֵנָנָא) מֵהַהוּא

זְנוּנִים לְאֵתְתַקְנָא גְרָמָה כְּגוֹוֵנָא דִּילָהּ, וְלֹא יְכִילֵת. אֵשֶׁת חֵיל, הַהוּא רְשִׁימוֹ וְאֵת דִּילָהּ, אִיהוּ אֵת ה', וְהָכִי אֵתְתַחֲזִי לָהּ. אֵשֶׁת זְנוּנִים הַהוּא רְשִׁימָא וְאֵת דִּילָהּ אִיהוּ כְּהַהוּא גְוֵוֵנָא (נ"א דְאַצְטְרוּהּ), וְלֹא אֵתְתַקֵּן לְמַהוּי הָכִי, וְאֵת דִּילָהּ ק', אֵת דִּילָהּ אֵתְתַקְנָא בְּתַקְוֵנָא דְאֵת ה', (ס"א אֵת ק' בַּהַהוּא גְוֵוֵנָא ד'ח' וְלֹא אֵתְתַקְנָא לְמַהוּי הָכִי אֵת דִּילָהּ אֵתְתַקְנָא בַּתְּתַקֵּן דְאֵת ה') כְּגוֹוֵנָא דְקוּפָא אֶצֶל בְּנֵי נָשָׂא, דְאַזְלָא בְּתַר בְּנֵי נָשָׂא, וְלֹא אֵתְתַקֵּן לְמַעַבְדַּד הָכִי. כְּגוֹוֵנָא דָא עֲבַד מֹשֶׁה הַהוּא נְחָשׁ, עַל הַהוּא רְשִׁימוֹ דְאֵתְתַחֲזִי לָיָהּ, וְתַדִּיר אֵתְתַקֵּן לְאַבְאָשָׂא, וְעַלְיָה חֵב אָדָם, וְאֵתְתַרְךָ מִגִּנְתָּא דְעֵדֶן, דִּיהוּה אֵתֵר דִּיּוּרִיָּה כְּגוֹוֵנָא דִּיּוּרָא דִּלְעִילָא.

בְּתוֹב (בְּרַאשִׁית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר וְיִהְיֶה אֹר. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הַהוּא אֹר אֵתְתַגְנִיז וְאִיהוּ אֵתְתַדַּמֵּן לְגַבֵּי צַדִּיקָא לְעֵלְמָא דְאֵתִי. כְּמָה דְאוּקְמוּהָ, דְכְּתוּב, (תְּהִלִּים צ) אֹר זְרוּעַ לְצַדִּיק. לְצַדִּיק וְדַאי סָתָם. וְהַהוּא אֹר לֹא שָׁמַשׁ בְּעֵלְמָא, בְּרַ יוֹמָא קְדָמָא. וְלְבַתֵּר אֵתְתַגְנִיז, וְלֹא שָׁמַשׁ יוֹתֵר.

רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אֲלֵמְלָא אֵתְתַגְנִיז מְכַל (דף קמ"ט ט"ו) וְכַל, לֹא קָאִים עֵלְמָא אֶפְלוּ רְגַעֵא חֲדָא, אֶלָּא אֵתְתַגְנִיז וְאֵתְתַרְעַע פְּהַאי זְרַעָא דְעַבִּיד תוֹלְדִין וְזֶרַעִין וְאִיבִין, וּמִנִּיהּ אֵתְתַקֵּים עֵלְמָא. וְלִית לֶךְ יוֹמָא, דְלֹא נְפִיק מִנִּיהּ בְּעֵלְמָא, וּמְקִיִּים כְּלָא דְבִיָּה זֵן קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֵלְמָא. וּבְכַל אֵתֵר דְלְעָאן בְּאוּרִייתָא בְּלִילָא, חֵד חוּטָא נְפִיק מֵהַהוּא אֹר גִּוֵּז, וְאֵתְתַשִּׁיף עַל אִינוּן דְלְעָאן בָּהּ, הָדָא הוּא דְכְּתוּב, (תְּהִלִּים מ"ב) יוֹמָם יִצְוֶה יי' חֶסֶדוֹ וּבְלִילָה שִׁירָה עַמִּי. וְהָא אוּקְמוּנָא. יוֹמָא דְאֵתְתַקֵּם מִשְׁפָּנָא לְתַתָּא, מֵהַ פְּתִיב (שְׁמוֹת מ) וְלֹא יְכֹוֹל מֹשֶׁה לְבַא אֶל אֱהֵל מוֹעֵד פִּי שְׁכֵן עַלְיוֹ הָעֵנָן. מֵאִי הָעֵנָן. חֵד חוּטָא

גודל השכר והזכות בהוראת אצבע

הגר"א במשלי (יב, יד), מבאר גודל הזכות שיש למזכי הרבים ומוכיח את חבירו, אם שמע, מקבל שכר על כל מה שיעשה לדורות, וגם אם לא שמע, אז מקבל כל חלקו הטוב, וזה שלא שמע לוקח ממנו את חלק הגיהנום שלו.

הידעת? ברגע אחת אתה יכול לזכות לעולמות נצח! "עין לא ראתה.."
 - עתה הכול בידך - אתה יכול לחלק ס' "ערכה של שעה", שמעודד ומעורר ללמוד זה"ק בכל יום. וכל הלומד שעה זזה"ק בשבת עולה לו למאה מיליון שנה תורה, ואם תכפיל בכל שבתות השנה ויו"ט, לכל ימי חייו, תגיע ל' 640 מיליארד שנה תורה. ואם בזכותך יתארגן שיעור לעשר יהודים, תגיע ל' 6 טריליון ו' 400 מיליארד שנה תורה. ובזה"ק (פ' ויצא קס"א). כתוב: שכל מה שנותנים משמים הוא באלף, ועוד כידוע כל עשרה ביה שכינה שריה, אתה מכפיל כל מנין יהודים באלף. תגיע ל' 6 זיליון ו' 400 טריליון שנה תורה. - ומי יוכל לחשב את גודל השכר הנצחי שיש לך מכך בוודאות!!!

החפץ חיים והחזון איש זי"ע

במכתבי מרן החפץ חיים זצ"ל (דף יד אות ג'), שספר בנו הר' אריה ליב על אביו, שהחזיק מאד בחכמת הקבלה באמרו כי הוא אחד מחלקי תורה היותר נעלים, ומרגלא בפומיה תמיד כי בלי סתרי תורה מגששים אנו באפלה, ובס' "מאיר עיני ישראל" (כ"ג ע' תקנ"ו), שרבי שלמה ספר לו על רבו החפץ חיים, שכל שבת קודש למד את הזהר של הפרשה, גם היה אומר לאחרים שילמדו הזהר של הפרשה, אפילו בחורים. והיה אומר שרבו כמדרש. (אור הזהר דף 82). ובספר מעשה איש (חלק ג' ע' צ"ח): שמרן החזון איש זצ"ל אמר להג' ר' שמריהו גריינימן זצ"ל, שאין ספר מוסר כל כך טוב כמו ספר הזהר. (מפעל הזהר העולמי - 0548436784)

**ד) בזהר מכנסים נשמות הצדיקים ואנשי מדות, והאחרים
נדחים ממונו**

והאי חבורא הוא כגונא דתבת נח דאתכנש בה כל מין ומין, הכי מתכנשין בהאי חבורא כל נשמתין דצדיקיא ואנשי מדות, דאתמר בהון (תהלים קיח) "זה השער לה' צדיקים יבאו בו", ואחרנין דלא צדיקים, אתדחין מתמן. וכד אתגליא האי חבורא בעלמא, סגיאין מתכנשין לגבה, דאתמר בהון (דברים כט) כי את אשר ישנו פה וגו', ואת אשר איננו פה בהאי חבורא עמנו היום. ועלהו אתמר (דניאל יב) ומצדיקי הרבים כפוכבים לעולם ועד, כאנון כוכביא דיהון קימין לעלם ולעלמי עלמאי.

(תקוני זהר חדש דף ע"ב עמוד ד')

**ה) ספר הזהר הוא פתבת נח שנתכנסו בה שנים מעיר
ושבע ממלכותא.**

והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע. אלן אינון דקא משתדלין בזהר דא, דאקרי ספר הזהר, דאיהו פתיבת נח, דמתכנשין בה שנים מעיר, ושבע ממלכותא. ולזמנין אחד מעיר, ושנים ממשפחה. דבהון יתקיים (שמות א) כל הבן היולד היאורה תשליכוהו. ודא אורה דספרא דא.

(זהר חלק ג' דף קנ"ג: ברעיא מהימנא)

**ו) כופרים לגמרי בכל דברי הזהר הקדוש ובכל דרכי
הקבלה, ומחציפים פניהם ואומרים שכל ספר הזהר
הקדוש והתקונים לא יצא מפי רבי שמעון בר יוחאי
וחבריו – כל בר דעת מבין שדברי הזהר הקדוש
והתקונים אי אפשר להתגלות כי אם על פי רוח הקדש
גבוה ונורא מאד**

הכל רואים ומבינים כל מי שיש לו מח בקדקדו, שאי אפשר לגלות תורה קדושה ונוראה כזאת כי אם מן השמים, על ידי נבואת פנים בפנים שהוא משה רבינו. ובפרט כל הסודות העצומות והנשגבות שכבר התחילו לגלות התנאים והצדיקים הקדמונים אשר תסמר שערות האדם, ורואים עין בעין כי רוח השם דבר בם, כי אי אפשר לגלות כזאת בשכל אנושי בשום אופן.

וְכָל הַשְּׁבָעִים פָּנִים שֶׁהִתְחִילוּ לְגָלוּת מֵעֵט דְּמַעַט מֵהֶם, וְכָל מֵה שֶׁיִּגַע מֹשֶׁה רִבְּנוּ בְּאַרְבָּעִים יָמִים שְׁלֹשׁ פְּעָמִים, לֶחֶם לֹא אָכַל וּמַיִם לֹא שָׁתָה, שֶׁלֹּא נִשְׁמַע מֵעוֹלָם שֶׁיְהִיָּה נִמְצָא אִישׁ כְּזֶה בְּקִדְשָׁה כְּזֹאת שֶׁלֹּא יֵאָכֵל וְלֹא יִשְׁתָּה אַרְבָּעִים יָמִים רְצוּפִים וְכָל הַנּוֹרָאוֹת הָעֲצוּמוֹת אֱלֹהִים וְהָאוֹתוֹת וְהַמּוֹפְתִים וְכָל הַמּוֹרָא הַגָּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה מֹשֶׁה וְכוּ'.
הַכֹּל כַּאֲשֶׁר לְכָל הֵם רוֹצִים לְהַסְתִּיר וּלְהַעֲלִים וְלוֹמַר שֶׁהַכֹּל מְרֻמָּז עַל דְּבָרֵי חֲכָמוֹת הַיּוֹנִים אַרִיסְטוֹ וְחִבְרִיו יִמַח שְׁמֵם וְכוּ'. וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת בְּלָעַם בְּחִינַת מִצַּח הַנְּחָשׁ שֶׁרָשׁ חֲכָמַת הַטְּבַע וְכוּ'.

עַד שֶׁזֶה סְמוּךְ גָּלוּ נִבְלוּתָם לְעֵין כָּל יַמְדַּפְיִסִים בְּקִרְחִיהֶם הָרָעִים, שְׂכוּפָרִים לְגַמְרֵי בְּכָל דְּבָרֵי הַזְהָר הַקְּדוֹשׁ וּבְכָל דְּרָכֵי הַקְּבֵלָה, וּמַחְצִיפִים פְּנֵיהֶם וְאוֹמְרִים שֶׁכָּל סֵפֶר הַזְהָר הַקְּדוֹשׁ וְהַתְּקוּנִים לֹא יֵצֵא מִפִּי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי וְחִבְרִיו, וְהַדְּפִיסוּ אֵיזָה קִרְחַת עַל זֶה וְכוּ'. אֲשֶׁר כָּל בֶּר דַּעַת מִבֵּין שְׂדֵבְרֵי הַזְהָר הַקְּדוֹשׁ וְהַתְּקוּנִים אֵי אֲפֹשֶׁר לְהַתְּגַלוֹת כִּי אִם עַל פִּי רוּחַ הַקְּדוֹשׁ גְּבוּהָ וְנוֹרָא מְאֹד שֶׁהוֹפִיעַ עַל צְדִיק קְדוֹשׁ כְּמוֹתוֹ שֶׁהוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי וּבְנוֹ שֶׁיִּשְׁבּוּ שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנִים בְּמַעְרָה וְכוּ'.

ז) וְכֵן כְּתִבִי הָאֶר"י זְכוּרֹנוּ לְבִרְכָה, שְׂאֵי אֲפֹשֶׁר בְּשִׁכְל אֲנוּשֵׁי לְגָלוֹת חֲדוּשִׁים וְהַתְּגַלוֹת כְּפֵאלֵה וְכוּ', וְהֵם רוֹצִים לַעֲקֹר וְלִסְתֹר חֶסֶד וְשְׁלוֹם בְּנֵינִים נִשְׁגָּבִים כְּפֵאלֵה, לֹא תִהְיֶה כְּזֹאת בִּישְׂרָאֵל.

וְכֵן כְּתִבִי הָאֶר"י זְכוּרֹנוּ לְבִרְכָה, כְּמוֹ שְׂאֵי תֵא בְּהַקְּדַמַת ה'עֵץ חַיִּים', שֶׁכָּל מִי שֶׁיִּסְתַּכֵּל בּוֹ בְּאַמְתָּה, יַעֲיֵד שְׂאֵי אֲפֹשֶׁר בְּשִׁכְל אֲנוּשֵׁי לְגָלוֹת חֲדוּשִׁים וְהַתְּגַלוֹת כְּפֵאלֵה וְכוּ', וְהֵם רוֹצִים לַעֲקֹר וְלִסְתֹר חֶסֶד וְשְׁלוֹם בְּנֵינִים נִשְׁגָּבִים כְּפֵאלֵה, לֹא תִהְיֶה כְּזֹאת בִּישְׂרָאֵל.

(סֵפֶר לְקוּטֵי הַלְכוֹת לְמוֹרִינוּ הַרְבֵּי רַבִּי נִתָּן מִבְּרִסְלָב, הַלְכוֹת בְּרִכּוֹת הַשְּׁחֵר הַלְכָה ה', אוֹת ע"ב)

— פָּרְק יב — הַעֲלִים וְגִלּוֹי הַזֵּהָר

(א) מִדּוּעַ נִתְגַּלָּה הַזֵּהָר מִשְׁנַת ה' ר"ן וְאֵילָף?

דַּע כִּי גִזְרָה חֲכָמָתוֹ יִתְבַּרֵךְ שֶׁחֲבוּר סֵפֶר הַזֵּהָר לֹא יִתְפָּרֵס וְלֹא יִתְגַּלָּה אֶלָּא בְּדוּרוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי עָלְיוֹ הַשְּׁלוֹם וְעַל דָּוִד, וְנִגְזְרָה גִזְרָה בְּפִמְלִיא שֶׁל מַעֲלָה שְׁלֹאֲחֵר דּוּרוֹ שֶׁל הַרְבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי וְרַבִּי אֲלֵעָזָר בְּנוֹ לֹא יִתְעַסְקוּ בְּזֵאת הַחֲכָמָה בְּפָרְסוּם עַד הַדּוּר הָאַחֲרוֹן דּוּרוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד. וְהֵכִי אֵיִתָּא בְּתַקּוּנֵין בְּהַרְבֵּה מְקוּמוֹת, שְׁאַלּוּ הַסּוּדוֹת לֹא יִתְגַּלּוּ עַד דְּרָא דֵּיִיִּתִי מִלְכָּא מְשִׁיחָא, וּבְמָקוֹם אַחֵר אֹמֵר וּבְזָכוֹת הָאֵי חֲבוּרָא יִתְגַּלִּי מִלְכָּא מְשִׁיחָא, רוּצָה לוֹמַר בְּדוּר הָאַחֲרוֹן בְּשִׁבְלֵי הַמִּתְעַסְקִים בְּחֲבוּר הַזֵּהָר יִתְגַּלִּי מִלְכָּא מְשִׁיחָא.

וּמִצָּאֵתִי פְתוּב, כִּי מַה שְׁנִגְזַר לְמַעֲלָה שְׁלֹא יִתְעַסְקוּ בְּחֲכָמַת הָאֲמַת בְּגִלּוֹי, הִיָּה לְזִמְן קָצוּב, עַד תִּשְׁלוֹם שְׁנַת ה' ר"ן, וּמִשָּׁם וְאֵילָף יִקְרָא דְרָא בְּתַרְאָה וְהַתְרָה הַגִּזְרָה וְהַרְשׁוֹת נִתּוּנָה לְהַתְעַסֵּק בְּסֵפֶר הַזֵּהָר. וּמִשְׁנַת ה' ש' לִיצִירָה מִצְוָה מִן הַמְּבַחֵר שֶׁיִּתְעַסְקוּ בְּרַבִּים גְּדוֹלִים וְקִטְנִים כְּדֵאֵיִתָּא בְּרַעֲיָא מֵהִימְנָא. וְאַחֵר שְׁבִזְכוֹת זֶה עֵתִיד לְבּוֹא מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ וְלֹא בְּזָכוֹת אַחֵר, אֵין רְאוּי לְהַתְרַשֵּׁל.

[וְעַיִן עוֹד בְּהַקְדָּמַת מוֹרִינּוֹ הַרְבַּ חַיִּים וְיִטְאַל זְכוֹתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ
אֲמֵן לְעַץ חַיִּים] (הַקְדָּמַת סֵפֶר אֹר הַחֲמִיָּה)

(ב) כָּל אַחַד וְאַחַד מְחִיב לְתַקַּן נַפְשׁוֹ וְרוּחוֹ וּנְשַׁמְתּוֹ, אוֹתוֹ וְאֵת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, בְּרִזֵּי דְאוּרִיתָא וּבְהַתְעַסְקוֹת דְּבָרֵי הַזֵּהָר וְהַתְקוּנִים עַל פִּי דְבָרֵי מוֹרִינּוֹ וְרַבִּינוּ הַרְבַּ הָאֲר"י

זכרונו לברכה – אין בטולם ובעורם של הקלפות אלא בלמוד הקבלה על פי עולם התקון

הרבי שמעון בן יוחאי סוד בוצינא קדישא מן הראוי הנה לעשות תקון העולם כמו רבי עקיבא עם מסירת נפש כו', בהימנותא דקודשא בריך הוא ושכינתו וכל פמליא דיליה בצרוף משה רבינו רעיא מהימנא ואליהו וכל נשמתין דצדיקיא מגן עדן, והוא הנה מתקן כל הדור בימיו כו', **ושלח הקדוש ברוך הוא האור הגדול הזה דוקא באלף החמישי** מתוך החשך הגדול שהוא יומא של ה"ד, בסוד כל היום דנ"ה, אור הגדול אור שבעת הימים, להגן עלינו ולהציל אותנו מפל המקטרגים על ידי למוד רזין דאורייתא כו', **ואם לא הנה מגלה לנו רזין דאורייתא את ספרי הזהר וכו', הנה חס ושלום חוזרין עלמין לתהו ובהו מפני התגברות הדינים באלף החמישי כו',** ופתח רבי שמעון בן יוחאי את האורות העליונים להאיר ולהגן עלינו, והניח ברכה לדורות אחריו כו'.

לימוד היומי - ב אדר

ואחריו קמו חכמי הדורות ומצאו פתח פתוח ושמשו ונהנו מהשפע ואורות עליונים, ונעשה נסים בימיהם, כגון רבי וחכמי הדורות כו', ויחידי סגלה בכל דור ודור הוי ידעי ברזין אילין אבל לא באתגליא, כי עדן הנה באלף החמישי, ועוד לא היו מתנוצצין נשמות של עולם התקון, עד **באלף הששי האיר השם עינינו בשנת של"ה על ידי נשמת בצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה** ומלא אותו רוח חכמה בתבונה ודעת ובכל מלאכה, הוא נשמת מורנו ורבינו האר"י זכרונו לברכה אור שבעת הימים, ובידו נתן המאציל רצון העליון רשות לפתח המקורות וצנורות עליונות ברזי דאורייתא, ואמר לנו בפרוש שהנסתרות בזמן הנה הם כמו נגלות, אף על פי שתלמידיו היו מכסין דבריו בהצנע משנת של"ה עד שנת ש"ץ כו', בסוד הגאולה והחרות, התנוצצות הנשמות של עולם התקון, כידוע לנו מדרגות הנשמות בשנת ש"ץ.

וּמִשְׁנַת ש"ץ וְאֵילָף מְחִיבִים אֲנַחְנוּ לְתַקֵּן כָּל אֶחָד וְאֶחָד
נַפְשׁוֹ וְרוּחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ, אוֹתוֹ וְאֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, לְהִיּוֹת מִיֵּן
נוֹקְבִין לְיַחַד וּלְלַבֵּן וּלְצַרֵּף נִיצוּצוֹת קְדוּשׁוֹת בְּרָזֵי דְאוּרִיתָא
וּבְהִתְעַסְקוֹת דְּבְרֵי הַזְהַר וְהִתְקוּנִים עַל פִּי דְבְרֵי מוֹרְנוּ וְרַבְנֵנוּ הַרַב
הָאֵר"י זְכָרוֹנוּ לְבִרְכָה, אֲשֶׁר שְׁלַחוּ אֱלֹהִים לְפָנֵינוּ לְהַאִיר לָנוּ מִתּוֹךְ
הַחֲשֶׁךְ וְאֶפְלָה, בְּפָרֵט בְּעַקְבְּתָא דְמְשִׁיחָא חֲצָפָא יִסְגָּא, וְיִדוּעַ לָנוּ
מִסוּדוֹת אֱלוֹ שְׂאִין בְּטוֹלָם וּבְעוֹרָם שֶׁל הַקְּלִיפּוֹת אֵלָּא בְּלִמּוּד
הַקְּבֵלָה עַל פִּי עוֹלָם הַתְּקוּן, לְכֹן קָרָא הַרְבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי לְבַעְלֵי
הַקְּבֵלָה מְחַצְדֵי חֻקְלָא הַקְּמִשׁוּנִים וְהַחֲרָלִים וּמִן הַשְּׂדֵה אֲשֶׁר בְּרַכּוֹ
הַשֵּׁם. (סוף ספר ויקהל משה)

עַל פִּי הַנִּזְכָּר לְעִיל אֶתִּי שְׁפִיר מַה שְּׁהַעִיר בְּסִפְרֵי דְבְרֵי תוֹרָה
(מִהַדוּרָא קִמָּא אוֹת צ') עַל דְּבְרֵי זְקֵנוּ בְּסִפְרֵי אֲגָרָא דְּפִרְקָא (אוֹת ק"כ),
שְׁמַרְחִיק אֶת זְמַן הַתְּגָלוֹת הַחֻכְמָה הַקְּדוּשָׁה עַד שְׁנַת ש"ץ, וְהַעִיר עַל
זֶה הַגְּאוּן הַקְּדוּשׁ מִמוֹנִיקָאטֵשׁ שְׁלֵא נוֹדַע מְקוֹר זְמַן זֶה, וְעַל פִּי הַנִּזְכָּר
לְעִיל אֶתִּי שְׁפִיר.

ג) הַזְהַר נִתְגַּלָּה רַק בְּדוֹרוֹת הָאֲחֵרוֹנִים כְּדֵי לְהַגֵּן עָלֵינוּ מִצָּרֵינוּ וּלְהַחִישׁ גְּאֻלַּתְנוּ

לֹא נִתְגַּלָּה הַזְהַר הַקְּדוּשׁ לְדוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים רַק בְּדוֹרוֹת
הַגְּרוּעִים מֵהֶם, עַיִן שֵׁם [בְּסִפְרֵי וִיקְהֵל מִשֶׁה הַנִּזְכָּר לְעִיל] בְּדְבְרֵי
קְדָשׁוֹ בְּאַרְכָּה, וּמִסִּים שֵׁם שֶׁהוּא בְּכַדֵי לְהַגֵּן עַל הַדּוֹרוֹת הָאֲחֵרוֹנִים.
וְצָרִיךְ לְשַׁמַּע בְּקוֹל הַשֵּׁם, כִּי כֵן רְצוֹנוֹ לְטוֹב לָנוּ לְהַגֵּן עָלֵינוּ מִצָּרֵינוּ
וּלְהַחִישׁ גְּאֻלַּתְנוּ שְׁתִּהְיֶה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן.

(ספר פתח עינים להחיד"א על מסכת סנהדרין דף צ"ח.)

[וְעַיִן עוֹד בְּהַקְּדָמָה לְסִפְרֵי הַזְהַר מִבְּעַל הַסֵּלֶם אוֹת נ"ז-ס"א, נַעֲתַק לְהֵלֶן פְּרָק י"ג אוֹת א'].
[וְעַיִן עוֹד בְּהַקְּדָמָה לְסִפְרֵי הַזְהַר מִבְּעַל הַסֵּלֶם אוֹת נ"ז-ס"א, נַעֲתַק לְהֵלֶן פְּרָק י"ג אוֹת א']

❖ לימוד היומי - ג אדר ❖

ד) הספר להעלמות הזהר אחרי פטירת הרבי שמעון בן יוחאי

א. לא נתן לכתב סתרי הזהר אלא לרבי אבא

הלא תראה, כי בעת פטירתו, בריש אדרת האזינו, לא נתן רשות לשום אחד מאותם שבעה עיני השם העומדים אז אצלו, לכתב סתרי הזהר, אלא לרבי אבא, כנזכר שם: וכך אסדרנא לכו, רבי אבא יכתוב, ורבי אלעזר ברי ילעי, ושאר חברייה ירחשון בלבדיהו. ועם שנתן לו רשות לכתב, מצאנו ראינו בפרשת משפטים דף קכ"ג: וזה לשונו: שאל רבי אלעזר לרבי אבא, כל הני תקונין, אבא גלי לון, בגין דלא ייעול בכסופא לעלמא דאתי. השתא אמאי אצטריכו לאתגלאה. אמר ליה רבי אבא, ההוא דאנא פתבנא מבוצינא קדישא, אמינא (כתבוה) לגבי חבריא, דהא אינון ידעין מלין, והא אצטריך למנדע, דכתבי, (שמות י) וידעתם כי אני יי'. וכתבי (שמות כט) וידעו כי אני יי'. בגין דאתיישבון מלין. בלבנא. ומכאן ולהלאה, סתימין מלין, עד פאן.

ב. אורות הזהר לא נתגלו רק לחבריא במחשבת לבם

והנה עם שכבר נתן לנו רשות רבי שמעון בן יוחאי לכתב, וגם כי לא למד רק לאותם הז' חברים, דעלו ונפקו באדרא קדישא, ועם כל זה הקפיד רבי אלעזר בנו, ונתכעס על זה, וגם הוא עצמו השיב לו, דמכאן ולהלאה להו מלין סתימין בגוונא, אבל לשאר חכמי דורם, עם היותם תנאים, לבם רחב כפתחו של אולם, עם היותם פתובים, הם אצלם מלין סתימים, ולא אתגליין אלא לחבריא האילין בלחוד, ואף גם הם בתוך מחשבות לבם, ולא מן הפה ולחוף, וכמו שכתוב סתימין מלין בגוונא, ולא אמר ביננא.

**ג. אַחֲרֵי פְּטִירַת הַרְבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי אָמְרָה הַחֲבֵרָיָא:
 "אַל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ לְהַחֲטִיֵּא אֶת בְּשָׂרְךָ"**

וְכֵן בְּפֶרֶשֶׁת וַיְחִי דָף רי"ז. אָמַר שָׁם: בְּכָה רַבִּי אַבָּא, רַבִּי שְׁמַעוֹן רִיחֲזִיא דְּטַחְנִין מִנִּיהַ מִנָּא טְבָא וְכוּ', וְלֹא אֲשַׁתָּאָר בְּעֵלְמָא מִינֵיהּ, בַּר כְּמָה דְּכְתִיב, (שְׁמוֹת טו) קַח צְנֻצָּנֹת אַחַת וְתֵן שְׁמָה מְלֵא הָעוֹמֵר מִן וְהִנֵּחַ אוֹתוֹ לִפְנֵי ה' לְמִשְׁמֶרֶת, לְאַצְנְעוּתָא, וְאֵלּוּ בְּהִתְגַּלְיֵיא לֹא כְּתִיב, **הַשְׁתָּא מֵאֵן יָכִיל לְגַלְּאָה רְזִין, וּמֵאֵן יִנְדַע לוֹן.**

גַּם בְּפֶרֶשֶׁת אַחֲרֵי מוֹת דָּף ע"ט, וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: בְּתַר דְּשָׁכִיב רַבִּי שְׁמַעוֹן, הוּוּ אָמְרִי (קִהְלֵת ה) "אַל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ לְחַטִּיא אֶת בְּשָׂרְךָ".

**ד. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי הִפִּיר בְּרַבִּי אַבָּא שְׁיֻכַּל לְהַעֲלִים
 הַדְּבָרִים אֲפִלּוּ מִחֲכָמֵי דוֹר הַהוּא**

וַאִין סָפֵק, כִּי לולֵי שְׁרַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי הִפִּיר וַיִּדַע בְּרוּחַ קִדְשׁוֹ, כִּי רַבִּי אַבָּא הָיָה חָכֵם גְּדוֹל וַיִּוְדַע לְהַלְבִּישׁ וּלְהַעֲלִים הַדְּבָרִים דְּרוּךְ חִידָה וְרִמְזוֹ, שְׁלֵא יִבְיֵנוּ אֲפִילוּ חֲכָמֵי הַדּוֹר הַהוּא, לֹא הָיָה מְצוּהוֹ שְׁיֻכַּתְבּוּ. כִּי הִנֵּה שָׁם בְּאַדְרַת הָאֲזִינּוּ עֲצֻמָּה (דף רצ"ד): אָמַר: כֹּל מֵאֵן דְּמַגְלָה רְזִין, בְּיָדוּעַ דְּנִשְׁמַתִּיהּ, לֹא אִיהוּ מְגוּפָא דְּמִלְכָּא קִדִּישָׁא. וּבְגִין דָּא כִּד תִּיפּוּק נִשְׁמַתִּיהּ וְכוּ', וּוִי לִיהּ, וּוִי לְנִשְׁמַתִּיהּ. זַכָּאָה חוּלְקִיהוֹן דְּצַדִּיקֵינָא, דְּמַכְסִין רְזִין, כֹּל שְׁכֹן רְזִין עֲלֵאִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

וְכֵן בְּפֶרֶשֶׁת פְּנִחַס דָּף רמ"ד. בְּרַעֲיָא מְהִימְנָא, עַל פְּסוּק וְעִשְׂרִית הָאִיפָה סֵלֶת וְגוּ', וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: אָמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא, מֵאֵן דְּמִזְלַל בְּפִירוּרִין דְּנִהְמָא וְכוּ', כֹּל שְׁכֹן מֵאֵן דְּמַסֵּר רְזִין דְּאוּרִייתָא, וְסַתְרֵי קַבְלָה, וְסַתְרֵי מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, אוּ סַתְרֵי אֲתָנוּן דְּשְׁמָא מִפְּרָשׁ, לְאַנְשִׁים דְּלֹא אִינּוּן הַגּוֹנִים וְכוּ', עֲלִיהּ אֲתַמָּר (איוב טו): **נֹדַד הוּא לְלַחַם אִיהַ. לְלַחְמָה שֶׁל תּוֹרָה וְלִית מֵאֵן דִּישְׁגַּח עֲלִיהּ וְכוּ'.**

(הַקְּדַמַּת מוֹרְנוּ הַרְבַּ חַיִּים וַיִּטְאַל זְכוּתוֹ יְגַן עֲלִינוּ אֲמֵן לְעַץ חַיִּים)

— פָּרֶק יג — הַחַיּוּב וְהַשְּׁלִילָה לְלִמּוּד הַזֶּהר

מדוע לא נפוץ למוֹד הַזֶּהר כְּשֶׁאֵר מְדַרְשֵׁי חֲכָמֵינוּ זְכוֹרֵנוּם
לְבָרְכָה?

א) הַיִּבְשׁוּת וְהַחֲשֻׁכוֹת בְּדוֹרֵנוּ זֶה, לֹא נִשְׁמַע כְּמוֹהֵן בְּכָל
הַדּוֹרוֹת שֶׁקִּדְמוֹ לָנוּ – הוּא מִשּׁוֹם שֶׁאִפְלוּ עוֹבְדֵי הַשֵּׁם מִטּו
יְדֵיהֶם מֵהֶעֶסֶק בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה

מִכָּאן תִּבִּין אֶת הַיִּבְשׁוּת וְהַחֲשֻׁכוֹת שֶׁמִּצְאוּנוּ בְּדוֹרֵנוּ זֶה,
שֶׁלֹּא נִשְׁמַע כְּמוֹהֵן בְּכָל הַדּוֹרוֹת שֶׁקִּדְמוֹ לָנוּ, שֶׁהוּא מִשּׁוֹם שֶׁאִפְלוּ
הַעוֹבְדֵי הַשֵּׁם שֶׁמִּטּו יְדֵיהֶם מֵהֶעֶסֶק בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה. וְכִבֵּר
הַמְּשִׁיל הַרְמַבָּ"ם [רַבֵּינוּ מִשֶּׁה בֶן מִיְמוֹן] זְכוֹרוֹנוּ לְבָרְכָה מִשֶּׁל אֲמַתִּי
עַל זֶה, וְאָמַר, שֶׁאִם שׁוֹרָה שֶׁל אֶלֶף אֲנָשִׁים סוֹמְמִים הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ, וַיֵּשׁ
לָהֶם לְפָחוֹת פֶּקֶח אֶחָד בְּרֵאשׁוֹם הָרִי הֵם בְּטוּחִים כָּלֵם שֶׁיִּלְכוּ בְּדֶרֶךְ
הַיִּשָּׁר, וְלֹא יִפְלוּ בְּפָחִים וּמְכַמּוֹרוֹת, לְהִיוֹתָם נִמְשָׁכִים אַחַר הַפֶּקֶח
שֶׁבְּרֵאשׁוֹם, אֲבָל אִם חָסַר לָהֶם אוֹתוֹ הָאֶחָד, בְּלִי סֶפֶק שֶׁיִּכְשְׁלוּ בְּכָל
דָּבָר הַמְּטַל בְּדֶרֶךְ, וַיִּפְלוּ כָּלֵם לְבוֹר שַׁחַת. כֵּן הַדָּבָר שֶׁלִּפְנֵינוּ, אִם הָיוּ
לְפָחוֹת עוֹבְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹסְקִים בְּפִנְיֵי הַתּוֹרָה,
וְהַמְּשִׁיכוֹ אֹר שְׁלֵם מֵאִין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, הָרִי כָּל בְּנֵי הַדּוֹר הָיוּ
נִמְשָׁכִים אַחֲרֵיהֶם, וְכָלֵם הָיוּ בְּטוּחִים בְּדַרְכָּם שֶׁלֹּא יִכְשְׁלוּ, וְאִם
גַּם עוֹבְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ סִלְקוּ אֶת עֲצָמָם מִחֲכָמָה זוֹ, אִין פֶּלֶא
שֶׁכָּל הַדּוֹר נִכְשַׁל בְּגִלְלָם, וּמִגִּדְל צַעֲרִי לֹא אוֹכַל לְהֶאֱרִיךְ בָּזֶה.

אֲמֵנָם יִדְעַתִּי הַסִּבָּה, שֶׁהִיא בְּעֵקֶר מִתּוֹךְ שְׁנֵת־מַעֲטָה
הָאֲמוּנָה בְּכָלֵל, וְהָאֲמוּנָה בְּקִדּוּשֵׁי עֲלִיוֹן חֲכָמֵי הַדּוֹרוֹת בְּפֶרֶט,
וּסְפָרֵי הַקְּבֵלָה וְהַזֶּהר מְלֵאִים מִמְּשָׁלִים גְּשָׁמִיִּים, עַל כֵּן נִפְל הַפְּחַד עַל

כל אחד, שלא יצא שָׁכְרוּ בַּהֶפְסֵדוֹ, כִּי חֵס וְשְׁלוֹם קָרוֹב לְהַכְפִּיל
בְּפֶסֶל וּדְמוּת.

וְהִיא שֶׁהַעִירָנִי לַעֲשׂוֹת בְּאוֹר מְסַפֵּיק עַל הָאֵר"י זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָה,
וְעַתָּה עַל הַזְהָר הַקְדוּשׁ, וְהַסְרַתִּי הַפֶּחַד הַזֶּה לְגַמְרִי, כִּי בְּאַרְתִּי
וְהוֹכַחְתִּי בְּעֲלִיל אֶת הַנִּמְשָׁל הַרוּחָנִי שֶׁל כָּל דָּבָר, שֶׁהוּא מְפַשֵּׁט מִכָּל
דְּמִיוֹן גַּשְׁמִי, לְמַעַלָּה מִהַמְּקוֹם וּלְמַעַלָּה מִהַזְּמַן, כְּמוֹ שִׁירָאוֹ
הַמְּעִיָּנִים, לְמַעַן לֹא־יִשָּׁר לְכָל הַמּוֹן בֵּית יִשְׂרָאֵל לְלַמֵּד סֵפֶר הַזְהָר,
וּלְהַתְחַמֵּם בְּאוֹרוֹ הַקְדוּשׁ.

וְקִרְאתִי הַבְּאוֹר בְּשֵׁם "הַסְלָם" לְהוֹרוֹת, שֶׁתִּפְקִיד בְּאוֹרִי הוּא
כְּתִפְקִיד כָּל סְלָם, שָׂאֵם יֵשׁ לָךְ עֲלֶיךָ מְלָאָה כָּל טוֹב, אֵינְךָ חֹסֵר אֶלָּא
"סְלָם" לַעֲלוֹת בּוֹ, וְאִז כָּל טוֹב הָעוֹלָם בְּיַדְיָךְ. אֲמַנָּם אֵין "הַסְלָם"
מִטְרָה כְּלָפִי עֲצֻמוֹ, כִּי אִם תִּנּוּחַ בְּמִדְרָגוֹת הַסְלָם וְלֹא תִכְנַס אֶל
הָעֲלִיָּה, אִז לֹא תִשָּׁלַם כּוֹנֵנְךָ. כֵּן הַדָּבָר בְּבְאוֹר שְׁלִי עַל הַזְהָר, כִּי
לְבָאֵר דְּבַרְיָהֶם, הָעֲמָקִים מִכָּל עֲמָק, עַד סוֹפֵם עוֹד לֹא נִבְרָא הַבְּטוּי
לְזֶה, אֶלָּא עֲשִׂיתִי עַל כָּל פְּנִיִם בְּבְאוֹרֵי זֶה דֶּרֶךְ וּמְבוֹא לְכָל בֶּן אָדָם
שְׂיֻכַּל עַל יָדוֹ לַעֲלוֹת וּלְהַעֲמִיק וּלְהַסְתַּכֵּל בְּסֵפֶר הַזְהָר גּוֹפּוֹ, כִּי רַק אִז
תִּשָּׁלַם כּוֹנֵנְתִי בְּבְאוֹרֵי זֶה.

— לימוד היומי - ה אדר —

וְהִנֵּה כָּל הַמְּצוּיִים אֶצֶל סֵפֶר הַזְהָר הַקְדוּשׁ, כְּלוֹמֵר, הַמְּבִינִים
מֵה שֶׁכְּתוּב בּוֹ, הַסְכִּימוּ פֶּה אֶחָד, שֶׁסֵּפֶר הַזְהָר הַקְדוּשׁ חִבְרוּ
הַתְנַא אֶלְקִי רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, חוּץ מִהַרְחוּקִים מִחֻכְמָה זוֹ
וְנוֹטִים לומר עַל סִמְךָ מַעֲשִׂיֹת בְּדוּיֹת מִמֵּתִנְגְּדֵי הַחֻכְמָה הַזֹּאת,
שֶׁמִּחְבְּרוּ הוּא הַמְּקַבֵּל רַבִּי מֹשֶׁה דֵּי לִיאֹוֹן, אוֹ אַחֲרִים הַסְמוּכִים לוֹ
בְּזִמְנוֹ.

וְאֵנִי כְּשֶׁאֲנִי לְעֲצָמִי, הָרִי מִיּוֹם שֶׁזְּכִיתִי בְּאוֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
לְהַתְּבוֹנֵן מַעַט בְּסֵפֶר הַקְדוּשׁ הַזֶּה, לֹא עָלָה עַל לְבִי לְחַקֵּר בְּיַחְוִסוֹ,
וְהוּא מִטַּעַם פְּשׁוּט, כִּי לְפִי תִכְנוּ שֶׁל הַסֵּפֶר עָלָה בְּלִבִּי מַעֲלַת יָקָר
הַתְנַא רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאִי לְאֵין עָרוּךְ יוֹתֵר עַל כָּל הַתְנַאִים
הַקְדוּשִׁים, וְאִם הִיָּה מִתְבָּרַר לִי בְּבִירוֹר גְּמוּר שֶׁמִּחְבְּרוּ הוּא שֵׁם אַחֵר,

כגון רבי משה די ליאון זכרוננו לברכה וכדומה, הרי אז הִיָּה גָדוֹל אֶצְלֵי מַעֲלַת הָאִישׁ רַבִּי מֹשֶׁה דִּי לִיאֹן זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה יוֹתֵר מִכָּל הַתְּנָאִים הַקְּדוּשִׁים, וְגַם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי בְּכָלָם.

אָמַנְם בְּאַמַּת לְפִי מַדַּת עֵמֶק הַחֲכָמָה שְׁבַסְפָּר, אִם הֵייתִי מוֹצֵא בְּבִירוֹ, שְׁמַחְבְּרוֹ הוּא אֶחָד מֵאַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה הַנְּבִיאִים, הִנֵּה זֶה מְקַבֵּל עַל לְבִי בְּיוֹתֵר מְלִיחָסוֹ לְאַחַד מֵהַתְּנָאִים, וּמִכָּל שְׁכֵן אִם הֵייתִי מוֹצֵא שְׁמֹשֶׁה רַבִּינוּ קֵבֵל אוֹתוֹ מֵהַר סִינֵי מֵהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ עֲצָמוֹ, אִזְ הִיתָה שׁוֹכֶכֶת דַּעֲתִי לְגַמְרִי, כִּי לוֹ נֶאֱמַר וְלוֹ יָאֵה חֲבוּר כְּזֵה.

וּלְפִיכֶךָ, פִּינֹן שְׁזַכִּיתִי לַעֲרוֹךְ בְּאוּר מְסַפִּיק הַשְּׁוֹה לְכָל בַּעַל עֵינֹן, לְהַבִּין מַעֲט מֵה שְׁכָתוֹב בּוֹ בְּסַפֵּר, אֲנִי חוֹשֵׁב שְׁכָבֵר נְפִטְרְתִי בְּזֵה לְגַמְרִי מְלִטְרַח עוֹד וְלִהְכְּנִיס עֲצָמִי בְּחֻקִּיהָ הַזֹּאת, כִּי כָּל מְשַׁכִּיל בְּזֵהר לֹא יוֹכֵל לְהִסְתַּפֵּק עוֹד שְׁמַחְבְּרוֹ יוֹכֵל לְהִיּוֹת אִישׁ פְּחוּת בְּמַעֲלָה מֵהַתְּנָא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי הַקְּדוּשׁ.

אָכֵן לְפִי זֶה נִשְׁאַלְתָּ הַשְּׁאֵלָה, לָמָּה לֹא הִיָּה נִגְלָה סֵפֶר הַזֵּהר לְדוֹרוֹת הָרֵאשׁוֹנִים, שְׁבָלִי סִפֵּק הֵיוּ חֲשׁוּבִים בְּמַעֲלָה יוֹתֵר מִדוֹרוֹת הָאַחֲרוֹנִים וְהֵיוּ רְאוּיִים לוֹ יוֹתֵר, וְיַחַד עִם זֶה יֵשׁ לְשֵׁאל לָמָּה לֹא נִגְלָה בְּאוּר סֵפֶר הַזֵּהר עַד הָאֵר"י זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה, וְלֹא לְמַקְבָּלִים שְׁקָדְמוֹ לוֹ. וְהַתְּמִיָּה הַעוֹלָה עַל כָּלָנָה, לָמָּה לֹא נִגְלוּ בְּאוּר דְּבָרֵי הָאֵר"י זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה וְדְבָרֵי הַזֵּהר מִימֵי הָאֵר"י זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה עַד דוֹרֵנוּ זֶה (וְעַיֵן בְּהַקְּדַמְתִּי לְסֵפֶר 'פְּנִים מִסְבִּירוֹת' עַל ה'עֵץ חַיִּים' בְּאוֹת ח' דְּבִירוֹ הַמְּתַחִיל 'וְאֵיתָא', עֵין שֵׁם), וְנִשְׁאַלְתָּ הַשְּׁאֵלָה, הֲכִי אֶכְשֶׁר דְּרִי.

וְהַתְּשׁוּבָה הִיא, כִּי הַעוֹלָם בְּמִשְׁךָ זְמַן קִיוֹמוֹ שֶׁל שִׁיתָא אֶלְפֵי שְׁנִינ, הוּא כְּמוֹ פְּרָצוּף אֶחָד שֵׁישׁ לוֹ ג' שְׁלִישִׁים, רֵאשׁ תוֹךְ וְסוֹף, דְּהִנֵּנוּ חֲב"ד חֲג"ת נה"י [חֲכָמָה בִּינָה דַּע"ת, חֲס"ד גְּבוּרָה תִּפְאָרַת, נְצ"ח הו"ד יסו"ד].

❖ לימוד היומי - ו אדר ❖

וְזֵה שְׁאֵמְרוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה שְׁתֵּי אֶלְפִים תִּהְיוּ שְׁתֵּי אֶלְפִים תוֹרָה וּשְׁתֵּי אֶלְפִים יְמוֹת הַמְּשִׁיחַ (סִנְהֶדְרִין צ"ז), כִּי בְּשְׁתֵּי אֶלְפִים הָרֵאשׁוֹנִים